

Innledning

[Om årsrapporten](#) →

[Kommunestyret](#) →

[Organisasjonskart](#) →

[Konsernet](#) →

[Kommunens styringsredskap](#) →

[Ordførerens kommentar](#) →

Årsmelding

[Rådmannens kommentar](#) →

[Hovedtall](#) →

[Hovedtallsanalyse](#) →

[Nye Molde kommune](#) →

[Likestilling](#) →

[Etikk](#) →

[Rådmannens avsluttende kommentar](#) →

Årsregnskap

[Årsregnskap](#) →

Tjenesteproduksjon

[Stabsavdelingene](#) →

[Skole](#) →

[Barnehage](#) →

[Familie- og sosialtjenester](#) →

[Helse og omsorg](#) →

Teknisk →

Kultur →

Kommunale tjenester levert av andre →

Utdyping og analyser

Årsverk →

Sykefravær →

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor →

KOSTRA →

Kommunene og norsk økonomi →

Andre selskap

Kommunale foretak →

Molde kommunale pensjonskasse →

Molde kirkelige fellesråd →

Stiftelser →

Om årsrapporten

Molde kommunes årsrapport for 2018 presenteres som i de foregående årene i sin helhet på nett. Årsrapporten er rådmannens presentasjon av kommunens offisielle regnskap og årsmelding for kommunestyret. Rapporten fungerer i tillegg som et informasjonsdokument for kommunens innbyggere, næringsliv og andre lesere gjennom beskrivelse av de kommunale enheter og oppnådde resultater i 2018. Årsrapporten er detaljrik og omfattende. Dette er gjort for at politikere, ansatte og innbyggere skal få en grundig og detaljert informasjon om kommunen både når det gjelder overordnede styringssystemer, tjenestebeskrivelser i enhetene, ressursbruk og mål for driften.

Global påvirkning

Som alle andre norske kommuner, er også Molde kommune og landet som helhet særdeles påvirket av det som skjer ute i den store verden med særlig vekt på Europa. Den store verden blir imidlertid mindre og mindre etter hvert som den globale satsingen på digitalisering brer om seg i stadig større tempo. Også i årets årsrapport, er global påvirkning inntatt som et viktig element gjennom et eget kapittel (Kommunene og norsk økonomi) som til en viss grad tar for seg den globale påvirkningen som kommunesektoren er eksponert og utsatt for.

Fremtidsrettet

Årsrapporten gir et helhetlig bilde av den kommunale tjenesteproduksjonen i året i tillegg til å være en viktig brikke i det kommunale plansystemet. Det er også viktig at årsrapporten gir grunnlag for et strategisk blikk fremover. Derfor er budsjettet for 2019 lagt inn som en sammenligningskolonne i de fleste regnskapstabeller og alle enhetene har skrevet litt om de fremtidige utfordringer tjenestene de leverer står ovenfor. I årsrapporten skal tjenesteproduksjonen og øvrige aktiviteter i året som har gått, evalueres opp mot de mål som er satt.

Tjenesteleveranser

For at årsrapporten skal gi leserne et godt innblikk i de enkelte tjenester kommunen leverer, er det også i år valgt å presentere all informasjon samlet under den enkelte tjeneste. Dette innebærer at diverse nøkkeltall, data fra KOSTRA og eventuelle bruker- og medarbeiderundersøkelser er presentert samtidig som tjenestene blir beskrevet. Også investeringer, uavhengig av om det er kommunen selv eller kommunens foretak som gjennomfører disse, er beskrevet under de enkelte enheter.

Konsernet

Molde kommunes regnskap synliggjør all aktivitet i kommunal regi samtidig som det beskriver omfanget av tjenesteproduksjonen som er satt bort til andre. Årsrapporten viser at Molde kommune er et konsern som i tillegg til kjernevirksomheten, har mange kommunale foretak og deltar i flere interkommunale selskaper. I tillegg er kommunen eier og medeier i flere aksjeselskaper. Molde

kommune har i mange år ønsket at kommunene var pålagt å sette opp eget revisorbekreftet konsernregnskap i tillegg til det ordinære regnskapet. Dette vil bli obligatorisk fra og med regnskapsrapporteringen for 2020 i henhold til endringene i kommuneloven.

Rapportering

Rapporteringen av regnskaps- og produksjonsdata til staten (KOSTRA) hadde også blitt kvalitetsmessig vesentlig bedre dersom dataene var gjenstand for revisjon på linje med regnskapet for øvrig. Dette ville gitt et bedre og riktigere sammenligningsgrunnlag kommunene imellom.

Kommunestyret

Kommunestyret

47 representanter

Kontrollutvalget

5 representanter

Formannskapet

11 representanter

Plan- og utviklingsvalget

11 representanter

Drifts- og forvaltningsutvalget

11 representanter

Molde eldreråd

7 representanter

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

9 representanter

Ungdomsrådet

7 representanter

Organisasjonskart

Arne Sverre Dahl
Rådmann

Kurt Magne Thrana
økonomisjef

Eirik Heggemsnes
kommunalsjef plan og utvikling

Ann-Mari Abelvik
kommunalsjef drift

Mette Holand
personal- og organisasjonssjef

Skole

Barnehage

Familie- og sosialtjenester

Helse og omsorg

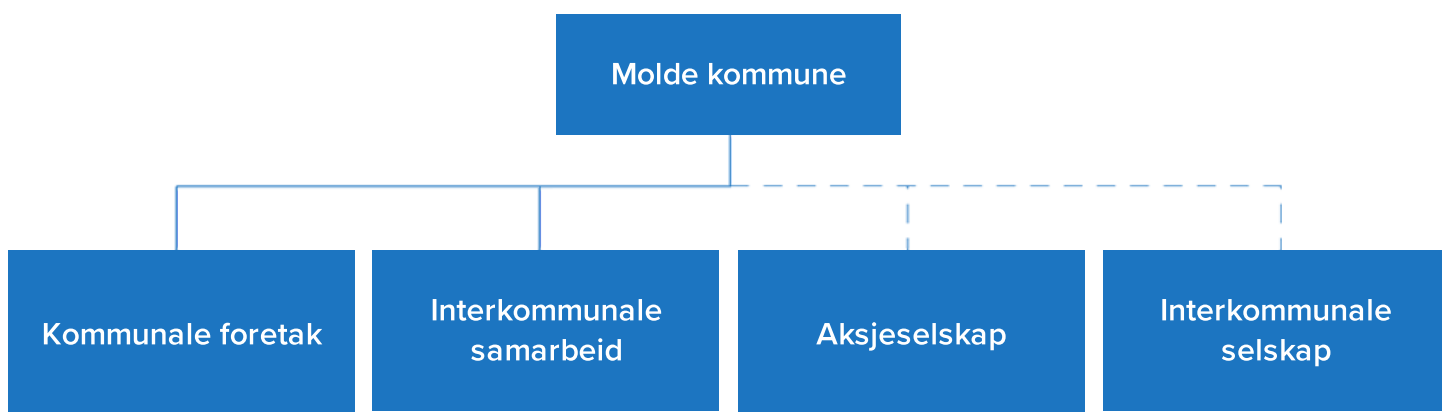
Teknisk

Kultur

Konsernet

Konsernkart

Konsernet

Foruten morselskapet, består Molde kommune organisasjonsmessig av forskjellige selskapsformer som naturlig inngår i konsernet som et tilskudd til kommunens egne tjenesteleveranser.

Molde kommune er den største arbeidsgiveren i kommunen og leverer et vidt spekter av tjenester til kommunens innbyggere, men også i en viss grad til innbyggerne i regionen forøvrig. Dette skjer i hovedsak gjennom kommunens egen organisasjon, men ofte i samarbeid med de kommunale foretakene, andre kommuner, fylkeskommune og stat. Kommunen kjøper også tjenester fra private aktører i et visst omfang.

Kommunale foretak

Molde kommune har fire kommunale foretak. Molde Eiendom KF har ansvaret for drift og vedlikehold av kommunens formålsbygg, samt ansvaret for å dekke kommunens behov for boliger til ulike

målgrupper. Molde Vann og Avløp KF har ansvaret for kommunens selvkostområder på vann- og avløpsområdet i tillegg til å levere enkelte tjenester til kommuneorganisasjonen. Moldebadet KF drifter kommunens badeland, som er et tilbud til skoler, organisert idrett, andre organisasjoner og private. Molde Havnevesen KF er et eiendomsselskap uten egne ansatte etter at kommunen var med å etablere et eget interkommunalt selskap (Molde og Romsdal Havn IKS).

Kommunale aksjeselskap

Molde Kino AS er organisert som et eget aksjeselskap med kommunen som eneste eier. Kinoen var tidligere en del av kommunens kulturtjeneste. Romsdal Parkering AS er kommunens heleide aksjeselskap med ansvar for innkreving av parkeringsavgifter på områder som ikke er i kommunalt eie. Gotfred Lies plass 1 AS er et heleid kommunalt selskap som eier Gotfred Lies plass 4. Dette bygget benyttes i dag utelukkende av kommunale enheter. Gotfred Lies plass 1 Omsorgsboliger AS er, som navnet tilsier, kommunalt eide omsorgsboliger.

Interkommunale selskap

Renovasjonsselskapet (RIR IKS) favner de fleste av Romsdalskommunene hva gjelder innsamling og håndtering av avfall. Krisesenteret for Molde og Omegn IKS har tilhold i Molde og gir tilbud om opphold for personer som er i en krisesituasjon på grunn av vold. GassROR IKS er et tiltaksrettet regionselskap finansiert av deltagende kommuner med hovedvekt på et betydelig økonomisk bidrag fra Aukra kommune knyttet til eiendomsskatt fra ilandføringsanlegget på Nyhamna. IKA Møre og Romsdal IKS er et interkommunalt arkiv som leverer ulike arkivtjenester til deltagende kommuner. Molde og Romsdal Havn IKS tar seg av deltakerkommunenes havnefunksjoner. Møre og Romsdal revisjon IKS ble etablert 1. februar 2017 og erstattet kommunerevisjonsdistrikt 1 og 2 samt fylkesrevisjonen. Møre og Romsdal revisjon IKS utfører revisjon for 17 kommuner samt fylkeskommunen.

Interkommunale samarbeid

Tøndergård skole og ressurscenter er et samarbeid hvor de ulike kommunene abonnerer på plasser ved skolen. Det selges også ledige plasser til fylkeskommunen. Det pågår et arbeid rundt fremtidig organisasjonsform for Tøndergård skole og ressurscenter, men per nå er skolen ansett som egen juridisk enhet. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ivaretar sekretariatsfunksjonen for deltakerkommunene. RIUA er et samarbeid mellom kommuner i regionen som har som oppgave å ta seg av akutt forurensning. ROR-IKT er et interkommunalt samarbeid mellom fem ROR-kommuner innenfor drift, vedlikehold og utvikling av felles dataløsninger. Molde kommune er hovedkontorkommune for RIUA og ROR-IKT og regnskapene til disse to samarbeidene inngår derfor i Molde kommunes regnskap.

Andre selskap

Molde kommunale pensjonskasse ble etablert 1. januar 2008. Organisasjonsformen er nokså lik en stiftelse med eget styre og kassen er underlagt kontroll av Finanstilsynet. Molde kirkelige fellesråd har egen omtale senere i dokumentet og det henvises til denne. Oversikt over kommunens ulike legater er også omtalt avslutningsvis i dette dokumentet. Molde kommune har også eierinteresser i mange andre aksjeselskaper, stiftelser og andre selskapsformer uten at dette inngår i konsernet Molde kommune. Alle kommunens eierskap i ulike virksomheter, drøftes i kommunens Eiermelding.

Kommunens styringsredskap

Visjon

Visjonen «Molde stikker seg ut!» symboliserer både livskraftige roser som stikker, og Rosenes by. Den rager øverst i kommunens styringssystem og gir retning til vedtatte mål, strategier og planer. Visjonen kan knyttes til ordspill i mange sammenhenger innenfor kommunens tjenesteproduksjon og øvrige virke, og skal symbolisere vilje til noe ekstra.

Verdigrunnlaget ROSE

Vilje til noe ekstra skjer blant annet ved praktisering av kommunens verdigrunnlag, ROSE-filosofien, som står for Respekt, Omsorg og Samarbeid som samlet skal gi Effektivitet.

Molde kommune har siden 2012 arbeidet med Lean som arbeidsmetode. Molde kommune har gjennom innføring av Lean satt arbeidet med effektivisering og optimalisering av arbeidsprosesser i system. ROSE-filosofien og Lean-metodikken praktiseres side om side i arbeidet.

Kommuneplanens samfunnsdel 2013–2022

Hovedmålområde, hovedmål og strategier

Kommunen som samfunnsutvikler

Molde kommune skal være pådriver for vekst og samarbeid i regionen.

- Utvikling av infrastruktur og samferdsel skal komme hele regionen til gode.
- Det må utvikles et godt kollektivtilbud i kommunen og i regionen.
- Interkommunalt samarbeid skal videreutvikles.

- Ved en eventuell sammenslåing av kommuner i regionen, skal kommunen medvirke positivt til dette.
- Spesialisthelsetjenesten i regionen skal styrkes ved at det blir bygget nytt sykehus i Molde.
- Det skal fra kommunens side medvirkes til at det utvikles en felles planstrategi i regionen.

Molde kommune skal ha vekst og utvikling i hele kommunen.

- Høgskolens posisjon må sikres og videreutvikles.
- Kommunens sterke innslag av industri-, teknologi-, og andre kompetansearbeidsplasser må tas vare på og forsterkes.
- I utviklingen av arbeidsplasser må det legges vekt på at arbeidsmarkedet i kommunen blir allsidig og med bred kompetanse.
- Veksten i kommunen skal skje slik at innbyggertallet i 2020 passerer 30.000.
- Det må fremskaffes tilstrekkelig antall tomter til bolig- og næringsformål.
- Lokalsamfunnene skal være levedyktige og ha et aktivt landbruk.
- Sentrumsutviklingen skal legges vekt på å skape et aktivt sentrumsmiljø.

Molde kommune skal drive et aktivt folkehelsearbeid.

- Natur-, energi- og miljøpolitikken skal utvikles og styrkes.
- Det skal tilrettelegges for frivillighet.
- Innbyggerne skal sikres trygge omgivelser og gode levekår.
- Beredskapshensyn skal inn i all kommunal planlegging.
- Alle skal kunne ferdes trygt i trafikken.
- Det skal legges til rette for et aktivt kultur-, idretts-, og friluftsliv.
- Universell utforming skal ligge til grunn for all kommunal virksomhet.
- Ungdomstiltak i kommunen skal styrkes.
- Alle skal ha et godt sted å bo, og det skal være et variert botilbud.

Kommunen som tjenesteleverandør

Molde kommune skal levere gode tjenester til sine innbyggere.

- Grunnskolen i Molde skal være blant de 10 beste i landet.
- Det skal være tilbud om barnehageplass til alle som har behov.
- Hjemmetjenester og heldøgns omsorgstjenester skal være tilgjengelig når behov oppstår.
- God service og brukertilfredshet skal prege all tjenesteyting.
- Det skal være god sammenheng i utdanningsløpet fra barnehage, til grunnskole og til videregående skole.
- Alle tjenester i kommunen skal bidra til å fremme helse og forebygge sykdom.

Molde kommune skal være en effektiv tjenesteleverandør.

- All tjenesteyting skal skje til rett tid, med riktig mengde og kvalitet.
- Private tjenesteleverandører skal inngå som en del av kommunens tjenesteproduksjon.
- Kommunen skal til enhver tid ha høy egenkompetanse på alle tjenesteområder.
- Prosedyrer og styringsverktøy skal være optimale for å sikre en kostnadseffektiv og brukertrygg tjenesteleveranse.

Kommunen som arbeidsgiver

Molde kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver.

- Sykefraværet skal ligge under gjennomsnittet for kommunegruppen.
- Ansatte skal stimuleres til å stå i arbeid utover tidspunktet for mulig pensjonering.
- Det skal være høy jobbtilfredshet og trivsel på arbeidsplassen.
- Arbeidsgiver skal gi klare forventninger til den enkeltes arbeidsinnsats og deltakelse i kommunens arbeidsmiljø.
- Kommunen skal rekruttere og beholde arbeidstakere med høy utdanning og god kompetanse tilpasset kommunens behov.
- Kommunen skal fjerne uønsket deltid.

Kommunens økonomi og organisasjon

Molde kommune skal ha økonomisk handlefrihet.

- Det skal være god økonomistyring på alle nivå i organisasjonen.

Molde kommune skal ha en effektiv og veldrevet organisasjon.

- Organisasjonen skal preges av fleksibilitet, omstillingsevne og samarbeid i tråd med ROSE-filosofien.
- Organisasjonen skal ha kompetente og deltakende medarbeidere som gjennom medarbeiderskap og ledelse, tar og får ansvar.
- Åpenhet og god kommunikasjon skal prege all kommunal virksomhet.

Et godt kvalitets- og styringssystem er med på å sikre at overordnede mål og planer iverksettes og følges opp.

Kommunens kvalitetsstyringssystem

Molde kommune har et elektronisk kvalitetsstyringssystem som skal ivareta kravet om internkontroll og kvalitetskrav som lover, forskrifter og egne standarder stiller. Rettesnora består av fire moduler: kvalitetsdokumentasjon, avvikshåndtering og forbedringstiltak, risikostyring og balansert målstyring (BMS). Det er lagt vekt på å fremme kultur for kontinuerlig forbedring ved aktiv bruk av modulene. Den nye versjonen av kvalitetsstyringssystemet som skulle lanseres i 2018 er forsinket, men vi håper at vi i løpet av kort tid kan gå over til et nytt og bedre system som vil gi forbedret brukergrensesnitt og være et viktig steg for å øke anvendelsen av systemet i organisasjonen.

Kvalitetsdokumentasjon

Arbeidet med å få på plass all dokumentasjon og vedlikeholde denne, er en kontinuerlig oppgave. Fortsatt gjenstår noe arbeid med dette. Modulen er et internt system som er lett tilgjengelig for alle kommunens ansatte.

Avvikshåndtering og forbedringstiltak

Avvik forteller om uønskede hendelser som avviker fra myndighetskrav eller kommunens egne standarder og rutiner. Rapportering av avvik, merknader og personsaker gjøres i den hensikt at det skal føre til forbedringer ved å sette inn tiltak som medfører at uønskede hendelser ikke skal skje igjen eller som reduserer konsekvensen av uønsket hendelse. I 2018 har antall rapporterte avvik gått ned for kommunen totalt. Avvikene meldes elektronisk og behandles i enhetene. I 2018 ble det meldt inn totalt 3 436 avvik (3 844 i 2017). Kommunen vil fortsatt oppfordre til å benytte systemet for læring i organisasjonen, da dette er et viktig verktøy for kommunens forbedringsarbeid og internkontroll. Lanseringen av forbedret versjon med tilhørende app, vil være et viktig tiltak for å oppnå dette.

Risikostyring

I arbeidet med kommunens beredskapsplaner, har flere enheter tatt i bruk modulen for risikoanalyse og risikostyring i Rettesnora.

Balansert målstyring

Balansert målstyring (BMS) innebærer at målinger og rapporteringer innenfor ulike fokusområder skal sees i en sammenheng. Dette gjelder økonomi, sykefravær og bruker- og medarbeiderundersøkelser i tillegg til flere andre indikatorer som viser viktige styringsdata. Molde kommune har sagt opp avtalen om BMS-verktøyet som ble brukt tidligere. Videre har indikatorene hatt utgangspunkt i eksisterende kommuneplan, som nå er under revidering. Det har ikke vært en BMS-rapportering gjennom året, og det er heller ikke en del av denne årsrapporten. Nye måltall og dermed rapporteringer må vurderes inn mot ny kommuneplan for den nye kommunen. Visma BI kan kanskje utvikles til å bli et nytt verktøy for BMS i Molde kommune, men det har foreløpig sine begrensninger til dette formålet.

Internkontroll

Kommunens enheter gjennomfører internkontroll i tråd med lover og forskrifter. Maler og metode for risikovurdering og internkontroll finnes i kvalitetssystemet, og er også gjort tilgjengelig på kommunens intranett. Det er fortsatt noe ulik praksis når det gjelder oppbevaring og revisjon av enhetenes kvalitetsdokumentasjon, og det jobbes for at alle benytter systemet på en god og hensiktsmessig måte som ivaretar kommunens forpliktelser. Det har vært gjennomført flere tilsyn også i 2017. Tilsynsavvik har medvirket til å forbedre internkontrollrutiner og system. Det er etablert nye rutiner for rapportering til Molde kommunes toppledelse som har til hensikt å gi et godt system for helhetlig oppfølging av kommunens internkontroll.

Ordførerens kommentar

Molde kommune registrerte et positivt omslag i arbeidsmarkedet i 2017, og vi ser at det er skapt 443 nye arbeidsplasser i 2018, herav kun 5 nye statlige arbeidsplasser. Det betyr at vekstkraften i vårt næringsliv er tilbake, og arbeidsledigheten er blitt ytterligere redusert fra 2,2 til 2,0 pst. ifølge NAVs statistikk. Fylkessnittet er på 2,3 pst.

I 2018 hadde vi en folketallsvekst på 101 innbyggere, hvorav kun 25 skyldes netto tilflytting. Molde kommune må tilrettelegge for økt tilflytting for å skape rom for videre vekst i næringslivet.

Som ordfører har jeg i 2018 spesielt prioritert disse viktige områdene:

Økonomiutfordringen for Molde kommune

Etter tre år med solide netto driftsresultater og avsetninger til disposisjonsfond ser vi at tjenesteproduksjonen har et økende merforbruk i forhold til vedtatte budsjett. Et mindreforbruk i 2015 og 2016 er snudd til et merforbruk på 8,5 mill. i 2017, økende til 26,3 mill. i 2018. Tilsvarende er netto driftsresultat gradvis blitt redusert fra 4,7 pst. i 2016 til 0,8 pst. i 2018. Korrigert for kostnader knyttet til nye Molde kommune er det reelle netto driftsresultatet på 1,1 pst. Det er avgjørende viktig at Molde har økonomisk driftsmessig kontroll frem mot etableringen av nye Molde kommune fra 01. januar 2020. Disposisjonsfondet per 31. desember 2018 er på 144 mill. kroner før disponering av årets resultat. Dette er en viktig buffer i arbeidet for å skape økonomisk bærekraft for den nye kommunen.

Byutvikling

Kommunestyret ønsker å øke byens attraktivitet gjennom aktive byutviklingstiltak. Vi må skape et bærekraftig bysentrum: miljømessig, sosialt og økonomisk. Ett av prosjektene er utbyggingen av sjøfronten. Byggetrinnene Torget – Storkaia og Brunvollkvartalet – Moldeelva vil bli ferdigstilt i løpet av 2019. Planleggingen for sammenbindingen Torget – Moldeelva er påbegynt, og intensjonen er at byggingen skal starte 2020. Arbeidet med å skape et bilfritt sentrum er påbegynt.

Ny helse og omsorgsplan: Mitt liv – mine valg – min tjeneste

Kommunestyret har vedtatt ny helse- og omsorgsplan med større vekt på individuelt tilpassede og tverrfaglige helsetjenester. Kommunen åpner i juni 2019 25 nye omsorgsplasser med heldøgns bemanning i lokalene til gamle Hotell Nobel. Dette prosjektet styrker det nest høyeste trinnet i omsorgstrappen. Samtidig har kommunestyret vedtatt nytt byggetrinn på Råkhaugen omsorgssenter med 32 nye sykehjemsplasser.

Kommunereformen

Ambisjonene for nye Molde kommune er at vi sammen – Molde, Midsund og Nesset – skal kunne sikre bedre og desentraliserte tjenester, et sterkere fagmiljø, en helhetlig areal- og samfunnsutvikling og større gjennomslag for våre saker opp mot fylke, regjering og Storting. Samtidig vil vi skape et

lokaldemokrati med aktiv samskaping med innbyggerne i alle deler av kommunen. Fellesnemda, med fem representanter fra hver kommune, har fullmakt fra kommunestyrene til å forberede og planlegge etableringen av nye Molde kommune. Det er et godt og konstruktivt samarbeidsklime og god fremdrift i fellesnemda og mellom de ansatte i kommunene.

Bygging av sykehuset på Hjelset

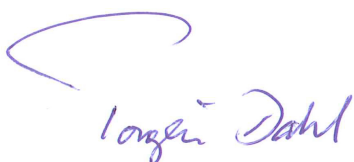
Etter vedtaket i desember 2014 om bygging av nytt felles akuttsykehus for Nordmøre og Romsdal på Hjelset, har oppgaven vår vært å sikre fremdriften og det faglige innholdet i sykehuset: Et fullverdig akuttsykehus med traumefunksjoner. Nok en gang opplever vi at fremdriften i prosjektet har sviktet, og at det derfor oppstår usikkerhet rundt sykehuset. Heldigvis er rivingen av gammel bygningsmasse og grunnarbeidene på Hjelset gjennomført, men byggestart er nå planlagt våren 2020, og åpning av det nye felles akuttsykehuset for Nordmøre og Romsdal er høsten 2023. Den nye prosjektorganisasjonen virker meget tillitsvekkende, og prosjektet har fått nødvendige vedtak i Stortinget.

Viktige samferdselsprosjekt

Vi har arbeidet målrettet for å styrke molderegionen som felles bo- og arbeidsmarked ved å legge til rette for bedre samferdselsløsninger. Hver dag pendler 5 300 personer fra våre nabokommuner til jobb i Molde, og innfartsvegen fra øst er allerede sprengt. Byens samferdselsutfordringer kan ikke bare løses gjennom en oppgradering av veisystemet, men må samtidig løses gjennom økt satsing på kollektivtransport og gang- og sykkelveger.

E39 Lønset–Hjelset har oppstart 2019, og E39 Bolsønes–Årø ligger inne i NTP (Nasjonal transportplan) med oppstart 2023. Ferjefri E39 mellom Molde og Ålesund har mulig oppstart 2022/2024, og det arbeides målrettet for å styrke dette prosjektet i revideringen av neste NTP.

Jeg vil takke alle ansatte for et godt samarbeid og vil rose rådmannen og hans stab for målrettet arbeid for stadige forbedringer og effektiviseringer innenfor hele kommunens virksomhet. Jeg mener hele kommunen kan være stolt av det arbeidet kommunen har gjennomført i 2018, og opplever at vi sammen har skapt et godt grunnlag for videre fremgang.

Lasse Dahl

Torgeir Dahl
ordfører

Rådmannens kommentar

De foreløpige regnskapstallene for kommune-Norge for 2018, viser svært varierende resultater. Samlet ser imidlertid resultatet ut til å kunne bli tilfredsstillende med et netto driftsresultat på 2,5 pst. av brutto driftsinntekter, noe som ikke minst skyldes en merskattevekst særlig mot slutten av året og utbetaling av tilskudd fra Havbruksfondet. Regnskapsresultatet for Molde kommune viser et reelt overskudd på 23,2 mill. kroner hvor 9,3 mill. kroner er udisponert mens 13,9 mill. kroner er avsatt til disposisjonsfond ved regnskapsavleggelsen.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er den primære indikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren og bør utgjøre minst 1,75 pst. av totale driftsinntekter for en samlet kommunesektor dersom formuen skal bevares. For Molde kommune tilsier dette et positivt netto driftsresultat på cirka 35,8 mill. kroner i 2018. Netto driftsresultat ble i 2018 på 17,2 mill. kroner (0,79 pst.) før nødvendige korrigeringer. Dersom det korrigeres for bruk og avsetning av bundne fond, ville det reelle netto driftsresultatet for 2018 bli på 23,2 mill. kroner noe som utgjør 1,07 pst. av brutto driftsinntekter. Bruk av bundet fond til prosessen rundt kommunereformen, er det som mest av alt bidrar til å "forstyrre" årets regnskapsresultat.

Molde kommunes høye lånegjeld med tilhørende avskrivninger, tilsier at netto driftsresultat kan være noe lavere enn 1,75 pst. over tid med tanke på bevaring av formuen. Fortsatt styrking av soliditeten er svært viktig. Det gjør kommunen mindre sårbar for driftsmessige svingninger og gir også mulighet til en større andel egenkapital ved fremtidige investeringer.

Regnskapsresultat

Reelt regnskapsresultat for 2018 ble som nevnt et overskudd på 23,2 mill. kroner. De tjenesteproduserende enhetene samlet hadde imidlertid et merforbruk på hele 26,3 mill. kroner (1,75 pst.). Finansområdet hadde et samlet positivt resultat på 35,6 mill. kroner. Det har gjennom året vært arbeidet svært målrettet med stram økonomistyring og tydelige prioriteringer innenfor stramme økonomiske rammer. Gjennomføring av korrigerende tiltak, særlig i 2. halvår, har hatt tilfredsstillende effekt.

Molde kommunes økonomiske utfordringer har vært krevende over tid. Det var ikke midler igjen på disposisjonsfondet etter 2012, og Molde kommune hadde betydelige underskudd de to påfølgende årene. Rådmannen finner det derfor svært gledelig at Molde kommune for fjerde året på rad har oppnådd et positivt netto driftsresultat og et udisponert mindreforbruk. Disposisjonsfondet er ved utgangen av 2018 kommet opp i 143,7 mill. kroner noe rådmannen er tilfreds med. Det vises for øvrig til presentasjonen i kapittelet om årsregnskapet. Dersom årets udisponerte resultat også blir satt av til fond, vil fondets kapital øke til 153,0 mill. kroner.

Tjenesteproduksjon

Når det gjelder tjenestemålingene, viser rådmannen til rapporteringen fra enhetene med utdypende kommentarer og forklaringer til både måloppnåelse, eventuelle avvik og utfordringer. Arbeidet med å

utvikle og forbedre innholdet i tjenestene må fortsette. Det er rådmannens vurdering at det fortsatt arbeides godt innenfor de ulike tjenesområdene med nettopp dette. Kommunen skal ha brukeren i fokus, enten det er innbyggerne i kommunen eller næringslivet som er avhengig av våre tjenester. Digitalisering og teknologisk utvikling er en forutsetning for blant annet å kunne nå målet om en «døgnåpen kommune».

Nytt av året er et betydelig merforbruk innen skoleområdet hvor 10 av 13 skoler ender med negative avvik. Samlet er merforbruket på skoleområdet for året på 12,1 mill. kroner. Utfordringer knyttet til enkeltelever oppgis som mye av årsaken til merforbruket. Det er særdeles viktig for kommunen at dette merforbruket opphører og at det ikke videreføres inn i 2019.

Merforbruket er fortsatt stort innenfor pleie og omsorg og tiltak funksjonshemmede med henholdsvis 9,8 mill. kroner og 16,3 mill. kroner. Særlig innenfor tiltak funksjonshemmede er mange tiltak iverksatt for å redusere merforbruket etter at området var gjenstand for en ekstern gjennomgang med fokus på kommunens vedtakspraksis, både hva gjelder grunnlag og omfang. Utfordringen er imidlertid at tilveksten av nye og nødvendige tiltak har vært større enn hva som er spart gjennom effektivisering av eksisterende tjenestetilbud. Dette tjenesteområdet vil også i 2019 ha stort fokus ikke minst i forhold til å kunne holde driften innenfor vedtatt budsjetttramme. Innenfor hele området arbeides det kontinuerlig med å optimalisere den samlede ressursinnsatsen opp mot omfang og kvalitet på tjenestene som kommunen gir. Dette er en krevende oppgave siden tjenestebehovet er dynamisk og til dels økende.

Molde kommune har også i 2018 betalt for et stort antall liggedøgn for utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Dette er en situasjon som ikke er bærekraftig over tid. Kortsiktige tiltak for å møte denne utfordringen er leie av 4 sykehjemsplasser i Midsund kommune og 2 plasser i Vestnes kommune. Videre etableres 8 korttids plasser i eget bygg på Glomstua som ble tatt i bruk i februar 2019. Åpningen av Nobel bofellesskap med 25 boenheter til sommeren 2019, er også et tiltak som vil styrke området. Ved behandlingen av helse- og omsorgsplanen i november 2018, ble langsiktige tiltak vedtatt. Utbygging ved Råkhaugen omsorgssenter med 24 nye sykehjemsplasser og eventuell frigjøring av ytterligere 8 sykehjemsplasser ved senteret skulle startes umiddelbart. Videre ba kommunestyret om at det ble laget en utviklingsplan for Skåla og Kleive omsorgssenter med vekt på nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Tiltakene som ble vedtatt er under planlegging og har høy prioritet.

Molde kommune fikk i 2017 medhold i den nasjonale tvisteløsningsnemda i saken kommunen hadde gående med helseforetaket om praktiseringen av samarbeidsavtalen vedrørende utskriving av pasienter og konsekvensen av manglende epikrise eller tilsvarende legedokumentasjon for kommunens betalingsplikt. Det pågår for tiden et arbeid for å kunne legge denne saken bak seg som ferdigstilt. Det kan ikke utelukkes at dette kan medføre utgifter for kommunen som det ikke er tatt høyde for i budsjettet for 2019. Dette må i så fall drøftes ved budsjettrevisjonen for dette året.

Rådmannen vil allikevel understreke at den samlede kommuneorganisasjonen har levert gode tjenester både kvalitetsmessig og i omfang til kommunens innbyggere gjennom året. At dette til dels har skjedd med ressursbruk ut over vedtatte rammer, indikerer mest av alt at presset på tjenestene har vært særdeles stort. Kommunens ledere er godt kjent med og innforstått med at politisk vedtatte rammer er til for å holdes. Det er derfor smertefullt for kommunens ledere å oppleve at de økonomiske rammene ikke alltid strekker til for å kunne levere lovpålagte tjenester i tilstrekkelig omfang.

Investeringer

Det har gjennom året vært stor aktivitet innenfor investeringsområdet. Dette gjelder både investeringer i egen regi, men også investeringer gjennomført av kommunens foretak. De største prosjektene som det har vært arbeidet med i året, er Sjøfronten 1 og Sjøfronten 3. Molde Eiendom KF har, som de største prosjektene, igangsatt arbeidet med Molde idrettspark (Idrettens hus) og Hatlelia barnehage samt ferdigstilt byggingen av nye Sellanrå skole.

Årsverk og sykefravær

Molde kommune har som mål å være en god arbeidsgiver. Det har over tid vært arbeidet systematisk med å utvikle organisasjonen for å kunne møte endringer i oppgaver og rammebetingelser. Molde kommunes viktigste ressursinnsats, er kompetente og ansvarsbevisste medarbeidere som i sin hverdag gir kvalitativt gode tjenester på hvert enkelt tjenesteområde. Mangfoldet er stort og det kreves god ledelse. I Molde kommune ble det i 2018 utført 1 950 årsverk, en økning med 55 årsverk fra 2017. Inkluderes de kommunale foretakene, blir totalt utførte årsverk 2 060 i 2018 noe som er en samlet økning på 54 årsverk fra 2017. Økningen i årsverk har kommet særlig innen stabene, skoleområdet og ressurstjenesten. Økningen på stabsområdet er i stor grad finansiert gjennom eksterne midler. Økt lærertetthet og tidlig innsats med til dels ekstern finansiering er noe av årsaken innenfor skoleområdet. Ressurstjenesten har økt antall årsverk som følge av etableringen av et døgnbemannet bofelleskap og en barnebolig. Dette er krevende tiltak som utløser ressurser.

På tross av et kontinuerlig fokus og deltagelse i nasjonale tiltak for å redusere sykefravær (NED-prosjektet), har sykefraværet i Molde kommune økt fra 2017 til 2018. Sykefraværet er en viktig faktor som blant annet påvirker kvaliteten på tjenestene og økonomien gjennom behovet for vikarer. Økningen i fravær har vært størst innenfor de store fagområdene skole, pleie og omsorg og tiltak funksjonshemmede. Målet for kommunen samlet er et fravær på 6,0 pst. I 2018 ble det totale sykefraværet på 8,9 pst. Dette er en økning på 0,8 pst. fra 2017 hvor sykefraværet var på 8,1 pst.

Sykefraværet har gått gradvis ned over flere år noe som også kan tilskrives et kontinuerlig fokus på utfordringen. Håpet er derfor at økningen i fravær fra 2017 til 2018 er et midlertidig tilbakeslag og at fortsatt fokus på og høy prioritering av oppgaven med å bedre situasjonen, vil medføre forbedring i 2019. Definisjonen for beregning av sykefravær er for 2018 endret, noe som medfører at ny tidsserie starter i 2017.

Planarbeid

Molde kommunes vedtatte planstrategi for 2017–2020 er fulgt opp også i 2018. Løpende vurderinger av kommunens egen planstrategi opp mot det pågående arbeidet med kommunereformen og etableringen av nye Molde kommune, har gitt utfordringer. Fokuset i plansammenheng har gradvis endret seg fra dagens Molde kommune til nye Molde kommune med sikte på å utarbeide et godt og felles planverk for den nye kommunen. Det har likevel vært nødvendig å gjennomføre planrullinger for viktige tjenesteområder.

En helhetlig plan for helse og omsorg ble ferdigstilt i året og vedtatt av kommunestyret i oktober. Planen drøfter og foreslår en rekke tiltak som skal gjøre kommunen i stand til å møte utfordringene som kommer fra 2023/2024 med betydelig flere eldre. Tiltak i henhold til planen, så som utvidelse av antall sykehjemsplasser ved Råkhaugen omsorgssenter, er igangsatt.

Skolebruksplanen, som er et annet stort og viktig planarbeid, ble ikke ferdigstilt til politisk behandling i året. Viktige element i planen er vurdering av kretsgrenser og situasjonen i østre del av bysentrum. Forslaget innebærer bygging av ny skole i Årølia. Planen vil komme til politisk behandling i begynnelsen av 2019.

Flere andre oppgaver som trafikksikkerhetsplan og hovedplan vann og avløp startet i 2018. Planarbeidet bærer som tidligere nevnt ellers preg av etableringen av nye Molde kommune. I 2018 ble det arbeidet med å koordinere planstrategiene i de tre kommunene frem til ny kommune blir etablert. Etablering av ny kommune har ført til at oppstarten med kommuneplanens samfunnsdel og arealplan del 2 er skjøvet ut i tid. Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for nye Molde kommune vil starte i februar 2019.

Nye Molde kommune

Det har vært jobbet intenst med etableringen av nye Molde kommune gjennom hele året. Ansettelsen av den nye toppledergruppen var på plass før sommerferien og arbeidsmengden og oppgavene som må løses har siden vært sterkt tiltagende. Mye vil og må være på plass til 1. januar 2020, mens enkelte oppgaver må finne sin løsning senere. Harmonisering av blant annet tjenestetilbud, betalingsordninger og lønnsvilkår for de ansatte vil nødvendigvis måtte skje over noe tid.

Hovedtall

Etter store økonomiske utfordringer tilbake i 2013 og 2014, har de fire siste årene gitt overskudd etter at tidligere underskudd er dekket. Det reelle overskuddet for 2018 var på 23,2 mill. kroner hvor 13,9 mill. kroner ble avsatt til disposisjonsfond i året mens regnskapet endte med et udisponert mindreforbruk på 9,3 mill. kroner. I tillegg ble udisponert overskudd for 2017 på 22,8 mill. kroner avsatt til disposisjonsfond i regnskapet for 2018.

Molde kommune har ved utgangen av året en tilfredsstillende økonomi og har i alle årene med overskudd levert gode tjenester til kommunens innbyggere både i kvalitet og omfang.

Hovedtall

23,2

Reelt resultat i
mill. kroner

0,8 %

Netto
driftsresultat

8,9 %

Sykefravær

1 950

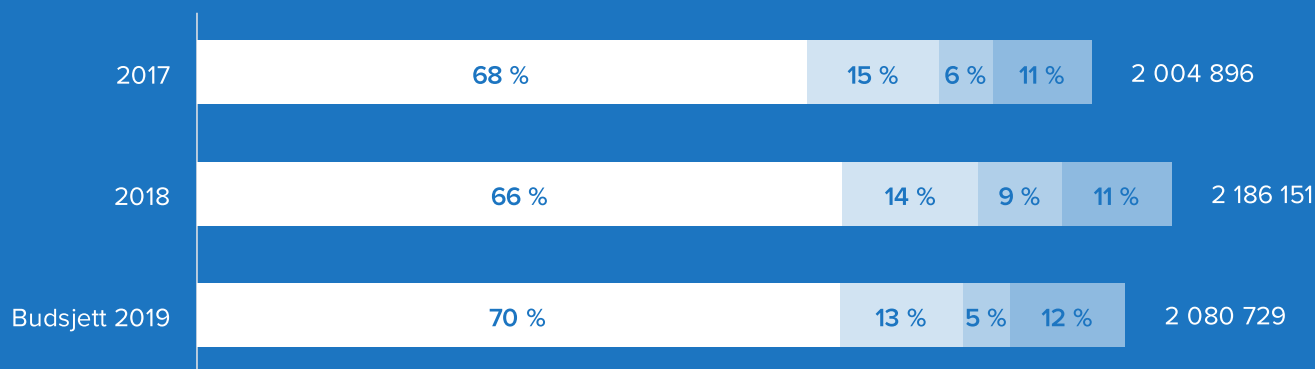
Årsverk

Driftsutgifter

(Beløp i 1 000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

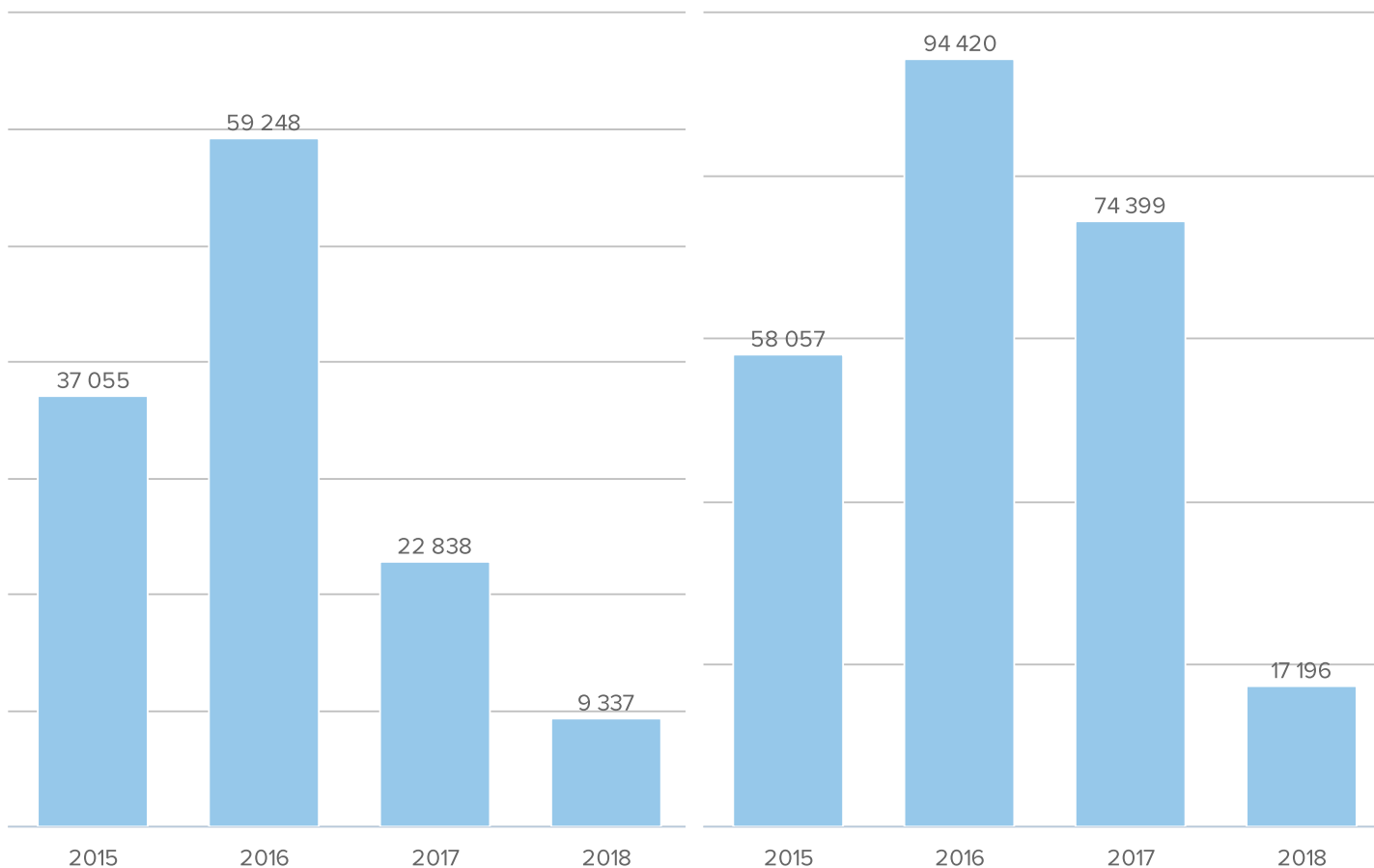
- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Regnskapsresultat (udisponert)

(Beløp i 1 000 kroner)

Netto driftsresultat

(Beløp i 1 000 kroner)

Hovedtallene for netto ressursbruk for avdelinger, enheter og fagområder i 2018 og i budsjettet for 2019 er som følger:

Hovedtall samlet for avdelinger, enheter og fagområder

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Avvik 2018	Budsjett 2019
Stab ▶	409 826	413 567	3 741	422 716
Skole ▶	295 283	283 227	-12 056	286 835
Barnehage ▶	203 825	203 676	-149	206 892
Familie og sosial ▶	209 335	200 359	-8 976	194 359
Helse og omsorg ▶	618 842	594 951	-23 891	619 769
Teknisk ▶	37 599	39 413	1 814	37 872
Kultur ▶	43 896	45 107	1 211	45 981
Netto avdelinger, enheter og fagområder	1 523 324	1 497 073	-26 251	1 527 589

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Brutto driftsresultat	-11 342	-14 294	116 071	141 240	114 011
Sum eksterne finanstransaksjoner	28 538	18 044	-41 672	-46 820	-55 953
Netto driftsresultat	17 196	3 750	74 399	94 420	58 057
Avsetninger og bruk av avsetninger	-7 859	-3 750	-51 561	-35 171	-21 002
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	9 337	-	22 838	59 248	37 055

Molde kommunes regnskap for 2018 avsluttes med et udisponert netto driftsresultat på 9,3 mill. kroner. Dette skjer samtidig som budsjetterte avsetninger på 36,7 mill. kroner til disposisjonsfond er gjennomført. Budsjettert avsetning av regnskapsresultatet for 2017 på 22,8 mill. kroner ble derfor avsatt i sin helhet. Videre ble avsetning til disposisjonsfond i regnskapet for 2018 gjennomført med ytterligere 13,9 mill. kroner i samsvar med revidert budsjett. Regnskapsresultatet ble etter dette på 9,3 mill. kroner som er 19,1 mill. kroner bedre enn hva prognosene i økonomirapporteringen per utgangen av oktober tilsa. Netto driftsresultat viser et overskudd på 17,2 mill. kroner mot et budsjettert overskudd på 3,8 mill. kroner, en forbedring på 13,4 mill. kroner. Det var to spesielle forhold som påvirket netto driftsresultat i 2017 som ble på hele 74,4 mill. kroner. Inntektsføring av tilskudd til fellesnemnda samt inntaket av regnskapet for Romsdal Regionråd (ROR) økte kommunens netto driftsresultat med 37,8 mill. kroner. Reell reduksjon i netto driftsresultat fra 2017 til 2018 skulle etter dette bli 19,4 mill. kroner. Mye av nedgangen skyldes årets utgifter til fellesnemnda som under interne finanstransaksjoner dekkes ved bruk av bundne fond.

Interne finanstransaksjoner viser et vesentlig budsjettavvik på avsetning til bundne fond. Hovedforklaringen til dette er at 7,4 mill. kroner i mottatt tilskudd til pilotprosjektet "Legevaktsamarbeid" står ubenyttet ved årsskiftet og må avsettes for senere øremerket bruk. Etter interne finanstransaksjoner blir netto udisponert regnskapsmessig mindreforbruk på 9,3 mill. kroner. Samlet avsetning til disposisjonsfond kom på 36,7 mill. kroner i 2018 og kommunens disposisjonsfond er ved utgangen av 2018 på 143,7 mill. kroner.

I tjenesteproduksjonen fikk avdelinger og enheter et samlet merforbruk på 26,3 mill. kroner. Dette tilsvarer et merforbruk på 1,75 pst. av netto budsjetttramme. Innenfor dette merforbruket, er det stor variasjon i avvikene mellom enhetene. Det klart største positive avviket finnes innenfor stab med et samlet mindreforbruk på 15,8 mill. kroner. Men også helsetjenesten, teknisk og kultur har mindreforbruk. Innenfor skole, pleie og omsorg og tiltak funksjonshemmede var merforbruket størst med henholdsvis 12,1 mill. kroner, 9,8 mill. kroner og 16,3 mill. kroner. Også sosialtjenesten NAV og ressurstjenesten fikk et betydelig merforbruk på henholdsvis 5,5 mill. kroner og 3,8 mill. kroner.

Det udisponerte regnskapsmessige mindreforbruket på 9,3 mill. kroner skyldes et positivt avvik på finansområdet. Innenfor området er det både positive og negative resultat på ulike poster. Når egen skatteinngang endte 9,4 mill. kroner lavere enn budsjettert, ble dette mer enn kompensert gjennom en økning i inntektsutjevningen på hele 19,4 mill. kroner ut over budsjettet. Utover høsten, kom det signal om at skatteinngangen i landet ville bli langt bedre enn forutsatt. Siden økningen i egne skatteinntekter ikke var så stor som i resten av landet, var det forventning om at inntektsutjevningen ville gi et positivt resultat for året. Så sent som per september var inntektene sammen med inntektsutjevningen 7,7 mill. kroner lavere enn periodisert budsjett. De siste 3 månedene av året ble dette, som følge av egen inngang samt løpende inntektsutjevning, snudd til en samlet inntektsvekst på 9,6 mill. kroner. Inntektsutjevningen inngår i posten rammetilskudd.

I budsjettet for 2018 var det forutsatt en gjennomsnittlig rente på 1,60 pst. Gjennomsnittlig oppnådd rente på innlån, endte i 2018 på 1,58 pst. Dette bidro til lavere rente enn forutsatt på kommunens innlån samtidig som kapitalen som har stått til forrentning gjennom året har vært vesentlig større enn forutsatt. Samlet ble netto renteutgifter redusert med 4,8 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette mer enn dekte det negative resultatet den eksterne finansforvaltningen bidro med for 2018, med en mindreinntekt på 3,4 mill. kroner i forhold til budsjett. Det var varslet og forventet et positivt resultat på denne posten, men utviklingen i finansmarkedene på slutten av året bidro til at en budsjettert inntekt på 2,8 mill. kroner ble snudd til et tap på 0,6 mill. kroner. Når netto avdragsutgifter reduseres med hele 7,2 mill. kroner i forhold til budsjett, så skyldes dette i hovedsak endrede forutsetninger ved beregning av endelig minsteavdrag for året. Eiendomsskatten ble 3,1 mill. kroner høyere enn budsjettert. Promillen ble justert ned i forhold til oppjustering av taksten slik at eiendomsskatten ikke skulle øke for den enkelte eiendom. Merinntekten skyldes derfor at økningen i antall boliger og eiendommer ble større enn forutsatt i budsjettet.

De fleste andre postene innenfor finansområdet gav også positive avvik. Dette gjelder ikke minst pensjonskostnaden, som etter de endelige aktuarberegningene endte med en mindreutgift i forhold til budsjett på 6,5 mill. kroner. Vedtak i Istad AS om utbetaling av ekstraordinært utbytte, gav kommunen en merinntekt på 2,1 mill. kroner samtidig som utbetalingene fra Havbruksfondet gav kommunen en inntekt ut over budsjett på 1,7 mill. kroner. Når lønnsøkningene ute i avdelinger og enheter var kompensert, stod det igjen en ubenyttet lønnsnett på 5,5 mill. kroner. Etter dette bidrar finansområdet samlet sett med å bedre resultatet med hele 35,6 mill. kroner.

Det er anbefalt at netto driftsresultat bør utgjøre 1,75 pst. av brutto driftsinntekter over tid. For Molde kommune utgjør netto driftsresultats andel av brutto driftsinntekter 0,79 pst. i 2018 (3,5 pst. i 2017 og 4,7 pst. i 2016). For å få frem den reelle andelen, bør tallene for 2017 og 2018 korrigeres for bruk og avsetning til bundne fond. Pilotprosjektet Legevaktsamarbeid og fellesnemnda «forstyrret» regnskapsresultatet for 2018 mens fellesnemnda og ROR virker tilsvarende i 2017. Korrigert for dette ville gi et netto driftsresultat på henholdsvis 1,07 pst. og 1,43 pst. av brutto driftsinntekter.

Investeringer

I og med at Molde kommune har kommunale foretak, er det ikke alle investeringer som inngår i kommunes budsjett og regnskap. Investeringer knyttet til formålsbygg og utleieboliger ligger i Molde Eiendom KF. De er allikevel omtalt i årsrapporten under Molde Eiendom KF, men det vises til foretakets egen årsrapport for ytterligere detaljer. Videre har også Molde Vann og Avløp KF årlige investeringer av en viss størrelse som heller ikke inngår i Molde kommunes årsbudsjett og årsregnskap og er derfor ikke kommentert her. De investeringene som da er igjen i Molde kommune er knyttet til utstyr i tjenesteproduksjonen og offentlige rom, plasser og tomter.

Regnskapsskjema 2A – investeringer viser det samlede finansieringsbehovet i regnskapsåret fordelt på ulike typer investeringsutgifter og hvordan disse utgiftene er finansiert opp gjennom ulike finansieringskilder. Det er to vesentlige avvik mellom revidert budsjett og regnskap i dette skjemaet. Investeringer i anleggsmidler er klart lavere enn budsjettert og utlån og forskuttering er klart større enn budsjettert. Mindreforbruket på investeringer i anleggsmidler er spesifisert per prosjekt i regnskapsskjema 2B. Merforbruk på den andre posten skyldes at utlån til kommunale foretak kommer frem her gjennom at det nå brukes konserninterne utlån. Dette er derfor bare en teknisk endring som har skjedd på slutten av året, hvor investeringsbudsjettet ikke har blitt korrigert i tråd med dette.

Regnskapsskjema 2B – investering viser bevilget og benyttet utgiftsramme ned på det enkelte prosjekt. I revidert budsjett for 2018 lå det inne en samlet brutto investeringsramme på 260,7 mill. kroner. Regnskapet viser at det er benyttet 152,1 mill. kroner i 2018. Det betyr at 108,7 mill. kroner av budsjettert ramme ikke er benyttet. Dette skyldes som regel forsinkelser, men kan også skyldes at investeringsprosjekt blir helt eller midlertidig stoppet da forutsetningene har endret seg frem mot gjennomføring.

Det er relativt få investeringsprosjekt som kan forklarer store deler av ubrukt ramme på 108,7 mill. kroner. Plan- og utviklingsavdelingen hadde de største prosjektene og rammene i 2018. Dermed er det naturlig at de også har det største budsjettavviket. Samlet sett viser regnskapet et mindreforbruk på investeringsprosjekter på 93,2 mill. kroner på avdelingen. På tomtefelt er det et mindreforbruk på 30,8 mill. kroner. Dette er en samlebevilgning til kjøp og opparbeidelse av diverse tomtefelt i kommunen der fremdriften i 2018 har vært vesentlig lavere enn budsjettet.

Det var i 2018 bevilget 15 mill. kroner til grunnverv knyttet til nytt SNR på Hjelset, men arbeidet med å erverve grunn kom ikke i gang i 2018. På Sjøfronten 1, 2 og 3 er det henholdsvis 11,2 mill. kroner, 4,0 mill. kroner og 19,9 mill. kroner i mindreforbruk. Sjøfronten 1 har målsetting om å være ferdig i 2019, men det er usikkerhet knyttet til levering av stein. Planleggingsarbeidet på Sjøfronten 2 er startet opp, men det er ikke belastet kostnader på prosjektet i 2018. På Sjøfronten 3 viste anbudsinnhentingene langt høyere kostnader enn i forprosjektet, det ble derfor nødvendig å gå gjennom prosjektet på nytt. Ny investeringsramme ble behandlet av kommunestyret i desember 2018.

I Molde kommune sitt regnskap ligger også finansiering av gravplassutvidelse på Røbekk med et mindreforbruk på 6,5 mill. kroner. Reguleringsarbeid og grunnundersøkelser medførte behov for avklaringer på omfang og økonomi. Byggestart ble derfor utsatt til 2019.

Fellesinvesteringer i ROR-IKT har et mindreforbruk på 4,2 mill. kroner, dette er særlig knyttet til portalprosjektet og arbeidet med nytt sak og arkivsystem.

Det er også noen prosjekter med merforbruk i 2018. Gang og sykkelveg på Bolsøya hadde et merforbruk på 0,8 mill. kroner knyttet til prosjektering. Skanning av byggesaksarkivet hadde et merforbruk på 0,7 mill. kroner knyttet til merverdiavgift for innførsel av tjenester. På Skåla omsorgssenter ble det kjøpt ny dagsenerbuss for 1,1 mill. kroner, men bevilgning var gitt i budsjettåret 2017. Re-bevilgning til denne investeringen ble dessverre uteglemt i budsjettrevisjon for investeringer i juni 2018.

Molde kommune har i utgangspunktet kun én revisjon i året knyttet til investeringsbudsjettet. Denne blir behandlet i junimøtet til kommunestyret. Det er på et tidspunkt der det fremdeles vil være usikkerhet knyttet til fremdriften i de ulike investeringsprosjektene. Historisk sett viser det seg at investeringsregnskapet ofte har et klart mindreforbruk målt mot budsjett. At fremdriften er lavere enn forutsatt i budsjettet, er ikke ønskelig. Men siden det som regel knytter seg til mindreforbruk, og at investeringsprosjektene holder seg innenfor bevilget ramme, er det vurdert at det ikke er nødvendig med en andre budsjettrevisjon på høsten.

Se enhetssidene i årsrapporten for ytterligere kommentarer om det enkelte investeringsprosjekt.

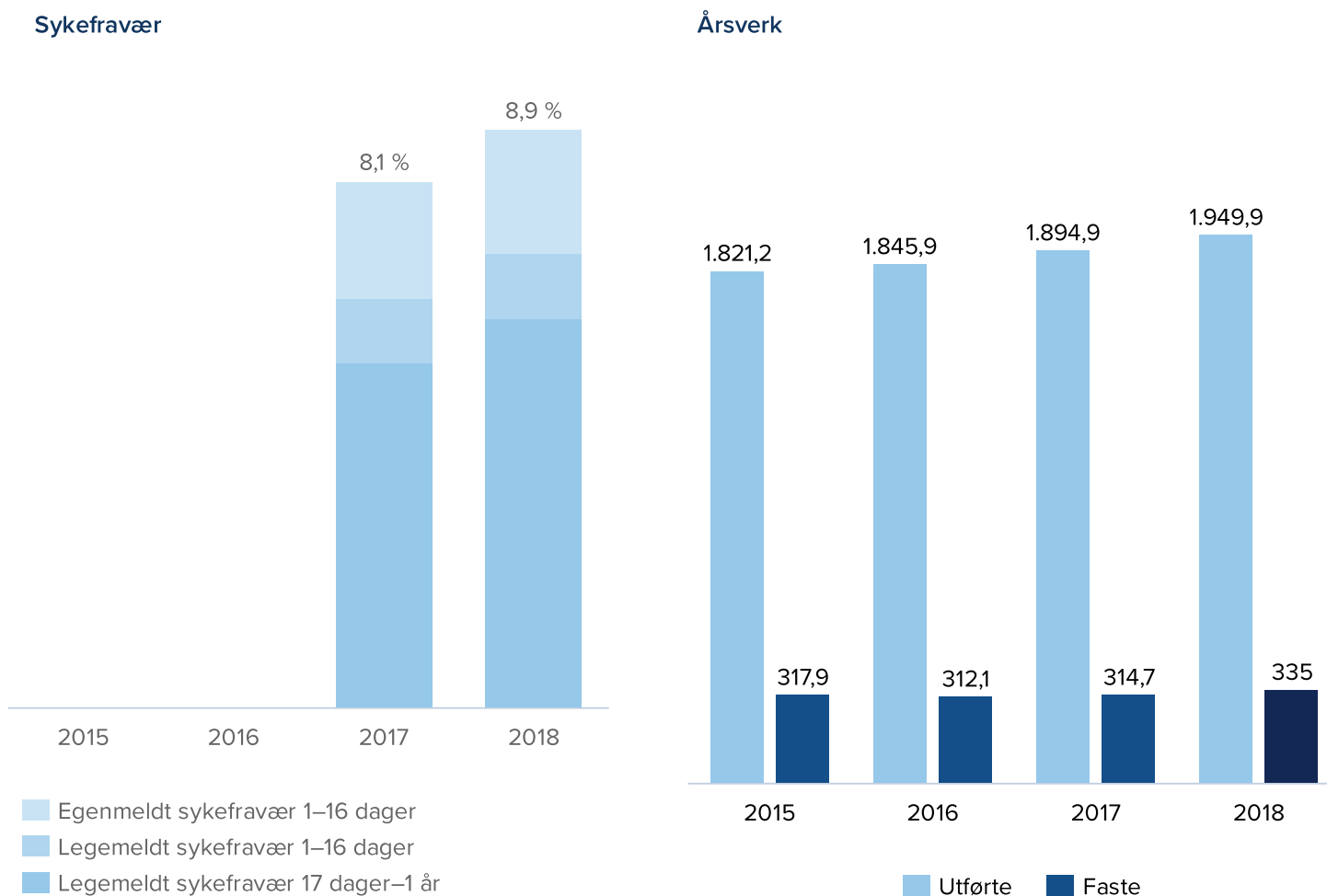
Fremtidige utfordringer

For fjerde år på rad har Molde kommune oppnådd et positivt netto driftsresultat og avlagt et regnskap med et udisponert mindreforbruk. Dette er selvsagt svært gledelig, men med tanke på bygging av nødvendige økonomiske buffere også nødvendig. I intensjonsavtalen mellom Midsund, Molde og Nesset kommuner, er det nedfelt en del forpliktelse og målsettinger innenfor økonomiområdet. De tre kommunene skal minimum være i økonomisk balanse når ny kommune dannes og den nye kommunen skal som minimum ha et netto driftsresultat på 2,0 pst. økende til 3,0 pst. på lengre sikt, samt ha et langsiktig mål om et disposisjonsfond på minimum 5,0 pst. av brutto driftsinntekter. Disse punktene i intensjonsavtalen svares godt ut av Molde kommune.

Budsjetttrammene for tjenesteproduksjonen var også i 2018 svært stramme. Denne stramheten er videreført i rammene for 2019. Krav eller forventning om effektivisering i kommunesektoren vil vedvare også i årene som kommer, og digitalisering og bruk av velferdsteknologi er stadig økende. Mye av bakgrunnen for svært

begrensede økonomiske rammer i statsbudsjettene, er at statens inntekter fra olje- og gasssektoren ikke forventes å kunne bidra til den samme økningen i økonomisk handlingsrom i årene fremover, slik det har vært tilfelle i mange år. Samtidig viser de årlige statsbudsjetter at kommunesektoren som tjenesteleverandør til landets befolkning er høyt prioritert. Videre er det et ønske om å stadig levere bedre tjenester innenfor alle tjenesteområder. For å klare dette, vil det være behov for effektivisering av tjenesteproduksjonen fremover, både for å håndtere økt etterspørsel og for å kunne opprettholde og i mange tilfeller bedre kvaliteten på de kommunale tjenestene innenfor fortsatt stramme budsjettammer.

Arbeidsgiver

Sykefravær:

Molde kommune har tatt i bruk Visma BI som system for sykefraværssrapportering og oppfølging fra 2017. Beregning av sykefravær fra 2016 og eldre avviker noe fra beregning av sykefravær fra 2017 og kommunen velger derfor ikke å vise årene før 2017.

Molde kommune har mål om maksimalt 6,0 pst. sykefravær på konsernnivå. Måltallet forklares med at et normalt sykefravær i befolkningen regnes til å ligge på 4,0 pst. Til dette tillegges 2,0 pst. med bakgrunn i kommunale tjenesteområder med stor andel av både fysisk og psykisk krevende yrker.

På overordnet nivå har Molde kommune et sykefravær som ligger godt over måltallet. Enheter som samlet sett har høyt sykefravær, krever robust fysisk og psykisk helse. Dette er enheter hvor de ansatte har tett relasjon til

bruker, mens enheter som samlet sett har lavere sykefravær har et litt mer distansert forhold til bruker i det daglige. Det er likevel store variasjoner innenfor enheter som er forholdsvis like. Det kan det se ut til at sykefraværet også sier noe om kulturen i enheter.

Ansatte i Molde kommune har det siste året og vil i tiden fremover måtte forholde seg til endringer og omstillinger, både i form av nye måter å organisere arbeidet på, men også nye måter å utføre arbeidet på. Dette krever at ansatte har helse og kompetanse til å håndtere dette. Noen ansatte blir syke fordi de ikke lenger mestrer jobben sin og noen har ikke helse til å fylle stillingen de er ansatt i. Det er få stillinger som krever lav kompetanse og som ikke er fysisk krevende, mens det er mange som ønsker og har behov for slike stillinger. Arbeidstakere i denne kategorien kunne muligens vært tilnærmet friske om de ble veiledet over i andre stillinger, men disse stillingene finnes ikke. Alternativet for disse arbeidstakerne er å stå i stillinger hvor de er mye sykemeldt over lengre tid eller å forlate arbeidslivet. Arbeidstakere med begrenset jobbmobilitet, er en økende utfordring, og dette har betydning for sykefraværet.

Årsverk:

I 2018 ble det utført 1 949,9 årsverk i Molde kommune noe som er 55 flere årsverk enn i 2017. Variable årsverk har økt siden 2017, noe som kan sees i sammenheng med økt sykefravær. Økningen gjelder derfor hovedsaklig faste årsverk, med totalt 52 årsverk.

De største økningene i faste årsverk står grunnskole og ressurstjenesten for. Ressurstjenesten har hatt en økning på 19 årsverk, hovedsakelig på grunn av utvidelse av eksisterende og etablering av nytt døgnbemannet bofellesskap for mennesker med alvorlig langvarig psykisk sykdom. Grunnskole har hatt en økning på 17 faste årsverk. Deler av økningen kan tilskrives økt statlig satsing på tidlig innsats/lærernorm og flere elever som utløser tilskudd 2. I tillegg til dette rapporterer skolene om et stadig økende behov for styrket bemanning knyttet til ressurskrevende tiltak rundt enkeltelever.

Andre enheter har også hatt en økning i antall årsverk knyttet til egen tjenesteproduksjon, noe som følge av økt bevilgning og noe på grunn av økt behov i tjenesten.

Nærmere omtale finnes under den enkelte enhet.

Medarbeiderundersøkelse:

Molde kommune bruker Kommuneforlagets medarbeiderundersøkelse kalt 10-FAKTOR. I 2018 ble den gjennomført for andre gang. Undersøkelsen gir anledning til å sammenligne egen kommune med andre kommuner, et landssnitt for like virksomhetsområder, samt egne resultater fra tidligere år. For Molde kommune er det mestringsorientert ledelse og relevant kompetanseutvikling som viser lavest score. Her ligger scoren noe under landssnittet for enheter som er registret som kommuner. Til tross for lav score, har Molde kommune forbedret scoren på relevant kompetanseutvikling siden sist undersøkelse. Selvstendighet og mestringsklima har høyere score enn i 2016.

Fremtidige utfordringer

Arbeidet med å skape nye Molde kommune vil være et prioritert arbeid. Som arbeidsgiver står kommunen ovenfor spennende tider med omstilling. Endringene er flere og kommer raskere enn før. Nye behov oppstår hos innbyggerne og krav til kvalitet og innhold i offentlige tjenester endres. Det er helt sikkert at noen arbeidsoppgaver vil forsvinne og at nye vil komme. Det blir svært viktig å ruste organisasjonen for å håndtere dette og finne veien til nye måter å løse oppgavene på.

Ny teknologi og digitalisering vil også påvirke kommunikasjon- og samhandlingsmåter i organisasjonen og ut mot brukere, innbyggere og samarbeidspartnere. Samhandling med organisasjonene og vernetjenesten er

viktig for å lykkes med gode endringsprosesser. Større grad av brukermedvirkning og brukerdiallog blir sentralt for å sikre rett kvalitet i tjenestene, og er et prinsipp som hele organisasjonen må ivareta.

Gode medarbeidere og ledere er organisasjonens viktigste ressurs i alt arbeid og er en forutsetning for utvikling, verdiskaping, forbedrings- og innovasjonskultur. Medlemskapet i NCE iKuben har allerede gitt Molde kommune en utvikling i rett retning med bruk nye arbeidsmetoder. Det offentlige, privat næringsliv, akademia og innbyggere, lag og organisasjoner skal blant annet gjennom Smart By Molde samhandle enda bedre og på nye måter, for at Molde skal bli enda bedre by å bo, leve, besøke, arbeide og studere i. Smart Innovation Norway blir også en samarbeidspartner i 2019.

Både iKuben og Molde kommune har etablert tenketank for unge medarbeidere med teft for bærekraft, digitalisering og nye måter å arbeide på. Disse vil utfordre etablert tankesett og det sees frem til innspill fra tenketankene med håp om realisering av mange gode effektfulle tiltak.

Tjenesteleverandør

Kommunens rolle som tjenesteleverandør er av stor betydning for en stor del av innbyggerne hver dag. Derfor er det viktig at tjenestene er så gode som mulig ut ifra de ressurser kommunen har til rådighet.

Molde kommune måler kvalitet i tjenesteproduksjonen. Indikatorer for kvalitet i tjenesten skal følges systematisk. Indikator for sykefravær er gjennomgående for hele organisasjonen. Sykefravær påvirker kvalitet i tjenesten. Resultat av brukerundersøkelser brukes også som indikator for kvalitet. Andre indikatorer er mer fagspesifikke. Indikatorene viser at Molde kommune samlet sett har levert gode tjenester på alle områder i 2018.

Det er gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2018. Enhetene arbeider med å følge opp resultatene fra undersøkelsen. Jevnt over er resultatene gode. Enhetene identifiserer områder det bør arbeides med. Denne type undersøkelse vektlegger involvering av ansatte i forbedringsprosesser i etterkant.

Verktøyet for å rapportere ulike tjenesteindikatorer, har ikke vært tilgjengelig i 2018. Kommunens samlede målekort presenteres derfor ikke i årsrapporten for dette året. I de enkelte avdelinger og enheter drøftes og forklares indikatorer og resultat som gjelder økonomi, sykefravær og medarbeiderundersøkelsen 10-faktor gjennomgående.

Det ble gjennomført en gjennomgang av driften ved tiltak funksjonshemmede av ekstern konsulent. Oppfølgingen av denne gjennomgangen har høy prioritet. Gjennomgangen ga både organisatoriske utviklingsområder som har overføringsverdi til andre tjenesteområder og verktøy til å utmåle tjenester.

Molde kommune vil i tiden som kommer ha fokus på internkontroll og avviksrapportering for å sikre organisatorisk læring og forbedring av tjenestene.

Fremtidige utfordringer

Molde kommune arbeider etter vedtatt Helse- og omsorgsplan. Planen strekker seg frem til 2025.

Det er viktig at planen legger til rette for gode og helhetlige løsninger. Bruk av ny teknologi og rehabilitering vil være sentralt. Rekruttering av sykepleiere er en utfordring som kommunen må ha fokus på fremover for å få løst

Hjemmetjenestene er styrket de siste årene. Fortsatt er det tidvis en utfordring for kommunen å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset som har behov for institusjonsplass. I 2018 inngikk Molde kommune avtale med Midsund kommune om kjøp av 4 institusjonsplasser og med Vestnes kommune om kjøp av 2 institusjonsplasser. Det er opprettet 8 midlertidige korttidsplasser ved tidligere Glomstua bofelleskap. Disse ble tatt i bruk i februar 2019. Det forventes at dette vil ha innvirkning på antall liggedøgn som det betales for til helseforetaket.

I 2019 blir Nobel bofelleskap åpnet med 25 boenheter med heldøgns bemanning. Det forventes at også dette tiltaket vil bidra til at behovet for å betale liggedøgn til sykehuset reduseres.

Det er utarbeidet ny skolebruksplan. Noen av skolene har ledig areal, mens andre skoler opplever at elevtallene utfordrer arealkapasiteten til det ytterste. Det er behov for å øke kapasiteten på østsiden av byen.

Det er også behov for å systematisere mer arbeidet med integrering. Det er viktig at hver enkelt flyktning får et individuelt tilpasset kvalifiseringsløp som kan danne et best mulig grunnlag for varig tilknytning til arbeidslivet for flest mulig.

Det er også viktig fremover å følge opp kompetanseplanen for pedagogisk personale for å sikre at Molde kommune har personalet som tilfredsstillende nye kompetansekrav.

Folkehelseperspektivet skal være en viktig premiss for alt strategisk planarbeid. Oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer som ble utarbeidet i 2018, gir et godt grunnlag for fremtidig planarbeid.

Samfunnsutvikler

Året 2018 har som tidligere år vært preget av stor aktivitet. Viktige oppgaver som har vært prioritert, er utarbeiding av helse- og omsorgsplan og skolebruksplan. Disse planene inngår i kommunal planstrategi som kommunestyret vedtok i november 2016. Helse- og omsorgsplanen ble vedtatt av kommunestyret i oktober 2018. Planen ser hele helse- og omsorgssektoren samlet og skal blant annet vise hvilke grep kommunen må gjøre for å møte utfordringene med økende antall eldre. Tidlig innsats og mestring er sentralt i planen som også inneholder tiltak med utviding av Råkhaugen omsorgssenter med inntil 32 plasser.

Arbeidet med skolebruksplanen er litt forsinket. Forslaget ble sendt på høring høsten 2018. Det er lagt opp til at planen skal behandles av kommunestyret i mars 2019. Viktige element i planen, er vurdering av kretsgrenser og situasjonen i østre del av bysentrum. Forslaget innebærer bygging av ny skole i Årølia. Skolen skal stå ferdig i 2021.

Flere andre oppgaver som trafikksikkerhetsplan og hovedplan vann og avløp startet i 2018. Planarbeidet bærer ellers preg av etablering av nye Molde kommune. I 2018 ble det gjort arbeid for å koordinere planstrategiene i de tre kommunene til ny kommune er etablert. Etablering av ny kommune har ført til at oppstarten med kommuneplanens samfunnsdel og arealplan del 2 er skjøvet ut i tid. Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for nye Molde kommune vil starte i februar 2019.

Plan- og utviklingsavdelingen har rollen som byggherre for Sjøfronten. Arbeidet med Sjøfronten 1 er i samsvar med tidsskjema som innebærer ferdigstilling i 2019. Sjøfronten 3 er etter skjema. Dette skyldes ekstra arbeid for å gjennomgå kostnadene og finne nye løsninger. Sjøfronten 3 vil ventelig være ferdig våren 2020. Forsinkelsen i Sjøfronten 3 førte til at arbeidet med Sjøfronten 2 ikke kom i gang i 2018. Dette arbeidet starter i januar 2019.

I 2018 vedtok kommunestyret å rive Idrettens Hus for å bygge et nytt bygg. Nye Idrettens Hus kompletterer Molde Idrettspark som vil bestå av Træffhuset med Rekneshallen og Molde Arena, Reknesbanen og nye Idrettens Hus med uteområde. Molde Idrettspark vil gi økt kapasitet og samle store deler av organiserte og flere egenorganiserte tilbud i kommunen.

Plan- og utviklingsavdelingen har vært sentral i Byregionprogrammet i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Programmet ble avsluttet i 2018 der det ble gitt tilskudd til 10 ulike prosjekt i regionen for å styrke næringsliv og redusere sårbarhet. Møre og Romsdal fylkeskommune har siden 2014 drevet prosjektet «Byen som regional motor». Prosjektet har siden oppstarten gitt tilskudd til flere byutviklingsprosjekt. I 2018 fikk kommunen tilskudd til syv prosjekt, tre av disse i samarbeid med næringsliv og høgskolen.

Realisering av nytt sykehus på Hjelset gir kommunen oppgaver. Planlegging av ny brannstasjon og tilrettelegging for bygging av infrastruktur kom i gang i 2018. Innledende forhandlinger om eventuelt kjøp av hele eller deler av sykehusområdet på Lundavang startet i 2018.

Fremtidige utfordringer

Plan- og utviklingsavdelingen blir omorganisert som følge av etableringen av nye Molde kommune fra 1. januar 2020. Oppgavene som avdelingen har i dag, blir fordelt mellom de tre nye sektorene og to stabsavdelinger. Arbeidet med arealplaner og by- og stedsutviklingstiltak er lokalisert til sektoren teknisk, plan, næring og miljø, likeså arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Avdelingens arbeid med å koordinere strategisk utviklingsarbeid i kommunen opphører. Endringen vil prege avdelingen i 2019. Det er en klar målsetning å videreføre arbeidet i avdelingen på best mulig måte gjennom året.

Kommunestyret vedtok kommunal planstrategi i møte i november 2016. Planstrategien er ikke en enkel plan, men en oversikt over strategiske planer som skal utarbeides i planperioden for at kommunen skal sikre innbyggerne gode og fremtidsrettede tjenester. Planstrategien inneholder 22 ulike planer både innen arealbruk, klima og tjenesteutvikling. Det er lagt vekt på å utvikle godt koordinerte planer. Planstrategien er ambisiøs og det er nødvendig med prioritering av ressursene i avdelingen.

Fellesnemnda for nye Molde kommune har opprettet en arbeidsgruppe for å koordinere planstrategiene frem til den nye kommunen er etablert. En ny og felles planstrategi bør behandles av kommunestyret i nye Molde kommune innen utgangen av 2020. Kommuneplanens samfunnsdel gir klare føringer for mål og prioriteringer. Arbeidet med samfunnsdelen for nye Molde kommune starter i februar 2019 og skal være avsluttet høsten 2020. Det meste av planarbeidet blir nå gjort som forberedelse til den nye kommunen. Arbeidet med trafikksikkerhetsplan og hovedplan vann og avløp er organisert som felles planarbeid for dagens tre kommuner.

Nasjonal transportplan (NTP) ble vedtatt av Stortinget i juni 2017. Planen inneholder en rekke store prosjekt som skal realiseres i kommunen. Arbeidet med ny E39 Lønset–Hjelset skal starte i 2019 og ferdigstilles i 2022. Bypakke Molde skal ifølge forslag til handlingsplan for NTP realiseres fra 2023. Det tredje store prosjektet, Møreaksen, skal ifølge handlingsplanen starte i 2024. Prosjektene medfører store utfordringer for kommunen.

Byggestart for Sjukehuset Nordmøre og Romsdal (SNR) på Hjelset er utsatt til november 2019. Det nye sykehuset skal åpne 2023/2024. Realiseringen av det nye sykehuset innebærer at sykehusaktiviteten på Lundavang blir avsluttet. Det er startet forhandlinger med Helse Møre og Romsdal HF med tanke på eventuelt kjøp av hele eller deler av sykehusområdet. Forhandlingene blir avsluttet til sommeren 2019. Lundavang er et stort transformasjonsområde og vil gi mange muligheter. Kommunestyret har vedtatt i kommunedelplanens arealdel Strande–Aukra grense at det skal utarbeides områdeplan for området.

Sjøfronten er et viktig byutviklingsprosjekt. Planleggingen av den siste delen, Sjøfronten 2, starter i januar 2019. Det er en målsetning at en samlet Sjøfront skal stå ferdig i 2021/2022. Realisering av de tre Sjøfrontprosjektene gir plan- og utviklingsavdelingen betydelige oppgaver.

Det er i tillegg høy aktivitet og store ambisjoner på flere områder. Det er en utfordring for plan- og utviklingsavdelingen å gjøre riktig prioritering av kompetanse og kapasitet.

Hovedtallsanalyse

Driftsinntekter

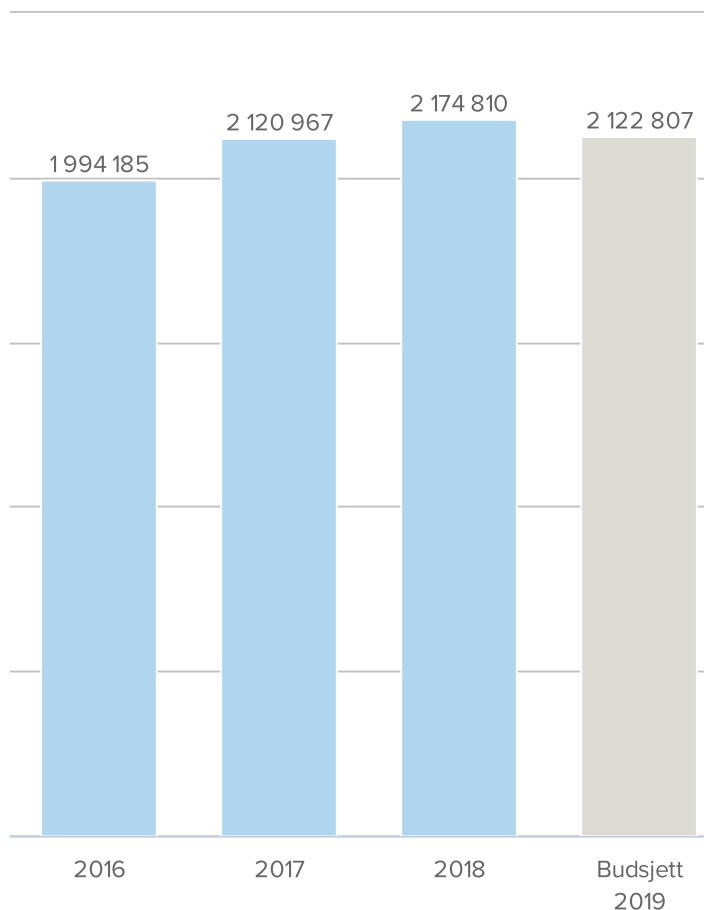
Molde kommunes driftsinntekter (eksklusive interne overføringer) består av:

- formues-, inntekts- og eiendomsskatteinntekter
- rammetilskudd fra staten
- øvrige driftsinntekter som inntektsføres direkte i avdelinger/enheter

Samlede driftsinntekter ble i 2018 p 2,2 mrd. kroner. Dette er en økning på 53,8 mill. kroner (2,5 pst.) fra 2017. Kommunens skatteinntekter var på 777,0 mill. kroner. Dette er en økning på 27,8 mill. kroner (3,7 pst.) fra 2017. Eiendomsskatten økte med 1,6 mill. kroner til 97,1 mill. kroner. Netto rammetilskudd økte fra 2017 til 2018 med 29,8 mill. kroner (4,9 pst.) etter at inntektsutjevningen har påvirket dette tilskuddet positivt med 19,5 mill. kroner i 2018. Brukerbetalinger, andre salgs- og leieinntekter samt overføringer er redusert med 4,9 mill. kroner fra 2017 til 2018. Dette er en reduksjon på 0,7 pst. Den negative utviklingen skyldes at inntekten fra statlige overføringer i 2017 innbefattet engangstilskuddet til fellesnemnda for nye Molde kommune med hele 36,9 mill. kroner.

Driftsinntekter

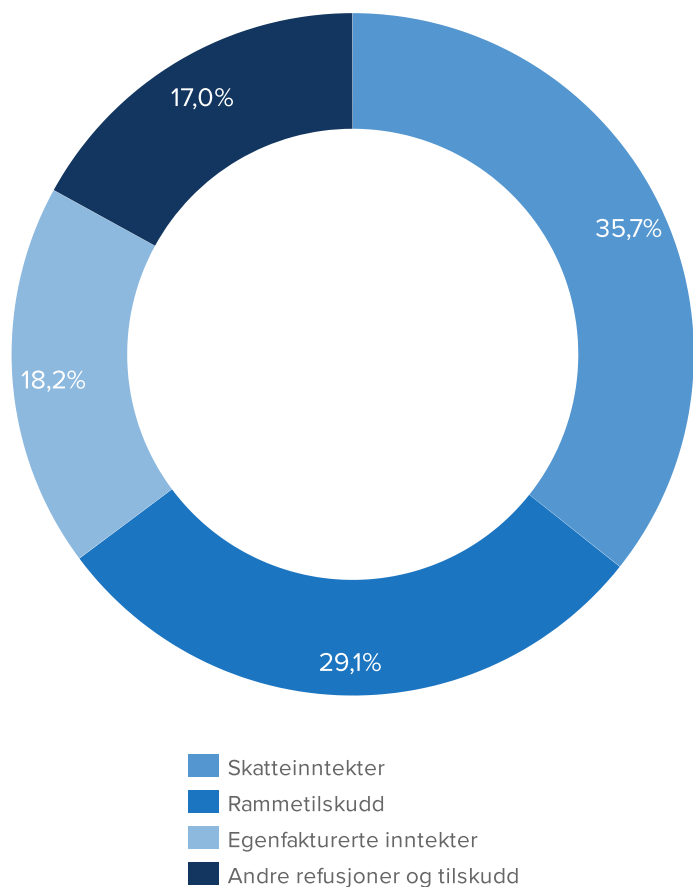
(Beløp i 1 000 kroner)

Kommunens inntektskilder

Molde kommunes brutto driftsinntekter på 2 174,8 mill. kroner kan grovt sett deles inn i fire typer. Skatteinntektene på 777,0 mill. kroner som kommunen innfordrer selv, er den største inntektskilden. Deretter kommer rammetilskuddet på 633,9 mill. kroner som utbetales til kommunen fra staten. Av de resterende inntektene på 763,9 mill. kroner, ble 395,2 mill. kroner fakturert og innfordret av kommunen selv, mens de resterende inntektene består av trygdefusjoner, andre statstilskudd, momskompensasjon med videre.

Samlede driftsinntekter

Egenfakturering

Som figuren samlede driftsinntekter viser, utgjør egenfakturerte inntekter og skatteinntekter hele 53,9 pst. av kommunens samlede inntekter i 2018. Faktureringsstatistikken viser følgende hovedtall:

Brukerbetalinger med videre

(Beløp i 1 000 kroner)

	2016		2017		2018	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp
Eiendomsskatt	38 728	93 224	39 461	95 461	39 842	97 078
Foreldrebetaling barnehage	5 671	17 490	5 697	17 421	5 504	17 649
Refusjon UDI	56	4 947	88	9 207	76	9 667
SFO	8 567	21 810	8 771	22 544	8 285	21 727
Barn og familie	110	20 160	125	23 115	130	24 801
Opphold institusjoner	3 743	23 986	3 873	29 010	4 549	39 534
Byggesaksgebyrer	781	11 638	756	10 539	805	12 049
Parkering	992	8 392	1 057	9 417	1 058	9 707
Andre inntekter	22 378	180 740	23 185	157 975	23 781	163 011
Fakturert/innfordret morselskapet	81 026	382 387	83 013	374 689	84 030	395 223
Kommunale foretak med videre	17 562	312 673	15 959	366 034	17 723	381 888
Fakturert/innfordret samlet	98 588	695 060	98 972	740 723	101 753	777 111

Skatter og avgifter

Når det gjelder innfordringen av skatter og avgifter, som foretas av Molde kommune ved Romsdal kemnerkontor, viser skatteregnskapet i tabellen til høyre følgende tall for Molde kommune.

I tillegg til dette ble det i skatter og avgifter krevd inn på vegne av Vestnes kommune 739,8 mill. kroner, Aukra kommune 379,2 mill. kroner, Midsund kommune 222,2 mill. kroner og Nesset kommune 269,2 mill. kroner. Som oversikten viser, er det betydelige skattebeløp som blir innfordret av Molde kommune ved Romsdal kemnerkontor. Samlet dreier dette seg om hele 5,2 mrd. kroner i 208.

Skatter og avgifter

(Beløp i 1 000 kroner)

	2 016	2017	2018
Personskatter	2 374 558	2 410 947	2 470 417
Arbeidsgiveravgift	909 938	924 757	969 291
Selskapsskatt m.v.	189 985	192 941	158 229
Samlede inntekter til fordeling	3 474 481	3 528 645	3 597 937
Fordelt til kommunen	-721 890	-749 627	-776 990
Fordelt til fylket	-154 768	-158 465	-163 823
Fordelt til staten	-1 015 788	-1 006 268	-974 888
Fordelt til folketrygden	-1 582 035	-1 614 284	-1 682 236
Sum fordelt	-3 474 481	-3 528 645	-3 597 937

Driftsutgifter

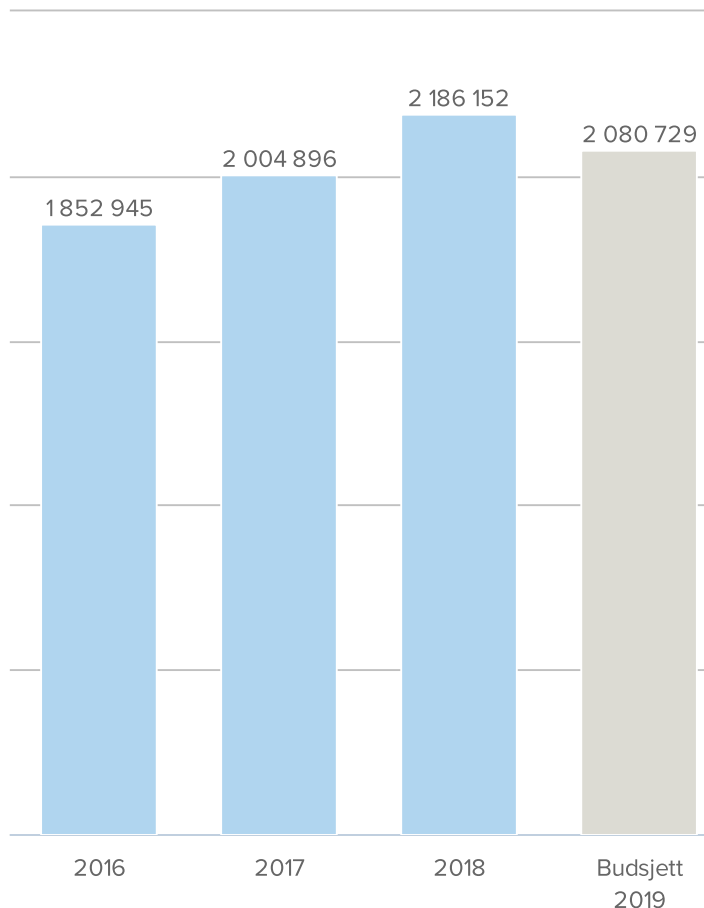
Molde kommunes driftsutgifter (ekskl. interne overføringer) består av:

- lønn og sosiale utgifter
- kjøp av varer og tjenester som inngår i produksjonen
- kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon
- andre utgifter som tilskudd, overføringer og avskrivninger

Driftsutgiftene økte fra 2017 til 2018 med 181,3 mill. kroner (9,0 pst.). Økningen i lønn og sosiale utgifter var på 78,5 mill. kroner (5,7 pst.). Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjonen økte med 10,4 mill. kroner, mens kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon økte med 24,8 mill. kroner i forhold til 2017. For året 2018 utgjorde lønn og sosiale utgifter 66,1 pst. av de totale driftsutgiftene, mens andelen i 2017 utgjorde 68,1 pst.

Driftsutgifter

(Beløp i 1 000 kroner)

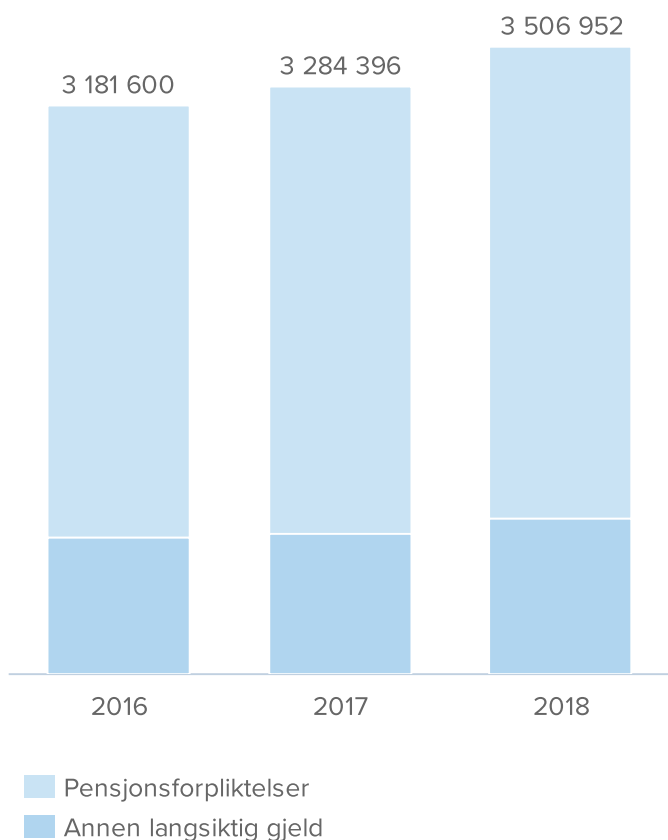

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld i morselskapet, fratrukket pensjonsforpliktelser og for 2018 konserninterne langsiktige fordringer, er økt med 85,1 mill. kroner i 2018 til 867,7 mill. kroner. Denne består av lån brukt til investeringer i Molde kommune samt ubrukte lånemidler samlet for morselskapet og foretakene. Totalt utgjorde ubrukte lånemidler 150,3 mill. kroner ved utgangen av 2018, en reduksjon på 31,8 mill. kroner fra 2017. Kommunens pensjonsforpliktelser har i 2018 økt med 137,4 mill. kroner og utgjør ved årsskiftet 2 639,2 mill. kroner.

Pensjonsforpliktelser og annen langsiktig gjeld

(Beløp i 1 000 kroner)

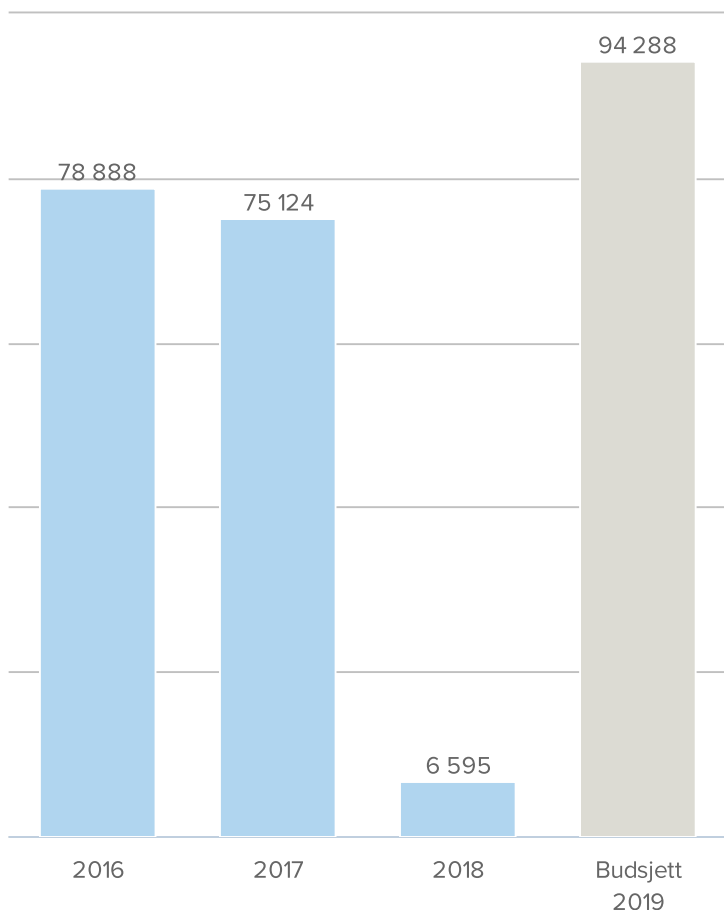
Finanstransaksjoner

Finansinntektene består av renteinntekter, utbytte og eieruttak, gevinst på finansielle omløpsmidler samt mottatte avdrag på utlån. Disse inntektene var på 138,0 mill. kroner i 2018. Dette er en kraftig økning fra 2017, noe som skyldes endringen i måten å føre de konserninterne avdragene. Disse blir nå ført som inntekt i morselskapet med tilsvarende økning i overføringer til foretakene. Finansutgiftene består av renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter samt avdragsutgifter. Samlede finansutgifter ble 144,6 mill. kroner i 2018. Av dette var 50,5 mill. kroner renteutgifter og 94,0 mill. kroner avdragsutgifter.

Molde kommune fører minsteavdrag etter bestemmelsene i kommuneloven. Endringene i prinsippet for føring av renteutgifter og avdrag på gjeld knyttet til formålsbygg i Molde Eiendom KF, er foreløpig ikke gjennomført i budsjettet for 2019.

Eksterne finanstransaksjoner

(Beløp i 1 000 kroner)

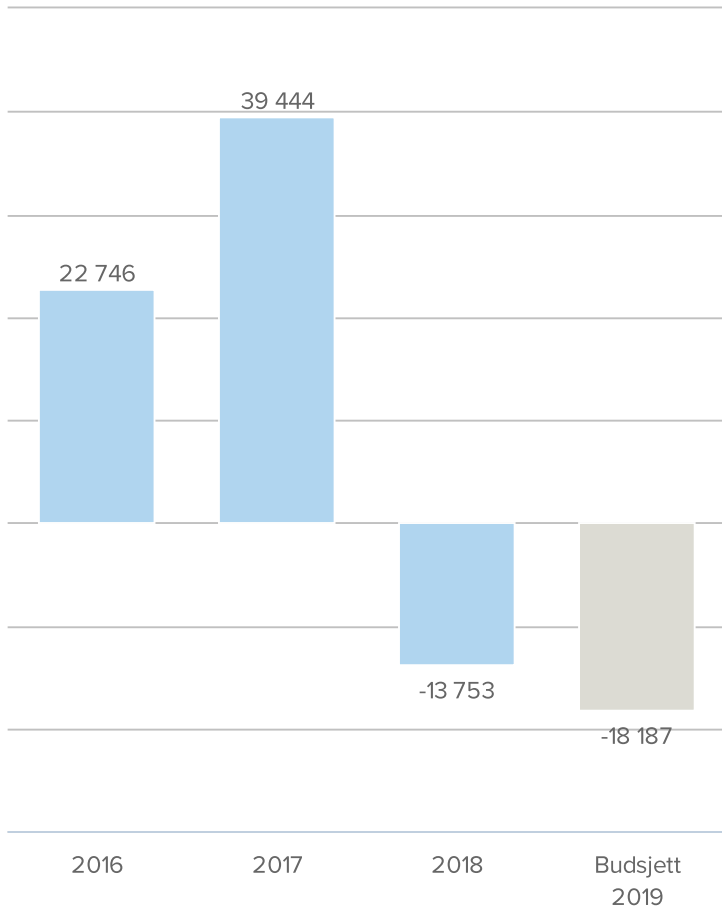
Arbeidskapital og likviditet

Endringen i arbeidskapitalen skal si noe om hvorvidt kommunens betalingsevne har forbedret eller forverret seg i løpet av året. Det kreves allikevel en nærmere analyse av resultatet for å kunne si om den reelle betalingsevnen har økt. Molde kommunes arbeidskapital, beregnet som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, er ved utgangen av året 443,6 mill. kroner. Arbeidskapitalen er redusert med 13,8 mill. kroner i 2018.

Premieavviket (pensjon) var ved årsskiftet på netto 151,9 mill. kroner. Premieavviket er utgifter som er betalt, men som en følge av gjeldende regnskapsregler skal amortiseres (fordeles) over 7, 10 eller 15 år. Dette forholdet tærer kraftig på kommunens likviditet. Selgerkreditten til Moldekraft AS, etter salg av aksjer i 2007, utgjør ved årsskiftet 21,5 mill. kroner. Hovedkonklusjonen er at likviditeten i Molde kommune ved årsskiftet er tilfredsstillende.

Endring i arbeidskapital

(Beløp i 1 000 kroner)

Nye Molde kommune

Midsund kommune, Molde kommune og Nesset kommune har gjort vedtak om å etablere nye Molde kommune fra 1. januar 2020. I juni 2017 vedtok Stortinget formelt opprettelsen av den nye kommunen, og fellesnemnda ble offisielt etablert. I fellesnemnda for nye Molde kommune sitter fem politikere fra hver av kommunene. Ordføreren i Molde er leder for fellesnemnda. Fellesnemnda har et mandat for oppgaver og delegasjon som er gitt dem fra de respektive kommunestyrene. Innledningsvis står følgende i mandatet:

«Fellesnemnda skal i størst mulig grad søke å oppnå konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet skal Fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert. Forhold som likevel vurderes som nødvendig å ta stilling til avgjøres med alminnelig flertall.»

Noen oppgaver som er delegert til fellesnemnda og er gjennomført

- fastsette godtgjørelser i prosjektperioden
- godkjenne fremdriftsplan og vedta budsjett i sammenslåingsprosessen
- ansette rådmann
- følge opp medbestemmelse jamfør avtaleverk
- utarbeide omstillingsdokument
- ta avgjørelse i valg av hovedmodell for den politiske og administrative organisering av den nye kommunen i tråd med intensjonsavtalen
- ta stilling til/foreslå:
  - organisering av pensjonsordninger
  - beredskapsplan
  - kommunevåpen

Noen oppgaver som er delegert til fellesnemnda og som skal gjøres i 2019

- fastsette arbeidsgiverpolitikk
- utarbeide forslag til politisk reglement, godtgjørelsesreglement, delegeringsreglement og øvrige reglement for ny kommune
- ta avgjørelser i spørsmål som gjelder lokaliseringen av arbeidsplasser
- vedta forslag til budsjett og økonomiplan for det nye kommunestyret
- ta stilling til/foreslå:
  - revisjonsordning
  - foreslå revisor
  - nye satser for offentlige avgifter, gebyrer og egenbetalinger

Arne Sverre Dahl har som prosjektrådmann rapportert til fellesnemnda for nye Molde kommune i 2018. Andre ressurser i prosjektorganisasjonen er: prosjektleder Britt Rakvåg Roald (100 pst.), 30 pst. stilling i politisk sekretariat, kommunikasjonsressurs tilsvarende 100 pst. stilling, 50 pst. personalressurs og 100 pst. IKT ressurs. Frikjøpte tillitsvalgte fra Midsund og Nesset har fra høsten 2018 fått innvilget 15 pst. ekstra frikjøp hver for å arbeide med nye Molde kommune. Tillitsvalgte fra Molde har 10 pst. frikjøp. Det har også alle de tre hovedverneombudene. Det er stort engasjement rundt prosessen og mange har vært med i planleggingsarbeidet i 2018, blant annet gjennom delprosjekt innenfor arkiv- og dokumentforvaltning, samfunnssikkerhet og beredskap, IKT og digitalisering, matrikkel, personal- og organisasjonsutvikling, planstrategi, valg og økonomi. Prosessen rundt lokalisering av arbeidsplasser er også i gang med egen arbeidsgruppe.

Noen administrative oppgaver som har hatt fokus i 2018

- planlegging av administrativ hovedmodell med ansvarsområder i sektorer og avdelinger
- ansettelse av toppledere for ny kommune
- videre organisering av sektorer og avdelinger, som skal vedtas av prosjektrådmann innen 31. desember 2018
- kulturbygging, herunder «bli-kjent» fond
- videre forberedelser av endringer omkring interkommunale samarbeid
- utarbeidelse av forslag til lokaldemokratimodeller i den nye kommunen, herunder politisk organisering og delegasjon
- utredning av pensjonskasseløsning for den nye kommunen med forslag til innstilling fra prosjektrådmann, som ble vedtatt av fellesnemnda i september 2018
- prosess omkring og endelig forslag til kommunevåpen

Noen av oppgavene som vil ha fokus i 2019

- fortsette arbeidet med lokaldemokratimodeller og politisk organisering. Her vil politikerne i alle kommunene bli involvert
- dialog med alle ansatte, slik at alle innen juni 2019 har en avklaring med henhold til egen rolle/funksjon i ny kommune
- starte arbeidet med felles planstrategi for den nye kommunen
- gjennomgå, omstrukturere og eventuelt avvikle interkommunale samarbeid
- lage forslag til budsjett 2020 og økonomiplan for 2020–2023

Midlene for prosjektperioden er disponert i rammebudsjett vedtatt av fellesnemnda for alle årene. Midler til disposisjon er som følger:

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal har bevilget skjønnsmidler til dekning av prosjektledelse på 1,0 mill. kroner i alle årene i prosjektperioden.
- Nye Molde kommune (Midsund, Nesset og Molde) får engangsstøtte på 35,0 mill. kroner som går til planleggingsarbeidet.
- Nye Molde kommune får reformstøtte på 25,0 mill. kroner. Reformstøtten skal i sin helhet benyttes til investeringer i nåværende Midsund kommune.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal har tildelt 0,5 mill. kroner i skjønnsmidler til planstrategi i den nye kommunen.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet har tildelt 0,1 mill. kroner til lokaldemokratiprojekt, og dette benyttes til prøveordning med oppgaveutvalg.

I løpet av høsten 2018 har alle topplederne fått enten delvis frikjøp for å planlegge egen organisasjon eller kompensasjon der frikjøp ikke lar seg gjøre. Dette finansieres av prosjektet og vil gjøre det også i 2019. Det kan bli aktuelt med at flere stillinger/funksjoner finansieres av prosjektet utover 2019.

Andre store utgifter i prosjektet er innenfor IKT. I løpet av 2017 og 2018 har prosjektet finansiert overgangen for Nesset kommune fra IKT-ORKidé til ROR IKT. I tillegg kommer nødvendig tilpasning av system og spesielt innenfor økonomi- og personalsystem innebærer dette betydelige kostnader.

Nyvalgt kommunestyre for nye Molde kommune skal vedta budsjett 2020 for den nye kommunen. Dette arbeidet vil starte tidlig i 2019 med rammebudsjett og harmonisering av rammer.

Likestilling

Molde kommune har fokus på å ivareta alle ansatte, samt ta et samfunnsansvar med hensyn til å behandle alle likeverdig uavhengig av funksjonsevne, kjønn, religion, politisk ståsted, seksuell orientering eller etnisk bakgrunn. I rekrutteringsarbeidet er det bevissthet rundt å skape mangfold og en balansert sammensetning når det gjelder kjønn, alder, etnisitet og funksjonsevne. Innenfor de fleste tjenesteområder er det brukere med ulik bakgrunn, og for å ivareta disse brukerne har det vært viktig å rekruttere ansatte med ulik språkkompetanse og erfaring fra ulike kulturer for å ivareta brukerne.

Kjønn, utdanningsnivå og avlønning

Kvinneandel ansatte	Lønnsforskjeller						
	2016	2017	2018				
Ledere	70,6 %	71,9 %	72,8 %	Ledere	-2,1 %	-1,2 %	-3,3 %
Høyere utdanning 5 år og over	63,3 %	60,8 %	61,3 %	Høyere utdanning 5 år og over	-4,4 %	-4,2 %	-3,7 %
Høyere utdanning 3 år og over	84,6 %	85,0 %	84,0 %	Høyere utdanning 3 år og over	-1,4 %	-0,1 %	0,3 %
Fagarbeidere	81,2 %	80,8 %	78,1 %	Fagarbeidere	3,5 %	2,2 %	1,2 %
Ufaglærte stillinger	75,1 %	70,9 %	73,2 %	Ufaglærte stillinger	6,0 %	6,3 %	5,7 %

Negativ pst. innebærer at kvinner tjener mindre enn menn

I Molde kommune er kvinneandelen høy, noe som er typisk for kommunesektoren generelt. De store fagområdene oppvekst og helse og omsorg, har stor andel av tradisjonelt kvinnedominerte yrker.

I Molde kommune er det 72,8 pst. av lederne kvinner, og dette har vært stabilt med en liten økning de siste tre år. I de ufaglærte stillingene gikk kvinneandelen mye ned fra 2016 til 2017. Forklaringen på dette var nok at prosjektet «Menn i helse» medførte økende rekruttering av menn inn i disse stillingene. I 2018 har kvinneandelen gått opp igjen. Det kan tyde på at det ikke har blitt rekruttert like stor andel av menn inn til disse stillingene i 2018.

Det er fagarbeiderne og ansatte med høyere utdanning på tre år eller over, som har aller størst overvekt av kvinner. Når det gjelder høyere utdanning over fem år, er det en relativt lav kvinneandel sett opp mot totalt antall kvinner i organisasjonen.

Tabellen lønnsforskjeller er gruppert med utgangspunkt i Hovedtariffavtalens (HTA) lønnsgrupper.

Stillinger som er definert inn under gruppene høyere utdanning over 3 år, fagarbeidere og ufaglærte stillinger er i sin helhet underlagt sentral lønnsdannelse (kapittel 4 i HTA). Grupperingen høyere utdanning over 5 år omfatter stillinger som er underlagt lokal lønnsdannelse (kapittel 5 i HTA), og adjunkt med tilleggsutdanning og lektorstillinger hvor lønnsnivået bestemmes sentralt (kapittel 4 i

HTA). Stillinger som er tillagt lederansvar på ulike nivå er definert inn under gruppen ledere, og omfatter derfor både kommunens toppledelse, enhetsledere, inspektører, seksjons- og avdelingsledere og hovedtillitsvalgte. Lønnen i denne gruppen fastsettes dermed både gjennom lokale og sentrale avtaler (kapittel 3, 4 og 5 i HTA).

Grunnlaget for tallene er årslønn i besatte stillinger per 31. desember det enkelte år. Skifte av stillingsinnehaver og vakanser vil påvirke tallene.

Lønnsforskjellene i de to laveste utdanningsgruppene kan tilskrives at i disse stillingene er forholdsvis stor andel kvinner med vesentlig lengre ansiennitet enn menn, selv om lønnsforskjellen for gruppen fagarbeidere nå minker er det her forskjellen er størst. I stillinger som krever treårig høyskoleutdanning er lønnsnivået tilnærmet det samme for kjønnene. For stillinger der det kreves femårig utdanning og hvor lønnsfastsettelsen hovedsakelig skjer lokalt, tjener menn 3,7 pst. mer enn kvinner. Det er en relativt stor forskjell, men den er redusert de siste tre årene. I gruppen ledere har forskjellen økt med 2,1 prosentpoeng i 2018. Endringer i ansatte som har kommet til eller forlatt gruppen utgjør 1,2 prosentpoeng, slik at den reelle økningen mellom kjønnene er på 0,9 prosentpoeng.

Etikk

Etikk i Molde kommune handler om at kommunens etiske retningslinjer og felles verdier i ROSE jevnlig løftes, i ledersamlinger, i arbeidsfellesskapet og i veiledning med enkeltansatte.

Handlingene og valgene til alle som opptrer på vegne av Molde kommune, påvirker omdømmet. Evne til å håndtere vanskelige etiske problemstillinger og til å ta fornuftige valg, vil ha betydning for hvordan arbeidsgiver blir vurdert med hensyn til kvalitet på tjenesten.

Etikk har vært på agendaen på oppstartsamling for nyansatte og på opplæring for nye ledere. På arbeidsøkter i enheter har etikk blitt berørt som tema som omhandler arbeidsmiljø (Medarbeiderundersøkelsen 10-Faktor), kompetanseutvikling (strategisk kompetanseplan), arbeidsmetoder (Lean og forbedringsarbeid), bemanning og rekruttering (intervjuprosesser og veiledning av ansatte).

Eksempel på refleksjonsspørsmål fra samlinger med ansatte; På hvilken måte kan en enkeltperson og ansatt uttrykke seg offentlig? Hvordan kan mangel på nettvett skade omdømmet og/eller svekke tilliten til den ansatte i den stillingen han/hun er ansatt i? Gjelder etiske overtramp, foreksempel i form av uheldig atferd, bare i den tiden den ansatte er på jobb?

Media har satt fokus på enkeltsaker knyttet til upassende og uforsvarlig atferd, hvor roller og ansettelsesforhold har fått oppmerksomhet. Disse sakene har ikke omhandlet Molde kommune, men enkelte enheter har likevel satt fokus på temaet.

Rådmannens avsluttende kommentar

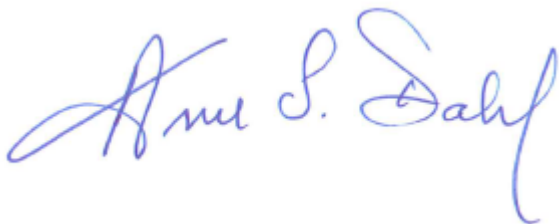
Rådmannen er tilfreds med arbeidet som ble utført og det økonomiske resultatet som ble oppnådd i 2018. For fjerde året på rad, har Molde kommune oppnådd et positivt netto driftsresultat og ender ut med et udisponert mindreforbruk. Kommunens økonomi er nå langt mer solid enn den var for noen år tilbake. Ved utgangen av 2018 har kommunen et disposisjonsfond på 143,7 mill. kroner eller 6,6 pst. av brutto driftsinntekter. Dette er bygd opp med avsetninger over de tre siste årene.

Molde kommune har forpliktelser inn mot nye Molde kommune som er nedfelt i intensjonsavtalen. De tre kommunene skal minimum være i balanse når ny kommune dannes og den nye kommunen skal som minimum ha et netto driftsresultat på 2,0 pst. økende til 3,0 pst. på lengre sikt. Den nye kommunen har et langsiktig mål om et disposisjonsfond på minimum 5,0 pst. av brutto driftsinntekter. Molde kommune er dermed i god rute til å kunne tilfredstille sin del av forpliktelsene.

Det er imidlertid viktig å opprettholde stram styring kombinert med et målrettet arbeide med å opprettholde og utvikle kvaliteten i tjenesteproduksjonen. Dette er svært krevende samtidig med at fokuset i hele organisasjonen nå i sterkere grad må rettes inn mot arbeidet med å etablere nye Molde kommune fra 1. januar 2020. Vår evne til å ta i bruk ny teknologi, forenkle og effektivisere tidkrevende prosesser, tilegne oss og bygge ny kompetanse og samtidig ha et sterkt brukerfokus, vil være nødvendig for å lykkes. Satsing på velferdsteknologi, innovasjon og aktiv deltakelse sammen med innbyggere og næringsliv, åpner nye muligheter. Smart by Molde vil tydeliggjøre denne satsingen.

Rådmannen er ikke kjent med forhold oppstått etter utløpet av regnskapsåret som vil ha vesentlig økonomisk betydning for kommunen i tiden som kommer. Rådmannen er heller ikke gjort kjent med forhold av vesentlig økonomisk betydning for regnskapsresultatet for 2018 som ikke er drøftet i årsregnskapet med noter.

Takk til kommunestyrets medlemmer, politisk ledelse med ordføreren i spissen, alle ledere, medarbeidere og deres tillitsvalgte for samarbeidet i 2018.

Arne Sverre Dahl
rådmann

ÅRSREGNSKAP

Regnskapsprinsipper

Molde kommunes regnskap føres etter kommunale regnskapsprinsipper nedfelt i kommunelovens § 48 og regnskapsforskriftens § 7. Anordningsprinsippet gjelder i kommunal sektor og betyr at all tilgang og bruk av midler i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet, skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

Driftsregnskapet viser driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen og regnskapsresultatet for året. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter i forbindelse med investeringer og utlån med videre, samt hvordan disse er finansiert.

Kommunens driftsregnskap viser årlige avskrivninger som er årlige kostnader som følge av forbruk av aktiverte driftsmidler. Avskrivningene påvirker kommunens brutto driftsresultat, men blir nullet ut slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belastet med årets avdrag (minsteavdrag) som er utgiften relatert til forbruk av aktiverte driftsmidler som skal påvirke kommunens driftsresultat, etter gjeldende regnskapsregler. Årsaken til at avskrivningene blir vist i regnskapet, er blant annet at beslutningstakere og regnskapsbrukere skal kunne vurdere denne i forhold til kommunens driftsresultat og avdragsutgifter.

Videre er regnskapet ført etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og/eller fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. Dette betyr at aktiviteten i kommunen kommer frem med riktig beløp.

I balanseregnskapet er anleggsmidler definert som eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler som har en begrenset levetid, blir avskrevet hvert år. Kommunal sektor benytter lineære avskrivninger. Dette innebærer at avskrivningsgrunnlaget blir fordelt likt over avskrivningstiden. De årlige avskrivningene blir dermed like store for det enkelte driftsmiddel. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er tatt i bruk.

Regnskapsresultatet

Regnskapsresultatet

Molde kommunes regnskap for 2018 avsluttes med et udisponert regnskapsmessig mindreforbruk på 9,3 mill. kroner. Dette skjer samtidig som budsjetterte avsetninger på 36,7 mill. kroner til disposisjonsfond er gjennomført. Budsjettert avsetning av regnskapsresultatet for 2017 på 22,8 mill. kroner ble derfor avsatt i sin helhet. Videre ble avsetning til disposisjonsfond i regnskapet for 2018 gjennomført med ytterligere 13,9 mill. kroner i samsvar med revidert budsjett. Regnskapsresultatet ble etter dette på 9,3 mill. kroner som er 19,1 mill. kroner bedre enn hva prognosene i økonomirapporteringen per utgangen av oktober tilsa. Netto driftsresultat viser et overskudd på 17,2 mill. kroner mot et budsjettert overskudd på 3,8 mill. kroner, en forbedring på 13,4 mill. kroner. Det var to spesielle forhold som påvirket netto driftsresultat i 2017 som ble på hele 74,4 mill. kroner. Inntektsføring av tilskudd til fellesnemnda samt inntaket av regnskapet for Romsdal Regionråd (ROR) økte kommunens netto driftsresultat med 37,8 mill. kroner. Reell reduksjon i netto driftsresultat fra 2017 til 2018 skulle etter dette bli 19,4 mill. kroner. Mye av nedgangen skyldes årets utgifter til fellesnemnda som under interne finanstransaksjoner dekkes ved bruk av bundne fond.

Interne finanstransaksjoner viser et vesentlig budsjettavvik på avsetning til bundne fond. Hovedforklaringen til dette er at 7,4 mill. kroner i mottatt tilskudd til pilotprosjektet "Legevaktsamarbeid", står ubenyttet ved årsskiftet og må avsettes for senere øremerket bruk. Etter interne finanstransaksjoner blir netto udisponert regnskapsmessig mindreforbruk på 9,3 mill. kroner. Samlet avsetning til disposisjonsfond kom på 36,7 mill. kroner i 2018 og kommunens disposisjonsfond er ved utgangen av 2018 på 143,7 mill. kroner.

I tjenesteproduksjonen fikk avdelinger og enheter et samlet merforbruk på 26,3 mill. kroner. Dette tilsvarer et merforbruk på 1,75 pst. av netto budsjetttramme. Innenfor dette merforbruket, er det stor variasjon i avvikene mellom enhetene. Det klart største positive avviket finnes innenfor stab med et samlet mindreforbruk på 15,8 mill. kroner. Men også helsetjenesten, teknisk og kultur har mindreforbruk. Innenfor skole, pleie og omsorg og tiltak funksjonshemmede var merforbruket størst med henholdsvis 12,1 mill. kroner, 9,8 mill. kroner og 16,3 mill. kroner. Også sosialtjenesten NAV og ressurstjenesten fikk et betydelig merforbruk på henholdsvis 5,5 mill. kroner og 3,8 mill. kroner.

Det udisponerte regnskapsmessige mindreforbruket på 9,3 mill. kroner skyldes et positivt resultat på finansområdet. Innenfor området er det både positive og negative avvik på ulike poster.

De største avvikene i forhold til budsjett på finansområdet er som følger:

reduserte netto avdragsutgifter	7,2	mill. kroner
økte skatteinntekter inkludert inntektsutjevning	9,6	mill. kroner
reduserte netto renteutgifter	4,5	mill. kroner
økte eiendomsskatteinntekter	3,1	mill. kroner
redusert avkastning fra eksterne finansforvaltning	-3,4	mill. kroner
udisponert del av lønnsnett	5,5	mill. kroner
redusert pensjonskostnad	6,5	mill. kroner
økt aksjeutbytte (Istad AS)	2,1	mill. kroner
økt tilskudd (Havbruksfondet)	1,7	mill. kroner

Når egen skatteinntang endte 9,4 mill. kroner lavere enn budsjettet, ble dette mer enn kompensert gjennom en økning i inntektsutjevningen på hele 19,4 mill. kroner ut over budsjett. Utover høsten, kom det signal om at skatteinntangen i landet ville bli langt bedre enn forutsatt. Siden økningen i egne skatteinntekter ikke var så stor som i resten av landet, var det forventning om at inntektsutjevningen ville gi et positivt resultat for året. Så sent som per september, var inntektene sammen med inntektsutjevningen 7,7 mill. kroner lavere enn periodisert budsjett. De siste 3 månedene av året ble dette, som følge av egen inngang samt løpende inntektsutjevning, snudd til en samlet inntektsvekst på 9,6 mill. kroner. Inntektsutjevningen inngår i posten rammetilskudd.

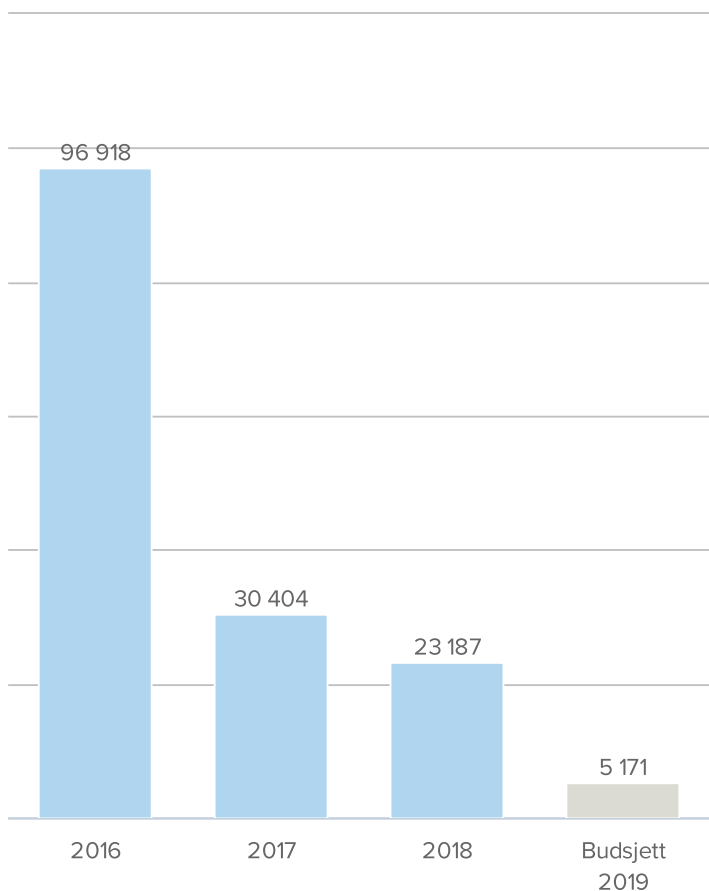
I budsjettet for 2018 var det forutsatt en gjennomsnittlig rente på 1,60 pst. Gjennomsnittlig oppnådd rente på innlån, endte i 2018 på 1,58 pst. Dette bidro til lavere rente enn forutsatt på kommunens innlån samtidig som kapitalen som har stått til forrentning gjennom året har vært vesentlig større enn forutsatt. Samlet ble netto renteutgifter redusert med 4,5 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette mer enn dekte det negative resultatet den eksterne finansforvaltningen bidro med for 2018 med en mindreinntekt på 3,4 mill. kroner i forhold til budsjett. Det var varslet og forventet et positivt resultat på denne posten, men utviklingen i finansmarkedene på slutten av året, bidro til at en budsjettet inntekt på 2,8 mill. kroner ble snudd til et tap på 0,6 mill. kroner. Når netto avdragsutgifter reduseres med hele 7,2 mill. kroner i forhold til budsjett, så skyldes dette i hovedsak forsinket fremdrift på investeringssiden samt endring i føring av konserninterne lån og avdrag (se note 10). Eiendomsskatten ble 3,1 mill. kroner høyere enn budsjettet. Promillen ble justert ned i forhold til oppjustering av taksten slik at eiendomsskatten ikke skulle øke for den enkelte eiendom. Merinntekten skyldes derfor at økningen i antall boliger og eiendommer ble større enn forutsatt i budsjettet.

De fleste andre postene innenfor finansområdet gav også positive avvik. Dette gjelder ikke minst pensjonskostnaden, som etter de endelige aktuarberegningene endte med en mindreutgift i forhold til budsjett på 6,5 mill. kroner. Vedtak i Istad AS om utbetaling av ekstraordinært utbytte, gav kommunen en merinntekt på 2,1 mill. kroner samtidig som utbetalingene fra Havbruksfondet gav kommunen en inntekt ut over budsjett på 1,7 mill. kroner. Ved utgangen av året, etter at lønnsøkningene ute i avdelinger og enheter var kompensert, stod det igjen en ubenyttet lønnsnett på 5,5 mill. kroner. Etter dette bidrar finansområdet samlet sett med å bedre resultatet med hele 35,6 mill. kroner.

Det er anbefalt at netto driftsresultat bør utgjøre 1,75 pst. av brutto driftsinntekter over tid. For Molde kommune utgjør netto driftsresultats andel av brutto driftsinntekter 0,79 pst. i 2018 (3,5 pst. i 2017 og 4,7 pst. i 2016). For å få frem en mer korrekt andel, bør tallene for 2017 og 2018 korrigeres for bruk og avsetning til bundne fond. Dette ville for disse to årene gi et netto driftsresultat på henholdsvis 1,43 pst og 1,07 pst. av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat, korrigert for bruk av og avsetning til bundne fond, viser slik utvikling.

Korrigert netto driftsresultat

(Beløp i 1 000 kroner)

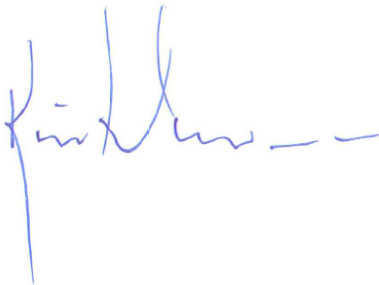
Avsluttende kommentar

For fjerde år på rad har Molde kommune oppnådd et positivt netto driftsresultat og avlagt et regnskap med et udisponert mindreforbruk. Dette er selvsagt svært gledelig, men med tanke på bygging av nødvendige økonomiske buffere også nødvendig. I intensjonsavtalen mellom Midsund, Molde og Nesset kommuner, er det nedfelt en del forpliktelse og målsettinger innenfor økonomiområdet. De tre kommunene skal minimum være i balanse når ny kommune dannes og den nye kommunen skal som minimum ha et netto driftsresultat på 2,0 pst. økende til 3,0 pst. på lengre sikt, samt ha et langsiktig mål om et disposisjonsfond på minimum 5,0 pst. av brutto driftsinntekter. Molde kommunes disposisjonsfond utgjør ved utgangen av 2018 hele 143,7 mill. kroner noe som utgjør 6,6 pst. av brutto driftsinntekter og er dermed godt over kravet i intensjonsavtalen. Disposisjonsfondet er bygd opp over de tre siste årene etter at det har vært tilnærmet tomt i perioden 2012–2015. En betydelig, men nødvendig snuoperasjon er gjennomført i disse fire årene. Også andre punkter i intensjonsavtalen svares godt ut av Molde kommune.

I opprinnelig budsjett for 2018, var det lagt inn en avsetning til disposisjonsfond på 18,1 mill. kroner som ble redusert til 13,9 mill. kroner ved budsjettrevisjonen i juni. Det regnskapsmessige mindreforbruket i 2017 på 22,8 mill. kroner ble også vedtatt avsatt til fondet. Ved økonomirapporteringen gjennom året, har det vært utarbeid prognoser som viste at budsjettert avsetning til disposisjonsfondet måtte reduseres som følge av forventet merforbruk. Per 1. tertial var prognosen at 31,9 mill. kroner av budsjetterte avsetninger måtte strykes. Prognosene har stadig forbedret seg ved at forventede strykninger ble redusert, men senest i oktober var prognosen at 9,8 mill. kroner av budsjettert avsetning til disposisjonsfond måtte strykes. Da er det svært gledelig at regnskapet viser at budsjetterte avsetninger i sin helhet gjennomføres og at det i tillegg er et udisponert mindreforbruk for året.

Da det ved halvårsskiftet så som mest kritisk ut økonomisk med tanke på året som helhet, innførte rådmannen en midlertidig ansettelses- og innkjøpsstopp. I hvor stor grad denne har bidratt til å bremse eller redusere merforbruket i avdelinger og enheter er ikke klart, men at fokuset dette tiltaket gir har påvirkning, er det liten tvil om. I tillegg gikk det aller meste innen finansområdet i positiv retning, og da særlig på slutten av året. Merforbruket i avdelinger og enheter i 2018 er det som mest av alt gir bekymringer for utviklingen i 2019. Av kommunens 44 avdelinger, enheter og fagseksjoner var det 21 som samlet endte med et merforbruk på 51,5 mill. kroner i 2018. De øvrige 23 avdelingene, enhetene og fagseksjonene, leverte et mindreforbruk på 25,2 mill. kroner noe som gav et netto merforbruk på 26,3 mill. kroner. Om noe av dette merforbruket videreføres inn i 2019 er ikke kjent men svært sannsynlig. Den økonomiske ubalansen i tjenesteproduksjonen har endret seg negativt de siste årene. Fra å levere et mindreforbruk i 2015 og 2016 på henholdsvis 12,7 mill. kroner og 10,7 mill. kroner, ble dette snudd til et merforbruk i 2017 og 2018 på henholdsvis 8,5 mill. kroner og 26,3 mill. kroner. Stort press på tjenestene ikke minst på grunn av nye og til dels svært ressurskrevende tjenestemottakere innen mange tjenesteområder, er mye av forklaringen på utviklingen. Men utfordringen varierer mellom enhetene og er svært store for enkelte.

Budsjettrammene for tjenesteproduksjonen i 2018 var svært stramme. Denne stramheten er videreført i rammene for 2019. Krav eller forventning om effektivisering i kommunesektoren vil vedvare også i årene som kommer, og digitalisering og bruk av velferdsteknologi er stadig økende. Mye av bakgrunnen for svært begrensede økonomiske rammer i statsbudsjettene, er at statens inntekter fra olje- og gasssektoren ikke forventes å kunne bidra til den samme økningen i økonomisk handlingsrom i årene fremover, slik tilfelle har vært mange år. Samtidig viser de årlige statsbudsjetter at kommunesektoren som tjenesteleverandør til landets befolkning er høyt prioritert. Videre er det et ønske om å stadig levere bedre tjenester innenfor alle tjenesteområder. For å klare dette, vil det være behov for effektivisering av tjenesteproduksjonen fremover, både for å håndtere økt etterspørsel og for å kunne opprettholde og i mange tilfeller bedre kvaliteten på de kommunale tjenestene innenfor fortsatt stramme budsjettrammer.

Kurt Magne Thrana

økonomisjef

Driftsregnskapet

(Beløp i 1 000 kroner)

	Note	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger		90 584	88 548	89 731	86 239	90 225
Andre salgs- og leieinntekter		97 265	96 059	98 130	87 196	95 992
Overføringer med krav til motytelse		357 625	269 812	322 580	329 228	276 957
Rammetilskudd		633 924	613 671	604 166	567 160	663 094
Andre statlige overføringer		107 916	104 749	155 212	106 899	89 423
Andre overføringer		13 428	3 692	6 030	2 320	1 460
Skatt på inntekt og formue		776 990	786 437	749 627	721 890	808 016
Eiendomsskatt		97 078	94 023	95 461	93 224	97 620
Andre direkte og indirekte skatter		-	20	29	29	20
Sum driftsinntekter		2 174 810	2 057 011	2 120 967	1 994 185	2 122 807
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter		1 159 325	1 129 796	1 092 471	1 041 010	1 139 729
Sosiale utgifter	4	285 102	298 299	273 499	256 159	303 505
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj. produksjonen		307 102	273 740	296 703	246 106	273 524
Kjøp av tjenester som erstatter tj. produksjon		244 742	233 882	219 954	199 587	258 139
Overføringer		264 603	229 893	188 264	185 733	189 694
Avskrivninger	6	35 133	35 134	33 452	32 068	35 122
Fordelte utgifter		-109 856	-129 438	-99 447	-107 718	-118 984
Sum driftsutgifter		2 186 152	2 071 305	2 004 896	1 852 945	2 080 729
Brutto driftsresultat		-11 342	-14 294	116 071	141 240	42 079
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		57 574	51 382	13 169	10 491	11 906
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		-	2 840	5 802	4 866	1 900
Mottatte avdrag på utlån	10, 11	80 404	77 636	150	237	400
Sum eksterne finansinntekter		137 978	131 858	19 122	15 594	14 206
Finansutgifter						
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		49 941	50 296	31 920	30 527	40 490
Tap på finansielle instrumenter	13	583	-	-	-	-
Avdragsutgifter	9	94 023	98 502	62 076	63 758	67 954
Utlån		27	150	250	197	50
Sum eksterne finansutgifter		144 573	148 948	94 246	94 482	108 494
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-6 595	-17 090	-75 124	-78 888	-94 288
Motpost avskrivninger		35 133	35 134	33 452	32 068	35 122
Netto driftsresultat		17 196	3 750	74 399	94 420	-17 087
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års mindreforbruk		22 838	22 838	59 248	37 055	-

	Note	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
Bruk av disposisjonsfond	14	-	-	-	-	-
Bruk av bundne fond	14	22 758	18 407	8 823	9 478	22 595
Sum bruk av avsetninger		45 596	41 245	68 071	46 533	22 595
Overført til investeringsregnskapet		-	-	-	789	-
Dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk		-	-	-	36 880	-
Avsetninger til disposisjonsfond	14	36 688	36 688	66 813	37 055	5 171
Avsetninger til bundne fond	14	16 767	8 307	52 818	6 980	337
Sum avsetninger		53 455	44 995	119 632	81 704	5 508
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk		9 337	-	22 838	59 248	-

Regnskapsskjema 1A – drift

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Skatt på inntekt og formue	776 990	786 437	786 437	749 627
Ordinært rammetilskudd	633 924	613 671	613 091	604 166
Skatt på eiendom	97 078	94 023	94 023	95 461
Andre direkte eller indirekte skatter	-	20	20	29
Andre generelle statstilskudd	107 916	104 749	103 886	155 212
Sum frie disponible inntekter	1 615 908	1 598 900	1 597 457	1 604 496
Renteinntekter og utbytte	57 574	51 382	10 315	13 169
Gevinst finansielle instrumenter	-	2 840	1 840	5 802
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	49 941	50 296	33 384	31 920
Tap på finansielle instrumenter	583	-	-	-
Avdrag på lån	94 023	98 502	67 931	62 076
Netto finansinntekter/utgifter	-86 972	-94 576	-89 160	-75 025
Til dekning av tidligere regnskapsmessig merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	36 688	36 688	18 063	66 813
Til bundne avsetninger	16 767	8 307	407	52 818
Bruk av tidligere års mindreforbruk	22 838	22 838	-	59 248
Bruk av ubundne avsetninger	-	-	-	-
Bruk av bundne avsetninger	22 758	18 407	17 422	8 823
Netto avsetninger	-7 859	-3 750	-1 048	-51 561
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-
Til fordeling drift	1 521 077	1 500 574	1 507 249	1 477 910
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 511 740	1 500 574	1 507 249	1 455 072
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	9 337	-	-	22 838

Regnskapsskjema 1B – drift

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Rådmannen	7 568	14 545	14 468	7 317
Plan- og utviklingsavdelingen	21 736	24 368	24 384	19 861
Driftsavdelingen	10 550	10 541	10 377	8 765
Personal- og organisasjonsavdelingen	57 179	61 926	62 486	55 476
Økonomiavdelingen	17 510	18 960	18 587	17 459
Fellesområdet skole	12 635	12 996	9 836	3 989
Kvam skole	17 159	15 349	15 034	15 265
Sellanrå skole	27 806	27 315	26 967	26 894
Langmyra skole	36 838	36 863	36 383	34 943
Nordbyen skole	22 058	21 870	21 648	21 518
Kviltorp skole	36 893	35 898	35 860	34 232
Kleive oppvekstsenter	11 422	11 685	11 661	11 204
Bolsøya skole	7 254	6 992	6 943	7 439
Vågsetra barne- og ungdomsskole	25 645	23 864	23 195	22 954
Sekken oppvekstsenter	5 027	4 871	4 762	4 631
Bekkevoll ungdomsskole	34 552	31 980	31 697	33 535
Bergmo ungdomsskole	24 299	24 536	23 838	23 754
Skjervik barne- og ungdomsskole	21 883	19 353	19 624	21 345
Molde voksenopplæringscenter	11 812	9 655	9 566	10 579
Fellesområdet barnehage	127 550	125 837	131 013	126 326
Hauglegda og Øvre Bergmo barnehager	15 406	15 042	13 875	14 169
Hatlelia barnehage	9 313	9 873	9 632	8 772
Kvam og St. Sunniva barnehager	12 246	12 595	11 760	12 564
Hjelset barnehage	9 957	10 145	9 417	9 357
Barnas Hus barnehage	10 593	10 852	8 798	10 011
Langmyra og Banehaugen barnehager	6 629	6 780	6 341	6 767
Lillekollen barnehage	12 132	12 552	11 583	11 470
Barneverntjenesten	35 431	35 485	33 592	35 063
Sosialtjenesten NAV Molde	40 867	35 412	35 193	94 949
Flyktingtjenesten	81 945	82 212	81 054	36 231
Ressurstjenesten	51 092	47 250	41 457	76 232
Helsetjenesten	77 284	79 470	77 960	31 459
Fellesområdet pleie og omsorg	-22 865	-27 384	-22 801	-24 272
Glomstua omsorgssenter	113 492	111 124	109 858	114 020
Kirkebakken omsorgssenter	47 002	44 534	44 050	48 027
Råkhagen omsorgssenter	59 471	58 300	58 358	53 958
Bergmo omsorgssenter	64 931	65 592	64 976	64 366
Kleive og Skåla omsorgssenter	65 554	65 631	64 864	63 525
Tiltak funksjonshemmede	213 975	197 684	195 424	182 862
Brann- og redningstjenesten	22 702	22 395	22 070	22 754
Byggesak og geodata	-340	1 104	934	984

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Molde bydrift	15 238	15 914	13 306	11 438
Kulturtjenesten	35 510	36 361	36 078	34 551
Kulturskolen	8 386	8 746	8 504	9 108
Sum fordelt til drift skjema 1B	1 523 324	1 497 073	1 474 612	1 435 851
Avstemming mot skjema 1A	-11 584	3 501	32 637	19 222
Sum fordelt til drift 1A	1 511 740	1 500 574	1 507 249	1 455 072

Avstemming skjema 1A og 1B

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018
Sum fordelt til drift skjema 1B	1 523 324	1 497 073
1A posterings bokført på resultatområdene		
Renteutgifter	-10	-1
Avsetninger til fond	-16 745	-8 307
Andre statlige overføringer	3 731	1 452
Andre indirekte skatter	-	20
Renteinntekter	-	-
Bruk av bundne avsetninger	22 758	18 407
1B posterings ikke bokført på resultatområdene		
Andre utgifter	214	-
Forvaltningsutgifter	188	-
Andre konsulenttenester	424	-
Andre overføringer kommuner	-	205
Kirkelig fellesråd	11 024	11 024
Tap på fordringer	34	-
Sentral lønnsreserve	-	5 517
Tvangsmulkt – byggesak	-107	-
Husleie kulturskolen – kapitalkostnad crisesenteret	-4 343	-4 378
Flyktninger tilskudd 2	-519	-
RIUAs andel renter/avdrag 2018	-132	-
Tøndergård skole og ressurscenter – innføring overhead	-	-170
Toppfinansieringstilskudd ressurskrevende tjenester	-60 178	-60 178
Gjensidigestiftelsen – utbytte	-242	-242
Diverse	-16	-10
Konserninterne posterings		
Moldebadet KF – tilskudd og dekning kapitalutgifter	8 663	8 624
Molde Eiendom KF – rammeoverføring	138 697	137 384
Overføringer fra KF	-3 245	-3 252
Mottatte avdrag på konserninterne utlån	-79 814	-77 136
Avstemming pensjon og kalkulatoriske avskrivninger		
Avstemming pensjon fellesområdet	-28 238	-21 702
Kalkulatoriske avskrivninger	-3 726	-3 756
Avstemming	-11 584	3 501
Sum fordelt til drift skjema 1A	1 511 740	1 500 574

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet

(Beløp i 1 000 kroner)

	Note	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom		4 291	3 810	5 307	3 290	140
Andre salgsinntekter		-	-	74	192	-
Overføringer med krav til motytelse		5 881	25 728	6 559	8 742	13 730
Kompensasjon for merverdiavgift		20 738	36 626	8 396	5 917	31 300
Andre overføringer		4 272	4 122	-	-	-
Renteinntekter og utbytte		7	-	6	-	-
Sum inntekter		35 190	70 286	20 343	18 140	45 170
Utgifter						
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon		128 244	216 607	52 595	34 853	323 437
Overføringer		21 750	44 126	15 384	6 349	49 300
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		2 059	-	1 403	1 714	-
Sum utgifter		152 054	260 733	69 382	42 916	372 737
Finanstransaksjoner						
Avdragsutgifter	11	9 559	-	17 652	13 756	-
Utlån		153 460	75 000	36 298	34 077	-
Kjøp av aksjer og andeler	7	1 046	1 100	1 067	1 304	1 100
Dekning av tidligere års udekket		500	500	1 717	25 301	-
Avsetninger til ubundne investeringsfond	14	1 106	4 122	3 297	879	-
Avsetninger til bundne investeringsfond		242	-	61	-	-
Sum finanstransaksjoner		165 913	80 722	60 093	75 318	1 100
Finansieringsbehov		282 777	271 169	109 133	100 094	328 667
Dekket slik:						
Bruk av lån		271 422	270 069	87 163	81 584	327 567
Salg av aksjer og andeler	7	-	-	2 500	82	-
Mottatte avdrag på utlån		10 309	-	18 402	14 475	-
Overføringer fra driftsregnskapet		-	-	-	789	-
Bruk av tidligere års udisponert		-	-	-	1 750	-
Bruk av ubundne investeringsfond	14	1 046	1 100	1 067	1 304	1 100
Bruk av bundne investeringsfond	14	-	-	-	110	-
Sum finansiering		282 777	271 169	109 133	100 094	328 667
Udekket/udisponert		-	-	-	-	-

Regnskapsskjema 2A - investering

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Investeringer i anleggsmidler	152 054	260 733	340 790	69 382
Utlån og forskutteringer	153 460	75 000	-	36 298
Aksjer, andeler og innskudd	1 046	1 100	1 100	1 067
Avdrag på lån	9 559	-	-	17 652
Dekning av tidligere års udekket	500	500	-	1 717
Avsetninger	1 348	4 122	-	3 358
Årets finansierungsbehov	317 967	341 455	341 890	129 475
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	271 422	270 069	273 366	87 163
Inntekter fra salg av anleggsmidler	4 291	3 810	3 760	7 807
Tilskudd til investeringer	4 272	4 122	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	20 738	36 626	37 180	8 396
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	16 191	25 728	26 484	24 961
Andre inntekter	7	-	-	80
Sum ekstern finansiering	316 921	340 355	340 790	128 408
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	1 046	1 100	1 100	1 067
Sum finansiering	317 967	341 455	341 890	129 475
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Regnskapsskjema 2B - investering

Regnskapsskjema 2B spesifiserer «investeringer i anleggsmidler» fra regnskapsskjema 2A ned på prosjektnivå i tråd med revidert budsjett. Regnskapsskjema 2B spesifiserer kun utgiftsbevilgningen fra regnskapsskjema 2A, det vil si bruttobevilgningen til det enkelte prosjekt. Finansiering, herunder blant annet ekstern finansiering av det enkelte prosjekt, er dermed ikke synliggjort i regnskapsskjema 2B. Egne regler for finansiering av investeringer i kirkelig fellestråd, gjør at disse skal inkluderes i kommunens skjema 2B.

De enkelte investeringsprosjekt er kommentert under den respektive enheten. Samlet sett viser skjema 2B at det i 2018 er brukt mindre enn budsjettet til investeringer i Molde kommune enn det som var bevilget i revidert budsjett. Dette skyldes i hovedsak forsinket fremdrift og da spesielt for investeringsprosjektene knyttet til nytt sykehus på Hjelset (SNR), Sjøfronten trinn 1-3 og tomtefelt til boliger. Samlet var det budsjettet med 260,7 mill. kroner i revidert investeringsbudsjett. Investeringsregnskapet viser utgifter på 152,1 mill. kroner, noe som er 108,6 mill. lavere enn budsjettet.

Det er 11 investeringsprosjekt som har merforbruk, de fleste med små beløp.

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjekt	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Plan- og utviklingsavdelingen		94 639	187 850	186 200	25 164
Diverse erverv og tiltak	4004	-	600	800	1 910
Flytting av øvingsanlegg	1039	2 818	4 700	4 700	-
Gang- og sykkelveg Bolsøya	1045	1 049	250	250	-
Infrastruktur Bolsøya	1037	-	500	500	106
Infrastruktur Årødalen	4985	2 042	3 200	-	-
Nytt SNR – andre konsekvenser Molde kommune	1042	-	3 650	5 000	-
Nytt SNR – grunnerverv Hjelset	1043	-	15 000	15 000	-
Opparbeidelse av tomtefelt boliger	4001	19 218	50 000	50 000	10 458
Opparbeidelse av tomtefelt næring	4003	634	1 000	1 000	-
Sentrumstiltak	4005	-	250	250	-
Sjøfronten 1 (Storkaia–Torget)	1122	58 796	70 000	70 000	7 036
Sjøfronten 2	1107	-	4 000	4 000	-
Sjøfronten 3 (Brunvoll–Elvemoloen)	1100	10 063	30 000	30 000	5 654
Sykkelparkering skoler	1044	18	2 700	2 700	-
Årølivegen øst	4060	-	2 000	2 000	-
Personal- og organisasjonsavdelingen		13 313	20 408	15 332	13 022
IKT-investeringer Molde kommune	1036	1 586	2 000	2 000	3 481
Inventar renovering Storgata 31	1401	-	2 500	2 500	-
ROR-IKT – fellesinvesteringer	9260	11 727	15 908	10 832	9 541
Skole		1 671	2 450	2 450	2 021
iPad-prosjektet	2000	1 671	2 450	2 450	2 021
Helsetjenesten		283	500	500	496
Nye elbiler	3193	283	500	500	496
Ressurstjenesten		1 027	1 058	1 058	
Kjøp av biler ressurstjenesten	3600	1 027	1 058	1 058	-
Pleie og omsorg		4 954	6 966	3 510	252
Bergmo omsorgssenter – inventar ombygging	3057	779	800	-	-
Bergmo omsorgssenter – møbler	3705	360	360	360	-
Glomstua omsorgssenter – kjøkken	3055	2 008	1 906	-	252
Råkhaugen omsorgssenter – dagsenterbuss	3706	-	1 150	1 150	-
Råkhaugen omsorgssenter – nye vaskemaskiner	3058	717	750	-	-
Skåla omsorgssenter – ny dagsenterbuss	3704	1 090	-	-	-
Tjenestebiler hjemmetjenesten	3707	-	2 000	2 000	-
Brann- og redningstjenesten		1 676	1 570	6 070	790
Bil kursavdelingen	4136	320	300	300	-
Ny brannbil	4137	-	-	4 500	-
RIUA – diverse utstyr	4170	1 356	1 270	1 270	790
Byggesak og geodata		2 473	1 760	3 500	-
Skanning av byggesaksarkiv	4330	2 473	1 760	3 500	-
Molde bydrift		26 163	28 408	35 700	12 904
Biler og maskiner	4016	1 930	2 000	2 000	524

	Prosjekt	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Biler og maskiner – park	8000	1 311	1 250	1 250	1 170
Kommunale veger	4011	2 441	1 500	4 500	6 964
Langåsvegen	4999	2 342	2 200	-	250
Parkering – ny bil	8001	257	258	-	-
Trafikksikring	4012	59	350	350	446
Trafikksikring – Eikrem	8005	-	1 950	7 800	-
Trafikksikring – Moldelivegen	4770	-	400	1 300	-
Utskifting armatur natriumhøytrykk (NAH)	4731	12 257	13 000	13 000	-
Utskifting HQL-armatur	4717	3 634	4 000	4 000	1 948
Veg- og gatelys	4013	1 931	1 500	1 500	1 603
Kulturtjenesten		478	1 670	1 470	177
Infotavler, skilting turområder	5558	47	200	-	-
Kulturhuset – sikringstiltak brann og rømning	5023	-	210	210	-
Tursti Damefallet–Tusenårsvarden	5556	30	585	585	177
Tursti Skihytta–Varden	5562	402	675	675	-
Kirkelig fellesråd		1 018	7 500	10 000	5 556
Gravplassutvidelse Røbekk	5609	1 018	7 500	10 000	5 556
Fellesområdet		4 359	593	-	31
Justeringsrett merverdiavgift	9500	4 359	593	-	31
Prosjekter i 2017 uten bevilgning eller kostnader i 2018		-	-	-	8 969
Prosjekter i 2017 uten bevilgning eller kostnader i 2018		-	-	-	8 969
Sum		152 054	260 733	265 790	69 382
Investeringer i anleggsmidler fra skjema 2A		152 054	260 733	265 790	69 382

Balansen

(Beløp i 1 000 kroner)

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER				
Anleggsmidler		6 081 855	3 273 362	3 113 382
Faste eiendommer og anlegg	6	671 347	595 331	578 522
Utstyr, maskiner og transportmidler	6	82 710	76 974	77 195
Utlån		163 174	151 364	134 981
Konserninterne langsiktige fordringer	8, 10	2 451 686	-	-
Aksjer og andeler	7	179 175	178 247	179 780
Pensjonsmidler	4	2 533 763	2 271 446	2 142 904
Omløpsmidler		723 630	746 062	688 427
Kortsiktige fordringer		169 743	23 511	12 185
Konserninterne kortsiktige fordringer	10, 16	-138 953	-	-
Premieavvik	4	168 664	152 395	155 177
Obligasjoner	13	91 418	92 001	86 199
Kasse, postgiro, bankinnskudd	13	432 758	478 155	434 866
SUM EIENDELER		6 805 485	4 019 424	3 801 808
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital		566 773	446 276	349 532
Disposisjonsfond	14	143 656	106 968	40 155
Bundne driftsfond	14	53 241	59 233	14 683
Ubundne investeringsfond	14	93 970	93 910	91 680
Bundne investeringsfond	14	3 026	2 784	3 161
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital drift	20	-10 576	-10 576	-10 576
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital investering	20	557	557	557
Regnskapsmessig merforbruk		-	-	-
Regnskapsmessig mindreforbruk		9 337	22 838	59 248
Udisponert i investeringsregnskap	14	-	-	-
Udekket i investeringsregnskap	14	-	-500	-2 217
Kapitalkonto	21	273 560	171 062	152 840
Langsiktig gjeld		5 958 638	3 284 396	3 181 600
Pensjonsforpliktelser	4	2 639 215	2 501 793	2 412 873
Ihendehaverobligasjonslån	8	3 114 800	639 067	654 675
Sertifikatlån		-	-	-
Andre lån	8	204 623	143 535	114 051
Kortsiktig gjeld		280 074	288 752	270 676
Annen kortsiktig gjeld		263 334	268 680	249 293
Premieavvik	4	16 739	20 072	21 384
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		6 805 485	4 019 424	3 801 808
MEMORIAKONTI				
Memoriakonto		188 764	221 460	224 116
Ubrukte lånemidler		150 344	182 095	221 058
Andre memoriakonti		38 420	39 365	3 058

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Motkonto til memoriaktiene		-188 764	-221 460	-224 116

Note 1

Molde kommunes organisering

Molde kommunes regnskap synliggjør alle aktiviteter i kommunal regi samtidig som det beskriver omfanget av tjenesteproduksjonen som er satt bort til andre.

Kommunen har ved årsskiftet fire kommunale foretak som ikke er tatt inn i kommunens regnskapstall. Disse er Molde Vann og Avløp KF, Molde Havnevesen KF, Molde Eiendom KF og Moldebadet KF som alle presenterer egne regnskaper for kommunestyret. I note 15 til regnskapet for 2018, er hovedtall for morselskapet og alle disse virksomhetene presentert samlet for konsernet.

I note 7 er hovedtall for kommunens fire heleide aksjeselskaper også presentert. Det gjelder Molde Kino AS, Gotfred Lies plass 1 AS, Gotfred Lies plass 1 Omsorgsboliger AS og Romsdal Parkering AS.

Romsdal Regionråd (ROR), Romsdal interkommunale utvalg mot akutt forurensing (RIUA) og Dagligvarehandelens kulturfond inngår i Molde kommunes regnskap. I note 17 er hovedtall for ROR og RIUA presentert.

Innledningsvis i årsrapporten er det laget en oppstilling som viser alle kommunale foretak, interkommunale samarbeid og interkommunale selskap der Molde kommune er deltaker.

Note 2

Vesentlige forhold i regnskapet

Inntekter og utgifter tilhørende fellesnemnda for nye Molde kommune, inngår i kommunens regnskap også for 2018. Fellesnemnda mottok i 2017 tilskudd til engangskostnader knyttet til reformen med 35,9 mill. kroner. Dette tilskuddet skulle dekke alle engangsutgifter i perioden frem til sammenslåingen. Fellesnemnda har i Molde kommunes regnskap for 2018 hatt netto utgifter på samlet 11,0 mill. kroner som er dekket gjennom bruk av tidligere avsetning til bundne fond. Fondet er ved utgangen av 2018 på 22,1 mill. kroner. Note 18 viser hovedtallene tilhørende fellesnemden for nye Molde kommune.

Romsdal Regionråd (ROR) er en interesseorganisasjon. Det er uklart hvordan dette skal håndteres i kommunale regnskaper, men etter dialog med revisjonen har Molde kommune tatt ROR inn i kommunens regnskap som om det var et interkommunalt samarbeid uten eget regnskap.

Molde kommune har per 31. desember 2018 plassert 91,4 mill. kroner til forvaltning hos Pareto Asset Management AS. Per 31. desember 2018 fremkommer et urealisert tap på 0,6 mill. kroner. Dette tapet er belastet i regnskapet for 2018.

Kommunen har siden 2016 hatt en uenighet med helseforetaket vedrørende utskrivningsklare pasienter og manglende epikriser. Saken var oppe i sentral tvisteløsningsnemd i 2017, hvor Molde kommune fikk medhold. Uten at endelig konklusjon er trukket, er det fortsatt forhold i denne saken for årene 2016 - 2018 mellom kommunen og Helseforetaket som ikke er endelig avklart og som kan medføre utgifter for kommunen.

Renter og avdrag på gjeld knyttet til formålsbygg, som er overtatt av Molde Eiendom KF, har tidligere år blitt bokført og budsjettert i Molde kommunes regnskap. For 2018 er dette endret gjennom en administrativ budsjettendring. Dette medfører at renter og avdrag for 2018 fremkommer i foretakets regnskap hvor også gjelden tilhørende formålsbyggene er balanseført. For å dekke økte utgifter i foretakets regnskap, er tilskuddet fra morselskapet til foretaket budsjettmessig økt tilsvarende. Renterisiko på denne gjelden ligger derfor fortsatt i morselskapet.

Det statlige tilskuddet til ressurskrevende tjenester for 2018 er ikke endelig beregnet når regnskapet for dette året ferdigstilles. Fristen for å utarbeide refusjonskravet er 3. april 2019 og foreløpige beregninger indikerer at kravet kan bli noe høyere enn hva som er regnskapsført i 2018. Eventuelt avvik blir tatt inn i budsjettrevisjonen i juni 2019.

Molde kommune driver ingen skattepliktig virksomhet i egen regi. I den grad dette er aktuelt, drives slik virksomhet i regi av kommunens aksjeselskaper.

Kommunen er ikke kjent med forhold oppstått etter balansedagen som vil ha vesentlig økonomisk betydning for Molde kommune hverken med tanke på avleggelsen av regnskapet for 2018 eller for årene fremover.

Note 3B - Oversikt over endring i arbeidskapital i balansen

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
OMLØPSMIDLER			
Endring betalingsmidler	-45 397	43 288	-144 895
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikater	-583	5 802	4 866
Endring kortsiktige fordringer	7 279	11 327	149 709
Endring premieavvik	16 269	-2 781	12 588
Endring omløpsmidler (A)	-22 432	57 636	22 267
KORTSIKTIG GJELD			
Endring kortsiktig gjeld (B)	8 679	-18 076	478
Endring i arbeidskapital (A-B)	-13 753	39 560	22 746
AVSTEMMING AV ARBEIDSKAPITAL MELLOM BALANSE OG BEVILGNINGSREGNSKAP			
Endring arbeidskapital i bevilgningsregnskapet	13 753	39 444	22 746
Endring arbeidskapital i balansen	-13 753	-39 560	-22 746
Avvik *	-	-116	-

* Avviket i 2017 skyldes at disposisjonsfondet til RIUA ikke ble tatt inn i bevilgningsregnskapet ved overgang til Molde kommune.

Note 4

Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har pensjonsforsikringer for sine ansatte i Molde kommunale pensjonskasse (MKP), Kommunal landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). MKP er kommunens egen pensjonskasse, mens KLP og SPK er kollektive pensjonsordninger. Alle de tre pensjonskassene sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte i kommunen.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon og sikrer alders- og uførepensjon sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV. Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år, har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62–64 år er ikke forsikringsmessig dekket og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av fremtidige AFP-pensjoner.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften, skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. For 2018 var de som tabellen under viser.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden

	MKP	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	2,97 %

Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilsvarende amortisering over de kommende syv årene. Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Pensjonskostnad og premieavvik

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	71 746	19 123	19 178	110 048	103 326
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	68 880	17 890	11 819	98 589	93 095
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-79 578	-18 315	-8 819	-106 712	-96 070
Adminstrasjonskostnad	14 064	1 358	651	16 073	14 615
Beregnet netto pensjonskostnad (inkludert administrasjonskostnader)	75 112	20 057	22 829	117 998	114 967
Forfalt pensjonspremie (inkludert administrasjonskostnader)	108 327	25 024	22 176	155 527	132 464
Årets premieavvik (netto pensjonskostnad - pensjonspremie)	-33 215	-4 967	654	-37 529	-17 497

I 2018 betalte kommunen inn 37,5 mill. kroner mer i pensjonspremie enn hva pensjonskostnaden ble. Premieavviket medfører da en inntektsføring på 37,5 mill. kroner i regnskapet for 2018. Dette er det største premieavviket kommunen har hatt siden ordningen ble innført. Amortisering av tidligere års premieavvik ble utgiftsført med 20,3 mill. kroner. Netto medførte dette en økning av netto driftsresultat med 17,2 mill. kroner for 2018 knyttet til årets premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik.

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Forfalt pensjonspremie (inkludert administrasjonskostnader)	108 327	25 024	22 176	155 527	132 464
Årets premieavvik	-33 215	-4 967	654	-37 529	-17 497
Amortisering av tidligere års premieavvik	19 209	740	401	20 350	18 786
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering	94 321	20 796	23 231	138 347	133 752
Pensjonstrekk ansatte	-13 530	-2 652	-3 739	-19 921	-18 760
Årets regnskapsførte pensjonsutgift	80 791	18 144	19 491	118 426	114 993

Regnskapsført pensjonsutgift ble i 2018 på 118,4 mill. kroner, en økning på 3,4 mill. kroner fra 2017. For å komme frem til regnskapsført pensjonsutgift, blir først årets pensjonspremie korrigert for årets premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik. Videre blir den delen de ansatte selv betaler inn til pensjonsordningene (pensjonstrekk ansatte) trukket fra. Dette gir regnskapsført pensjonsutgift.

Akkumulert premieavvik

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Sum gjenstående premieavvik tidligere år	112 474	1 874	1 623	115 971	117 259
Årets premieavvik	33 215	4 967	-654	37 529	17 497
Sum amortisert premieavvik dette året	-19 209	-740	-401	-20 350	-18 786
Akkumulert premieavvik 31.12.	126 481	6 102	568	133 151	115 971
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	17 834	860	80	18 774	16 352
Sum akkumulert premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift	144 315	6 962	648	151 925	132 323

Amortisering av tidligere års premieavvik vil i 2019 øke med 4,8 mill. kroner og komme på 25,2 mill. kroner. Det skyldes det høye premieavviket i 2018 og innskjerpingen i amortiseringstiden både i 2011 (10 år) og 2014 (7 år). Akkumulert premieavvik økte fra 132,3 mill. kroner ved inngangen av året til 151,9 mill. kroner ved utgangen av året. Det betyr at 151,9 mill. kroner skal utgiftsføres i kommunens regnskap over de kommende syv årene.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelse 1.1.	69 104	44 732	88 046	201 882	236 608
Årets premieavvik	-33 215	-4 967	654	-37 529	-17 497
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-68 380	-11 762	8 211	-71 932	-17 229
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	-	-	-	-	-
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	-32 492	28 002	96 911	92 421	201 882
Herav:					
Brutto pensjonsforpliktelse	1 834 958	460 165	326 479	2 621 603	2 473 328
Pensjonsmidler	1 867 450	432 163	229 569	2 529 182	2 271 446
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-4 581	3 948	13 664	13 031	28 465

Netto pensjonsforpliktelse angir forskjellen mellom kommuns påløpte pensjonsforpliktelse (brutto) og pensjonsmidlene avsatt til å dekke denne fremtidige forpliktelsen. Ved utgangen av 2017 var netto pensjonsforpliktelse på 201,9 mill. kroner, hvor brutto pensjonsforpliktelse var på 2 473 mill. kroner og pensjonsmidlene hadde en verdi på 2 271 mill. kroner.

Netto pensjonsforpliktelse er redusert til 92,4 mill. kroner i 2018. I tillegg til et stort premieavvik, trekker estimatavviket netto pensjonsforpliktelse mye ned i 2018. Estimatavviket er forskjellen på anslått verdi på pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler brukt i fjorårets regnskap, og faktisk verdi på disse postene etter endelige beregninger. Høyere avkastning enn forventet på pensjonsmidlene i 2017 er en av årsakene til årets store estimatavvik. Det vil si at verdien av pensjonsmidlene var større enn fjorårets regnskap viste. Det er naturlig å forvente motsatt effekt til neste år.

I tillegg til pensjon for egne ansatte, har Molde kommune også økonomisk medansvar for pensjonsordningen for tidligere ansatte i kommunerevisjonsdistrikt 2. Når Møre og Romsdal revisjon IKS ble etablert gjennom sammenslåingen av kommunerevisjonsdistrikt 1 og 2 samt fylkesrevisjonen, ble ansvaret for pensjonen til tidligere ansatte liggende igjen hos eierkommunene til den gamle kommunerevisjonen. Molde kommune svarer for 1/3 av pensjonspremien til kommunerevisjonsdistrikt 2. Dette utgjorde en utgift på 93 390 kroner i 2018. Det kommer i tillegg til tallene som er vist i tabellene i denne noten.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier. SPK har ikke premiefond, det gjelder kun MKP og KLP.

(Beløp i 1 000 kroner)

	MKP	KLP	2018	2017
Innestående på premiefond 01.01.	28 882	50	28 931	44 316
Tilført premiefondet i løpet av året	20 639	3 738	24 376	26 376
Bruk av premiefondet i løpet av året	-29 642	-3 744	-33 386	-41 760
Innestående på premiefond 31.12.	19 879	43	19 922	28 932

Note 5

Ytelser til ledende personer og kontrollorganer

Ledende personer

	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse*	Natural-ytelser	Sum 2018	Sum 2017
Ordfører	1 053 800	-	-	4 392	1 058 192	1 026 094
Varaordfører	526 900	-	-	-	526 900	513 047
Rådmann	1 209 442	-	275 080	12 268	1 496 790	1 219 792

* Tilleggs-godtgjørelse til rådmannen knytter seg til stillingen som prosjektrådmann i nye Molde kommune

Kontrollorganer

	2018	2017
Revisjonshonorar - fastpris	1 856 000	1 867 087
Annet revisjonshonorar	27 000	-
Tilleggsbestillinger - avtalte kontrollhandlinger	71 000	-
Kontrollutvalgssekretariatet	845 500	902 500

Note 6

Anleggsmidler

Anleggsmidler

(Beløp i 1 000 kroner)

	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ikke avskrivbare	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2018	137 756	104 480	105 036	388 004	69 835	268 571	1 073 680
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	-	-73	-	-1 788	-	-	-1 860
Akkumulerte ordinære avskrivninger per 01.01.2018	-110 386	-66 719	-52 821	-153 294	-16 295	-	-399 515
Bokført verdi 01.01.2018	27 370	37 688	52 215	232 922	53 539	268 571	672 305
Tilgang i året	8 692	14 365	20 337	57 822	-	19 853	121 069
Avgang i året	-	-	-	-	-	-4 183	-4 183
Årets ordinære avskrivninger	-9 529	-6 935	-3 829	-13 498	-1 341	-	-35 133
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Bokført verdi 31.12.2018	26 532	45 118	68 723	277 246	52 198	284 240	754 057

Avskrivingsperioder:

IT-utstyr, kontormaskiner og lignende	5 år
Inventar/utstyr, transportmidler og anleggsmaskiner	10 år
Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg	20 år
Skoler, barnehager, boliger, idrettshaller og veier	40 år
Omsorgssenter, brannstasjoner og kulturbygg	50 år
Bolig-/nærings- og friareal	Ikke avskrivbar

Store investeringsprosjekt

(Beløp i 1 000 kroner)

	Totalramme	Regnskap tidligere år	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Rest ramme
Sjøfronten 1 (Storkaia – Torget)	130 000	14 885	58 796	70 000	56 318
Sjøfronten 2	114 000	-	-	4 000	114 000
Sjøfronten 3 (Brunvoll – Elvemoloen)	60 000	5 902	10 063	30 000	44 035
Gravplassutvidelser Røbekk	25 500	5 665	1 018	7 500	18 818
Nytt SNR – grunnerverv Hjelset	25 000	-	-	15 000	25 000
Utskifting armatur natriumhøytrykk (NAH)	13 000	-	12 257	13 000	743

De aller fleste store investeringsprosjekter er knyttet til kommunale bygg og anlegg. Det betyr at disse investeringene blir håndtert av Molde Eiendom KF og inngår derfor i deres årsregnskap. Det er kun store investeringer i Molde kommune som er med i denne noten. Det vises derfor til tilsvarende note i Molde Eiendom KF for samlet å få en oversikt over store investeringsprosjekt.

For generelle kommentarer knyttet til fremdriften i det enkelte investeringsprosjekt i tabellen, vises det til enhetssidene i årsrapporten.

Sjøfronten 1

Molde kommune har inngått et byggefelleskap med Molde og Romsdal Havn IKS knyttet til kaia som inngår i Sjøfronten 1. Molde kommune står for utbyggingen, men Molde og Romsdal Havn IKS / Molde Havnevesen KF skal betale og ta over de tre ytterste meterne på kaia. Etter inngått avtale, skal Molde kommune viderefakturere 23,4 mill. kroner inkludert merverdiavgift til Molde og Romsdal havn IKS / Molde Havnevesen KF. Dette vil etter avtale skje i 2019 og vil bidra til at finansieringen først kommer inn i kommunens regnskap i 2019. Utgiftene på prosjektet er påløpt i regnskapet for 2018. I tillegg vil grunneiere og Molde Næringsforum bidra med tilskudd til prosjektet.

Note 7

Til hovedoversikt balanseregnskapet - aksjer og andeler

(Beløp i 1 000 kroner)

	31.12.2018	Antall aksjer/andeler	Eierandel
Istad AS - B-aksjer	44 095	34 018	34,02 %
Molde Lufthavnutvikling AS	7 241	707	38,03 %
Akerhallen AS	3 500	39	19,50 %
Molde Kino AS	3 000	1 304	100,00 %
Gotfred Lies plass 1 AS	1 938	224 350	100,00 %
Molde Kunnskapspark AS (1)	1 800	2 562	18,90 %
Langfjordforbindelsen AS	1 728	71	15,27 %
Møreaksen AS	580	5 525	7,46 %
Kystlab-Prebio AS	487	48 786	7,12 %
Samspleis AS	480	18	13,52 %
Astero AS	470	940	43,72 %
Molde Kulturbygg AS	334	330	33,00 %
AS Regionteatret i Møre og Romsdal	264	132	44,00 %
Romsdal Parkering AS	250	5	100,00 %
Bjørnsonhuset AS	225	225	37,50 %
Muritunet AS	200	200	1,40 %
Gotfred Lies plass 1 Omsorgsboliger AS	172	171 648	100,00 %
Halsaffordsambandet AS	105	100	4,95 %
Visit Nordmøre & Romsdal AS (2)	100	34 133	3,30 %
Kjerringsundet AS	100	100	3,12 %
Trafikkterminalen Molde AS	37	37	7,40 %
Sum aksjer	67 105		
Andeler			
Molde kommunale pensjonskasse -selskapskapital	99 000	-	100,00 %
Egenkapitaltilskudd KLP	11 952	-	-
Møre og Romsdal revisjon IKS	336	-	12,10 %
Øvre veg 11 - innskudd	230	-	-
GassROR IKS - innskuddskapital	200	-	16,66 %
Storgt 10-12-14 AS - leieboerinnskudd	86	-	-
Molde Båthavnlag A/L	79	10	-
Stiftelsen Molde Ungdomsboliger - egenkapital	50	-	-
Stiftelsen Bjørnsonfestivalen - innskudd	40	-	-
Hjelset Skisenter	30	60	-
Møre og Romsdal Boligbyggelag A/L	27	274	-
Skaret Skisenter BA	20	15	-
Molde Barnehager BA	11	10	-
Biblioteksentralen AL - andeler	5	18	-
A/L Skarbakkene	2	3	-
Skaret Travbane	1	10	-
Sum andeler	112 070		
Sum aksjer og andeler	179 175		

Innskudd i Gjestestova AS med 68 000 kroner er avskrevet i regnskapet for 2018 på bakgrunn av at aktuelle eiendommer er solgt. Aksjer i Snarveien AS med 50 000 kroner er avskrevet i regnskapet for 2018 på bakgrunn av at selskapet ble avviklet i 2017.

Interkommunale selskap

Molde kommune er deltaker i følgende interkommunale selskaper: RIR IKS, Krisesenteret for Molde og Omegn IKS, GassROR IKS, IKA Møre og Romsdal IKS, Molde og Romsdal Havn IKS og Møre og Romsdal revisjon IKS.

Det foreligger ingen opplysninger på nåværende tidspunkt som tilsier at Molde kommune vil måtte dekke forpliktelser i de interkommunale selskapene.

Kommunale selskap

Molde kommune er 100 pst. eier i fire aksjeselskap. Hovedtall for disse gjengis her:

(Beløp i 1 000 kroner)

Selskap	Årsresultat	Egenkapital	Gjeld
Molde Kino AS*	956	7 205	15 480
Gotfred Lies plass 1 AS*	-3 081	2 367	21 751
Gotfred Lies plass 1 Omsorgsboliger AS*	-18	487	95
Romsdal Parkering AS*	32	-766	2 990

* Regnskap 2017

Note 8

Langsiktig gjeld

Ved utgangen av 2018, hadde konsernet en samlet gjeld på nesten 3,5 mrd. kroner. Alle lån, med unntak av enkelte husbanklån, ligger i det flytende rentemarkedet knytte til Nibor. Gjennomsnittlig rente på alle lån ble i 2018 på 1,58 pst. Gjennomsnittlig rente per 31. desember 2018 var 1,72 pst.

Grunnlag for renterisiko for Molde kommune som konsern, er betydelig mindre enn brutto lånegjeld som følge av midler innestående i bank, rentebytteavtaler og selvfinansierende gjeld. Det vises for øvrig til finansrapporten for ytterligere detaljer og kommentarer vedrørende gjeldsporteføljen.

(Beløp i 1 000 kroner)

Långiver	Forfallsdato	Durasjon	Rente	Rentetype	Hovedstol
Bulletlån					
Kommunalbanken	18.03.2020	0,2	1,51	6M nibor + 30 bp.	300 000
Kommunalbanken	17.03.2021	0,2	1,62	3M nibor + 34 bp.	450 000
Kommunalbanken	15.09.2021	0,2	1,32	6M nibor + 11 bp.	365 000
Kommunalbanken	20.09.2023	0,2	1,49	6M nibor + 27,5 bp.	300 000
Obligasjoner FRN					
Skandinaviska Enskilda Banken AB	20.03.2019	0,2	1,94	3M nibor + 66 bp.	389 800
Swedbank Norge	18.09.2019	0,2	1,72	3M nibor + 43,8 bp.	200 000
Swedbank Norge	16.09.2020	0,2	1,55	6M nibor + 33,5 bp.	250 000
Danske Bank AS	16.03.2022	0,2	1,56	3M nibor + 28,4 bp.	430 000
Danske Bank AS	21.09.2022	0,2	1,60	3M nibor + 31,9 bp.	430 000
Øvrige lån					
Husbanklån					353 584
Sum langsiktig gjeld			1,72		3 468 384
Fradrag utlån kommunale foretak					
Molde Vann og Avløp KF					535 664
Moldebadet KF					94 416
Molde Eiendom KF - Husbanken					148 961
Molde Eiendom KF					1 821 606
Sum langsiktig gjeld - kommunale foretak					2 600 647
Sum langsiktig gjeld - Molde kommune					867 737

Rentebytteavtaler

Långiver	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans-reglementet
Renteswap DnB 14/21	200 000	21.01.2014	17.03.2021	2,82	6M nibor	Rentesikring	Kap. 7, pkt. 7.2 og 7.3
Renteswap DnB 16/26	200 000	28.10.2016	16.09.2026	1,6	6M nibor	Rentesikring	Kap. 7, pkt. 7.2 og 7.3

Rentesikringsinstrument benyttes i den hensikt å endre renteesponeringen for kommunens lånegjeld, og derigjennom redusere renterisikoen. Det er inngått to rentebytteavtaler som gjelder for den samlede gjeldsporteføljen.

Risikoeksponering

Renterisiko lånegjeld

Renterisiko for Molde kommune dreier seg først og fremst om hvor mye kommunens renteutgifter vil endre seg ved endring i rentesatsen. Rentesaften økte i 2018, og det er signalisert at renten kan øke de neste årene. Molde kommunes lånegjeld på nesten 3,5 mrd. kroner ligger hovedsakelig i det flytende rentemarkedet. Av dette regnes omtrent 48,8 pst. som rentesikret. Andelen er noe redusert i forhold til året før. Kommunens bufferfond (disposisjonsfondet) er per utgangen av året på 143,7 mill. kroner. Årets positive regnskapsresultat gir også mulighet for avsetning til dette fondet. Det er nødvendig for kommunen å ha et slikt fond for å møte blant annet økning i renten og svingninger i avkastning av finansielle plasseringer. Det vurderes fortløpende om rentesikring av lån skal økes. Lånene er fordelt med en mindre andel i Husbanken, mens det aller meste er i obligasjonsmarkedet med løpetider på inntil fire år.

Kredittrisiko

Molde kommune er ikke utsatt for kredittrisiko i større grad.

Likviditetsrisiko

Forfall på kommunens ulike lån er tilpasset en minimering av likviditetsrisiko ved refinansiering. Kommunen fikk et udisponert mindreforbruk (overskudd) på 9,3 mill. kroner i 2018. Dette beløpet kan med fordel avsettes til disposisjonsfond ved behandling av årsregnskapet for 2018. Bufferfondet vil i så fall være på 153 mill. kroner eller 7,0 pst. av brutto driftsinntekter. Dette er tilnærmet på samme nivå som akkumulert premieavvik ved utgangen av 2018. Oppbygging av disposisjonsfond har styrket likviditeten de siste årene. Samtidig har økningen i akkumulert premieavvik og reduksjon i ubrukte lånemidler svekket likviditeten. Vi anser ikke at kommunen innehar stor likviditetsrisiko, sett i forhold til kommunens inntektskilder.

Det vises for øvrig til [finansrapporten](#) for ytterligere opplysninger rundt kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Note 9

Minsteavdrag

Minsteavdrag for konsernet er beregnet ved bruk av vektet modell og er beregnet til 99,3 mill. kroner. Betalte avdrag i 2018 er 99,5 mill. kroner. I regnskapet skal det høyeste beløpet av beregnet minsteavdrag og betalte avdrag utgiftsføres. I regnskapet er det derfor utgiftsført 99,5 mill. kroner. Dette er 0,2 mill. kroner over beregnet minsteavdrag.

Av de 99,5 mill. kroner i utgiftsførte avdrag, er 94,0 mill. kroner belastet morselskapet mens 5,5 mill. kroner er belastet Molde Eiendom KF for lån i Husbanken knyttet til utleieboliger. Kommunen betaler i realiteten ikke avdrag på de enkelte lån, men regulerer dette ved refinansiering av forfalte obligasjonslån.

Tidligere år har avdrag fra kommunale foretak til Molde kommune vært behandlet som en reduksjon av avdragsutgifter i Molde kommune. I 2018 er praksis endret til at kommunale foretak betaler konserninterne avdrag for lån de har til Molde kommune. Dette er synliggjort som inntekt på konserninterne avdrag i Molde kommunes regnskap. Se for øvrig note 10.

Beregnet minsteavdrag, konsern

(Beløp i 1 000 kroner)

	Langsiktig gjeld per 01.01.2018	Anleggsmidler per 01.01.2018	Levetid
Molde kommune	654 857	403 734	21,93
Molde Eiendom KF	1 935 941	2 077 807	34,57
Molde Vann og Avløp KF	521 556	499 351	31,39
Moldebadet KF	97 666	148 114	32,58
Total for konsern	3 210 020	3 129 006	32,34
Beregnet minsteavdrag for konsern			99 268

Betalt avdrag

(Beløp i 1 000 kroner)

	Konserninterne avdrag 2018	Avdrag 2018	Samlet avdrag
Molde kommune	-79 814	94 023	14 209
Molde Eiendom KF	57 355	5 469	62 824
Molde Vann og Avløp KF	19 209		19 209
Moldebadet KF	3 250		3 250
Total for konsern	-	99 492	99 492

Note 10

Konserninterne lån, renter og avdrag

Etter avklaringer med revisjon og departement har Molde kommune endret føringen rundt interne lån og tilhørende renter og avdrag i 2018. Dette medfører endringer både i bevilgnings- og balanseregnskapet. Det er snakk om tekniske endringer uten resultateffekt samlet sett. Endringen reduseres brutto driftsresultat i Molde kommune ved en økt overføring til Molde Eiendom KF. Men netto driftsresultat og regnskapsresultatet blir uforandret, da den økte overføringen kommer tilbake via konserninterne renteinntekter og mottatte avdrag på konserninterne utlån. Budsjettet for 2018 er derfor korrigert administrativt i tråd med rådmannens myndighet til å endre budsjettet i kurante saker.

Hovedregelen er at Molde kommune tar opp lån til alle investeringer for kommunen og kommunale foretak, og at de kommunale foretakene låner fra morselskapet til sine investeringer. Tidligere ble dette ført som negative lån i Molde kommunes balanse under langsiktig gjeld. Dette er nå endret til å føre disse utlånene på posten konserninterne langsiktige fordringer under anleggsmidler. Videre var det kun renter og avdrag på kommunens lån til egne investeringer og formålsdelen i Molde Eiendom KF som ble tatt med i driftsregnskapet til Molde kommune tidligere. På utgiftssiden blir det nå ført renter og avdrag tilhørende samtlige lån tatt opp av Molde kommune. Dette inkluderer også investeringer i Moldebadet KF, Molde Vann og Avløp KF og deler av lån til utleiboliger i Molde Eiendom KF.

På inntektssiden mottar Molde kommune nå konserninterne renteinntekter og avdrag fra de kommunale foretakene. Resultatet er at morselskapet sitter netto igjen med renteutgifter og avdrag på lån til egne investeringer. Videre gir dette økte rente- og avdragsutgifter i regnskap til Molde Eiendom KF knyttet til formålsbygg. Dette er dekt opp med en økt overføring til foretaket. For Molde Eiendom KF medfører endringen at både lån, renter og avdrag kommer frem i regnskapet og at disse henger sammen med det som står oppført i balansen til foretaket, samt årlige avskrivninger. Det vises også til note 9 som viser avdrag i de ulike selskap og samlet for konsernet.

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Overføringer				
Overføringer til foretak	147 360	146 008	72 252	74 762
Renteinntekter og utbytte				
Renteinntekter og utbytte	10 696	5 315	5 315	8 036
Konserninterne renteinntekter	39 712	40 967	-	-
Utbytte og eieruttak	7 166	5 100	5 000	5 133
Sum renteinntekter og utbytte	57 574	51 382	10 315	13 169
Mottatte avdrag på utlån				
Mottatte avdrag på utlån	589	500	500	150
Mottatte avdrag på konserninterne utlån	79 814	77 136	-	-
Sum mottatte avdrag	80 404	77 636	500	150
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	49 941	50 296	33 384	31 920
Avdragsutgifter	94 023	98 502	67 931	62 076

Note 11

Avdrag på lån til videre utlån

Avdrag på startlån

(Beløp i hele 1000)

	2018	2017	2016
Mottatte ordinære avdrag på startlån	3 541	3 084	3 239
Mottatte ekstraordinære avdrag på startlån	6 018	14 568	10 486
Sum mottatte avdrag	9 559	17 652	13 725
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	9 559	17 652	13 725
Sum avsatt til ubundne investeringsfond	-	-	-

Når det gjelder startlån, vil de utgiftsførte avdragene i investeringsregnskapet tilsvare mottatte avdrag. Tidligere ble ekstraordinære avdrag fra startlån brukt til å nedbetale de mest ugunstige lånene, som innebar andre lån enn startlån. Som følge av tidligere praksis, vil ikke de utgiftsførte avdragene samsvare med faktisk betalte avdrag til Husbanken.

Avdrag på andre utlån

(Beløp i hele 1000)

	2018	2017	2016
Mottatte avdrag utlån Romsdalsmuseet	750	750	750
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	-	-	-
Sum avsatt til ubundne investeringsfond	750	750	750

Molde kommune gav i 2013 et rentefritt lån på 22,5 mill. kroner til prosjektet «Romsdalsmuseets utstillings- og magasinbygg» (ref. kommunestyresak 25/13). Lånet skal nedbetales over 30 år, med første tilbakebetaling i 2016. Utlånet ble finansiert ved bruk av kommunens ubundne investeringsfond, som de mottatte avdragene avsettes mot.

Note 12

Kommunens garantiansvar

(Beløp i 1 000 kroner)

	31.12.2018	Garantiansvar utløper år
Mobarn Cecilienfryd Barnehage	963	2024
Mobarn Høgnakken Barnehage	3 175	2034
Studentsamskipnaden – Anestua barnehage	1 280	2026
Sum Husbanken	5 418	
Sekken Museumslag	218	2031
Romsdalsmuseet Eiendom AS	221	2021
Sum Sparebank 1 SMN	438	
Molde og Omegn Idrettsforening	439	2025
Sum Sparebanken Møre	439	
Molde Kino AS	12 600	2036
Akerhallen AS	8 893	2039
Sum KLP Kommunekreditt	21 493	
Stiftelsen Romsdalsmuseet	2 599	2042
Tøndergård skole *	257	2037
AS Regionteatret i Møre og Romsdal/Molde International Jazz Festival	31 269	2051
Stiftelsen Molde International Jazz Festival	11 611	2050
Molde Kulturbygg AS	60 657	2050
Sum Kommunalbanken AS	106 393	
Totalsum	134 180	

* Garantibeløpet består av 40,1 pst. av restgjeld 31. desember 2018. I løpet av 2018 er det innbetalt ekstraordinært avdrag på 2,0 mill. kroner.

I løpet av 2018 ble garantiansvaret ovenfor Molde Hestesportklubb og Sportsklubben Rival innfridd.

Molde kommune har et garantiansvar på 134,2 mill. kroner per 31. desember 2018. Det er ikke gitt garantier av kommunale foretak. Ved utgangen av 2018 foreligger det ingen opplysninger som tilsier sannsynlighet for at kommunen vil måtte innfri noen av sine garantier.

Kommunale forpliktelser i forbindelse med spillemidler

Kommunen er også garantist i de tilfeller andre enn kommunen står som eier/søker av spillemidler for følgende typer anlegg: Flerbrukshaller og spesialhaller, alpinanlegg, golfanlegg, motorsportanlegg og kunstisbaner. Garantiansvaret for kommunen gjelder tilbakebetaling av spillemidler dersom mottaker ikke oppfyller eller misligholder de krav som departementet har satt til lag/foreninger som mottar spillemidler. Det er videre et krav om at det samlede tilskuddet til anlegget er over 2,0 mill. kroner, samt at det er spillemidler som er mottatt de 10 siste år.

Note 13

Langsiktige finansielle aktiva

Molde kommunes langsiktige finansielle aktiva er definert som kommunens midler avsatt til disposisjonsfond og ubundet investeringsfond.

Disposisjonsfondet er plassert innenfor kommunens konsernkontoavtale som er hos Sparebank 1 SMN.

De langsiktige finansielle aktiva som forvaltes eksternt, består utelukkende av midler på ubundet investeringsfond. Disse forvaltes av Pareto Asset Management AS. Ved utgangen av 2018 hadde disse midlene en markedsverdi på 91,4 mill. kroner, noe som gav et urealisert tap på 0,6 mill. kroner for året.

Plasseringene av finansielle aktiva er innenfor de rammer som er fastsatt i kommunens finansreglement.

Det vises for øvrig til finansrapporten for ytterligere detaljer vedrørende sammensetning og risikoeksponering i kommunens langsiktige finansielle aktiva.

Bankinnskudd

	Sparebank 1 SMN
Snitt innestående i 2018	459 148
Renteinntekt	7 010
Oppnådd rente i pst.	1,53 %

Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

	Pareto Asset Management AS	Pengemarked - egen forvaltning*	Sum markedsverdi
Markedsverdi 01.01.2018	92 001	108 877	200 878
Markedsverdi 31.12.2018	91 418	146 208	237 626
Andel i pst. per 31.12.2018	38 %	62 %	100 %
Avkastning i pst.	-0,63 %	1,53 %	0,62 %
Resultatført verdiendring	-583	37 331	36 748

* Pengemarked ligger inkludert i bankinnskudd vist ovenfor.

Det er i regnskapsåret for 2018 avsatt 36,7 mill. kroner til disposisjonsfond. Renter av fondet er ikke avsatt.

Midler på disposisjonsfond rapporteres her under pengemarked.

Note 14

Fond

Avsetning og bruk av fond

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i investeringsregnskapet	UB 31.12.2018
Disposisjonsfond	106 968	36 688	-	-	143 656
Bundne driftsfond	59 233	16 767	22 758	-	53 242
Ubundne investeringsfond	93 910	1 106	-	1 046	93 970
Bundne investeringsfond	2 784	242	-	-	3 026
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	262 895	54 803	22 758	1 046	293 894

Bundne driftsfond

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Øremerkede statstilskudd	49 153	15 244	20 945	43 453
Gavefond	2 296	68	212	2 152
Næringsfond	701	2	160	542
Selvkostfond	818	-	818	-
Prosjekt	6 265	1 453	623	7 095
Privat	-	-	-	-
Sum bundne driftsfond	59 233	16 767	22 758	53 241

Bundne investeringsfond

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Øremerket statstilskudd	93	-	-	93
Gavefond	400	235	-	635
Næringsfond/kraftfond	-	-	-	-
Selvkostfond	55	-	-	55
Privat	1 706	-	-	1 706
Pliktige avsetninger	530	7	-	537
Sum bundne investeringsfond	2 784	242	-	3 026

Disposisjonsfond – regnskapsskjema 1A

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Disposisjonsfond	106 968	36 688	-	143 656
Opprinnelig budsjett		18 063	-	-
Revidert budsjett		36 688	-	-

Disposisjonsfond – regnskapsskjema 1B

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Disposisjonsfond	-	-	-	-

Bundne driftsfond – regnskapsskjema 1A

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Regnskap		-22	-	-
Opprinnelig budsjett		-	-	-
Revidert budsjett		-	-	-

Bundne driftsfond – regnskapsskjema 1B

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Rådmannen	33 500	500	10 982	23 019
Plan- og utviklingsavdelingen	817	-	45	772
Driftsavdelingen	-	221	-	221
Personal- og organisasjonsavdelingen	5 728	129	669	5 188
Fellesområdet skole	374	3 445	188	3 632
Bekkevoll ungdomsskole	50	27	-	78
Bergmo ungdomsskole	68	-	68	-
Molde voksenopplæringscenter	518	-	518	-
Fellesområdet barnehage	761	243	68	937
Helsetjenesten	5 718	8 480	4 459	9 739
Barnevernet	-	363	-	363
Sosialtjenesten NAV Molde	4 950	1 395	2 083	4 261
Flyktingtjenesten	54	329	54	329
Ressurstjenesten	2 306	333	1 813	826
Fellesområdet pleie og omsorg	612	304	612	304
Glomstua omsorgssenter	408	22	-	430
Kirkebakken omsorgssenter	104	-	13	92
Råkhaugen omsorgssenter	54	11	6	59
Kleive og Skåla omsorgssenter	100	16	30	86
Bergmo omsorgssenter	4	-	-	4
Brann- og redningstjenesten	1 499	330	892	937
Byggesak og geodata	-	367	-	367
Kulturtjenesten	1 576	158	258	1 477
Kulturskolen	30	92	-	122
Fond som inngår i 1B, men avsetning og bruk inngår i 1A		-22	-	
Sum bundne driftsfond i regnskapsskjema 1B	59 233	16 745	22 758	53 241

Avsetning og bruk av bundne fond i økonomisk oversikt – drift

(Beløp i 1 000 kroner)

	Avsetninger	Bruk
Tilhørende skjema 1A	22	-
Tilhørende skjema 1B	16 745	22 758
Sum avsetning og bruk av bundne fond i økonomisk oversikt – drift	16 767	22 758

Note 15

Hovedtall konsern

Denne noten viser hovedtall for Molde kommune som eget rettssubjekt. Det er ikke pliktig etter kommuneloven og gjeldende forskrifter å rapportere for "konsernet" samlet, men dette kan gi verdifull informasjon. I denne noten presenteres derfor beløp fra driftsregnskapet og balansen samlet for enhetene som inngår i rettssubjektet Molde kommune. Interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper (IKS) er ikke med i oversikten.

Driftsregnskap*

(Beløp i 1000 kroner)

	Molde kommune	Molde Havnevesen KF	Molde Vann og Avløp KF	Moldebadet KF	Molde Eiendom KF	SUM
Sum driftsinntekter	2 174 810	1 500	119 322	24 349	201 264	2 521 244
Sum driftsutgifter	-2 186 152	-2 568	-107 623	-23 240	-179 272	-2 498 855
Brutto driftsresultat	-11 342	-1 068	11 699	1 109	21 992	22 389
Finansresultat	-6 595	-1 291	-26 933	-6 545	-92 673	-134 037
Motpost avskrivninger	35 133	2 553	19 209	5 032	69 603	131 531
Netto driftsresultat	17 196	194	3 975	-404	-1 078	19 883
Overført investeringsregnskapet	-	-100	-	-	-	-100
Avsetninger	-53 455	-70	-3 975	-	-	-57 500
Bruk av avsetninger	45 596	-	-	-	2 052	47 647
Mindreforbruk (merforbruk minus)	9 337	24	-	-404	973	9 931

Balanse*

(Beløp i 1 000 kroner)

	Molde kommune	Molde Havnevesen KF	Molde Vann og Avløp KF	Moldebadet KF	Molde Eiendom KF	SUM
Anleggsmidler	6 081 855	62 256	587 973	160 710	2 180 669	9 073 463
- herav konserninterne langsiktige fordringer	2 451 686	-	-	-	-	2 451 686
Omløpsmidler	723 630	5 670	54 910	1 704	87 124	873 038
Sum aktiva	6 805 485	67 925	642 884	162 414	2 267 793	9 946 501
Egenkapital	566 773	58 140	11 604	54 001	222 543	913 061
Langsiktig gjeld**	5 958 638	9 669	606 198	103 800	2 018 586	8 696 891
- herav pensjonsforpliktelser	2 639 215	-	70 533	9 384	48 020	2 767 153
- herav konsernintern langsiktig gjeld	-	-	535 664	94 416	1 821 606	2 451 686
Kortsiktig gjeld	280 074	116	25 082	4 613	26 664	336 549
Sum passiva	6 805 485	67 925	642 884	162 414	2 267 793	9 946 501

* Mellomværender, interne føring, fordringer og gjeld er ikke eliminert. Tallene er ikke styrebehandlet eller godkjent av revisor.

** Langsiktig gjeld for konsernet Molde kommune består av sum langsiktig gjeld, fratrukket pensjonsforpliktelser og konsernintern langsiktig gjeld.

Note 16

Til hovedoversikt balanseregnskapet - fordringer og gjeld til interkommunale samarbeid og kommunale foretak

(Beløp i 1 000 kroner)

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Kortsiktig fordring			
Molde Vann og Avløp KF	-	-	5 956
Moldebadet KF	-	-	1 543
Kommunerevisjonsdistrikt 2	-	1	-
Kontrollutvalgssekretariatet	3	1	-
Tøndergård skole	-	1	-
Molde kirkelige fellesråd	-	1	1
Sum kortsiktig fordring	3	4	7 500
Låneavtale kommunale foretak			
Molde Eiendom KF	1 821 606	1 781 511	1 736 052
Molde Vann og Avløp KF	535 664	521 556	500 411
Moldebadet KF	94 416	97 666	98 662
Sum konserninterne utlån	2 451 686	2 400 733	2 335 125
Kortsiktig gjeld			
Molde kirkelige fellesråd	-4	-	-
Tøndergård skole og ressurscenter	-204	-	-1 818
Molde Vann og Avløp KF	-107 597	-28 183	-
Molde Eiendom KF	-28 550	-118 210	-214 403
Moldebadet KF	-2 601	-1 983	-
Molde Havnevesen KF	-500	-500	-
Sum kortsiktig gjeld	-139 456	-148 876	-216 221

Note 17

Interkommunale samarbeid og vertskommunesamarbeid

Etter regnskapsforskriften § 12 nr. 3 og i henhold til god kommunal regnskapsskikk, skal det angis overføringer til og fra interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 og vertskommunesamarbeid etter kommunelovens kapittel 5A i note til henholdsvis hovedkontor eller vertskommunes regnskap. For interkommunale samarbeid gjelder dette kun for de som ikke avlegger eget særregnskap. Dette betyr at notekravet ikke gjelder for alle interkommunale samarbeid Molde kommune er en del av, men kun de som inngår i Molde kommunes regnskap.

Romsdal Regionråd (ROR) er etter vedtektene en interesseorganisasjon. Det er uklart hvordan en slik organisasjon skal håndteres etter de kommunale regnskapsreglene. Etter dialog med revisjonen er det blitt enighet om at de skal inn i Molde kommunes regnskap fra 2017 og håndteres på lik linje med et interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27, med Molde kommune som hovedkontorkommune. Som følge av dette inngår ROR i noten.

Positive netto driftsresultat er å anse som bundet for hovedkontorkommunen og skal dermed settes av til bundne fond. Tilsvarende skal negative netto driftsresultat finansieres opp ved bruk av bundne fond og dermed ikke påvirke hovedkontorkommunes regnskapsresultat. Dette fremgår også av noten. ROR hadde i 2018 et negativt netto driftsresultat som ble finansiert opp med bruk av bundne fond. Romsdal interkommunale utvalg mot akutt forurensning (RIUA) hadde et positivt netto driftsresultat som ble satt av til bundne fond.

ROR

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017
Inngående balanse		4 772
Overført fra samarbeidende kommuner	810	778
Bidrag fra Molde kommune	401	394
Egne inntekter	532	567
Sum inntekter	1 744	6 511
Benyttet til dekning av utgifter	-1 846	-1 430
Netto driftsresultat	-102	5 080
Netto avsetning	102	-5 080
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-

RIUA

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	524	336	327
Bidrag fra Molde kommune	248	179	173
Egne inntekter	1 044	1 087	772
Sum inntekter	1 816	1 601	1 273
Benyttet til dekning av utgifter	-1 486	-1 684	-1 747
Netto finansutgifter	-	2	-18
Netto driftsresultat	330	-81	-492
Netto avsetning	-330	81	30
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-462

ROR-IKT

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	22 617	19 458	19 163
Bidrag fra Molde kommune	18 464	16 771	16 384
Egne inntekter	4 098	5 068	4 220
Sum inntekter	45 180	41 297	39 767
Benyttet til dekning av utgifter	-45 178	-41 297	-39 767
Netto finansutgifter	-2	-	-
Netto driftsresultat	-	-	-
Netto avsetning	-	-	-
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-

ROR-Innkjøp

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	2 709	2 661	3 064
Bidrag fra Molde kommune	2 679	2 632	2 417
Egne inntekter	602	245	226
Sum inntekter	5 991	5 538	5 707
Benyttet til dekning av utgifter	-5 991	-5 538	-5 707
Netto driftsresultat	-	-	-
Netto avsetning	-	-	-
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-

Interkommunal barneverntjeneste for Molde, Midsund, Aukra og Eide kommuner

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	22 419	20 767	16 582
Bidrag fra Molde kommune	35 431	31 459	28 813
Egne inntekter	11 511	8 835	8 229
Sum inntekter	69 360	61 061	53 624
Benyttet til dekning av utgifter	-69 360	-61 061	-53 624
Netto driftsresultat	-	-	-
Netto avsetning	-	-	-
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-

Note 18

Fellesnemnda for nye Molde kommune

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Andre statlige overføringer	600	1 000	1 000	36 900
Egne inntekter	1	-	-	3
Sum inntekter	601	1 000	1 000	36 903
Driftsutgifter tjeneste 1000 politisk styring	145	800	2 250	863
Driftsutgifter tjeneste 1200 administrasjon	10 938	16 700	14 560	3 352
Sum driftsutgifter	11 083	17 500	16 810	4 214
Netto driftsresultat	-10 482	-16 500	-15 810	32 688
Bruk av bundne fond	10 982	16 500	15 810	365
Avsetning til bundne fond	-500	-	-	-33 053
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-	-

Regnskapet til fellesnemnda for nye Molde kommune inngår i Molde kommunes regnskap under et eget ansvar. I 2017 ble tilskuddet til engangskostnader utbetalt. Disse pengene skal benyttes frem til 2020. Hele tilskuddet på 35,9 mill. kroner ble inntektsført i Molde kommunes regnskap i 2017. I tillegg mottok fellesnemnda prosjektskjønnsmidler på 1,0 mill. kroner.

Det som ikke ble brukt i 2017 er å anse som bundne midler for Molde kommune. Dette medførte en netto avsetning til bundne fond på 32,7 mill. kroner. Disse pengene skal brukes frem mot 2020. I 2018 ble det brukt nesten 11,0 mill. kroner. Det gjenstår da knappe 22,1 mill. kroner av tilskuddet til engangskostnader til bruk i 2019. Videre er det avsatt 0,5 mill. kroner i 2018 knyttet til prosjektskjønnsmidler til utarbeiding av planstrategi for den nye kommunen.

Fellesnemnda vil påvirke netto driftsresultat i alle de tre årene frem mot nye Molde kommune etableres. I 2017 var 32,7 mill. kroner av Molde kommunes netto driftsresultat knyttet til fellesnemnda. Tilsvarende reduserer fellesnemnda netto driftsresultat i Molde kommune med 10,5 mill. kroner i 2018. Dette blir finansiert av fondsmidler og påvirker dermed ikke regnskapsresultatet.

Note 19

Selvkost - feiing

Feiing er definert som et selvkostområde. Det betyr at kommunens kostnader vedrørende tjenesten skal dekkes gjennom årlige gebyr fra brukerne.

Et positivt resultat (overskudd) skal avsettes til et bundet driftsfond (selvkostfond). Et negativt resultat (underskudd) skal motregnes selvkostfondet dersom det er midler på fondet. Dersom det ikke er midler på selvkostfondet, vil det negative resultatet medføre et fremførbart underskudd som må dekkes av fremtidige gebyrer.

Resultatet for 2018 gav et fremførbart underskudd på 250 000 kroner, som er ført mot egen memoriakonti i balansen og som må dekkes over kommende års gebyrer.

De øvrige selvkostområdene (vann, avløp, slam og renovasjon) ligger i Molde Vann og Avløp KF.

Selvkostkalkyle

(beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017
Direkte driftskostnader	5 548	4 555
Henførbare indirekte driftskostnader	304	290
Kalkulatoriske rentekostnader*	69	112
Kalkulatoriske avskrivninger	307	307
Andre inntekter og kostnader	-1 699	-1 589
Gebyrgrunnlag	4 529	3 675
Gebyrinntekter	3 461	3 455
Årets selvkostresultat	-1 068	-221
Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	-250	-
Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	818	221
Kontrollsum (subsidiert)	-	-
Saldo selvkostfond per 01.01	818	1 039
Alternativkostnad ved bundet kapital**	-	-
Saldo selvkostfond / fremførbart underskudd per 31.12.	-250	818

* Ved beregning av kalkulatorisk rente er det benyttet gjennomsnittlig innlånsrente som for 2018 er 1,58 pst.

** Det er ikke beregnet alternativavkastning på bundet kapital.

Gebysats og dekningsgrad

	2019	2018	2017
Vedtatt gebysats	428	396	396
Endring i pst. mot fjoråret	8,1 %	0,0 %	0,0 %
Budsjettert dekningsgrad	97,7 %	84,8 %	96,9 %
Faktisk dekningsgrad		82,9 %	95,8 %

Note 20

Endring i regnskapsprinsipper

Drift

	2018
Feriepenger ved overtakelse sykehjem (1992)	21 533
Feriepenger ved overtakelse landbrukskontor (1994)	75
Momskompensasjon (1999)	-1 547
Avskaffet materialbeholdning (2001)	1 418
Påløpte renter drift (2001)	7 494
Toppfinansieringsordning ressurskrevende tjenester	-18 397
Sum endring regnskapsprinsipp drift	10 576

Investering

(Beløp i 1000 kroner)

	2018
Påløpte renter investeringsregnskapet	-557
Sum endring regnskapsprinsipp investering	-557

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

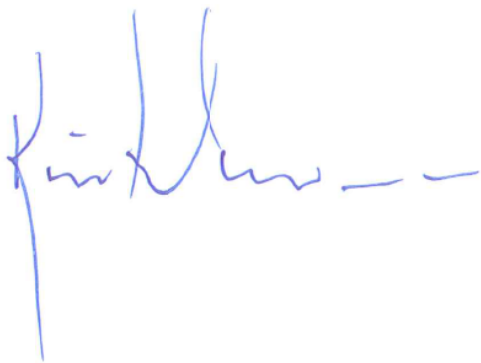
Note 21

Kommunens kapitalkonto

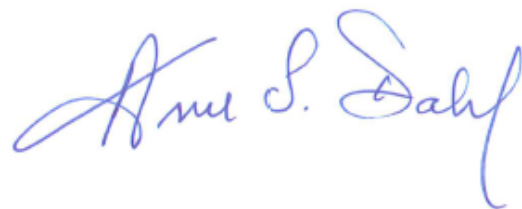
(Beløp i 1 000 kroner)

	Note	Debet		Note	Kredit
			01.01.2018 Balanse (kapital)		171 062
Salg av fast eiendom og anlegg	6	4 183	Aktivering av fast eiendom og anlegg	6	98 012
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	6	17 813	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	6	23 057
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	6	17 321	Egenkapitaltilskudd KLP		1 046
Nedskrivning av aksjer	7	118	Utlån		22 719
Avskrivning på utlån		10	Konserninterne utlån	10	130 767
Avdrag på utlån	11	10 899	Avdrag på eksterne lån	9, 11	97 564
Avdrag på konserninterne utlån	10	79 814	Pensjonsmidler MKP/KLP/SPK	4	124 895
Bruk av midler fra eksterne lån		271 422	Ekstraordinære avdrag lån	11	6 018
31.12.2018 Balanse (kapital)		273 560			
Sum debet		675 139	Sum kredit		675 139

Molde, 15. februar 2019

Kurt Magne Thrana
økonomisjef

Arne Sverre Dahl
rådmann

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Til kommunestyret i Molde kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Rådmannen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Molde kommunes årsregnskap som viser kr 1 521 077 239 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 9 337 257. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Molde kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Rådmannen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Postadresse: Møre og Romsdal Revisjon IKS, Kaibakken 1, 6509 Kristiansund
Avd. Molde: Storgata 18, 6413 Molde - Avd. Sunadal: Bårdshaugvegen 1, 6650 Sunadal
e-post: post@mirevisjon.no
Organisasjonsnummer 917 802 149

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Rådmannens ansvar for årsregnskapet

Rådmannen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Rådmannen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og rådmannen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Molde, 5. april 2019

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Veslemøy E. Ellinggard

oppdragsansvarlig revisor

Skoleområdet

Hovedtall

-3,6 %

Resultat

18,3 %

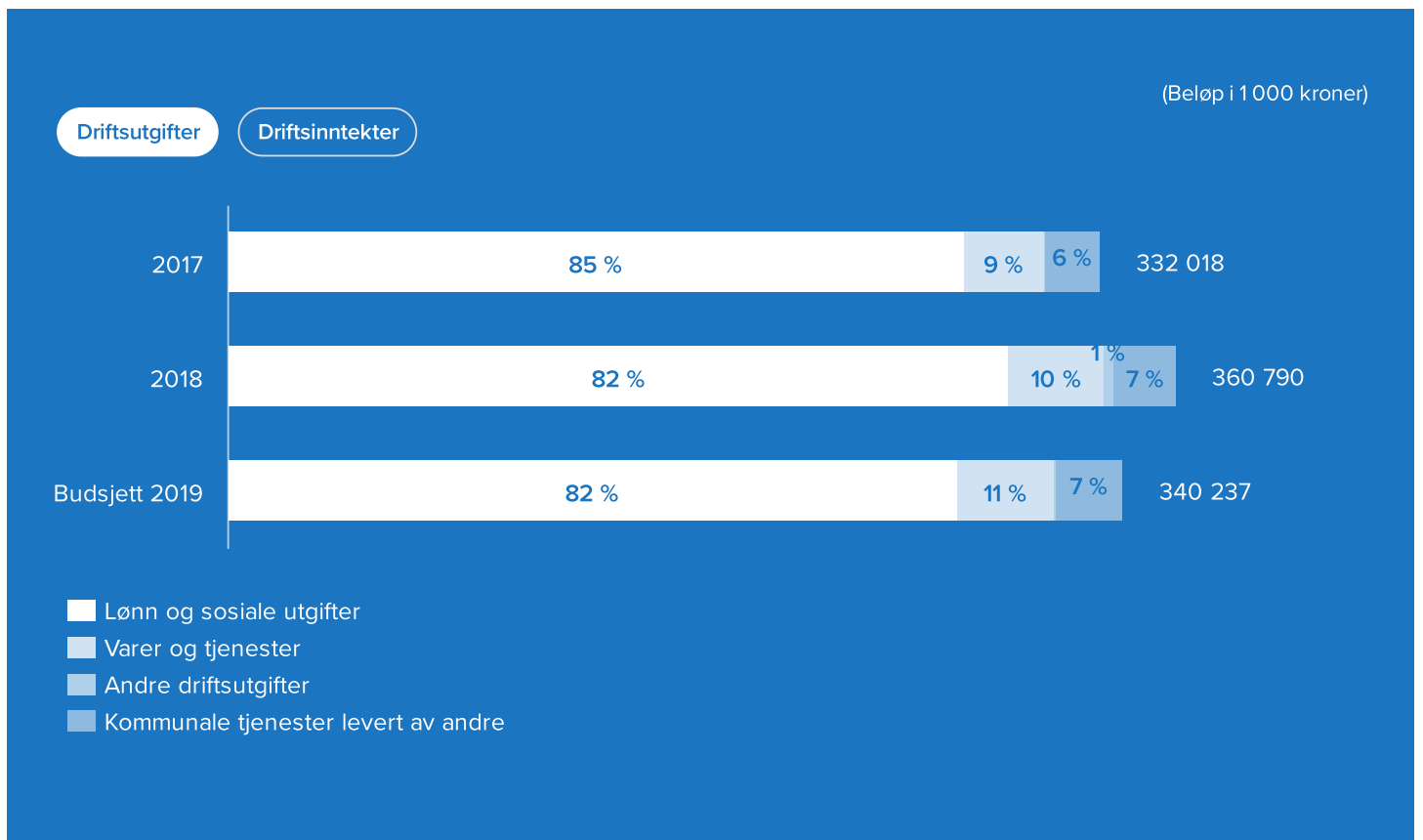
Andel av samlet driftsramme

417,9

Årsverk

8,3 %

Sykefravær

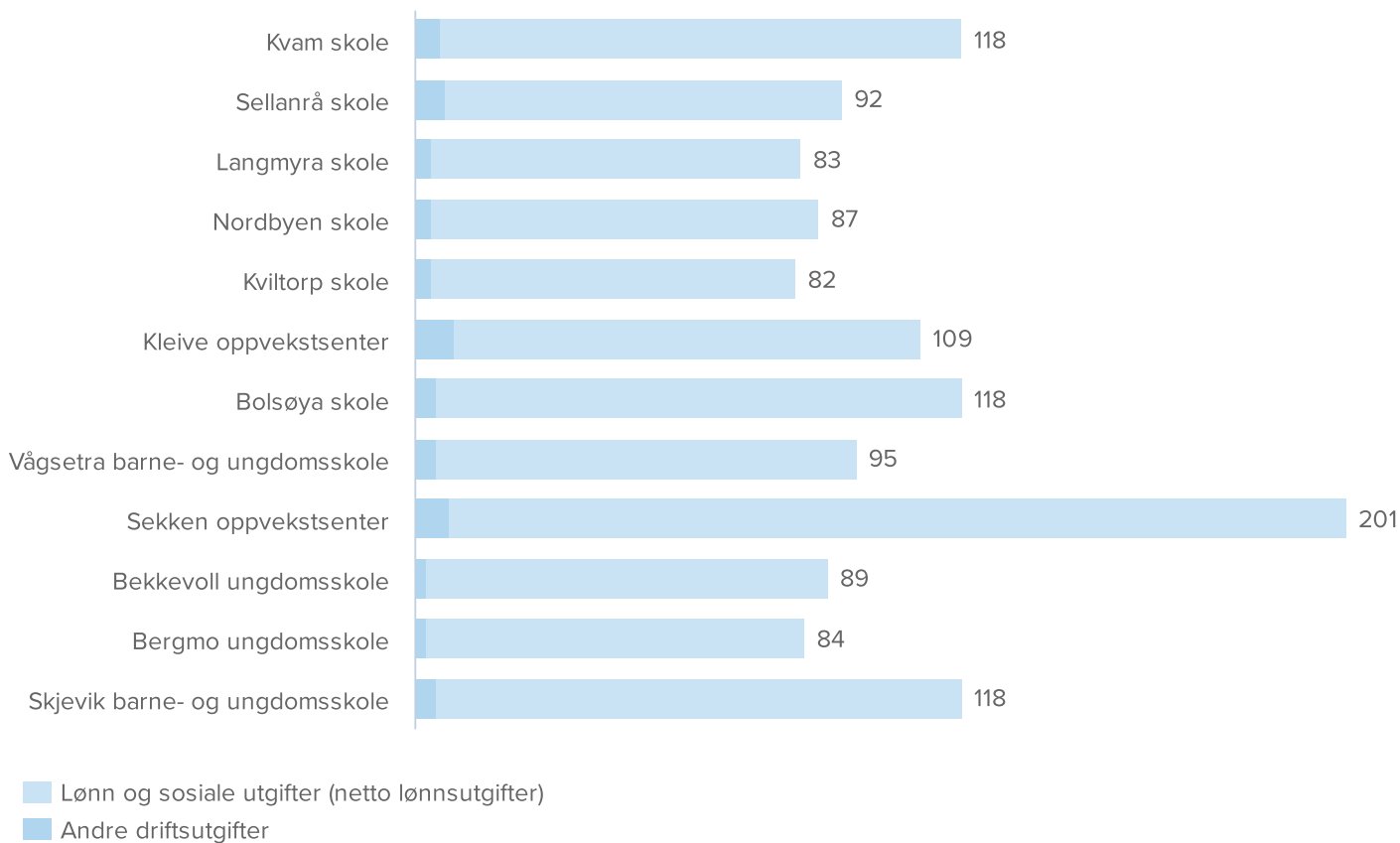
Økonomisk oversikt for skoleområdet

(Beløp i 1000 kroner)

	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik 2018	Budsjett 2019
Fellesområdet skole	12 635	12 996	361	16 665
Kvam skole	17 159	15 349	-1 810	15 247
Sellanrå skole	27 806	27 315	-491	27 501
Langmyra skole	36 838	36 863	25	37 158
Nordbyen skole	22 058	21 870	-188	21 975
Kviltorp skole	36 893	35 898	-995	35 631
Kleive oppvekstsenter	11 422	11 685	263	11 431
Bolsøya skole	7 254	6 992	-262	6 638
Vågsetra barne- og ungdomsskole	25 645	23 864	-1 781	24 569
Sekken oppvekstsenter	5 027	4 871	-156	4 979
Bekkevoll ungdomsskole	34 552	31 980	-2 572	31 972
Bergmo ungdomsskole	24 299	24 536	237	25 257
Skjevik barne- og ungdomsskole	21 883	19 353	-2 530	18 785
Totalt på skoleområdet	283 471	273 572	-9 899	277 808
Molde voksenopplæringscenter	11 812	9 655	-2 157	9 027

Resursbruk per elev

(Beløp i 1000 kroner)

Elevtallsutvikling

	2015	2016	2017	2018
Barnetrinn*	2 135	2 159	2 159	2 196
Ungdomstrinn	930	919	929	969
Sum	3 065	3 078	3 088	3 165
SFO	883	885	906	827
Voksenopplæring **	440	627	639	525

* Elevtallet ved Tøndergård skole og ressurscenter er inkludert

** Medregnet 83 elever på grunnskolens område.

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

	2015	2016	2017	2018
Regnskap	243 203	246 382	261 702	283 471
Budsjett	244 853	250 196	261 239	273 572
Avvik	1 650	3 814	-463	-9 899

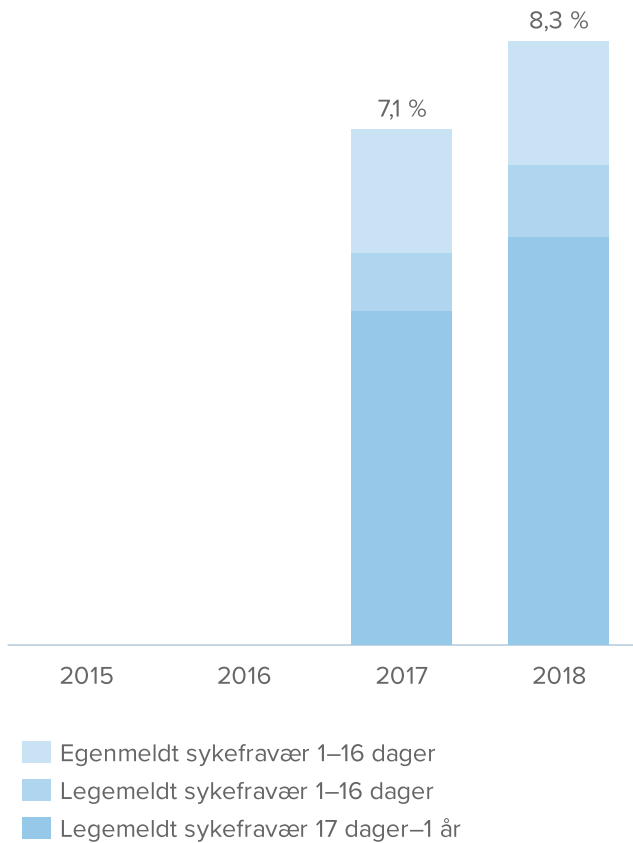
Skoleområdet hadde et samlet merforbruk på 9 899 086 kroner i 2018.

Driftssituasjonen varierer mellom skolene. Av tolv skoler rapporterer ni skoler merforbruk. Merforbruket skyldes hovedsaklig lønnsutgifter knyttet til ressurskrevende tiltak rundt enkeltelever, spesialundervisningstiltak, opplæring i grunnleggende norsk, oppfølging av læringsmiljøet og flere elever. Elevtallet økte med 71 elever fra 1. august 2018 tilsvarende to klasser. Videre rapporterer noen skoler om lavere refusjoner enn budsjettet, samt organisatorisk og arealmessige tilpasninger i driften. Fire skoler rapporterer mindreforbruk. Disse skolene viser til redusert vikarbruk, vakanser og større refusjoner og inntekter enn forutsatt.

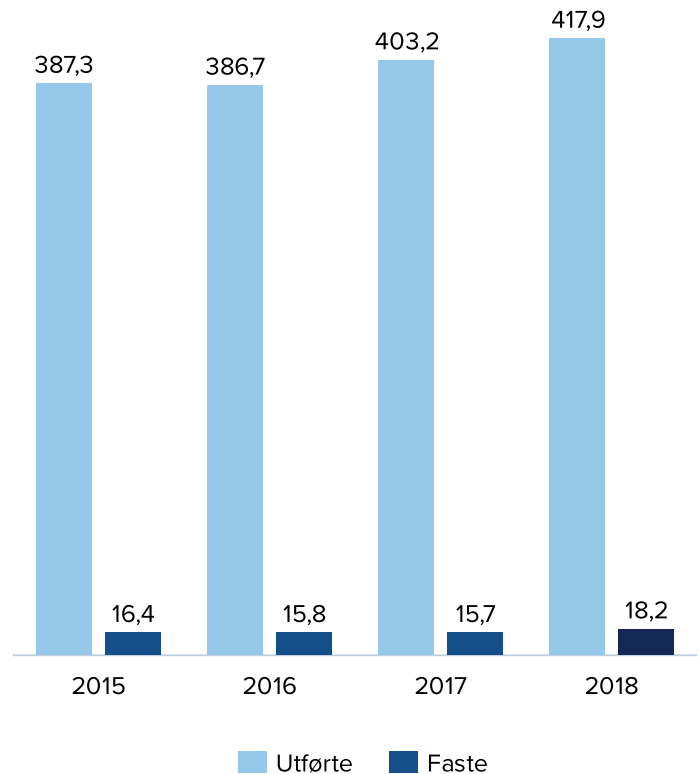
Driftssituasjonen i 2018 har vært svært krevende hovedsakelig på grunn av nødvendige tiltak rundt elever og elevgrupper med store utfordringer. Som en del av dette bildet, har også rekruttering og vikarsituasjonen vært vanskelig. Dette har virkninger for den pedagogiske tilretteleggingen og grad av tilpasset opplæring.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Sykefraværet for skoleområdet har økt fra 7,1 pst. i 2017 til 8,3 pst. i 2018. Det er noe variasjon mellom skolene. Økningen gjelder både egenmeldt sykefravær 1-16 dager og legemeldt sykefravær over 16 dager. Ved små enheter vil enkelttilfeller gi store utslag prosentvis. Korttidsfraværet er gjennomgående lavt og samlet sykefravær er i hovedsak langtidsfravær som i liten grad er relatert til arbeidsplassen. Ved skoler med større fravær fører dette generelt til en ekstra belastende arbeidssituasjon.

Årsverk:

Faste årsverk viser en vesentlig økning fra 2017 til 2018 med knappe 17 årsverk. Noe skyldes at økningen i faste årsverk høsten 2017 nå har fått helårseffekt. I tillegg har antall årsverk økt gjennom våren 2018 og ytterligere fra oppstarten av skoleåret 2018/2019. Deler av økningen kan forklares med ekstern finansiering/budsjettstyrkinger de siste tre skoleårene:

- øremerket tilskudd til tidlig innsats/lærernorm (6,5 mill. kroner i 2018)
- økning i antall elever som utløser tilskudd 2 fra IMDi (5,8 mill. kroner i 2018)
- styrking budsjett 2017 knyttet til oppfølging av kvalitetsmelding for grunnskolen i Molde (2,5 mill. kroner)

Basert på stillingskoder, skyldes knapt halvparten av økningen i årsverk de siste tre skoleårene flere assistenter, hovedsaklig i skolen, men også noen i SFO. De resterende er økning i lærerårsverk. De siste årene har skolene rapportert om økte lønnsutgifter knyttet til ressurskrevende tiltak, spesialundervisning, grunnleggende norsk og læringsmiljøtiltak noe som oppgis som årsaken til det voksende merforbruket.

Utførte årsverk viser en mindre økning enn faste årsverk og dette gjenspeiler situasjonen fra tidligere år. Årsaken er sammensatt. Vansker med tilgang på kvalifiserte vikarer er ett forhold. I tillegg kommer restriktiv vikarbruk som et tiltak for å møte utfordringer i driften generelt, samt et økende sykefravær, spesielt ved noen skoler.

Medarbeiderundersøkelse - 10-faktor:

Svarprosenten varierer en del mellom barnetrinnet med 79 pst. og ungdomstrinnet med 70 pst. Det er spesielt gledelig at grunnskolen har fått en positiv utvikling når det gjelder omfang av relevant kompetanseutvikling og økt fleksibilitetsvilje. Det blir spesielt viktig fremover å kunne tilby relevant kompetanseutvikling innen digitale ferdigheter. Det er også gledelig med tilbakemelding om økning i mestringsorientert ledelse på, henholdsvis med 3,8 på ungdomstrinnet og 4,0 på barnetrinnet.

Tjenesteleverandør

Molde kommune har et elevtall per 1. oktober 2018 på 3 122 elever, 72 flere enn forrige skoleår. Skolene har totalt 139 klasser, som er én klasse mer enn forrige skoleår. En klasse utløser et behov på 1,5 pedagogstilling i gjennomsnitt. I tillegg kommer 22 elever ved Tøndergård skole og ressurscenter og 15 fosterhjemsplasserte elever i andre kommuner. Samlet har Molde kommune økonomisk ansvar for 3 159 grunnskoleelever. Kommunen har også økonomisk ansvar, etter gjeldende regelverk, for elever med spesielle behov og skoleskyss ved Molde friskole.

Utviklingen for barn under skolepliktig alder som har sosialpedagogisk hjelp i barnehagen, viser en økende tendens. I 2014 hadde 22 barn slik oppfølging, høsten 2017 var det 45 barn og høsten 2018 har 46 barn sosialpedagogisk hjelp.

Våren 2018 ble det godkjent 21 søknader om videreutdanning i det nasjonale programmet. Kommunen må trolig videreføre rammen for videreutdanning på et nivå mellom 15 og 20 deltakere i perioden frem til 2025, for å dekke kompetansebehovet. Kunnskapsnett Romsdal har inngått en intensjonsavtale med NTNU om regionale tilbud.

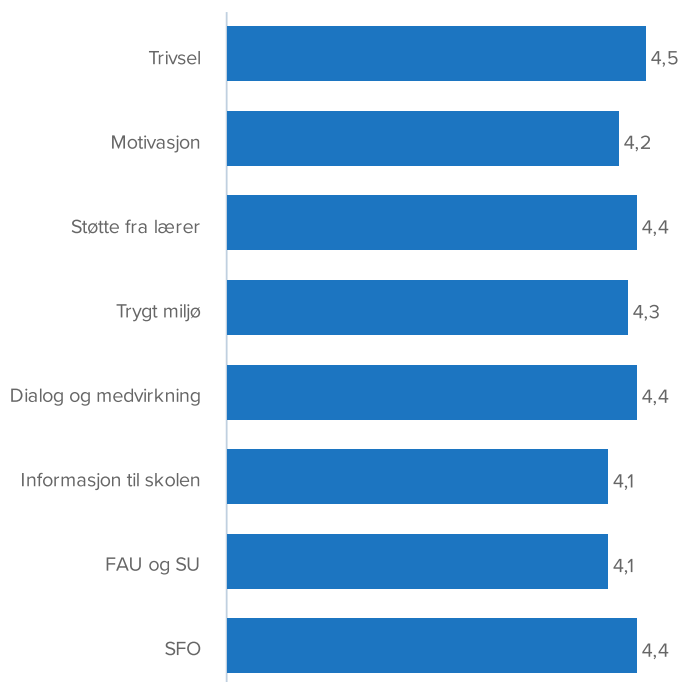
Digitalisering er en av de grunnleggende ferdighetene som inngår i alle fag. I budsjettvedtaket for 2018, ble skoleområdets ramme styrket med 1,2 mill. kroner til datautstyr til elevene. I budsjettrevisjonen i juni 2018, fikk området videre styrket rammen med 1,5 mill. kroner til nye pc-er. Skoleområdet har i 2018 prioritert innkjøp av pc-er til lærere på ungdomstrinnet og alle elever på 8. trinn til sammen i overkant av 400 pc-er. Strategiplanen – IKT for Moldeskolen, setter klare mål for pc-tetthet i grunnskolen.

Skoleområdet har prioritert innkjøp av programvare på fellesområdet for oppfølging av nødvendig kontakt og informasjon mellom foresatte og skole. Dette er Digital meldingsbok og SFO-tilstedeværelse, som er moduler i Visma flyt skole.

Det er fortsatt utfordringer knyttet til infrastruktur ved flere av skolene. Dette gjelder standard utrustning som projektorer og interaktive tavler, som må fornyes. På systemnivå står oppfølging av Office 365 og innføring av ny læringsplattform, Skooler pro, for tur. Visma flyt er implementert, men utvidet bruk på nye felt eller tema er under stadig oppfølging.

Høsten 2018 gjennomførte skoleområdet en foreldreundersøkelse. Formålet med undersøkelsen var at foresatte skulle få si sin mening om læring og trivsel på skolen. I samarbeid med skolene ble tema for undersøkelsen bestemt. Samlet svarprosent ble 51,8 med en skala på 1-5, hvor 5 var beste resultat. På påstanden «barnet mitt trives på skolen» er resultatet 4,5. På «barnet mitt liker skolearbeidet» er resultatet 3,9, et resultat som bør vurderes nærmere. Til sammen er det åtte hovedtema i spørreundersøkelsen inkludert SFO.

Foreldreundersøkelse inkludert SFO

Investeringer

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
iPad-prosjektet	2000	1 671	2 450	779

iPad-prosjektet

iPad-prosjektet ble iverksatt skoleåret 2017/2018 og er nå inne i slutfasen av andre skoleår. Prosjektet er planlagt å gå over tre skoleår.

Opplæring for lærere og elever er gjennomført for to kull i samarbeid med RIKT AS. Noen skoler har hatt utvidet opplæring. Skoleområdet vurderer nå om de skal opprette en arbeidsgruppe som kan ta over opplæringen som RIKT AS så langt har stått for. Tanken er å bruke den kompetansen som er bygd opp i kommunen på best mulig måte, og spre den til alle. I samarbeid med ROR-IKT, jobbes det også med å kunne ta over driften av systemet som blir brukt på lærer- og elev iPader. Drift av iPadene i prosjektet følges per dags dato opp av RIKT AS.

Siden iPad-prosjektet startet, har mål og strategi utvikle seg. Dette er ikke lengre en satsing på digitale hjelpemidler på barnetrinnet, men en 1:1 dekning for hele grunnskoleløpet med pc på ungdomstrinnet. Det skal gjennomføres kartlegginger for å sikre data for måling av gevinster.

I budsjettet for 2019 fikk skoleområdet styrket investeringsrammen med 5,5 mill. kroner for oppfølging av digitalisering på mellomtrinnet. Alle ansatte og elever tilknyttet mellomtrinnet skal nå utstyres med iPad. Utgifter til kompetanseutvikling, lønn av prosjektleder og drift av iPad går over skoleområdets driftsbudsjett. Dette beløper seg til cirka 1. mill. kroner per år.

Det er behov for oppfølging av utstyr i klasserommene slik at digitale læremidler kan utnyttes best mulig i undervisningen.

Fremtidige utfordringer

Finansiering av grunnleggende norsk i ordinær undervisning

Per 1. oktober 2018 var det 232 elever i grunnskolen som hadde enkeltvedtak om opplæring i grunnleggende norsk ved overgang til ordinære klasser. Dette er en økning med 57 elever fra forrige år. Skolene registrerer et økt behov for oppfølging i den ordinære opplæringen.

Spesialundervisning i grunnskole

Skoleåret 2018/2019 har 299 elever vedtak om spesialundervisning, mot 257 elever høsten 2017. Dette er en økning med 42 vedtak. Det er en vesentlig økning i antall elever som har vedtak om høy assistentressurs som en del av vedtaket om spesialundervisning.

Lærernorm

Fra høsten 2019 skal normtallet være 1 lærer per 15 elever i 1.–4. trinn og 1 lærer per 20 elever i 5.–10 trinn. Sentrale ressurser som tidligere var definert som tidlig innsats for 1.–4. trinn, gikk fra høsten 2018 inn i den nye lærernormen for 1.–10. trinn. Det er det totale antall elever på henholdsvis hvert av hovedtrinnene ved den enkelte skole som er avgjørende for om normen oppfylles. GSI-tallene for kommunen høsten 2018 viste at to skoler ikke oppfylte normen.

Ressurser til spesialundervisning og grunnleggende norsk skal ikke medregnes i ressursgrunlaget for oppfølging av normen.

Innføringstilbud, minoritetsspråklige

Med bakgrunn kraftig økningen i elevtallet høsten 2018, gikk en arbeidsgruppe gjennom struktur og organisering av innføringstilbudet. Arbeidsgruppen anbefalte ny struktur for barnetrinnet med et tredelt tilbud ved de tre sentrumsskolene, Sellanrå, Langmyra og Kviltorp. Iverksetting er utsatt i påvente av vedtak om revidert skolebruksplan for perioden 2020–2025.

Behov for styrking læremidler/IKT

iPad-prosjektet utløste et administrativt ønske om å være mer fremoverlent i satsingen på IKT-utstyr i skolen. I 2018 ble det derfor utarbeidet et administrativt forslag til utrulling av digitalt utstyr i moldeskolen. Her er det skissert en raskere oppfølging enn det som ligger i vedtatt IKT-plan.

Status ved utgangen av 2018 er at elevene på 1. og 2. trinn samt elevene på 8. trinn er dekt med 1:1. Lærere på 1.–4. trinn og lærerne på ungdomsskolen har også utstyret på plass. I løpet av 2019 er planen at også elever og ansatte på mellomtrinnet og elever på 9. og 10. trinn skal få 1:1 dekning. Det administrative målet med 1:1 dekning vil gi økt årlige rulleringskostnad. Det er lagt til grunn utskifting av pc-er og iPad-er hvert fjerde år.

Lærer-pc

Det skal kjøpes inn pc til trinn/team på barnetrinnet spesielt for større plan- og oppfølgingsarbeid. I tillegg starter lærerne på 8. og 9. trinn i 2019 kompetanseutvikling etter samme modell som er i bruk for iPad-prosjektet. Denne

oppfølgingen skal videreføres for resterende trinn på ungdomstrinnet. Fremtidig rullering av utstyr vil ligge rundt 70 pc-er per år.

Standardutstyr i læringsareal

I forslaget til utrulling av digitalt utstyr i moldeskolen, anbefales utfasing av videokanoner og interaktive tavler til fordel for touch-skjermer. Disse er noe dyrere i innkjøp, men har mye enklere montering, rimeligere vedlikehold og lengre levetid enn tavlene. Det er i dag totalt 161 digitale tavler i klasserom i moldeskolene. Målet er å fase disse ut i løpet av cirka fem år.

Skolevurdering / tid til ledelse

Administrasjonsressursen ved skolene ble styrket i 2017, og skulle benyttes til pedagogisk ledelse. Skolene skulle vektlegge skolevurdering, der skolevandring (observasjon av praksis) er sentralt. Skolelederne opplever økende arbeidsmengde som følge av endringer i lovverk, spesielt rund oppfølging av opplæringslovens kapittel 9A (retten til et trygt og godt skolemiljø).

Analyse av læringsresultat som et grunnlag for videreutvikling av praksis og læringskultur, er et økende arbeidsfelt for skoleledelsen. Evaluering av skoleresultatene må knyttes til prosessene og strukturene ved den enkelte skole.

Videreføring og videreutvikling av samarbeidet mellom grunnskolen og videregående opplæring

Gjennom prosjektet I UNG 2.0, får 10 deltagere i alderen 16–21 høsten 2018 mulighet for utprøving av forskjellig yrker i samarbeid med pedagoger og veiledere ved Astero. Prosjektet er et samarbeid mellom Møre og Romsdal fylkeskommune, Astero kompetanse AS og Molde kommune.

Effektivisering og videreutvikling av tjenestetilbudet

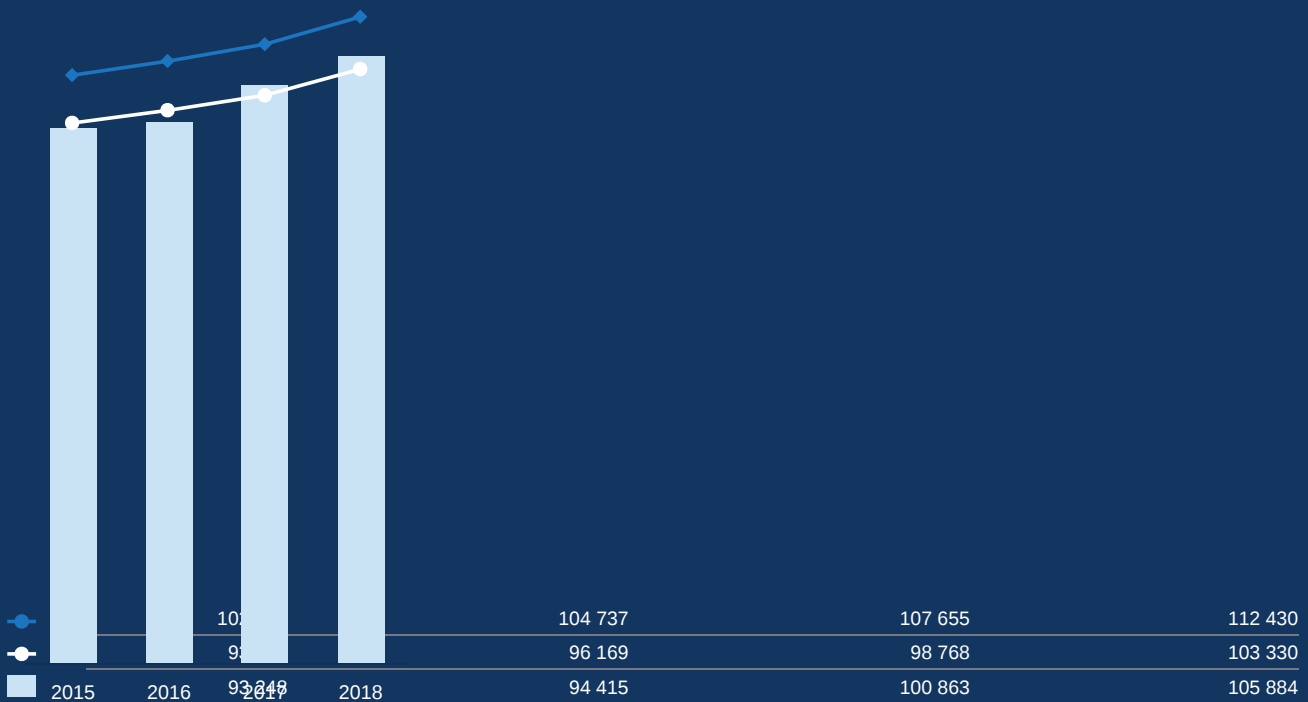
Skoleområdet, i samarbeid med aktuelle enheter og avdelinger i kommunen (PPT, personal, økonomi, helse), ser for seg ressursbesparelser/forbedring av tjenestetilbudet på følgende områder:

- digitale systemer/verktøy gir bedre oversikt knyttet til elevoppfølging og administrativt arbeid
- direkte overføring mot arkiv ved at systemene «snakker sammen»
- forenkling for administrasjon og oppfølging av SFO
- effektiv oppfølging av «Min Timeplan» med fokus på oppgaveløsning
- gjennomgang av arbeidet med tilpasset opplæring, organisering og dimensjonering
- vektlegging overgang barnehage – skole, barnetrinn – ungdomstrinn for bedre tilpasset opplæring ved oppstart/innfasing i skole og trinn
- reduksjon i sykefraværet, spesielt ved skoler som skiller seg ut

Frigjorte ressurser legges inn i det pedagogiske utviklingsarbeidet, og dermed oppnås bedre læringsresultat.

KOSTRA

- Molde kommune*
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6–15 år, konsern

Indikatoren viser kommunens samlede netto driftsutgifter til grunnskolesektoren. Dette inkluderer undervisning, skolefritidsordning (SFO), drift og vedlikehold av skolelokaler, inkludert tekniske anlegg og uteområder og skoleskyss. Utgiftene er fordelt per innbygger i grunnskolealder. Voksenopplæring inngår ikke og er skilt ut som egen indikator.

KOSTRA-tallene på konsernnivå innebærer at Molde kommunes eierandel i Tøndergård skole og ressurscenter, på 37,5 pst., er inkludert i tallene.

Indikatoren viser at Molde kommune brukte mindre til grunnskolesektoren enn de kommunen sammenligner seg med frem til 2017. I 2017 hadde Molde kommune en relativt sterk vekst i indikatoren i forhold til sammenligningsgruppene. Veksten kom hovedsakelig i driftsutgifter til undervisning og SFO, og kommunen har siden 2017 brukt mer på grunnskolesektoren enn kommunegruppe 13.

I tabellen under fremgår netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen til de ulike tjenestene som inngår i grunnskolesektoren i KOSTRA.

Netto driftsutgifter per innbygger i målgruppe, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Grunnskole per innbygger 6–15 år	75 344	80 192	84 167	77 949	79 950	83 279	83 872	86 031	89 595
Skolefritidstilbud per innbygger 6–9 år*	2 306	3 468	4 738	2 835	3 178	3 838	3 610	3 878	4 547
Skolelokaler per innbygger 6–15 år	16 762	17 917	18 298	15 560	15 974	16 925	17 209	17 781	18 737
Skoleskyss per innbygger 6–15 år	1 382	1 328	1 489	1 503	1 551	1 583	2 190	2 269	2 278
Grunnskolesektoren per innbygger 6–15 år*	94 415	100 863	105 884	96 169	98 768	103 330	104 737	107 655	112 430

* Skolefritidstilbud har ikke samme hovedmålgruppe som grunnskolesektoren forøvrig.

I 2017 hadde Molde kommune en relativt sterk vekst i netto driftsutgifter til undervisning, inkludert spesialundervisning, i forhold til sammenligningsgruppene, og har siden ligget over kommunegruppe 13. Kommunen ligger fortsatt under landet uten Oslo, selv om forskjellen nå er redusert.

Årsaken til veksten i kommunens indikator skyldes hovedsakelig økt bemanning fra skoleåret 2017/2018 og ytterligere fra skoleåret 2018/2019. Økningen gjelder både lærere og assistenter i skolen. Økningen kan knyttes til satsing på tidlig innsats 1.–4. trinn ut over det som finansieres av det øremerkede tilskuddet fra staten, og at kommunen i 2018 hatt en relativt kraftig økning i andel elever som får spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk. I kommunegruppe 13 har det vært en nedgang i andelen, mens for landet uten Oslo er andelen tilnærmet uendret. Timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring per elev har blitt redusert i Molde kommune de siste tre årene. Gjennomsnittlig antall timer per elev til spesialundervisning i Molde kommune ligger nå klart under kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Gjennomsnittlig antall timer per elev med særskilt norskopplæring har kommet ned på samme nivå som kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

Økningen i assistentbruken kan hovedsakelig knyttes til ressurskrevende tiltak rundt enkeltelever. I dette ligger det også inne utgifter til flyktninger med spesielle behov. Denne posten har økt med 4,4 mill. kroner siden 2015. Dette er utgifter som inngår i indikatoren, men finansieres gjennom tilskudd 2, som ikke inngår i indikatoren. Molde kommune gjennomførte i 2018 betydelige innkjøp av pc-er til elever og lærere, samt at det ble gjennomført ekstern opplæring for to kull lærere og elever knyttet til iPad-prosjektet. Begge deler påvirker indikatoren i 2018.

KOSTRA viser at Molde kommune, til forskjell fra sammenlignbare kommuner, har en høyere andel av innbyggerne i aldersgruppen som benytter skolefritidsordningen. I 2018 har denne forskjellen blitt betydelig redusert, gjennom at andelen barn som benytter skolefritidsordningen i Molde kommune har falt med 6,7 prosentpoeng siden 2017. Kommunens netto driftsutgifter til skolefritidsordning har i 2018 hatt en relativt kraftig vekst i forhold til sammenligningsgruppene, og skyldes i hovedsak reduserte inntekter på grunn av færre barn i tilbudet uten at driftsnivået er redusert.

Molde kommune har de senere år foretatt en kraftig opprusting av kommunens skolebygg og kommunens utgifter til skolelokaler har av den grunn vært høyere enn sammenligningsgruppene frem til 2014, da landet uten Oslo gikk forbi. Kommunegruppe 13 har hatt lavere utgifter til skolelokaler per innbygger i hele perioden. I 2018 har veksten i kommunens indikator vært forholdsvis lav sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

Molde kommunes netto driftsutgifter til skoleskysse ligger under kommunegruppe 13 og vesentlig under landet uten Oslo i hele perioden.

Andre nøkkeltall

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Skolefritidstilbud									
Andel innbyggere 6–9 år i kommunal SFO – i pst.	70,4	69,6	62,9	61,2	60,4	59,2	57,8	57,0	56,3
Utdypende tjenesteindikatorer									
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng *	42,3	41,3	42,3	41,4	41,6	41,9	41,1	41,4	41,7
Generell lærertetthet 1.–4. årstrinn	14,7	14,1	13,9	14,1	13,6	13,1	13,0	12,6	12,3
Generell lærertetthet 5.–7. årstrinn	15,2	13,8	13,8	14,3	14,0	13,9	13,2	13,0	12,9
Generell lærertetthet 8.–10. årstrinn	15,1	14,5	14,8	15,1	15,4	15,2	14,1	14,3	14,2
Lærertetthet i ordinær undervisning, alle elever **	18,9	17,7	17,3	18,0	17,9	17,3	16,6	16,5	16,0
Årstimer til spesialundervisning per elev	113,7	114,9	99,7	128,5	131,7	135,1	132,8	135,4	137,6
Andel elever som får spesialundervisning, totalt	9,0	9,1	10,2	7,4	7,5	7,5	7,8	7,9	7,9
Andel elever som får spesialundervisning 1.–4. trinn	7,0	6,8	8,0	4,8	5,0	4,9	5,2	5,4	5,4
Andel elever som får spesialundervisning 5.–7. trinn	10,6	10,6	12,4	8,8	8,8	8,8	9,2	9,2	9,2
Andel elever som får spesialundervisning 8.–10. trinn	10,1	10,7	11,2	9,7	9,6	9,4	10,1	10,0	9,9
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev	49,8	47,1	38,4	30,6	31,4	32,6	37,5	38,2	37,3
Andel elever som får særskilt norskopplæring	4,7	5,6	7,2	6,3	6,2	5,9	5,6	5,5	5,2
Andel elever med direkte overgang til videregående skole	99,0	99,1	96,3	98,2	97,7	97,5	98,2	97,8	97,6

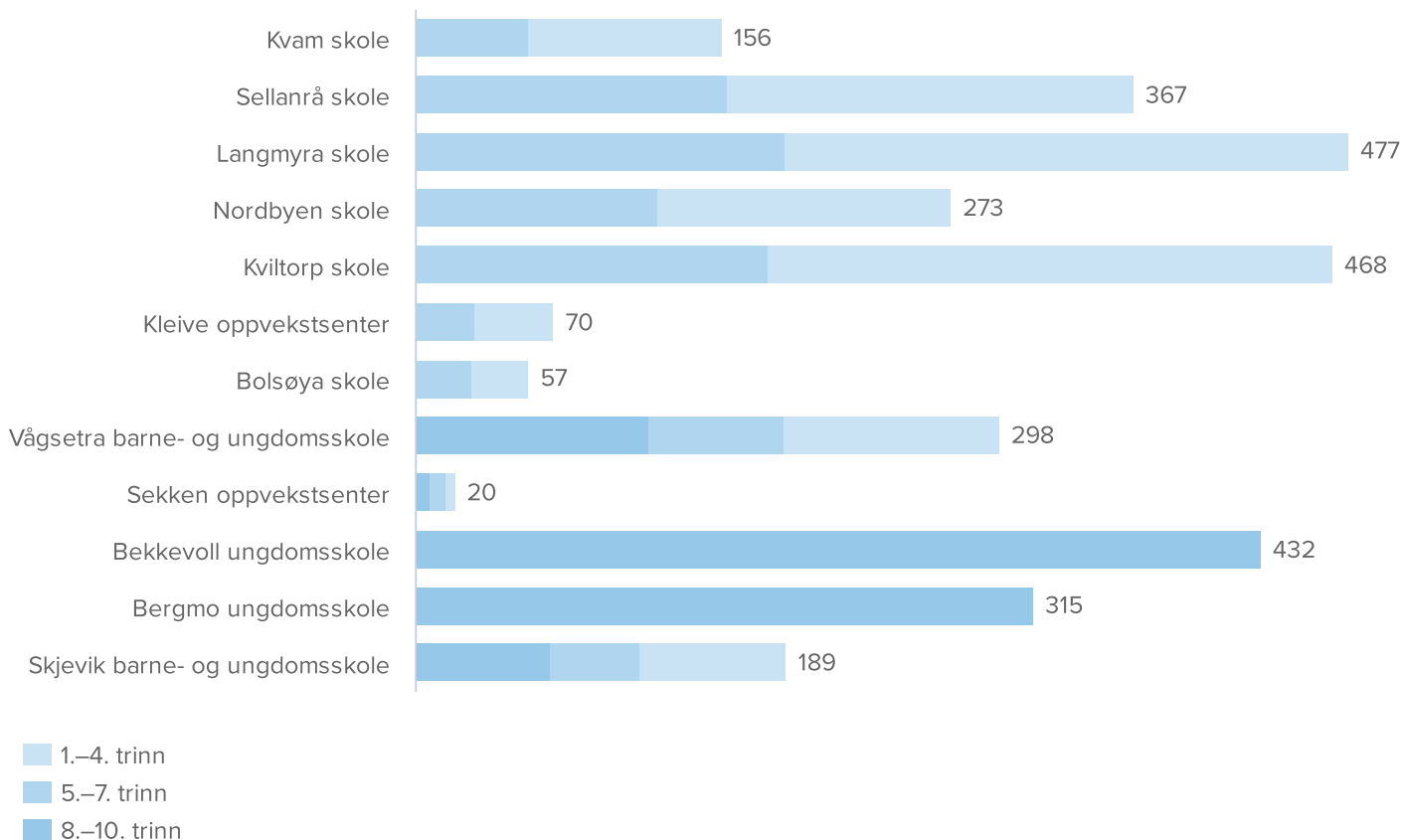
* Grunnskolepoeng beregnes for avgangselever i grunnskolen. Tallet er et gjennomsnitt av alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, ganget med 10. (Kilde Udir.no)

** I foreløbige KOSTRA-tall vises denne indikatoren kun for alle elever

Gruppestørrelse er et mål på lærertetthet i skolen og viser forholdet mellom elevtimer og lærertimer, altså antall elever per lærer i en undervisningstime. Det er to forskjellige lærertettheter: Den generelle lærertettheten, som omfatter all undervisning inkludert tildelte timer til spesialundervisning og norsk som andrespråk (norsk 2), og lærertetthet i ordinær undervisning, hvor spesialundervisning og undervisning i norsk 2 er tatt ut. For lærernormen er det lærertettheten i ordinær undervisning som brukes.

Andel elever som får spesialundervisning på barnetrinnet viser en økende tendens fra 2017 til 2018, mens for ungdomstrinnet fortsetter den økende tendensen fra 2016. Økt ressursbruk til spesialundervisning medfører redusert lærertetthet i ordinær undervisning gitt samme gruppestørrelse.

Andre nøkkeltall

Spesialundervisning

	2015	2016	2017	2018
Elever med spesialundervisning	247	249	257	299
Elever med assistent	169	187	220	203
Barn under opplæringspliktig alder	33	34	45	46
Fosterhjemsplasserte	15	10	18	18
Tøndergård skole og ressurscenter	18	20	20	22
Sum	482	500	560	588

Undervisningstimer

	2015	2016	2017	2018
Minstetimetall	126 925	122 401	130 472	133 289
Spesialundervisning *	21 408	22 211	21 971	23 169
Norsk2/morsmål	7 118	7 368	8 246	8 916
Sum	155 451	151 980	160 689	165 374
Tøndergård skole og ressurscenter	7 550	8 705	9 829	8 977

* Undervisningstimer for Tøndergård skole er tatt ut.

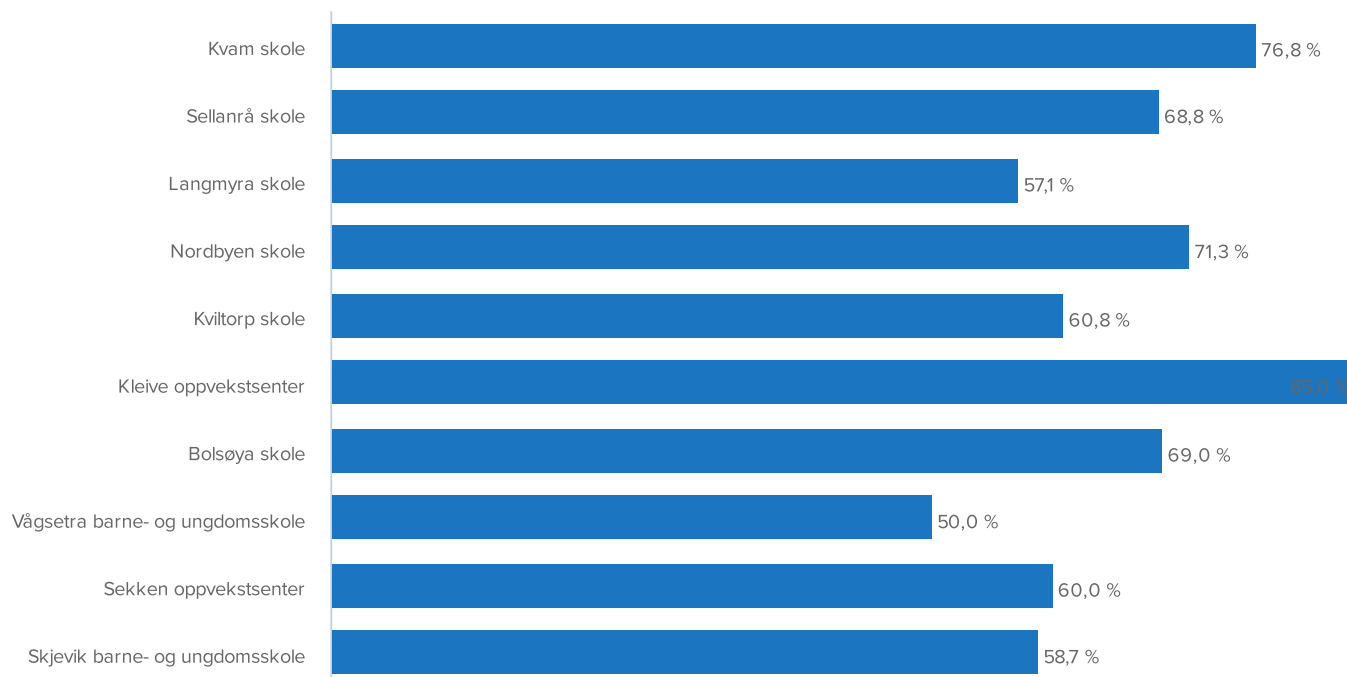
Timetallsfordeling

	Molde			Møre og Romsdal fylke			Hele landet			Minstetimetall *
	16/17	17/18	18/19	16/17	17/18	18/19	16/17	17/18	18/19	
1.–7. trinn	5 206	5 203	5 196	5 270	5 281	5 279	5 301	5 303	5 304	5 196
8.–10. trinn	2 638	2 622	2 622	2 647	2 634	2 633	2 655	2 656	2 657	2 622
Sum timetall	7 844	7 825	7 818	7 917	7 915	7 912	7 956	7 959	7 961	7 818

* Minstetimetall gjelder fra 2018

Timetallsfordeling viser antall årstimer elevene har rett til på hvert årstrinn. Timetallet er fastsatt som klokketimer. Minstetimetallet er gitt i brev fra Kunnskapsdepartementet. Kommunene kan fatte vedtak om at det skal gis undervisningstid ut over minstetimetallet, men de kan ikke fatte vedtak om mindre undervisningstid enn minstetimetallet.

Andel elever 1.–4. trinn i SFO i pst.

Søylene viser andel elever på 1.–4. trinn. Prisen på SFO er den samme for alle skolene.

Om området

Skoleområdet i Molde kommune består av

- 7 barneskoler
- 2 ungdomsskoler
- 3 kombinerte barne- og ungdomsskoler
- Molde voksenopplæringscenter (beskrives under egen enhet)

I grunnskolen i Molde i 2018 er det cirka 251 årsverk undervisningspersonale og 64,4 årsverk assistent tilknyttet spesialundervisning. I tillegg er 19,8 årsverk definert til administrative og pedagogiske lederoppgaver. Skoleområdet skal følge opp nasjonale og lokale prioriteringer. Et vedvarende fokusområde er praksisutvikling i samsvar med prinsipp og føringer i vedtatt kommunal plan «Plass for alle». Tidlig innsats på områdene leseopplæring og tallforståelse for trinnene 1.–4. og digitalisering for hele læringsløpet, skal spesielt vektlegges.

Kvam skole

Hovedtall

-11,8 %

Resultat

1,0 %

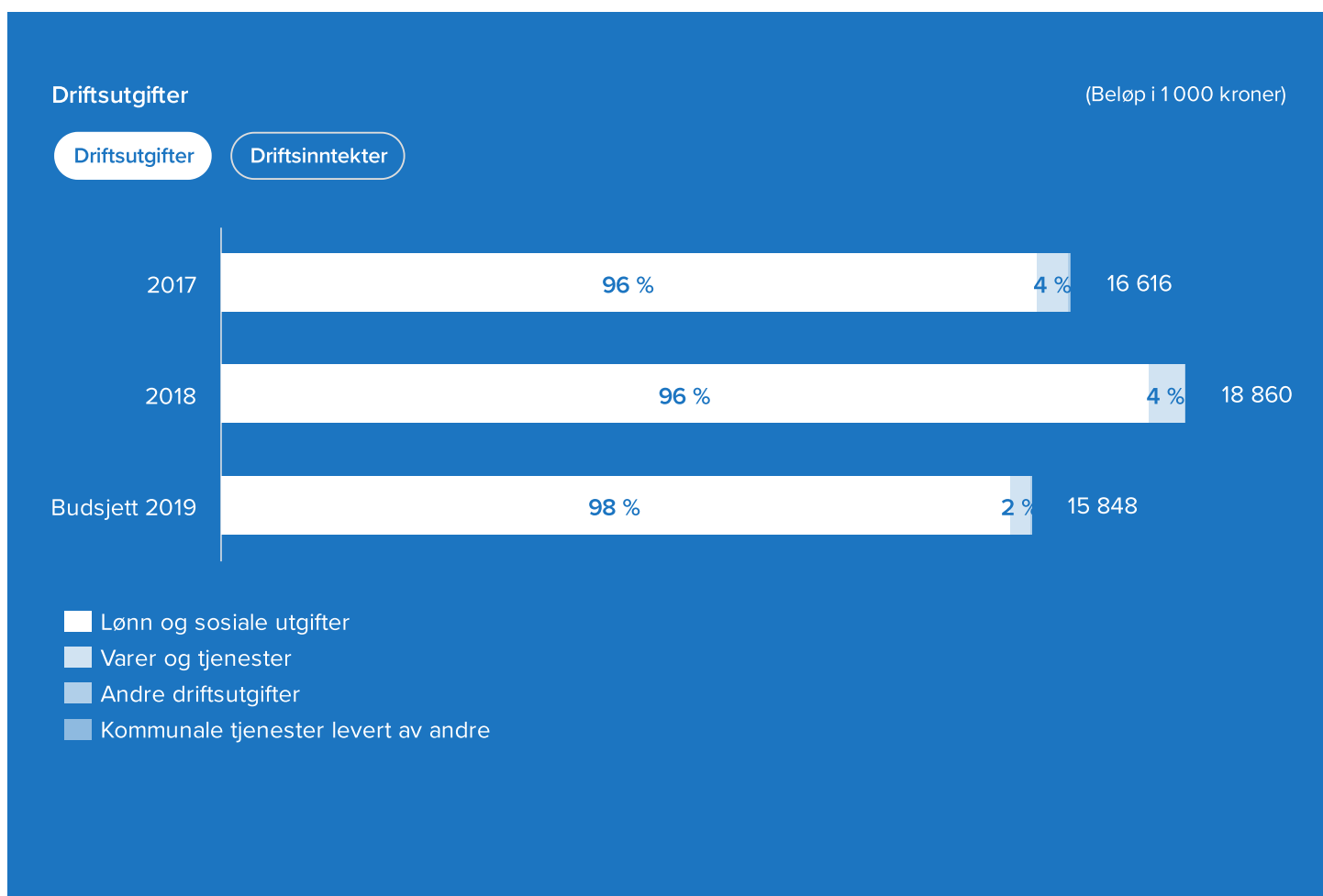
Andel av samlet driftsramme

25,2

Årsverk

12,4 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

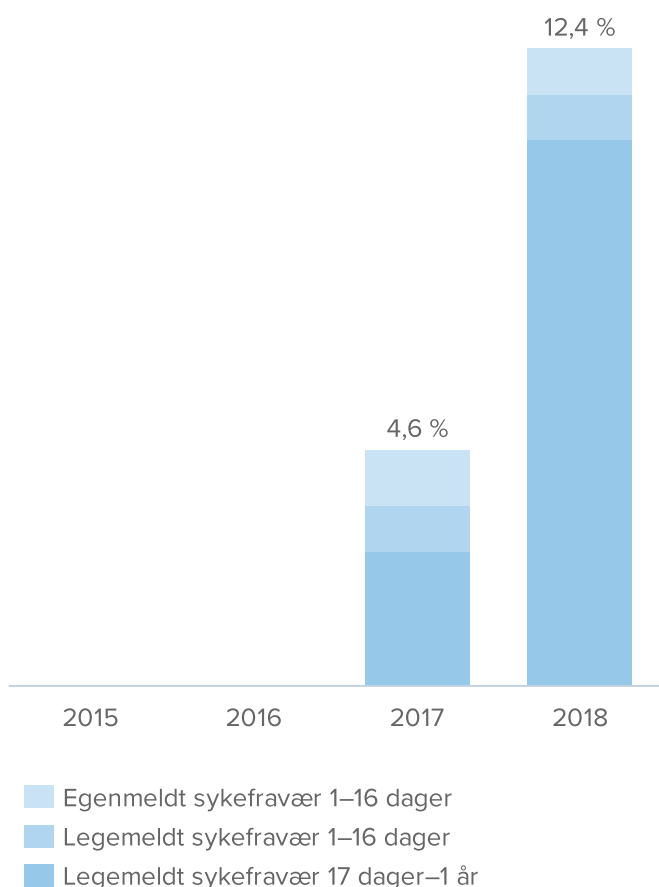
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	15 084	14 818	15 265	17 159
Budsjett	14 757	15 212	15 243	15 349
Avvik	-327	394	-22	-1 810

Enheten hadde et merforbruk på 1 810 360 kroner i 2018.

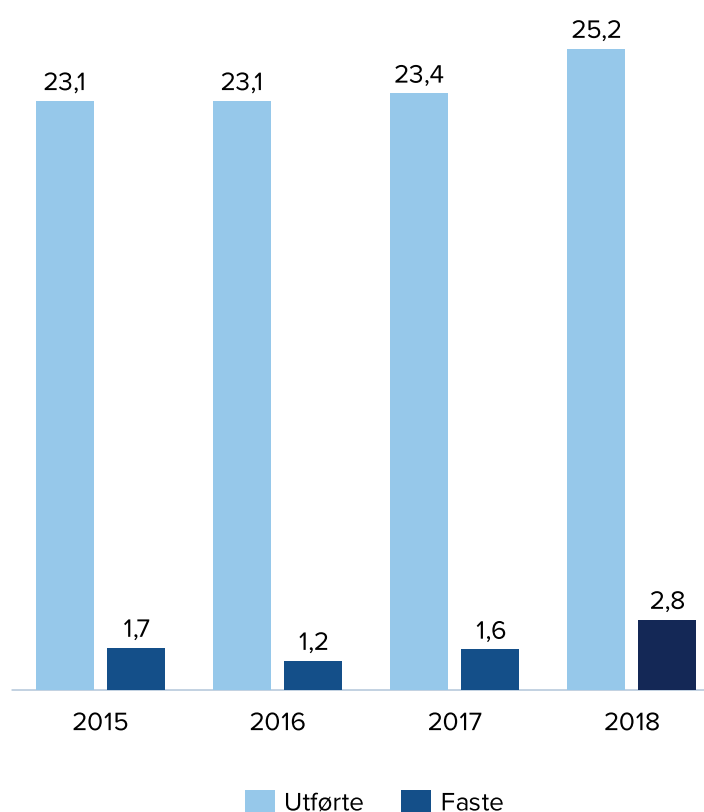
Merforbruket skyldes store utfordringer rundt enkeltelever og skolen har vært nødt til å sette inn ekstra ressurser. Enheten har hatt et stort sykefravær og økte vikarutgifter i forbindelse med dette. For å dekke noe av sykefraværet, er det leid inn kompetanse fra tiltak funksjonshemmede.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har hatt et høyt sykefravær på 12,4 pst. i 2018. Av dette skyldes 10,6 pst. langtidsfravær over 16 dager. Noe sykefravær kan tilskrives situasjoner på arbeidsplassen, der ansatte opplever store utfordringer i arbeidshverdagen. Mye sykefravær gir også merarbeid for de som er på arbeid, og således har det påvirket helsen til øvrige ansatte. HMS-gruppen arbeider med tiltak for å få opp nærværet på arbeidsplassen. Ved høyt fravær må noen oppgaver gå ut og en må prioritere primæroppgavene mot elevene.

Årsverk:

Utførte årsverk har økt med knappe to årsverk siden 2017. Økningen gjelder faste årsverk, som har økt jevnt siden skoleåret 2017/2018. Årsaken til økningen er lovpålagte oppgaver og elever med særskilte utfordringer i skole og SFO, hvor ressursbehovet er større enn det tildelt ramme dekker.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enheten har samlet sett gode resultater. Utfordringer er blant annet kompetanseutvikling, der ansatte svarer at de ikke får nok kurs og opplæring. Et annet punkt er mestringsorientert ledelse der resultatet har gått ned siden 2016. HMS-gruppen har analysert resultatet og dette skal presenteres på personalmøte i mars. Der skal personalet arbeide med blant annet analysekorset og tiltak skal deretter utarbeides.

Tjenesteleverandør

Skolen har gjennomført elevundersøkelsen på 6. og 7. trinn og foreldreundersøkelse på 7. trinn og på SFO. Elevundersøkelsen ble besvart av 95 pst. og gir gode resultat for trivsel og lite mobbing. Elevene føler seg godt ivaretatt av lærere. Enheten får litt lavere skår på elevmedvirkning i vurdering og planlegging av timer. Foreldreundersøkelsen ble besvart av 31 pst. og enheten ønsker å arbeide for høyere svarprosent ved neste undersøkelse. Svarene som kom inn viser gode resultat for skole og SFO, men en litt lavere skår (3,9) for samarbeidsutvalget sin involvering i skolemiljø.

Sellanrå skole

Hovedtall

-1,8 %

Resultat

1,8 %

Andel av samlet driftsramme

45,2

Årsverk

6,6 %

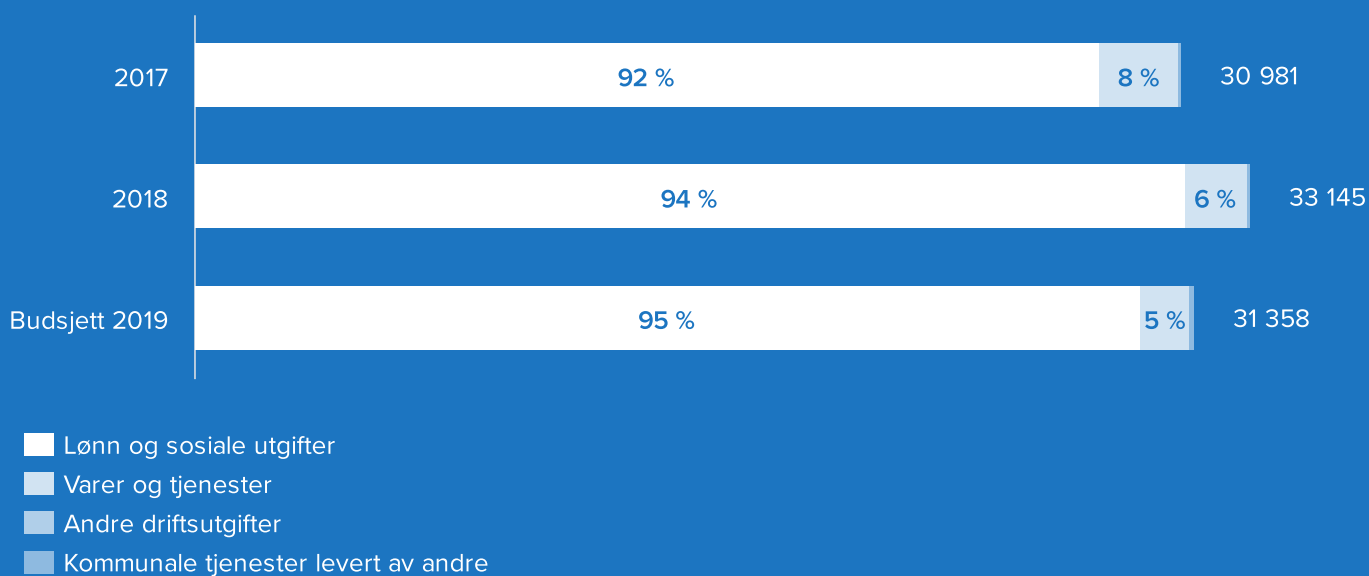
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

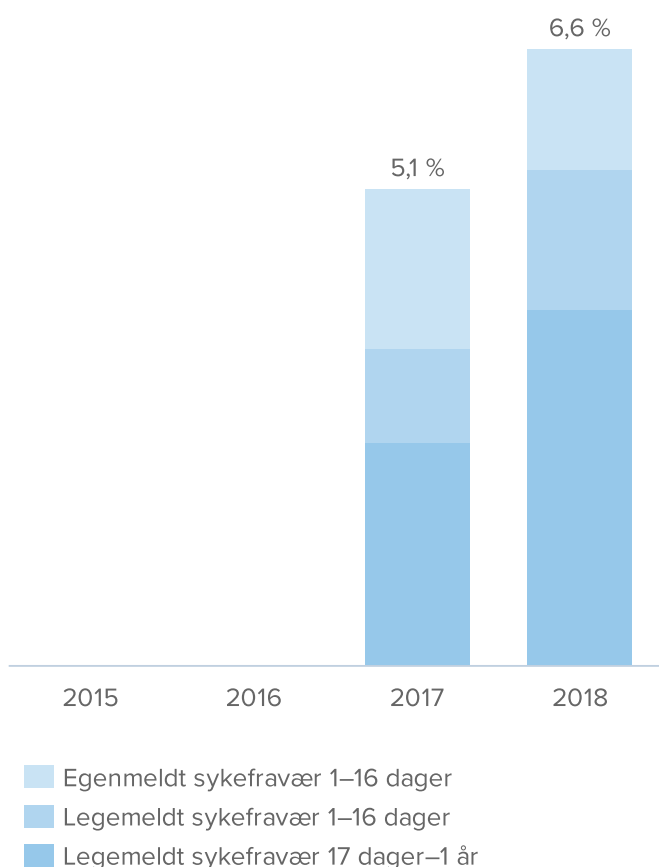
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	24 476	25 142	26 894	27 806
Budsjett	24 610	25 410	26 862	27 315
Avvik	134	268	-32	-491

Enheten hadde et merforbruk på 491 066 kroner i 2018.

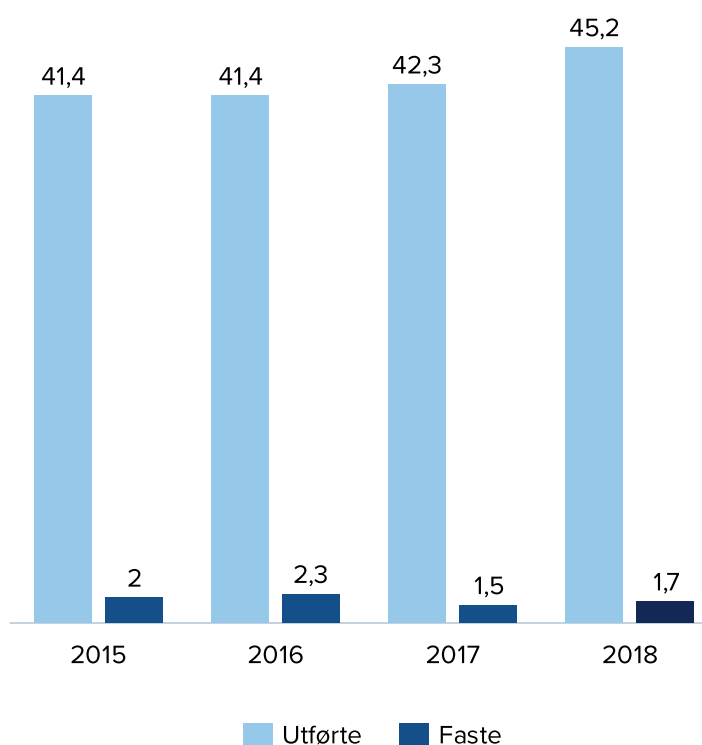
Merforbruket skyldes økte lønnsutgifter. Dels på grunn av lav gjennomsnittslønn ved rammetildeling for skoleåret 2018/19 uten at rammetimene ble redusert tilsvarende, og dels på grunn av et høyt antall elever i innføringsklassen.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Det lavere sykefraværet i 2017 er å anse som et unntak. Oppgangen i 2018 skyldes økt langtidsfravær, og de ulike fraværene har vært vanskelig å forhindre. Enheten har et aktivt AMU, som jobber med de utfordringene det ser. Arbeidsmiljøet oppleves godt av de ansatte, og ledelsen er opptatt av å praktisere et åpent og inkluderende arbeidsliv.

Årsverk:

Utførte årsverk har økt med knappe tre årsverk siden 2017. Det er hovedsakelig faste årsverk som har økt fra våren 2018 og ytterligere fra skoleåret 2018/2019. Økt bemanning skyldes en økning i antall elever, og da spesielt økningen i elevtallet ved innføringsklassen.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Undersøkelsen hadde god svarprosent, men resultatet er ikke så lett å tyde. Enheten har tre avdelinger skole, SFO og innføringsklasse, hvor både yrkessammensetning og oppgavetyper er ganske forskjellige. Likevel legges alle resultater i samme pott. Det skolen ser er at prososial motivasjon er høy. Det samme er vilje til fleksibilitet. Lavere skåres det på relevant kompetanseutvikling, autonomi og mestringsorientert ledelse. AMU skal vurdere tiltak for å forbedre de sistnevnte områdene.

Tjenesteleverandør

Skolens visjon er «Sammen – for trygghet, trivsel og læring». Elevundersøkelsen høsten 2018 viser minimale forekomster av mobbing. Sellanrå er en PALS-skole, med stort fokus på å skape et trygt og godt læringsmiljø.

Selv om det ikke er mobbing på 7. trinn, får skolen signaler om at elever av og til føler at de blir gjort narr av. Dette kommer også frem av foreldreundersøkelsen. Dette vil skolen ta tak i i PALS-sammenheng.

Foreldreundersøkelsen ved SFO var veldig positiv. Foreldrene er godt fornøyde med tilbudet ved Sellanrå SFO.

De nasjonale prøvene på 5. trinn er gode i lesing, regning og engelsk. Resultatene fra de nasjonale prøvene på 8. trinn er også bra for Sellanrå som avgiverskole.

Langmyra skole

Hovedtall

0,1 %

Resultat

2,5 %

Andel av samlet driftsramme

58,9

Årsverk

7,9 %

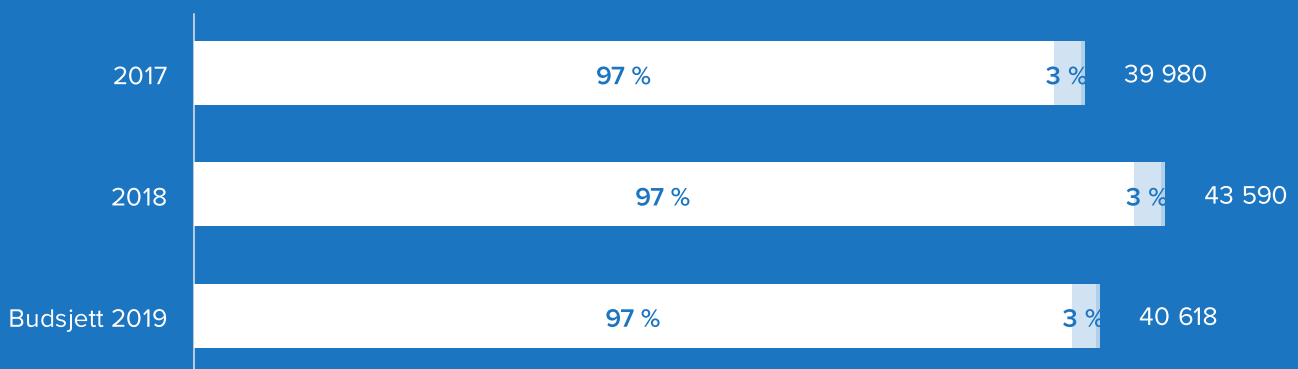
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

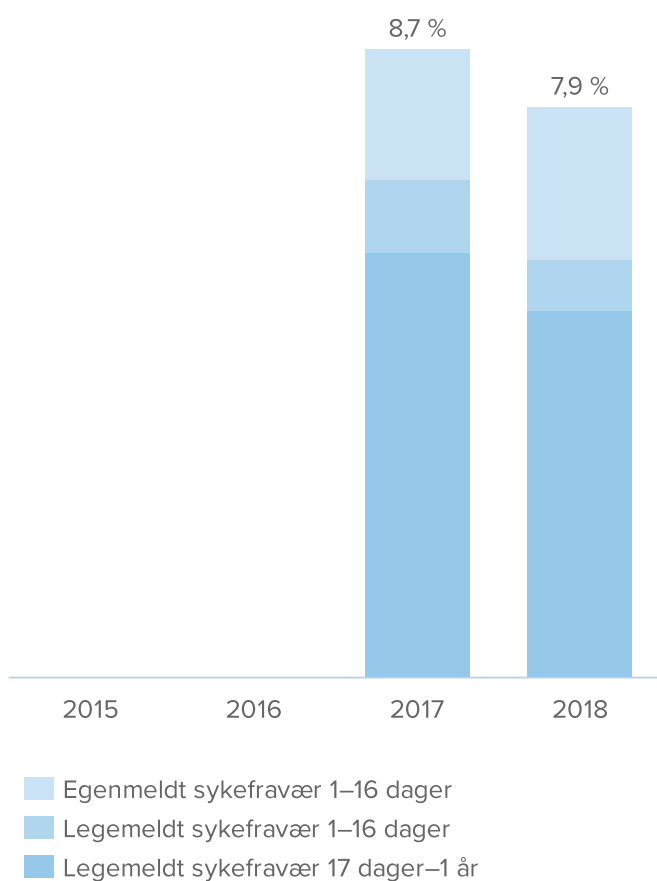
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	31 235	32 679	34 943	36 838
Budsjett	31 205	32 619	35 691	36 863
Avvik	-30	-60	748	25

Enheten hadde et mindreforbruk på 25 211 kroner i 2018.

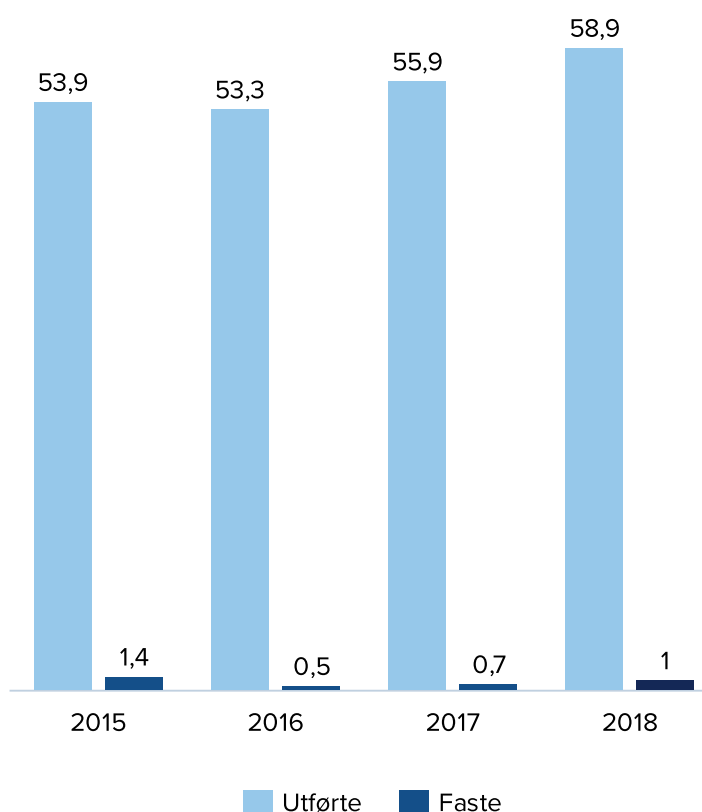
Resultat i balanse er oppnådd blant annet gjennom begrenset bruk av vikarer. Dette er mulig blant annet gjennom fleksibel organisering på trinn, og positive og fleksible ansatte.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Sykefraværet har gått ned siden i fjor. Sykefraværet er ikke jobbrelatert. Enheten vil fortsatt jobbe for et godt arbeidsmiljø gjennom diverse tiltak som fredagslunsj, fredagstrim, PALS i personalet med mere.

Årsverk:

Utførte årsverk har økt med tre årsverk siden 2017. Det er hovedsakelig faste årsverk som har økt gjennom våren 2018. Økning i antall årsverk skyldes særlig at enheten har mottatt tilskudd fra IMDi knyttet til enkeltelever med behov for tett oppdekning i skole og SFO. Skolen har også fått flere elever som har stort behov for oppfølging, med bakgrunn i vedtak om spesialundervisning.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enheten ligger på de fleste områder på eller over landsgjennomsnittet. Resultatet er best når det gjelder fleksibilitetsvilje og prososial motivasjon. Det svakeste området er relevant kompetanseutvikling. Resultat og tiltak vil bli presentert og jobbet med i personalmøte 20. mars 2019.

Tjenesteleverandør

Elevundersøkelsen: Enheten ligger over eller på resultatet for Molde kommune på alle områder, bortsett fra mobbing der resultatet er svakere. I tillegg til mobbing er enheten minst fornøyd med resultatet for elevdemokrati og medvirkning (3,6) og motivasjon (3,9). Det er satt inn tiltak for å forbedre disse resultatene. Enheten skårer best på felles regler (4,7), trivsel (4,5) og støtte fra lærerne (4,6).

Foreldreundersøkelsen: Enheten hadde en lav svarprosent på undersøkelsen (19,4 pst). Det vil bli satt inn tiltak for at svarprosenten skal bli høyere neste gang.

Nordbyen skole

Hovedtall

-0,9 %

Resultat

1,5 %

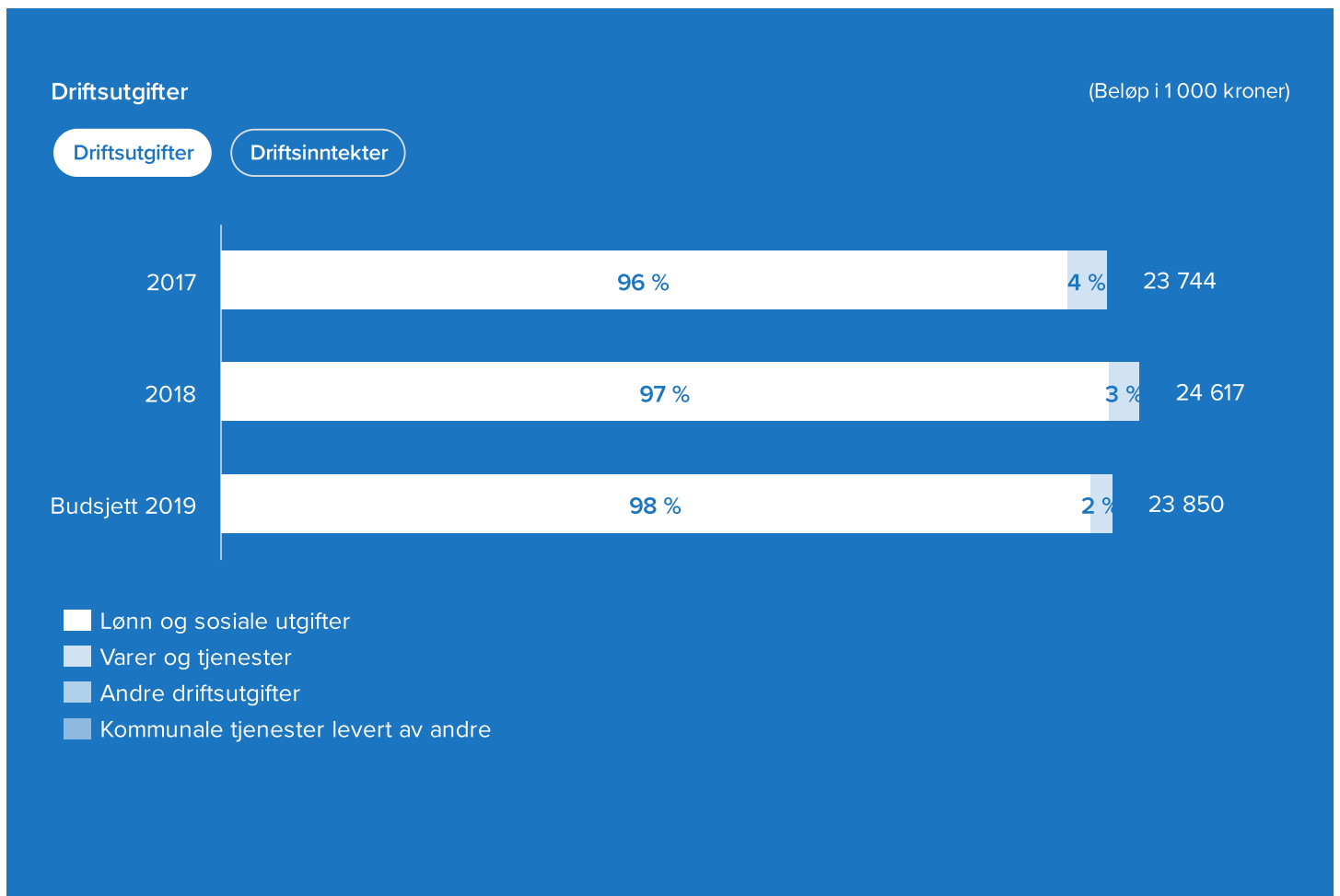
Andel av samlet driftsramme

32,7

Årsverk

11,7 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

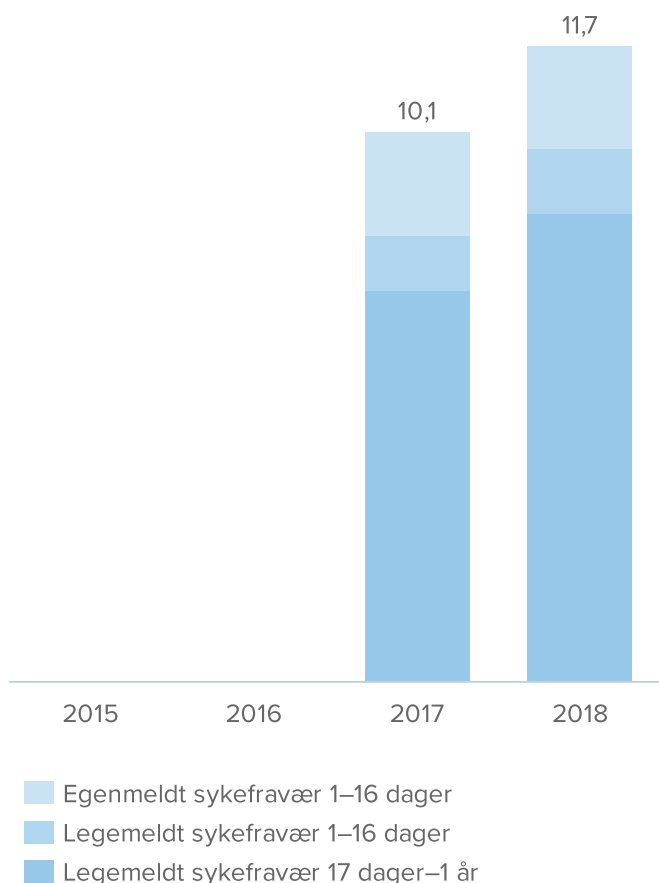
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	21 088	21 390	21 518	22 058
Budsjett	20 824	21 475	21 755	21870
Avvik	-264	85	237	-188

Enheten hadde et merforbruk på 187 929 kroner i 2018.

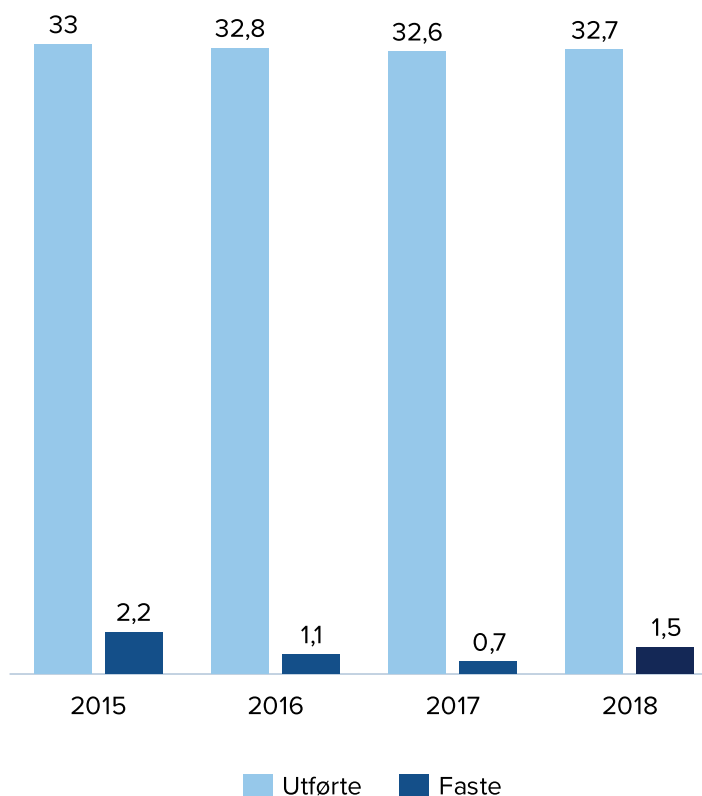
Gjennom året lå skolen an til en balanse og merforbruket kommer av at forventet inntekt/refusjon ble noe lavere enn forutsatt i 2018. Enheten har forholdt seg lojalt til innkjøps- og ansettelsesstoppen, og har alltid en nøktern tilnærming til vikarbruk og innkjøp.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har de siste to årene hatt et for høyt sykefravær. Sykefraværet er ikke arbeidsrelatert, men har delvis vært preget av langtidssykemeldinger. Det jobbes kontinuerlig med oppfølging av sykemeldte, tilrettelegging og samtaler med alle som har et høyt fravær over tid. Til dette har en hatt god hjelp og oppfølging fra personalrådgiver. Personalrådgiver har også holdt foredrag for alle ansatte om tilrettelegging, eget ansvar for helse og så videre. Mot slutten av 2018 og starten av 2019, er det en god nedgang i fraværet og skolen håper dette fortsetter. I 2018 ble det omsøkt og innvilget tilretteleggingstilskudd fra NAV, noe som har vært svært viktig for å få sykemeldte tilbake i arbeid. Dette tilskuddet er nå falt vekk, noe som er uheldig.

Årsverk:

Antall årsverk har vært stabilt de siste årene på tross av at elevtallet har svingt noe. For inneværende skoleår er det 14 elever mer enn det var året før. Dette kan være utfordrende, da enheten opplever at det er lite å gå på når basisressursen i skole og SFO er lav og sykefraværet høyt.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2018. For Nordbyen skole sin del, ble resultatet meget godt. Siden forrige undersøkelse, hadde snittresultatet på 9 av 10 faktorer, gått opp, - mens det på den 10. var på samme nivå. Resultatet ligger også over landssnittet på alle faktorer.

Alle faktorer teller med, men to av dem er ansett som primærinnsatsfaktorer. På disse hadde skolen gode resultater, mestringsorientert ledelse 4,4 og mestringsklima 4,4. Enheten har startet etterarbeidet og har gjennomført analysene i personalmøte i januar. Arbeidet fortsetter i personalmøte i mars.

Tjenesteleverandør

Enheten har opplevd det som krevende å holde et stamt budsjett, da skolen holder sikkerhet og pedagogisk forsvarlighet høyt. Til tross for dette mener skolen å ha levert en tjeneste av god kvalitet.

Enheten har relasjon i fokus og går for en skole og en SFO som gir mestring, mening og læring. Dette er krevende når budsjettet er stramt og uforutsette behov dukker opp underveis. Basisressursen oppleves da som sårbar i forhold til å ha tett nok oppfølging av den enkelte elev.

Elevundersøkelsen 2018 ble gjennomført på 7. trinn. Enheten ser at det gjennomgående er svært god trivsel på skolen og det samme gjelder i forhold til å ha gode venner å være sammen med. Disse tingene er svært viktige for læring. Skolen har en positiv og støttende foreldregruppe, som elevene oppfatter som interessert i å støtte dem og at de skal gjøre det godt. Støtte fra lærerne, gir meget høyt skår, på alle punkter. Enheten er veldig glad for at det er svært lite mobbing, og ingen digital mobbing. Men dette jobbes det forebyggende med kontinuerlig.

Foreldreundersøkelsen viser svært gode resultater på trivsel, motivasjon, støtte fra lærerne, trygt miljø, dialog og medvirkning. Enheten er ikke fornøyd med svarene om hvordan skolen håndterer mobbesaker. Skolen har nå SIM-team og jobber med en informasjonsbrosjyre til alle.

Kviltorp skole

Hovedtall

-2,8 %

Resultat

2,4 %

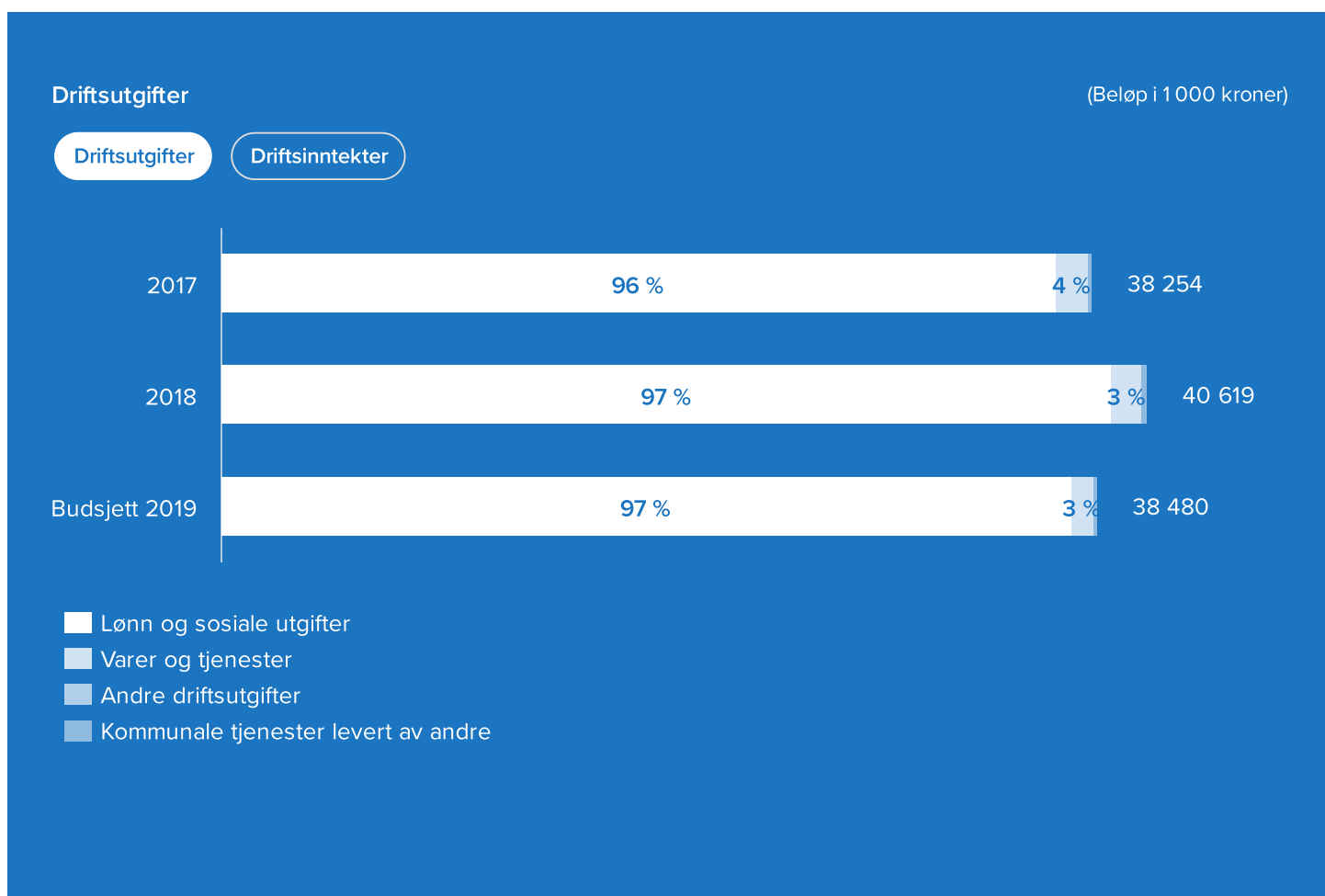
Andel av samlet driftsramme

56,2

Årsverk

10,1 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

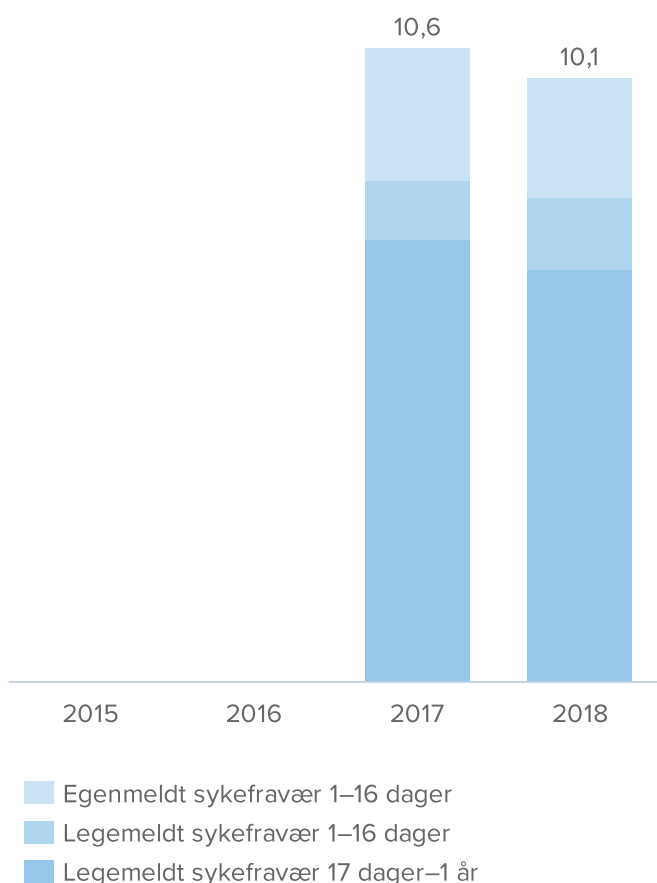
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	31 579	32 328	34 232	36 893
Budsjett	31 736	32 713	35 257	35 898
Avvik	157	385	1 025	-995

Enheten hadde et merforbruk på 995 236 kroner i 2018.

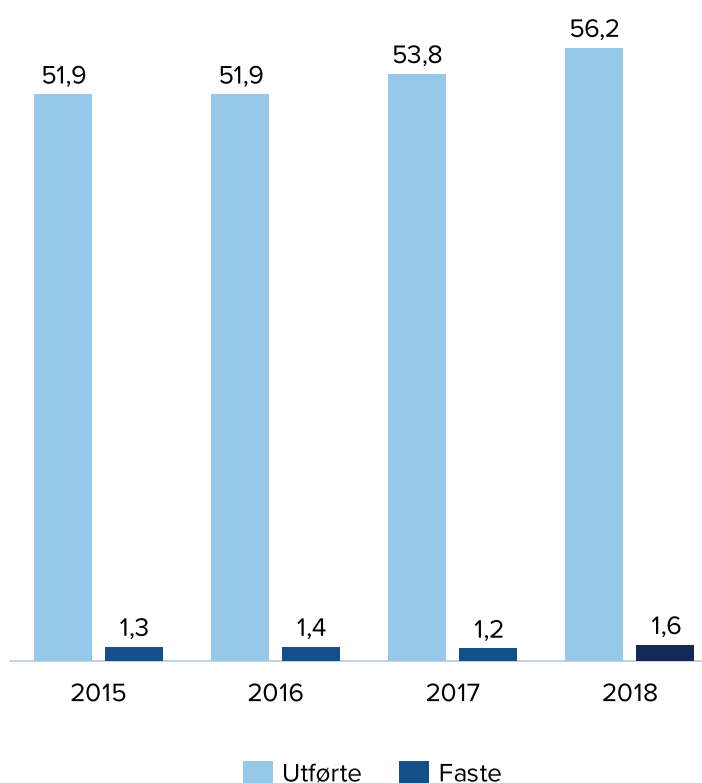
Merforbruket skyldes primært økte lønnsutgifter i sammenheng med oppfølging av elevsaker. Skolen økte sitt areal med 600 kvm skoleåret 2018/2019 og har fått merkostnader til innredning, utstyr og renhold i de nye arealene.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har en liten nedgang i sykefraværet sammenlignet med forrige år. Dette gjelder spesielt sykefravær over 16 dager. Skolen har et pågående arbeid med å få stabilitet i personalet og få ned langtidsfraværet. Ledelsen har tett oppfølging av sykemeldte. AMU har fokus på trivselsskapende tiltak for de ansatte. I tillegg ønsker enheten gjennom kurs å øke kompetanse og kunnskap i personalet for å kunne håndtere krevende oppgaver over tid.

Årsverk:

Utførte årsverk har økt med drøye fire årsverk siden skoleåret 2016/2017. Det er hovedsakelig faste årsverk som har økt fra høsten 2016. Økningen i antall årsverk kan knyttes til økte ressurser til tidlig innsats og stigende elevtall. Økning av variable stillinger er knyttet til elevvedtak og ressursbehov rundt elever med spesielle behov.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Medarbeiderundersøkelsen viser generelt gode resultater på linje med landsgjennomsnittet. Enheten får gode resultater på rolleklarhet, fleksibilitet og autonomi i jobben. Enheten skårer noe lavere på relevant kompetanseutvikling og mestringsorientert ledelse. Relevant kompetanseheving fikk også lavere skår ved forrige undersøkelse, og enheten ser det som naturlig å videreføre en satsing på dette området, spesielt med fokus på digitale ferdigheter. Medarbeiderne vil i samarbeid med AMU velge ut andre satsingsområder for kommende periode.

Tjenesteleverandør

Undersøkelsen på 7. trinn viser lavere resultater enn kommunegjennomsnittet. Det er ulike årsaker til dette. Enheten må se på læringskultur og rammer for opplæringen. Med rask vekst i elevgruppen og midlertidige lokaler, opplever skolen utfordringer når det gjelder skolemiljø for enkelte barn. Dette kommer frem både i elev- og foreldreundersøkelsen. Skolen ønsker fremover å øke fokuset på elevmedvirkning og trivselsfremmende arbeid. I foreldreundersøkelsen får skolen gode resultater på dialog og medvirkning i samarbeid med hjemmene. De opplever at personalet jobber godt med barna. Dette gjelder også SFO.

Kleive oppvekstsenter

Hovedtall

2,3 %

Resultat

0,8 %

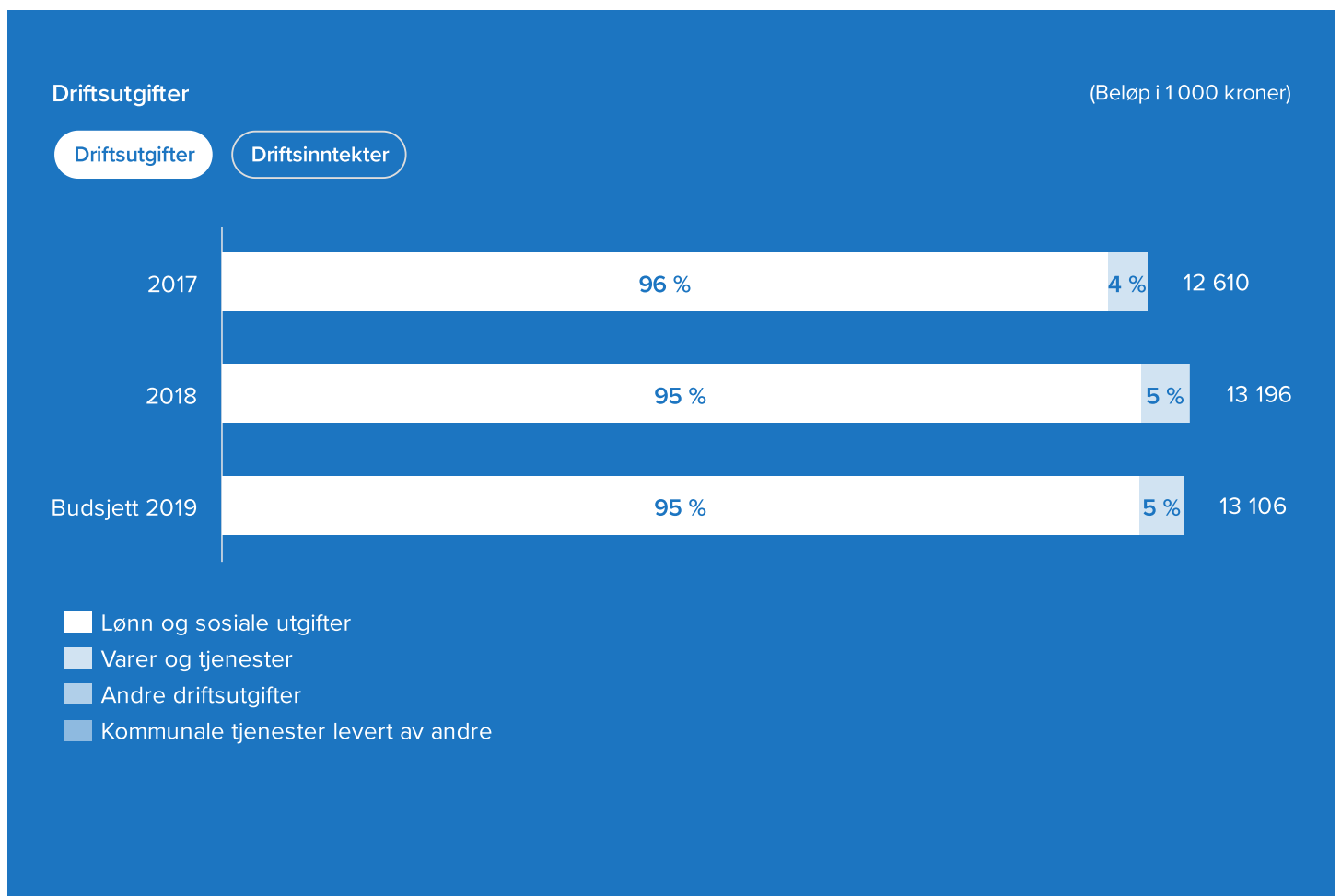
Andel av samlet driftsramme

20,7

Årsverk

6,6 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

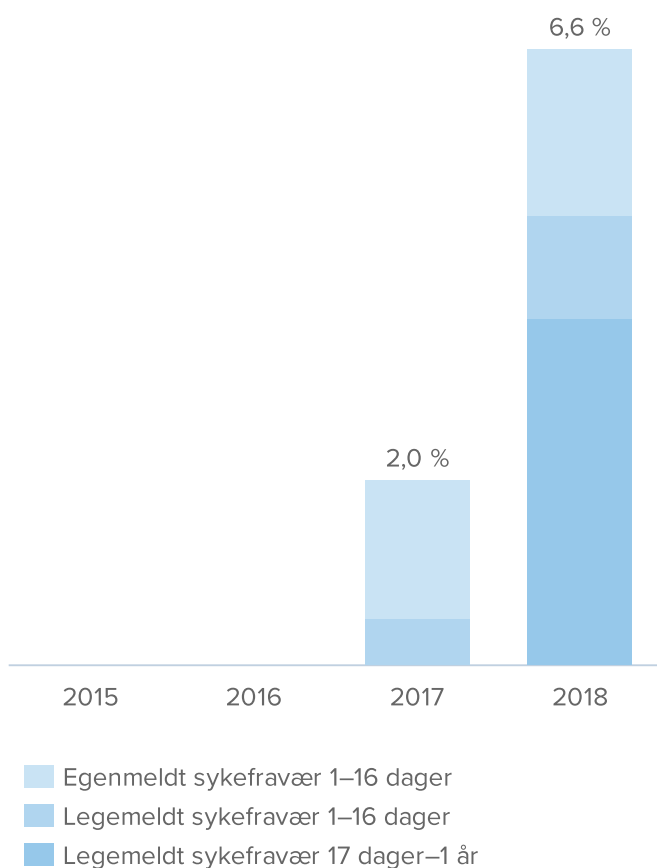
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	9 067	9 935	11 204	11 422
Budsjett	10 468	10 837	11 313	11 685
Avvik	1 401	902	109	263

Enheten hadde et mindreforbruk på 263 174 kroner i 2018.

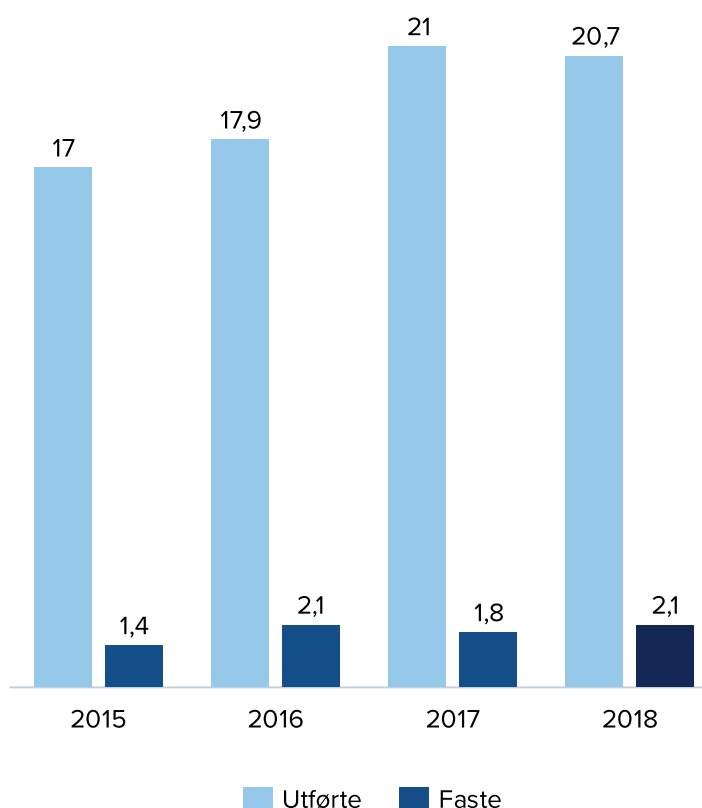
Dette var et driftsår med bevisste prioriteringer.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Sykefraværet er samlet på 6,6 pst. Langtidsfraværet utgjør 3,7 pst. Deler av langtidsfraværet er ikke jobberelatert. Ved en liten enhet vil hvert enkelt fravær gi store utslag.

Årsverk:

Antall utførte årsverk er forholdsvis stabilt de siste to årene selv om det har vært en liten økning i lærerressurser til tidlig innsats 1.–4. trinn og elever med ulike behov. Fra skoleåret 2018/2019 var det en liten økning i elevtallet.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Medarbeiderundersøkelsen ga enheten et meget godt resultat. Hele 96 pst. deltok.

Resultatet er presentert for ansatte i skolen og barnehage, og det har vært arbeidet med analysekrysset. Skolen vil jobbe videre med områdene mestringstro, rolleklarhet og relevant kompetanseutvikling. Barnehagen med områdene relevant kompetanseutvikling og mestringsklima.

Tjenesteleverandør

Enheten er svært godt fornøyd med resultatet på nasjonale prøver. I regning og engelsk skåret elevene godt over kommunenivå og hele landet, i lesing litt under.

Det er gode resultat på de aller fleste variablene i foreldreundersøkelsen. Skolen kan bli bedre på informasjonsflyt ut mot foresatte. Det blir arrangert foreldrekveld i februar 2019 med utgangspunkt i resultatet på undersøkelsen.

SFO-undersøkelsen gir enheten svar på at brukerne er svært godt fornøyd med tilbudet.

På grunn av lavt antall elever på elevundersøkelsen, får ikke enheten tilgang til tallene.

Bolsøya skole

Hovedtall

-3,7 %

Resultat

0,5 %

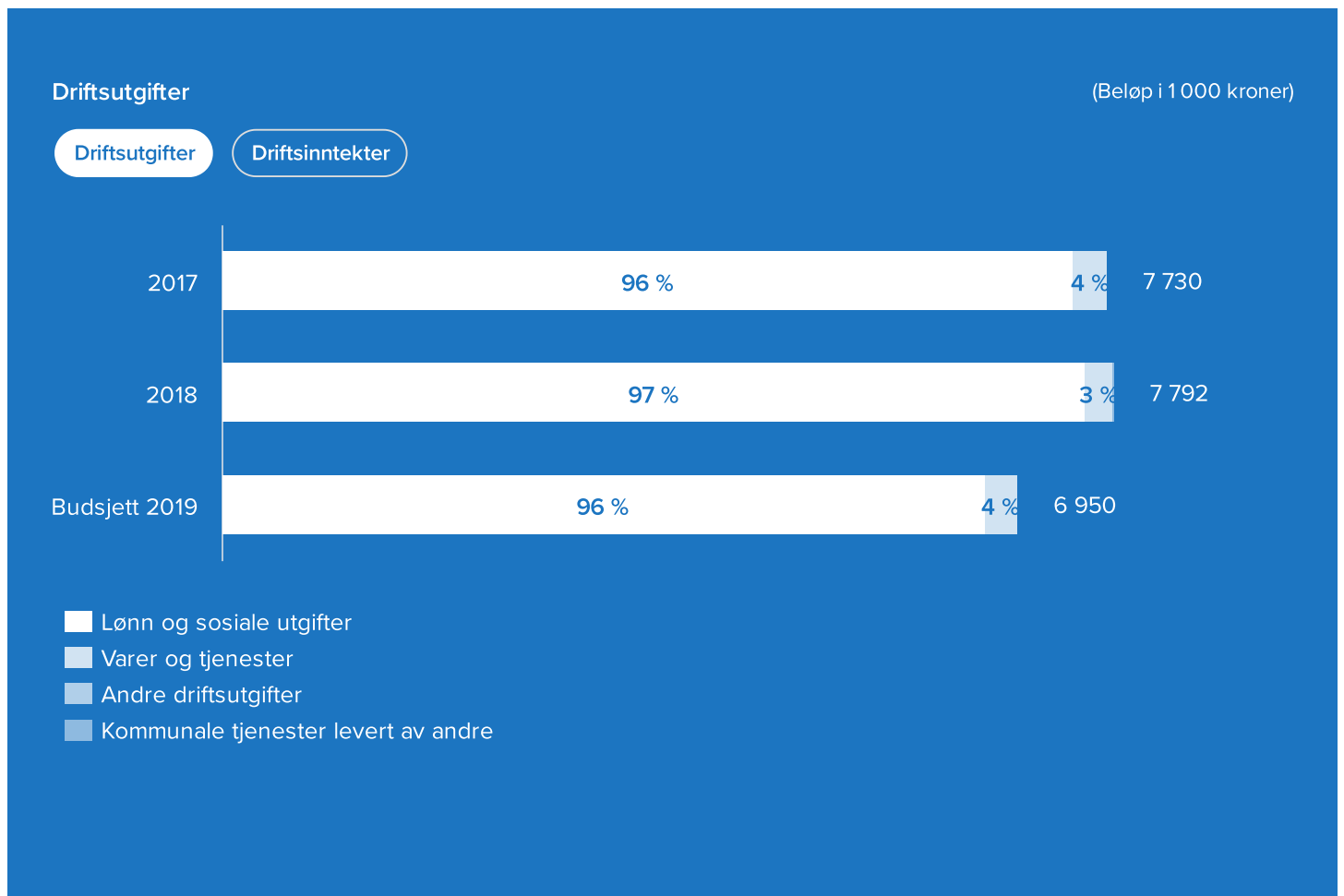
Andel av samlet driftsramme

10,7

Årsverk

12,8 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

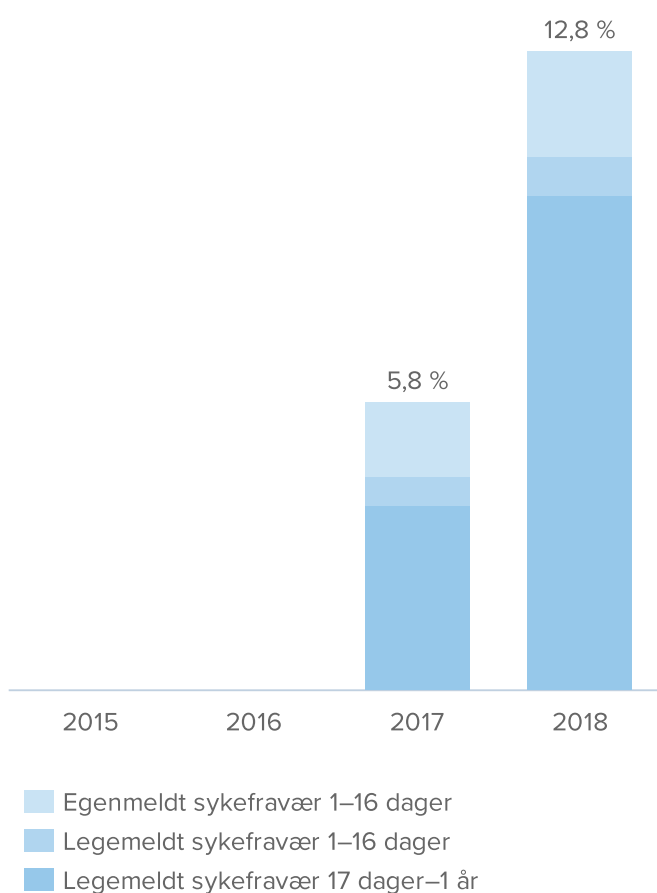
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	6 908	6 478	7 439	7 254
Budsjett	6 601	6 623	7 049	6 992
Avvik	-307	145	-390	-262

Enheten hadde et merforbruk på 261 545 kroner i 2018.

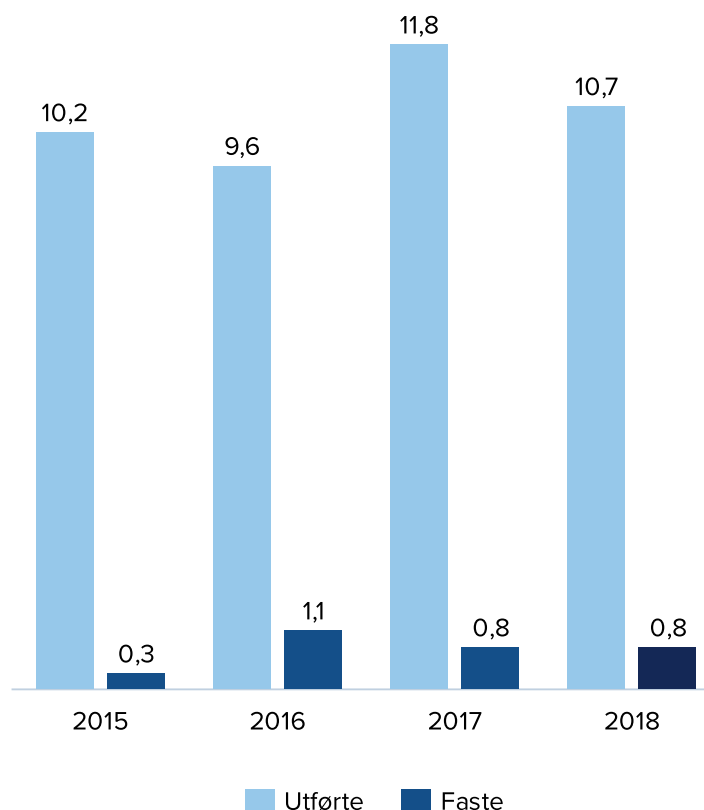
Merforbruket skyldes lønnsutgifter knyttet til elever med spesielle behov.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har hatt en økning i sykefraværet. Dette skyldes hovedsakelig langtidssykemeldte, der helseutfordringer ikke knyttes til arbeidsplassen.

Årsverk:

Et synkende elevtall har ført til en nedgang i budsjetterte årsverk. Men på grunn av ekstra bemanning til barn med spesielle behov, har enheten opprettholdt bortimot samme bemanning som i 2017.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Gjennomsnittet for enheten ligger over landsgjennomsnittet for barneskoler. Analyse av resultatet er planlagt gjennomført i mars 2019.

Tjenesteleverandør

Elevundersøkelsen 2018 viser et svært godt resultat. Elevene trives, har venner og er motivert for skolearbeidet. Elevene opplever at lærerne har tro på dem, respekt for dem og bryr seg om dem. De opplever at det i stor grad blir lagt til rette for medvirkning på skolen.

Dette er gledelig da enheten har hatt fokus på elevmedvirkning og har innarbeidet gode rutiner for klasse- og elevrådsarbeid. I tillegg har enheten stort fokus på læringsmiljøet, og i samarbeid med foreldre og elever har skolen laget en handlingsplan for elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. Handlingsplanen skal godkjennes i samarbeidsutvalget i løpet av våren 2019.

Foreldreundersøkelsen 2018 er gjennomført med en oppslutning på 80,4 pst. Analyse av resultatet er planlagt gjennomført i mars 2019, og skal gjøres i samarbeid med FAU.

Vågsetra barne- og ungdomsskole

Hovedtall

-7,5 %

Resultat

1,6 %

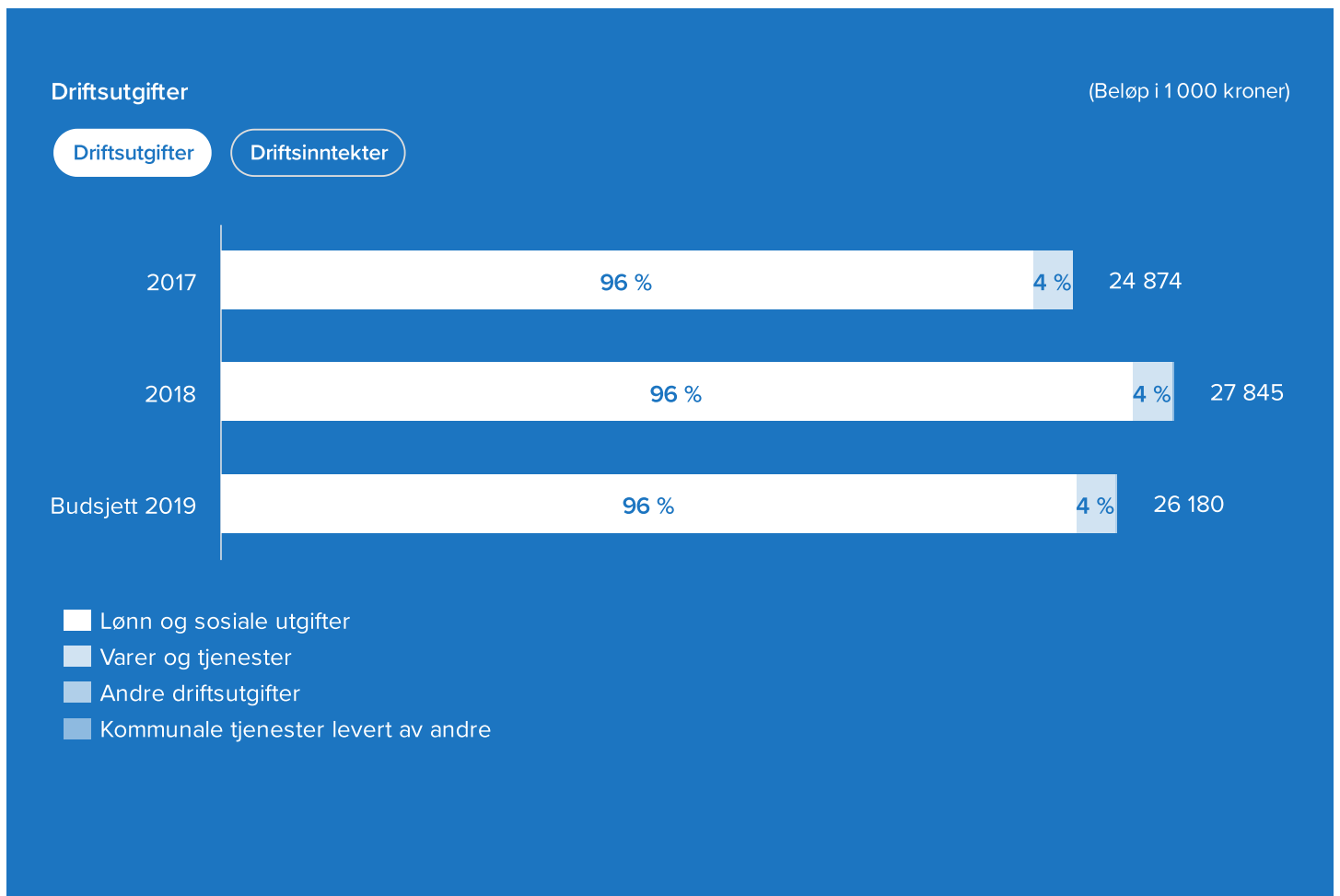
Andel av samlet driftsramme

37,9

Årsverk

8,5 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

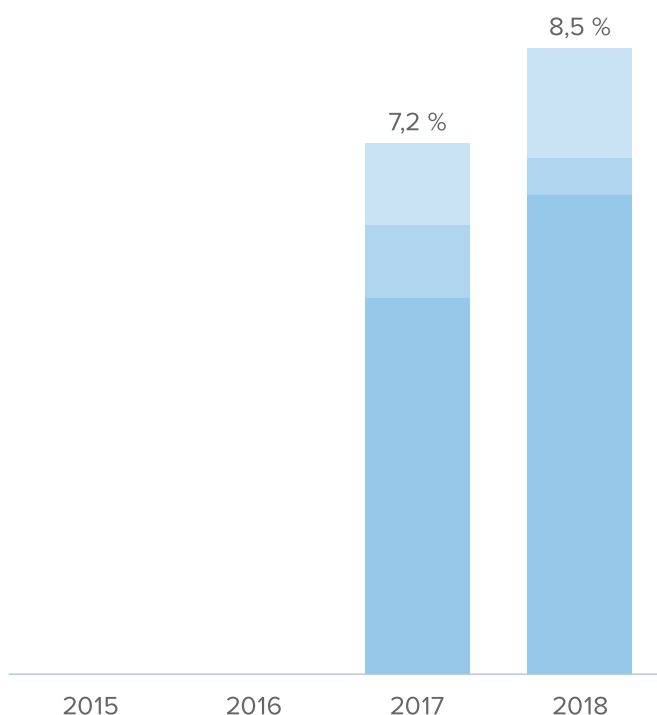
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	19 820	20 683	22 954	25 645
Budsjett	19 325	20 861	22 842	23 864
Avvik	-495	178	-112	-1 781

Enheten hadde et merforbruk på 1 781 362 kroner i 2018.

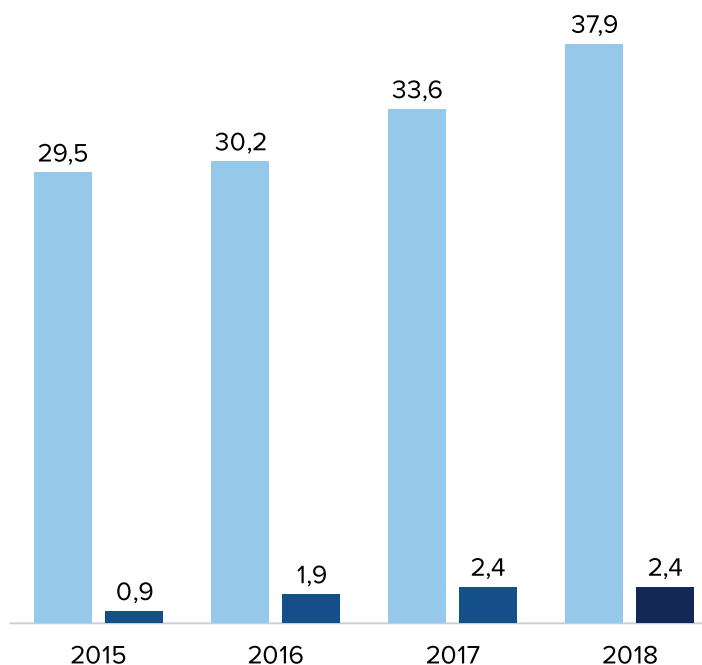
Årsaken til merforbruk er økte lønnsutgifter knyttet til økt elevtall, økt behov for tilpasninger til enkeltelever og til å løse lovpålagte oppgaver. Skolen har også hatt betydelige kostnader med å ruste opp paviljongen til å tåle den digitale satsingen. Skålahallen er tatt i bruk til undervisningsrom igjen, og også der måtte det rustes opp for den digitale satsingen.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

- Egenmeldt sykefravær 1–16 dager
- Legemeldt sykefravær 1–16 dager
- Legemeldt sykefravær 17 dager–1 år

- Utførte
- Faste

Sykefravær:

Enheten har hatt en økning i det totale sykefraværet. Legemeldt sykefravær over 16 dager er høyt. Det jobbes kontinuerlig med dette gjennom tiltaksplaner og samtaler. Ut over det formelle samarbeidet, vektlegges også godt arbeidsmiljø for personalet gjennom ulike uformelle trivselstiltak. Molde kommunes tilbud om rask psykisk helsehjelp anbefales og brukes når det er et hensiktsmessig verktøy.

Årsverk:

Utførte årsverk har økt med drøye fire årsverk siden 2017. Det er hovedsakelig faste årsverk som økte fra skoleåret 2017/2018 og gav helårseffekt i 2018. I tillegg kommer en økning i faste årsverk fra skoleåret 2018/2019. Årsaken til økningen er økt elevtall og ekstra ressurser til elever med særskilte behov. Langtidsfravær med tilhørende vikardekning er også noe av forklaringen.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enhetens resultater på medarbeiderundersøkelsen ligger ikke så langt unna landsgjennomsnittet. Enheten har klart lavere skår på mestringsorientert ledelse, relevant kompetanseutvikling og mestringsklima. Fra ledelsens side har relevant kompetanseutvikling stått sentralt det siste året. Skolen har hatt seks medarbeidere på videreutdanning i norsk og engelsk, hatt omfattende opplæring i bruk av iPad, og opplæring i Zippys venner. I tillegg brukes fellestid til faglig utviklingsarbeid.

Medarbeiderne savner imidlertid faglige kurs utover satsingsområdene.

Disse tre faktorene vil enheten jobbe videre med. Kommunens målsetting om kompetanseheving etter 10-20-70-modellen må bli gjort mye tydeligere. Enheten må bli tydeligere på erfaringsdeling og fagteam, og gjennom det sørge for at den enkelte medarbeider får utvikle seg best mulig ut i fra egne forutsetninger.

Tjenesteleverandør

På grunn av samordning av for eksempel tilbudet av valgfag på ungdomstrinnet (aldersblandede grupper), så kan skolen tilby relativt mange valgfag.

Skolen er den eneste i kommunen så langt som tilbyr arbeidslivsfag som et alternativ til språk i fordypningsfagene. Dette er et tilbud som skolen har gode erfaringer med, og som skolen vil videreutvikle.

Elevundersøkelsen for 10. trinn viser høy skår på trivsel, faglig utfordring, mestring, støtte fra lærerne og støtte hjemmefra. Det er noe lavere skår på vurdering for læring, elevdemokrati og motivasjon. Det samme gjelder for 7. trinn. Elevgrunnlaget for denne enheten kan være noe lavt til å trekke absolutte slutninger år for år, men over tid så ser enheten at tendensen stemmer. Enheten arbeider jevnt med disse utfordringene, men det vil ta noe tid før den innsatsen vises i elevsvarene. Det er udiskutabelt at elevene skal ha medvirkning på sin egen arbeidssituasjon, og vurdering for læring skal være et bærende prinsipp.

De nasjonale prøvene viser et svakere resultat for 5. trinn enn for 8. og 9. trinn. Det forventes at satsingen på 1.–4. trinn vil vise seg i fremtidige resultater. Skolen har fokus på lærestoff og arbeidsmetoder for de laveste trinnene nettopp for å forberede elevene på økt stoff- og arbeidsmengde på mellomtrinnet.

Brukerundersøkelsen SFO er ikke drøftet med personalet på SFO. Det vil bli gjort innen kort tid.

Sekken oppvekstsenter

Hovedtall

-3,2 %

Resultat

0,3 %

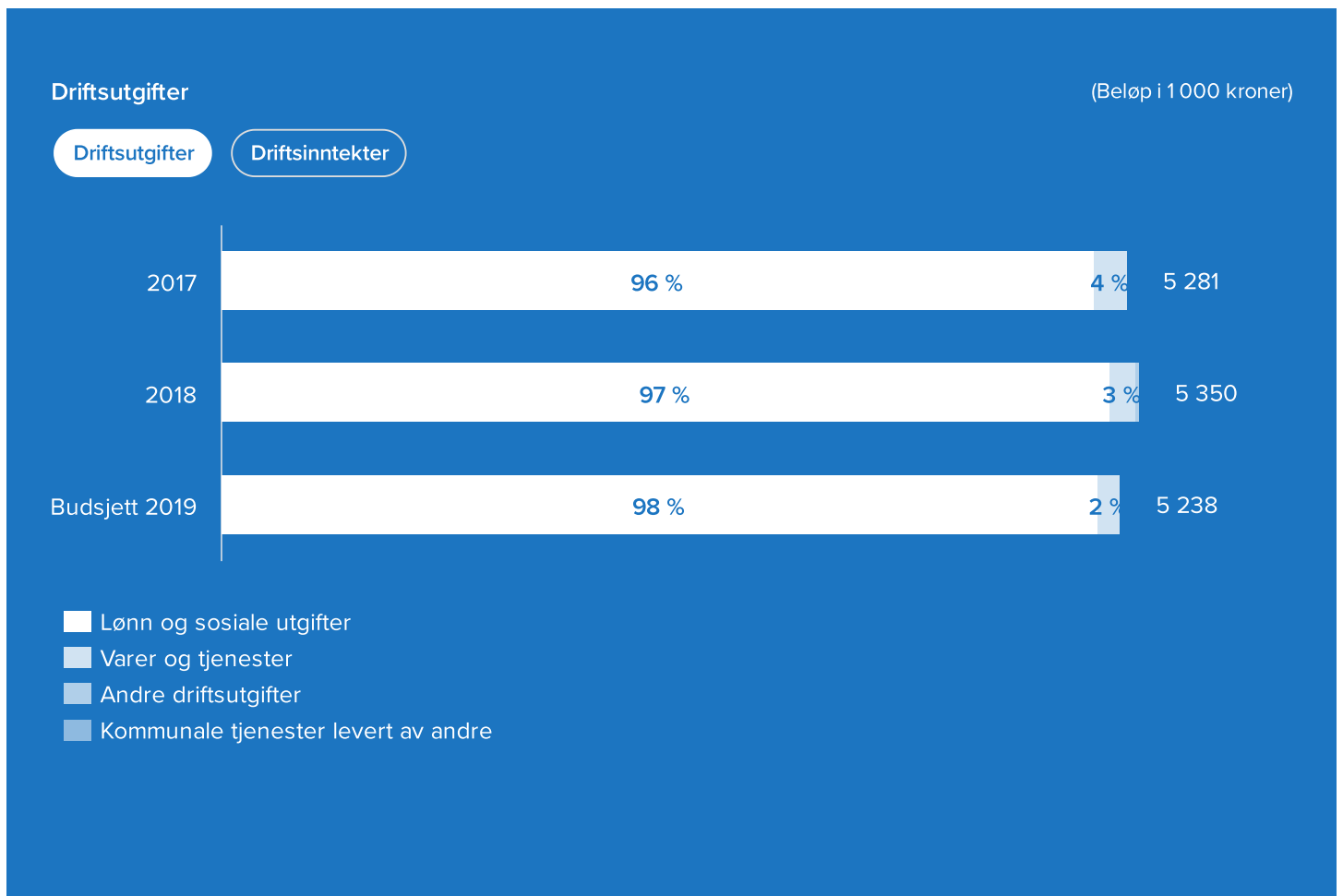
Andel av samlet driftsramme

7,7

Årsverk

3,1 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

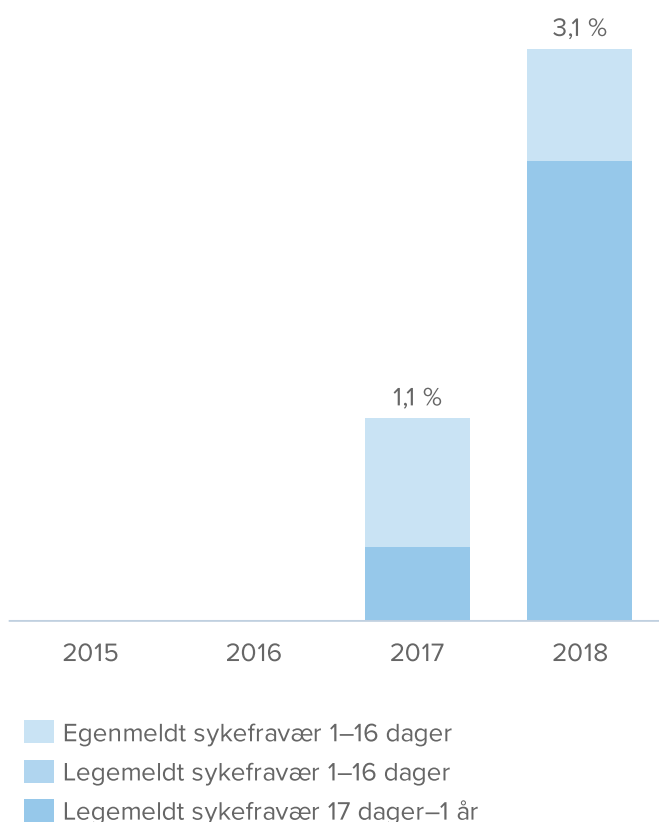
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	4 471	4 255	4 631	5 027
Budsjett	4 822	4 858	4 856	4 871
Avvik	351	603	225	-156

Enheten hadde et merforbruk på 156 190 kroner i 2018.

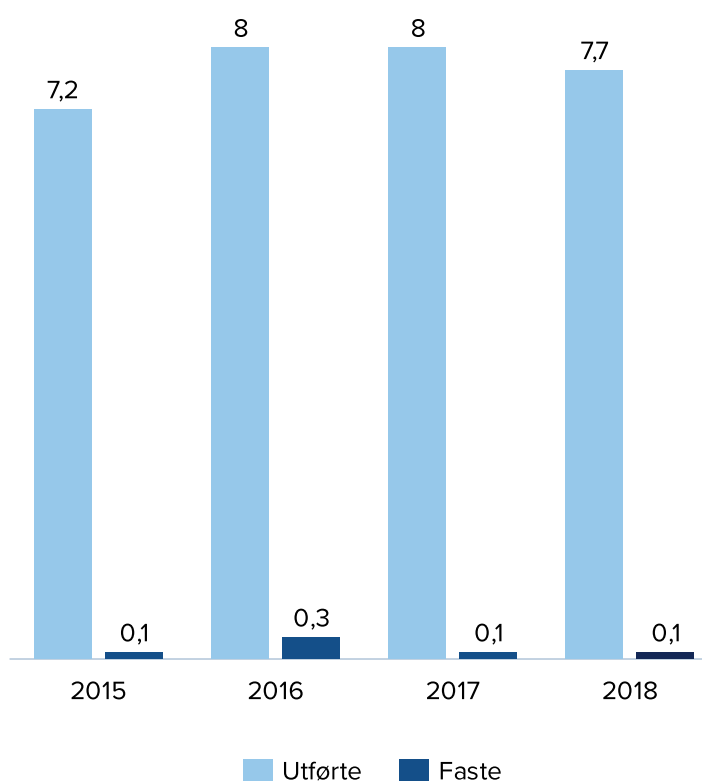
Merforbruket skyldes økte lønnsutgifter til spesialundervisning, samt at enheten nå har lærere med høy utdanning og lang ansiennitet. Bemanningen i barnehagen måtte økes med noen timer per uke på grunn av bemanningsnorm og flere barn under 3 år.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten hadde et samlet sykefravær på 3,1 pst. Det meste av dette sykefraværet er langtidssykefravær. Enheten hadde totalt sett lite sykefravær på årsbasis, men ved en så liten enhet vil det raskt bli store utslag både i positiv og negativ retning. Enheten har nå et pågående langtidssykefravær, noe som er påregnelig i løpet av en tidsperiode. Sykefraværet skyldes ikke forhold ved arbeidsplassen, og det er ikke grunn til å iverksette andre tiltak enn å sørge for nok bemanning.

Årsverk:

Det er relativt stabil bemanning ved oppvekstsenteret. Nedgang i utførte årsverk fra 2017 skyldes i hovedsak sykefravær på slutten av året.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen høsten 2018 viser at enheten ligger over gjennomsnittet på de fleste parametere, og under kun på ett parameter. Dette er et resultat det er grunn til å være fornøyd med. Det er en utfordring med lavt antall respondenter, i tillegg til at gruppen som svarer representerer pedagogisk personale i skole, ansatte i barnehage og renholdsarbeidere. Noen av de ansatte arbeider også på tvers av tjenestene. Denne kompleksiteten kommer ikke på noen måte frem av resultatet, der svarene grupperes i enten barnehage, barneskole eller ungdomsskole. Dersom en går nærmere inn i tallene i fellesfora, vil en raskt kunne komme i konflikt med anonymitetsprinsippet. Skolen prioriterer for tiden systemsak i samarbeid med PPT, og det har derfor ikke vært arbeidet med oppfølging av medarbeiderundersøkelsen ennå. Det vil settes av noe tid til etterarbeid i løpet av våren.

Tjenesteleverandør

Barnehagen har i 2018 hatt stabilt personale som tilrettelegger for innholdsrike dager i barnegruppa. Fokus i 2018 har vært vennskap og språkutvikling.

Ansatte i barnehagen deltar i fellesforum i Molde-temakafe og pedagogisk forum med fokus på ny rammeplan og språkutvikling.

Ansatte i barnehagen har i tillegg hospitert i bybarnehager i løpet av året for å observere praksis i småbarnsavdelinger.

Barnehageansatte på Sekken oppvekstsenter har også ansvar for SFO og leksehjelp.

Foreldreundersøkelsen ble gjennomført samlet for oppvekstsenteret, og i rapporten er det ikke mulig å se om det er foreldre i barnehage eller skole som har besvart. Resultatene av foreldreundersøkelsen viser at enheten kan fortsette å arbeide med foreldreinformasjon og samarbeid foreldre.

På grunn av lavt elevtall, får ikke enheten tilgang til resultater fra elevundersøkelsen som skolen er pliktig til å gjennomføre. Skolen har gjennomført elevundersøkelsen Spekter for elever i 1.–10. trinn i vårsemesteret og høstsemesteret i 2018 for å undersøke trivsel og skolemiljø. Arbeid med å kvalitetssikre system for oppfølging etter Spekter pågår parallelt med SIM-skoleringen i kommunen.

Skolen markerte 50-årsjubileum i desember med åpen dag på skolen og jubileumsforestilling for alle interesserte på kvelden.

I skolen har det i 2018 vært fokusert på å utarbeide nødvendige planer og grunndokumenter, samt revidering av eksisterende planer, oppbygging av felles lagring av nødvendige dokumenter i Sharepoint, etablering av

god møte- og referatstruktur, utarbeidet og implementert visjon og verdier, videreutdanning lærer, samt skoleutvikling med fokus på trygt og godt skolemiljø.

Ansatte i skolen deltar i språksatsingen Språkkommune med ressurslærer i fellesfora og fordyping i kompetansepakken Språkløyper, forum for rådgivere, fellesforum for lærere i nettverk indre, felles faglig forum for alle lærere i Molde, iPad-opplæring, Sol-kursing og Zippys venner.

Bekkevoll ungdomsskole

Hovedtall

-8,0 %

Resultat

2,1 %

Andel av samlet driftsramme

51,1

Årsverk

6,3 %

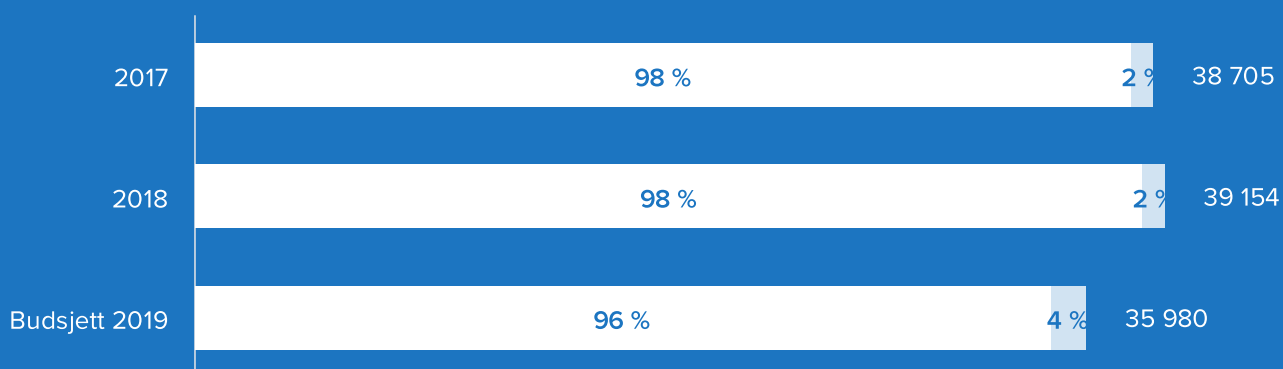
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

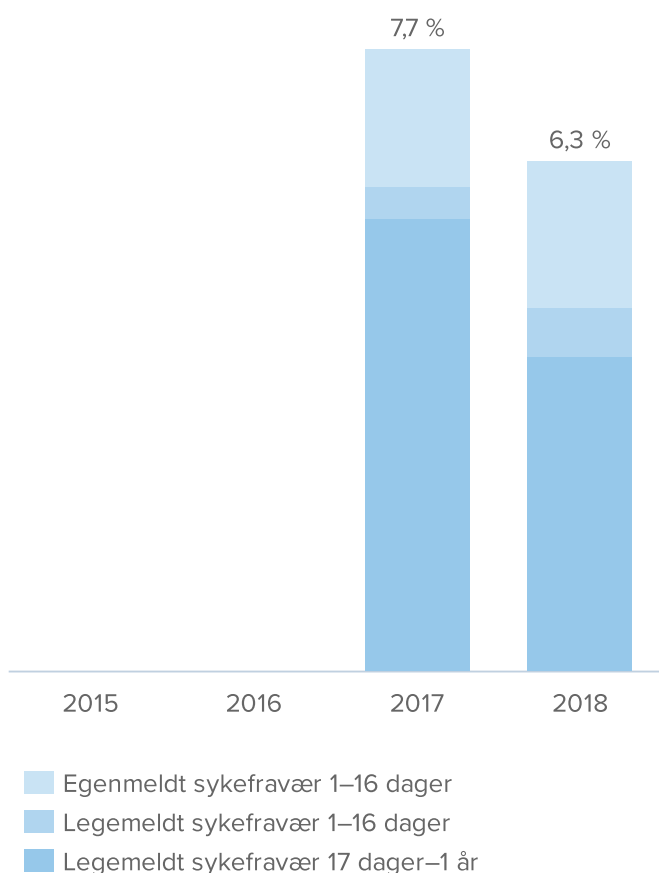
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	31 540	32 123	33 535	34 552
Budsjett	31 509	30 925	31 996	31 980
Avvik	-31	-1 198	-1 539	-2 572

Enheten hadde et merforbruk på 2 572 132 kroner i 2018.

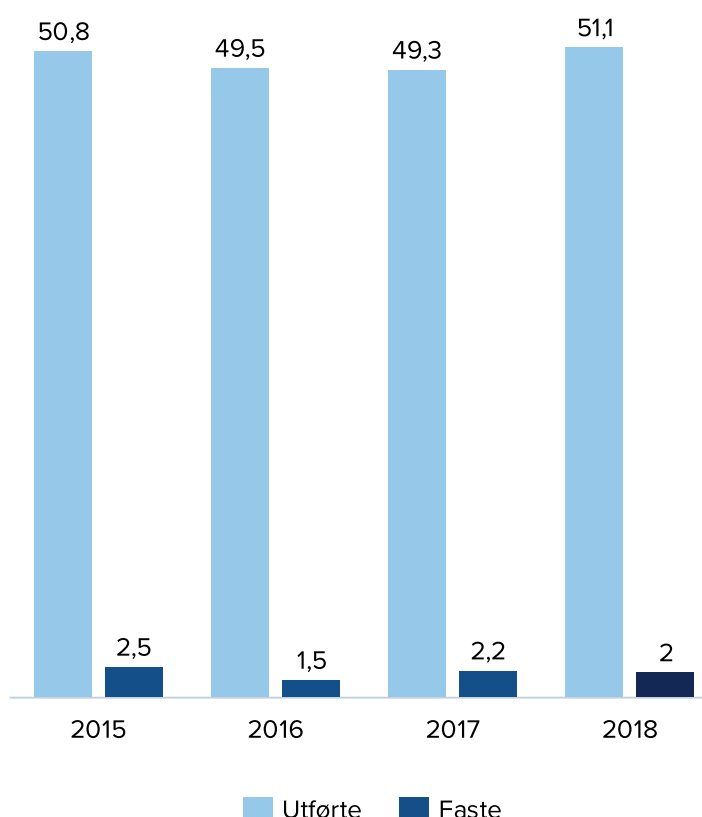
Merforbruket skyldes hovedsakelig lønn lærere og er et resultat av flere ting. Byggets beskaffenhet, med fire 40 baser per trinn, medfører at skolen ikke klarer å dimensjonere driften slik som rammefordelingen mellom skolene krever med tanke på klassetall. I tillegg ble det i 2018 satt i gang tiltak for elever med store og sammensatte vansker både på våren og fra skolestart 2018. Skolen fikk også en uventet økning i antall elever i innføringstilbudet for språklige minoriteter.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har et lavt sykefravær gjennom 2018. Det arbeides kontinuerlig for å holde sykefraværet lavt.

Årsverk:

I 2018 utførte Bekkevoll ungdomsskole 51,1 årsverk. Dette er en økning på knappe to årsverk siden 2017 og kan tilskrives faste årsverk og redusert sykefravær. Årsverk ved inngangen av 2018 er lavere enn ved utgangen av 2018. Dette er i tråd med beskrevne utfordringer. I april og mai måtte det settes inn tiltak knyttet til enkeltelever. I august hadde skolen et stort behov ved oppstart, men tok ned driften noe fra september.

Tjenesteleverandør

Enheten utfører tjenester og oppgaver av høy kvalitet til litt i underkant av halvparten av ungdomsskoleelevene i Molde kommune. Resultater fra undersøkelser viser at elever og foreldre uttrykker tilfredshet. Våren 2018 så skolen for seg at innføringstilbudet ville få langt færre elever. Ved oppstart av skoleåret 2018/2019, viste det seg at elevtallet i denne gruppen økte raskt, og at behovene endret seg.

Bergmo ungdomsskole

Hovedtall

1,0 %

Resultat

1,6 %

Andel av samlet driftsramme

34,6

Årsverk

7,6 %

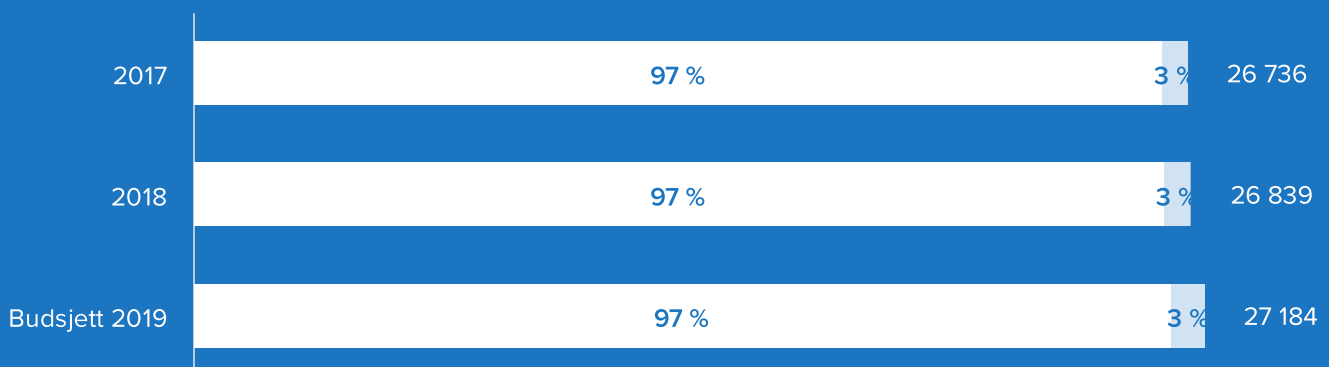
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

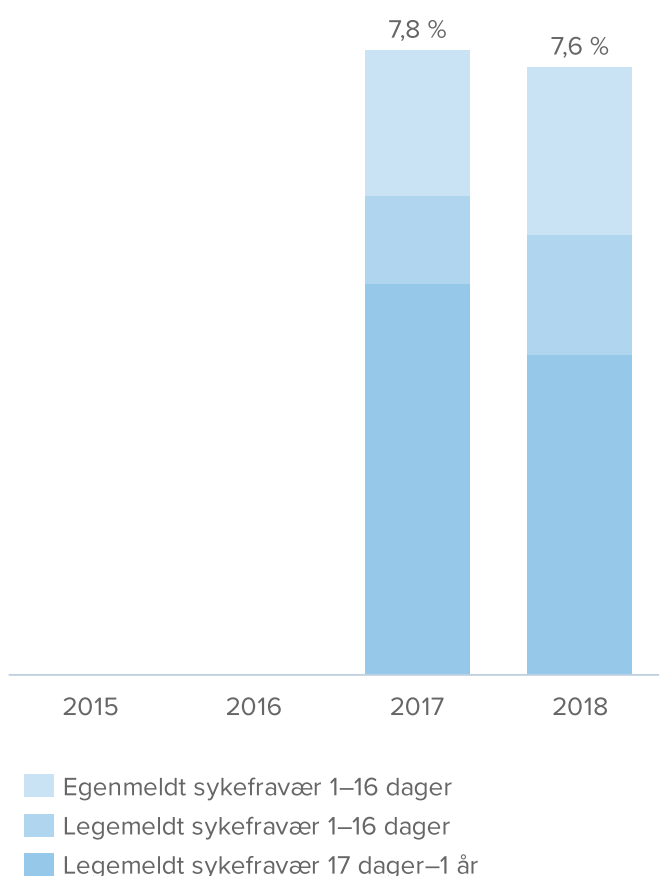
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	22 880	23 181	23 754	24 299
Budsjett	22 874	22 603	22 935	24 536
Avvik	-6	-578	-819	237

Enheten hadde et mindreforbruk på 237 299 kroner i 2018.

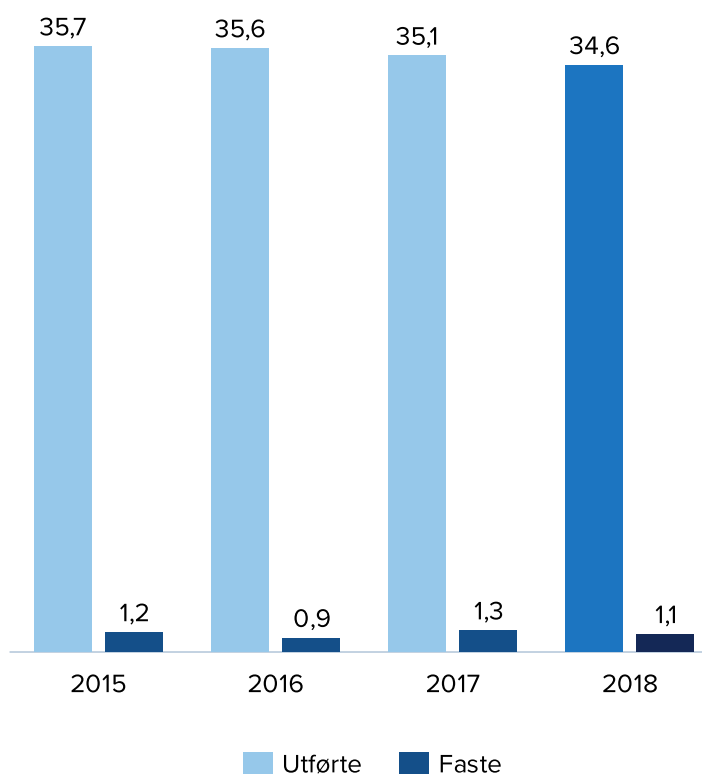
Etter to skoleår med en tildelt ramme med én klasse mindre enn hva som ble gjennomført i praksis, ble det ved omfordeling sommeren 2018 samsvar mellom tildelt klassesall i omfordelingsmodellen og faktisk klassesall. Svært stram planlegging av skoleåret 2018/2019 er årsaken til mindreforbruket.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Sykefraværet er på 7,6 pst, og noe lavere enn for 2017. Langtidsfraværet utgjør noe over halvparten av det totale fraværet og er ikke relatert til arbeidssituasjonen. Enheten arbeider etter vanlige prosedyrer i IA-avtalen og legger opp til at skolen skal ha et oversiktlig, trygt og inkluderende arbeidsmiljø.

Årsverk:

Elevtallet har de siste årene vært økende. Antall utførte årsverk er redusert fra starten av skoleåret 2018/2019.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Svarprosenten på 43,6 pst. er langt under forventet. Gjennomsnittlig skår på flere av faktorene er gjenstand for bearbeiding videre. Det samme gjelder spriket i avgitte svar. I arbeidet videre vil det bli lagt særlig vekt på faktorene mestringsorientert ledelse og relevant kompetanseutvikling.

Tjenesteleverandør

Høsten 2018 ble det gjennomført foreldreundersøkelse med en deltakelse på 48 pst. I all hovedsak er resultatene tilfredsstillende, men skolen ønsker å gripe fatt i de områdene der det er behov for å bli bedre. Foreldrene gir klart uttrykk for at elevene trives på skolen, at de har venner på skolen og at de er motivert til å lære. Med dette utgangspunktet har skolen alle muligheter til å bli enda bedre.

Elevundersøkelsen ble gjennomført for 10. trinn høsten 2018, og 88,8 pst. av elevene på trinnet svarte. På områdene trivsel, vennskap og motivasjon er de relativt enig med sine foresatte (jf. foreldreundersøkelsen). Områdene medvirkning og vurdering for læring er som tidligere år, fortsatt et område skolen vil arbeide for å utvikle.

Skjevik barne- og ungdomsskole

Hovedtall

-13,1 %

Resultat

1,3 %

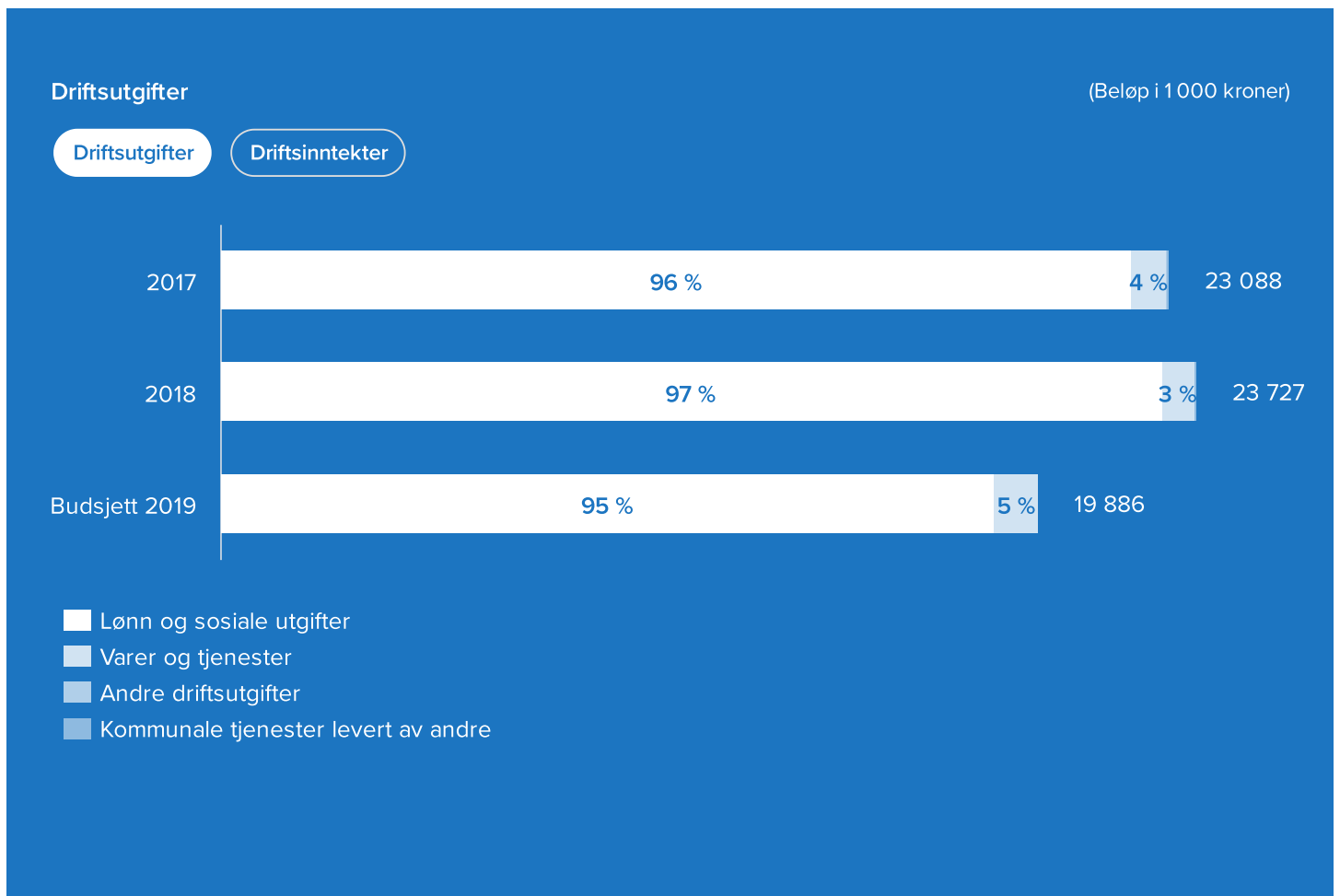
Andel av samlet driftsramme

33,0

Årsverk

6,6 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

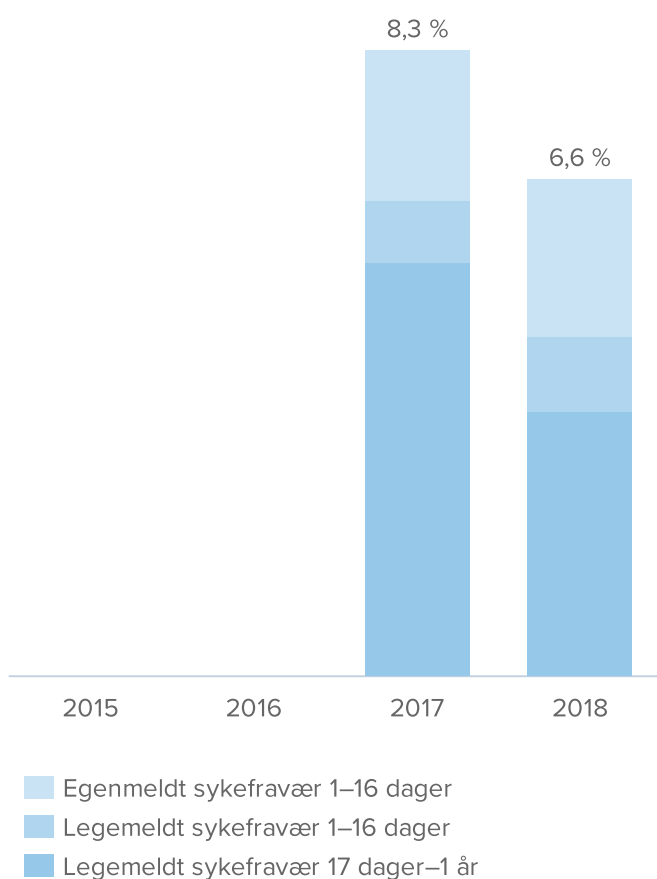
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	19 271	19 172	21 345	21 883
Budsjett	18 529	18 522	19 399	19 353
Avvik	-742	-650	-1 946	-2 530

Enheten hadde et merforbruk på 2 530 043 kroner i 2018.

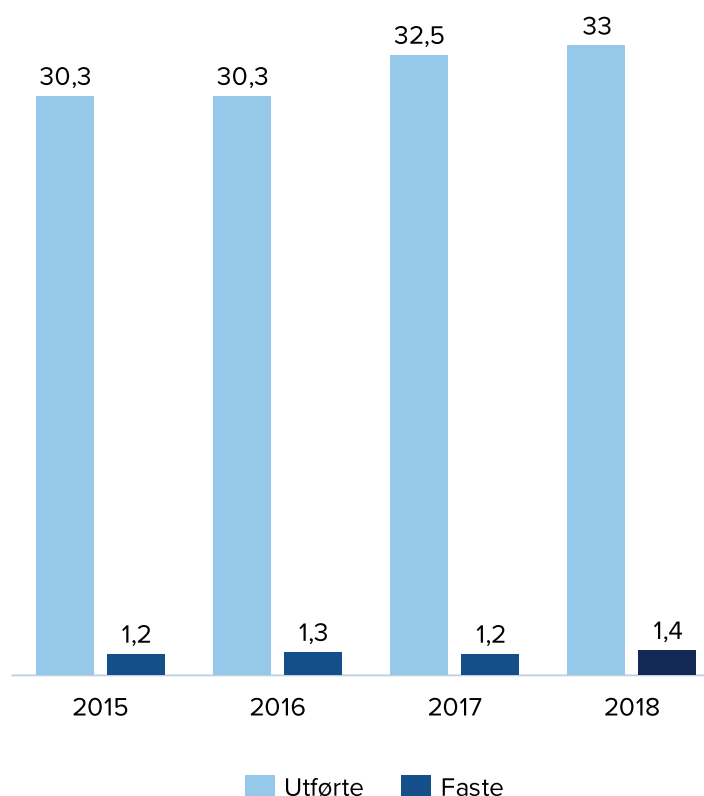
Merforbruket skyldes økte lønnsutgifter til lærere og assistenter på grunn av utfordringer i tjenesten.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Sykefraværet på enheten var lavt lenge. I 2017 hadde skolen en stor økning i sykefraværet. Tallene for 2018 viser en nedgang, og fraværet ble 6,5 pst. Enheten er ikke nede på samme lave nivå som tidligere, men tallene

viser en tydelig nedgang. Det er fortsatt langtidsfraværet som er størst. Fraværet er ikke relatert til utfordringer på jobb.

Årsverk:

Enheten har økt utførte årsverk med et halvt årsverk siden 2017. Økningen skyldes hovedsakelig redusert sykefravær. Antall årsverk har en naturlig sammenheng med merforbruket på enheten.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Skjevik barne- og ungdomsskole har skår over eller likt resultatet med kommunen, landsgjennomsnittet og egne resultat fra undersøkelsen i 2016. Enheten er inne i en prosess med å analysere, prioritere og senere finne tiltak for ytterligere forbedringsarbeid.

Tjenesteleverandør

Skjevik barne- og ungdomsskole har utfordringer med å balansere omfanget av tiltak og budsjettet. Nedbemanning er nødvendig for å komme i balanse.

Det har vært gjennomført foreldreundersøkelse høsten 2018. Det er første gangen undersøkelsen har vært gjennomført på denne måten og med disse spørsmålene. Det betyr at det ikke er mulig å sammenligne med tidligere år. Det er til en viss grad mulig å sammenligne resultat fra foreldreundersøkelsen med resultat fra elevundersøkelsen. Resultatene ligger mellom 4 og 5 på alle faktorer med unntak av ett sted. Unntaket er FAU og SU, der foreldrene gir lavere skår både til FAU og SU sitt bidrag til elevenes beste og eget engasjement i foreldrearbeidet for et godt skolemiljø. Foreldrene sier de er mer aktive rundt klassemiljø enn skolemiljø. Høyest skår har «dialog og medvirkning», «støtte fra lærerne» og SFO som ligger på 4,5 og 4,4. Trivsel på SFO får spesielt høy skår med 4,8.

Elevundersøkelsen gjennomføres årlig i 7. og 10. trinn. Elevene skårer litt lavere enn foreldrene på noen områder. Resultatene varierer fra trinn til trinn, men motivasjon og trivsel daler frem mot 10. trinn. Noen faktorer har litt lavere skår enn andre over tid, slik som vurdering for læring, læringskultur og elevdemokrati og medvirkning. Dette er faktorer som skolen jobber systematisk og langsiktig for å endre.

I 2018 var det stort fokus på læringsmiljø i skolen. Enheten har jobbet hardt for å forbedre rutiner og håndtering av slike saker og mener at skolen har gjennomført et viktig forbedringsarbeid på dette feltet. Dette er også et av de viktigste feltene for videre satsing i skolen.

Molde voksenopplæringscenter

Hovedtall

-22,3 %

Resultat

0,6 %

Andel av samlet driftsramme

50,4

Årsverk

7,9 %

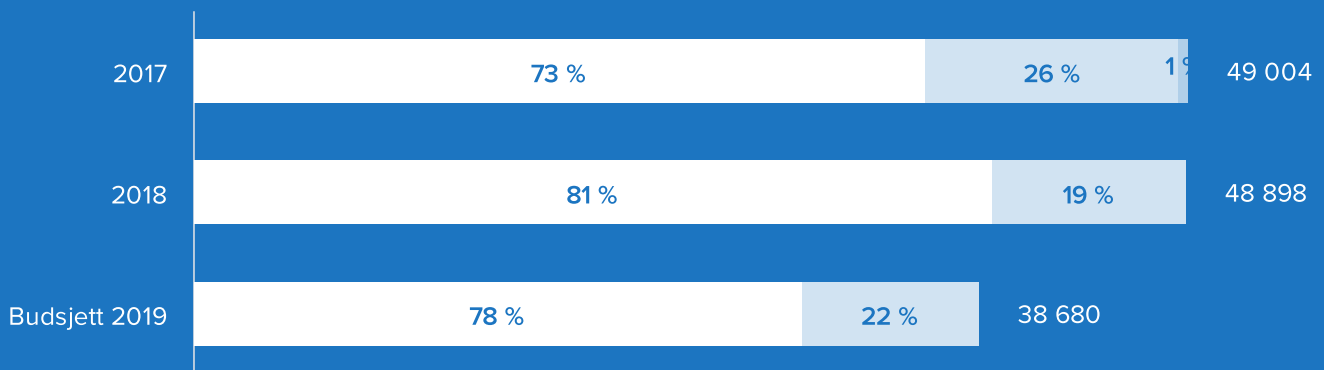
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Målekort

	Mål	2014	2015	2016	2017
Økonomi og organisasjon					
Avvik i forhold til budsjett	0,0 %	0,6 %	4,5 %	18,0	-10,0 % ◆
Arbeidsgiver					
Sykefravær	6,0 %	3,4 %	7,1 %	5,6	2,7 % ●

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

	2015	2016	2017	2018
Regnskap	8 172	7 216	10 579	11 812
Budsjett	8 561	8 799	9 617	9 655
Avvik	389	1 583	-962	-2 157

Enheten hadde et merforbruk på 2 157 402 kroner i 2018.

Molde kommune har de siste årene bosatt enslige mindreårige over 16 år og familier med ungdom over 16 år. Disse ungdommene har lovfestet rett til grunnskoleopplæring. I kommunen er det Molde voksenopplæringscenter som ivaretar grunnskoleopplæring for personer over 16 år. Enheten har de siste to årene fått en stor gruppe elever mellom 16 og 20 år. Noen av elevene kommer fra opplæring ved innføringsklassen ved Bekkevoll ungdomsskole (alder 17+). De fleste av dagens elever trenger minimum 3 års skolegang for å kunne ta grunnskoleeksamen og gå over i videregående skole.

Skolen har i tillegg satt inn ekstra ressurser på grunn av store opplæringsbehov og psykososiale behov.

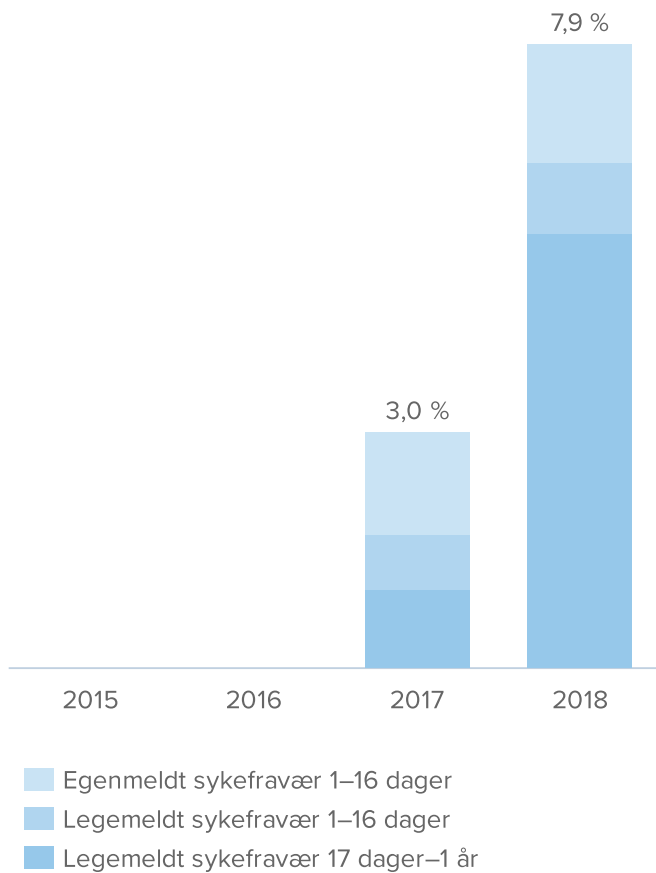
Beløpsmessig har statstilskuddet som Molde voksenopplæringscenter mottar til finansiering av norskopplæring for voksne innvandrere, hatt en relativt liten økning siden 2011 til tross for en stor økning i elevtall. Enheten mottar ikke noe særskilt tilskudd for å finansiere opplæring for personer mellom 16 og 20 år, ut over norsktilskuddet. En gjennomgang av tilskuddsprofilen i 2018 viser at enheten kun mottok norsktilskudd for 20–25 pst. av personene i denne aldersgruppen. Den samme profilen gjelder voksne elever i eksamensklassen i grunnskoleopplæringen. Oppholdsstatus eller oppbrukt rett til tilskudd er årsaken til at så få elever utløser norsktilskudd.

Personer mellom 16 og 18 år har ikke rett til introduksjonsprogram, noe som betyr at disse plassene heller ikke dekkes av inntekter fra internsalg til flyktningtjenesten.

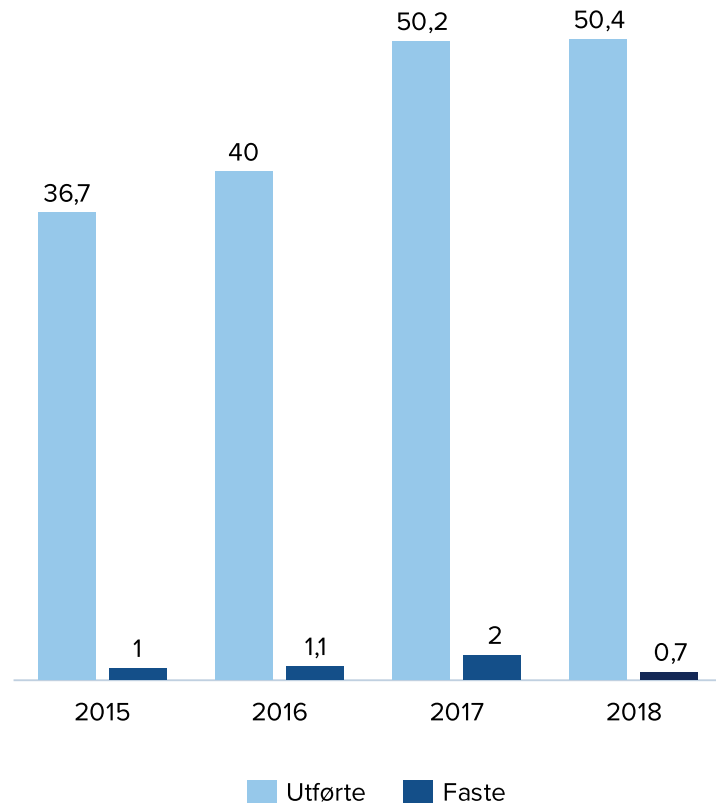
For enheten betyr dette at skolen er pålagt å gi grunnskoleopplæring til denne gruppen, men mottar lite midler for å finansiere opplæringen. Dette er en av hovedårsakene til merforbruk i 2018.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har hatt en svak økning i korttidsfravær på 0,2 pst. fra året før. Økning i legemeldt sykefravær i 2018 er betydelig, og skyldes flere langtidssykemeldinger som har sin årsak utenfor arbeidsplassen. Denne situasjonen vil mest sannsynlig bedres i 2019. Skolen har en aktiv HMS-gruppe, og det er et vedvarende fokus ved enheten på et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.

Årsverk:

I 2018 utførte enheten totalt 50,4 årsverk, som til tross for økningen i faste årsverk er på tilnærmet samme nivå som i 2017. Årsaken til dette er økt sykefravær. Økningen i faste årsverk skyldes at økt bemanning høsten 2017 fikk helårseffekt i 2018. I høstsemesteret hadde skolen totalt 55 ansatte.

Enheten har ansvar for størstedelen av introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger. Skolen hadde i vårsemesteret 2018 rekordmange elever med rett og plikt til norskopplæring og vedtak om to- eller treårig introduksjonsprogram. Behov for grunnleggende utdanning i form av grunnskoleopplæring for denne gruppen, førte også til økt antall elever og klasser i det to-årige grunnskoleløpet ved skolen.

Nyankomne flyktninger med store behov for tilrettelagt opplæring, har også betydd ekstra lærerressurser og behov for assistent. Enheten søker IMDi om tilskudd 2 for elever som er i målgruppen for dette. For 2018

utgjorde tilskuddet 4,3 mill. kroner.

Det har vært en viss nedgang i antall deltakere i introduksjonsprogrammet i høstsemesteret 2018, noe som har medført en reduksjon i antall årsverk i løpet av høsten. Reduksjonen i årsverk vil fortsette i 2019 som følge av nedgang i antall bosatte flyktninger og deltakere i introduksjonsprogrammet.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Svarprosenten for enheten var 83 pst, en bedring på 3 pst. fra 2016. Høyest skår hadde enheten på områdene prososial motivasjon (4,7) og fleksibilitetsvilje (4,7).

Mestringsklima (4,3), mestringsorientert ledelse (3,7) og relevant kompetanseutvikling (3,5) har hatt en forbedring på til sammen ett prosentpoeng fra 2016. Dette er områder som det har vært jobbet systematisk med å forbedre. Økt satsing på pedagogisk ledelse, mer systematisk arbeid med etterutdanning og fokus på praksisfellesskapet som arena for kompetanseutvikling, gir positive resultater.

Innenfor de økonomiske rammene, legges det til rette for at ansatte som trenger og ønsker videreutdanning, får mulighet til det.

Tjenesteleverandør

I 2018 var det totalt cirka kursvirksomhet i samarbeid med bedrifter og næringsliv i 2017. Denne aktiviteten var på et minimum i 2018.

Norskopplæring gis til alle voksne innvandrere med rett og plikt til minimum 550 timer norsk + 50 timer samfunnskunnskap. Gjennomføring av det toårige introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger foregår i tett samarbeid med flyktningtjenesten. Programmet inneholder grunnleggende opplæring i norsk, IKT, matematikk og engelsk, og skal kvalifisere nyankomne flyktninger til videre utdanning eller arbeid.

Det var 87 elever i vårsemesteret og 95 elever i høstsemesteret som hadde vedtak etter opplæringsloven om toårig komprimert grunnskoleopplæring for voksne. I tillegg kom gjesteelever fra andre kommuner.

Det var 83 personer som hadde vedtak om opplæring i grunnleggende ferdigheter eller spesialundervisning på grunnskolens område, jmfør opplæringsloven. Molde voksenopplæringsssenter gir opplæring i alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) som del av rehabiliterende opplæring etter sykdom eller ervervet skade.

I 2018 etablerte enheten skolens ressursteam, som er sammensatt av spesialpedagoger og lærere med særskilt kompetanse innen både grunnleggende ferdigheter og norsk som andrespråk. Dette gir en bedre samordning av skolens opplæring til elever med særlige og sammensatte opplæringsbehov. Ikke minst gjelder dette flerspråklige elever med sammensatte vansker.

Etter avsluttet opplæring i grunnleggende norsk, er det med virkning fra 1. januar 2017 obligatoriske norsk- og samfunnskunnskapsprøver for voksne innvandrere. Vilkår for å kunne søke permanent opphold eller statsborgerskap, er minimumsnivå i muntlig norsk og bestått samfunnskunnskapsprøve. Skolen arrangerer også fra 2017 en egen statsborgerprøve.

Det var 101 elever fra Molde voksenopplæringsssenter som søkte videregående skole i 2018.

Fremtidige utfordringer

I 2017 ble ansvaret for norskopplæring og kvalifisering etter introduksjonsloven flyttet over til Kunnskapsdepartementet, og regjeringen la i november 2018 frem sin Integreringsstrategi for 2019–2022, under tittelen «Integrering gjennom kunnskap». Hovedfokus er mer satsing på formell utdanning på grunnskole- og videregående nivå, for at innvandrere med fluktbakgrunn skal kunne få stabilt høyere deltakelse i arbeidslivet i Norge. Det pekes på at kommunene må gi langt flere i denne målgruppen nødvendig grunnskoleopplæring. Molde voksenopplæring har i flere år hatt en god grunnskoleopplæring for voksne. En stor andel av senterets driftsramme består av statstilskudd, og når en økende andel av elevene ikke utløser norsktilskudd, medfører dette en strammere driftsramme. På grunn av dette må skolen framover ha en langt strengere vurdering av retten til behovsprøvd norskopplæring. Samtidig skjerper myndighetene kravene til innvandreres norskkunnskaper for å kunne søke statsborgerskap, jamfør Regjeringsplattformen (januar 2019).

Det er en utfordring både for den enkelte elev og for Molde kommune at opplæringstilbudet i videregående skole, til unge voksne innvandrere og flyktninger over 25 år, er svært avgrenset. Kunnskapsministeren oppfordrer til felles innsats på tvers av forvaltningsnivåene for å etablere slike målrettede utdanningstilbud. Det krever både økonomiske og administrative ressurser fra kommune og fylkeskommune, men er nødvendig å prioritere for å lykkes med integrering og kvalifisering av flyktninger og innvandrere, og for å forebygge utenforskap.

Lokaler og skolebygg:

Senterets lokaler i Romsdalsgata er utfordrende både i forhold til inneklime og utforming av undervisningsrommene. Når leieperioden utløper medio 2021, må det vurderes mer egnede lokaler.

Siden januar 2017 har skolen leid tilleggslokaler i Grandfjæra. Leieforholdet avsluttes i juni 2019.

Økonomi:

Norsktilskuddet er en svært viktig del av skolens finansiering av norsk- og grunnskoleopplæring. Med et økende antall sekundærbosettinger og personer der tilskuddet er oppbrukt i tidligere bosettingskommuner, betyr det at Molde voksenopplæringscenter får ansvar for opplæring til disse personene uten å ha statlig finansiering. Dette gjør at skolen i 2019 er i en prosess med nedbemanning, samtidig som opplæringsbehovet fremdeles er stort.

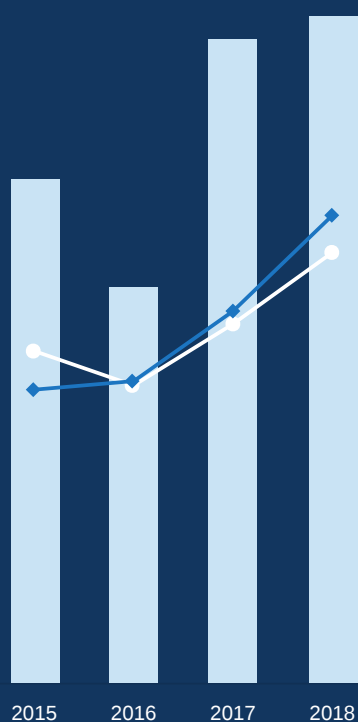
Nye Molde kommune:

Året 2019 vil være et år som skal forberede enheten til å yte tjenester i en ny og større kommune. Innovative og digitale løsninger er viktige redskap for å gi målrettet opplæring og lik tilgang til rettighetsfestet opplæring for alle, uansett bosted. Det vil være en prioritert oppgave for voksenopplæringsfeltet i tiden fremover.

KOSTRA

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	205	211	260	327
●	232	208	251	301
■	354	278	452	467

Netto driftsutgifter til voksenopplæring per innbygger, konsern

Indikatoren viser kommunens netto utgifter til grunnskole- og spesialundervisning for voksne og voksenopplæring etter opplæringsloven. Drift av skolelokalene og skyssutgifter er også inkludert i indikatoren. Utgifter til norsk- og grunnskoleopplæring for innvandrere blir i utgangspunktet finansiert gjennom statlige tilskudd, overføringer og salgsinntekter. Det betyr at dette tjenestetilbudet vanligvis ikke skal påvirke indikatoren.

Indikatoren viser at Molde kommune prioriterer voksenopplæring høyere og av den grunn har høyere utgifter per innbygger enn de kommunen sammenligner seg med. Molde voksenopplæringscenter hadde i 2016 store merinntekter på grunn av utbetalingsprofilen på tilskudd til norskopplæring, noe som medførte en markant reduksjon i indikatoren dette året. Senteret avsatte i 2016 drøye 1,6 mill. kroner av prosjektmidler til bundne driftsfond. Disse midlene ble brukt på prosjekter som løp ut i 2017 og er en medvirkende årsak til økningen i indikatoren i 2017. I tillegg bidro et økt driftsnivå i form av økt bemanning

og utgifter til tilpassing og leie av nye lokaler til en kraftig økning i indikatoren i 2017. Det har vært en relativ svak økning i kommunens indikator i 2018 i forhold til sammenligningsgruppene. Molde voksenopplæringscenter har gjennom hele 2018 hatt tilnærmet samme driftsnivå som i skoleåret 2017/2018. Økningen netto driftsutgifter i 2018 kan hovedsakelig knyttes til et økende antall elever som kommunen ikke mottar norsktilskudd for. Oppholdsstatus eller oppbrukt rett til tilskudd er årsaken til dette.

Andre nøkkeltall

Gjennomførte prøver ved Molde voksenopplæringscenter

	2016	2017	2018
Norskprøver - skriftlig*	91	238	193
Norskprøver - muntlig*	66	247	159
Samfunnskapsprøver *	102	329	130
Statsborgerprøver *	-	61	35
Grunnskoleeksamen **	12	26	30

* tall fra IMDi

** tall fra Udir. (GSI og PAS)

Om enheten

Molde voksenopplæringscenter gir grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne på grunnskolens område, jf. opplæringsloven § 4A.1-2. Grunnleggende opplæring kan gis innen lesing, skriving, regning, muntlige og digitale ferdigheter, og i hele eller deler av grunnskolefag. Skolen gir to- eller treårig eksamensrettet grunnskoleopplæring på fulltid.

Spesialundervisning kan gis til voksne som ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen for å opprettholde grunnleggende ferdigheter.

Skolen gir grunnleggende norskopplæring for innvandrere. Introduksjonsprogrammet gir også grunnleggende opplæring i engelsk, samfunnskunnskap og matematikk, som forberedelse til eksamensrettet grunnskoleopplæring eller videregående skole. Trafikalt grunnkurs, språkassistentkurs, mentorprogram, arbeidslivskunnskap og språkpraksis i ulike bedrifter forbereder til arbeidsliv.

Senteret har i en årrekke jobbet med utviklingsprosjekt for å øke kvaliteten i opplæring og kvalifisering.

I samarbeid med bedrifter gir senteret opplæring i grunnleggende ferdigheter.

Barnehageområdet

Hovedtall

-0,1 %

Resultat

13,6 %

Andel av samlet driftsramme

162,6

Årsverk

10,4 %

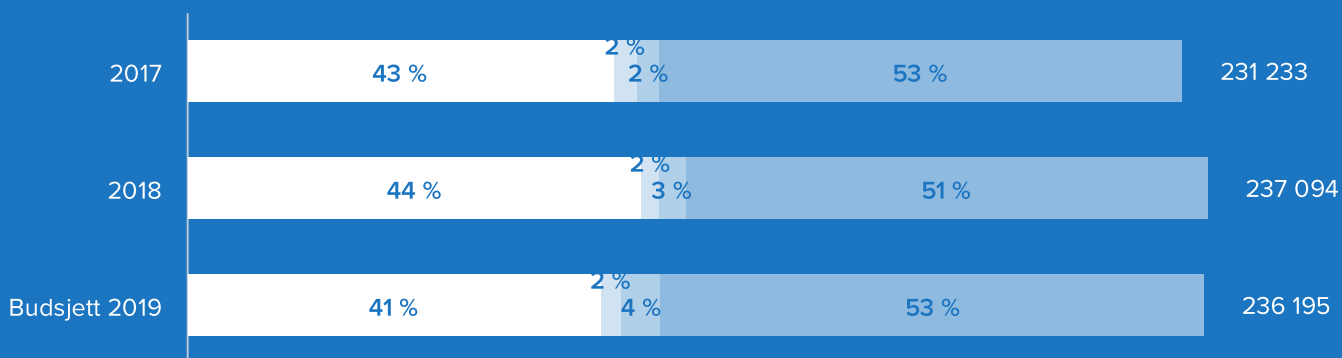
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

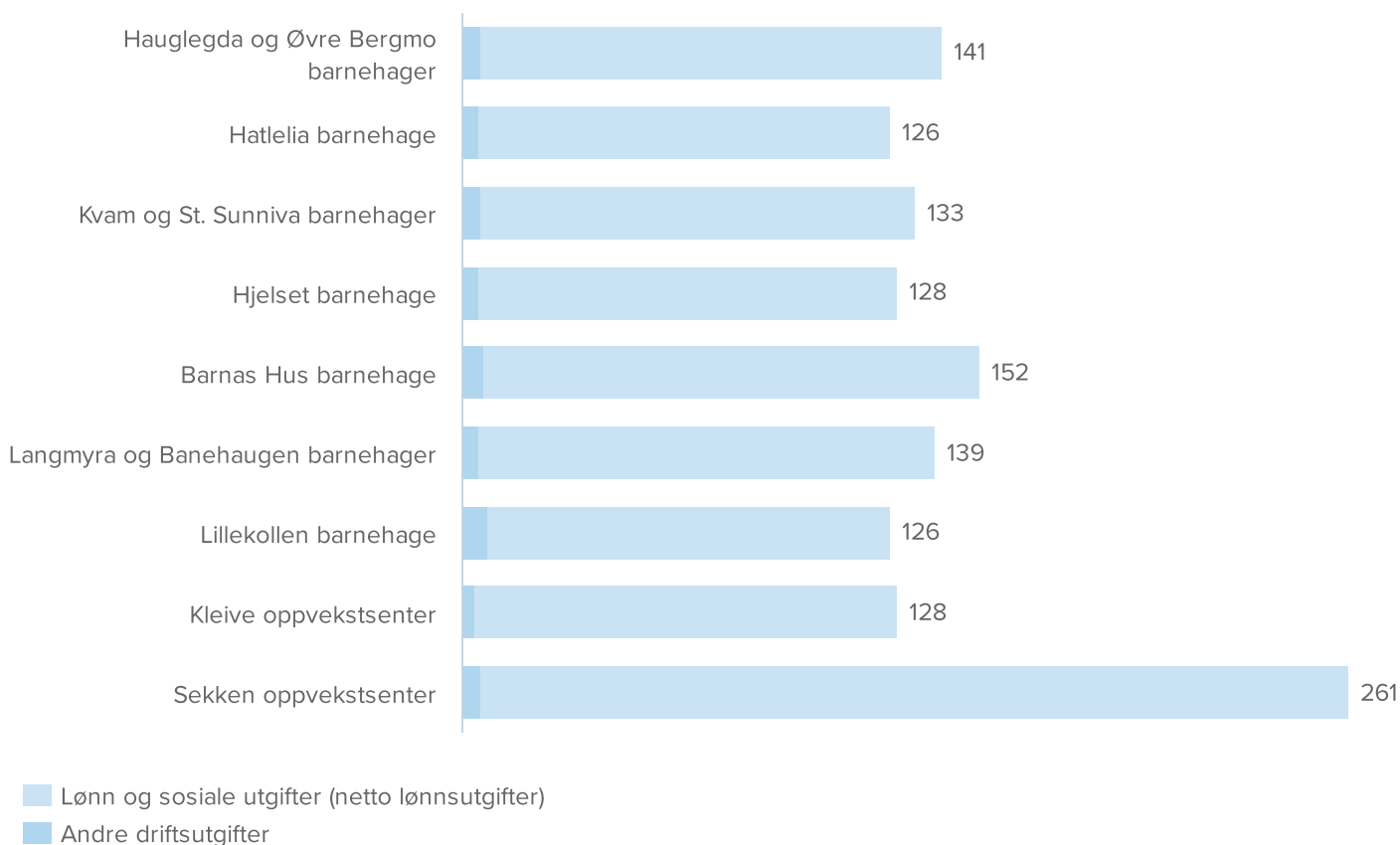
Økonomisk oversikt for barnehageområdet

(Beløp i 1000 kroner)

	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik 2018	Budsjett 2019
Fellesområdet barnehage	127 550	125 837	-1 713	136 824
Hauglegda og Øvre Bergmo barnehager	15 406	15 042	-364	13 548
Hatlelia barnehage	9 313	9 873	560	9 522
Kvam og St. Sunniva barnehager	12 246	12 595	349	11 667
Hjelset barnehage	9 957	10 145	188	8 693
Barnas Hus barnehage	10 593	10 852	259	8 717
Langmyra og Banehaugen barnehager	6 629	6 780	151	6 001
Lillekollen barnehage	12 132	12 552	420	11 920
Totalt på barnehageområdet	203 825	203 676	-149	206 892

Ressursbruk per korrigert heltidsplass*

(Beløp i 1000 kroner)

* En korrigert heltidsplass er et barn over 3 år med full plass. Yngre barn og barn med redusert oppholdstid er omregnet.

Utvikling antall plasser i kommunale barnehager

	2015	2016	2017	2018
Barn 0–3 år	227	208	224	204
Barn 4 år og mer	390	411	382	389
Totalt	617	619	606	593

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

	2015	2016	2017	2018
Regnskap	175 966	190 708	199 435	203 825
Budsjett	180 998	193 564	200 995	203 676
Avvik	5 032	2 856	1 560	-149

Barnehageområdet hadde et samlet merforbruk på 149 137 kroner i 2018.

Barnehageenhetene hadde et samlet mindreforbruk på 1,6 mill. kroner. Mindreforbruket kommer som følge av:

- generell stram økonomistyring og innføring av innkjøps- og ansettelsesstopp
- Lean
- god styring av personalressurser
- vakanser
- samarbeids- og delingskultur og nøktern bruk av vikarer
- refusjoner og salg av tjenester
- innføring av Min Vakt og foreldreportalen

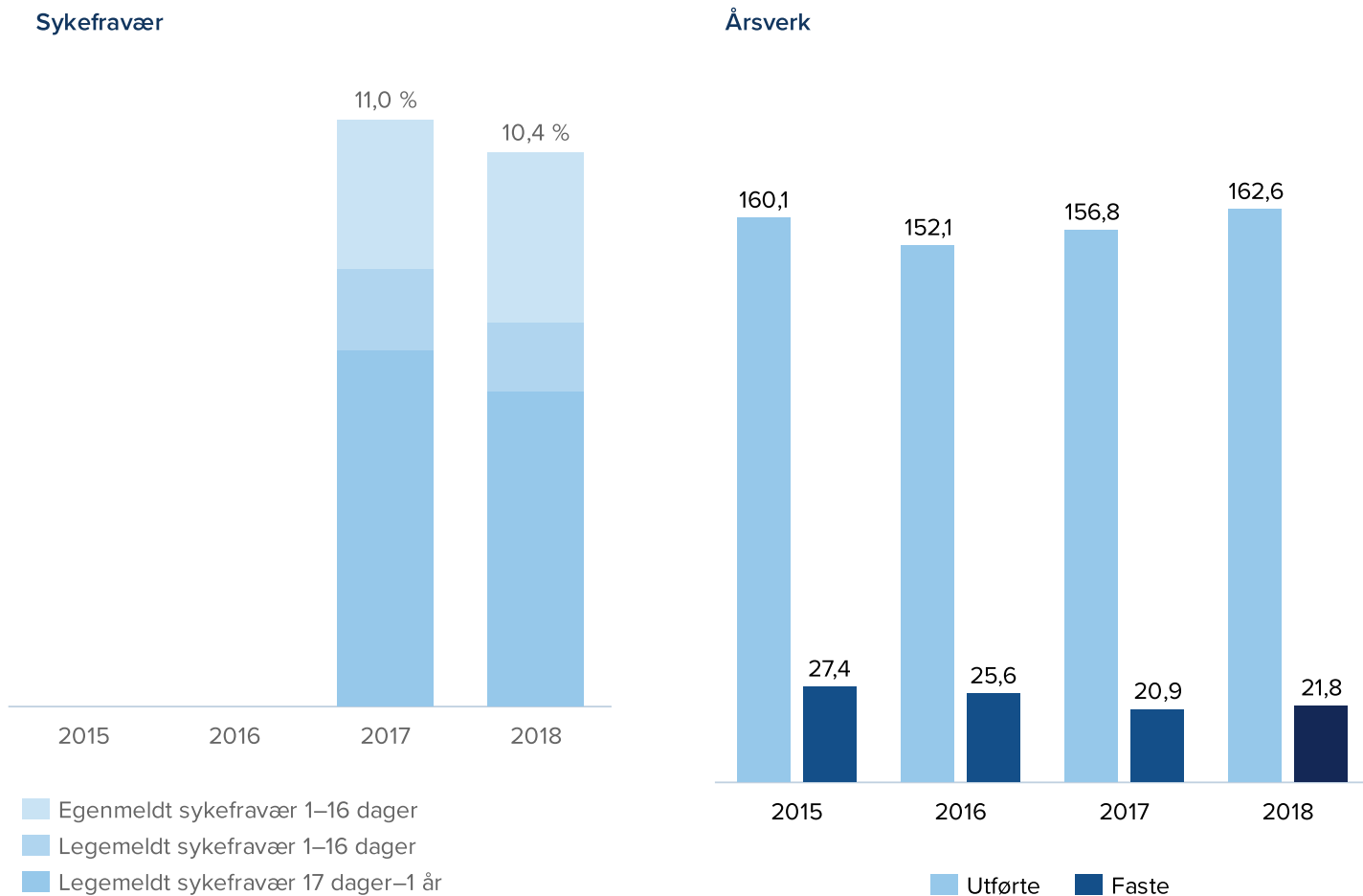
Fellesområdet hadde et merforbruk på 1,7 mill. kroner. Merforbruket skyldes flere forhold. Refusjon for gjestebarn fra andre kommuner ble 1,2 mill. kroner lavere enn budsjettet. Utgiftene knyttet til redusert foreldrebetaling til familier med lav inntekt ble 0,5 mill. kroner høyere enn budsjettet og utgifter til barn med særskilte behov ble 0,8 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Tilskudd til private barnehager, refusjoner mellom kommuner for gjestebarn og ordninger for redusert foreldrebetaling er fastsatt i lov og forskrift og er forhold kommunen ikke kan styre.

Tiltak til barn med særskilte behov (rett til spesialpedagogisk hjelp og/eller tiltak til barn med nedsatt funksjonsevne) vurderes grundig og nøkternt og i tråd med sakkyndig vurdering, lov og regelverk. For å styrke kompetanse og utnytte ressursene optimalt, er det satt i verk en rekke tiltak; verktøyet CosP (trygghetssirkelen), tverrfaglig samarbeid med aktuelle hjelpeinstanser, helsestasjon i barnehagene, samarbeid spesialpedagoger i fagseksjon og PPT, ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) og autismentnettverk. Barnas dokumenterte behov har imidlertid vært slik at budsjetttrammen for tiltakene ikke har vært tilstrekkelig. Dette har vært rapportert gjennom året.

Arbeidet med barne- og ungdomsplanen er viktig for økt kompetanse, tverrfaglig samarbeid og utnyttelse av faglige og økonomiske ressurser til barnas beste.

Arbeidsgiver

Sykefravær:

Sykefraværet i barnehagene er noe lavere enn i 2017, men fortsatt for høyt. Årsakene til fraværet er mange og sammensatte

Barnehagene arbeider kontinuerlig for å øke nærværet og redusere sykefraværet. Prosjektet NED med sykefraværet og samarbeidet med NAV har vært positivt og gir resultat. Systematisk oppfølging av sykemeldte er viktig for å sikre gode løsninger både for enhet og arbeidstaker.

Det arbeides med ergonomi, hygienekunnskap og tiltak for å forhindre smitte. Barnehagearbeid er tidvis tungt fysisk arbeid. Å gjøre barna selvstendige er viktig, mest for barna, men også for å unngå løft og belastning for ansatte. Med svært små barn tett på er smittefaren stor.

En del av fraværet knyttes til svangerskapsrelatert fravær og noe fravær skyldes alvorlig sykdom hvor det tar tid før tilrettelegging er aktuelt. AMU benyttes og det arbeides med kompetanse, kvalitet, trivsel og bedriftskultur.

Årsverk:

Ny nasjonal minimumsnorm for bemanning i barnehage og økt pedagognorm er årsaken til økningen i årsverk.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Barnehagene har arbeidet grundig og systematisk med 10-faktor medarbeiderundersøkelse. Dette gjelder både forberedelse, gjennomføring og etterarbeid. Samlet hadde barnehagene svært god deltakelse, med snitt på 92,3 pst.

Nytteorientert motivasjon (4,7 av 5,0), indre motivasjon og fleksibilitet (4,5) fikk høyest skår. Relevant kompetanseutvikling, lavest med 3,9. Motivasjon for å gjøre noe nyttig for andre (prososial motivasjon) er med andre ord en svært viktig faktor for barnehageansatte.

Til tross for at det satses på flere kompetansetiltak i barnehagesektoren, skåres det lavest på relevant kompetanseutvikling. Det vil derfor være viktig å arbeide videre med, og synliggjøre, kompetansetiltakene blant annet gjennom prosjektet «Til topps med kunnskap og kompetanse», herunder arbeid med språkkommune, syngende kommune, nettverk for arbeid med flerspråklige barn, CosP (trygghetssirkelen), digitalisering, veiledning og refleksjonsgrupper i barnehagene.

Tjenesteleverandør

Resultat fra foreldreundersøkelsen 2018

1 svært misfornøyd/helt uenig – 5 svært fornøyd/helt enig

	Molde				Nasjonalt 2018
	Samlet 2017	Samlet 2018	Kommunale barnehager 2018	Private barnehager 2018	
Ute- og innemiljø	4,1	4,1	4,0	4,1	4,1
Relasjon mellom barn og voksen	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Barnets trivsel	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7
Informasjon	4,1	4,2	4,1	4,3	4,2
Barnets utvikling	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Medvirkning	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Henting og levering	4,2	4,3	4,2	4,3	4,4
Tilvenning og skolestart	4,3	4,4	4,4	4,4	4,5
Tilfredshet	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Barnehagene gjennomførte Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse i november 2018. Resultatene er offentliggjort på www.barnehagefakta.no

Barnehagene har et snitt på 4,5 av 5 mulige. Kommunale og private barnehager har samme totalsnitt. Dette er et svært godt resultat. Høyest skår gir foresatte på barnets trivsel (4,7), barnets utvikling (4,6) og på relasjon mellom barn og voksne (4,5). Dette er viktige indikatorer på at barna har det bra i barnehagen.

Svarprosenten har gjennomgående vært høy på foreldreundersøkelsene. I 2018 var samlet svarprosent i Molde på 72,2 pst., kommunale barnehager 66,4 pst. og private barnehager 77,1 pst. Ikke alle private barnehager deltok på undersøkelsen i 2018.

Barnehagene analyserer og bearbeider resultatene i samarbeidsutvalget og med foreldregruppene. Dialogen i etterkant av undersøkelsen og forbedringer som følge av foresattes tilbakemeldinger er viktige i barnehagens kvalitetsarbeid. Høy tillitt mellom barnehage og foresatte er avgjørende for at også de kritiske tilbakemeldingene

kommer frem. Det er sentralt i alt forbedringsarbeid. Gode resultat gjennom mange år, indikerer at ansatte tar dette ansvaret på alvor og har god kultur for å anerkjenne og lytte til foresattes tilbakemeldinger.

Gjennomgående gode resultat både lokalt og nasjonalt over mange år tilsier at barnehagepersonale har høy kompetanse på relasjonsbygging og dialog med barn og foresatte.

Fremtidige utfordringer

Gjennomføringen av kommunereformen vil kreve stor innsats i hele sektoren. Nye Molde kommune vil ha 17 kommunale og 17 private barnehager. For å lykkes med kommunereformen vil det være avgjørende å skape et godt fellesskap, gode kulturer og kontinuerlig fokus på kvalitetsarbeid til barnas beste.

Fremtidige utfordringer i barnehagesektoren i Molde er belyst i «Fremtidens barnehage i Molde. Barnehageplan 2016–2026». Planen ble behandlet i Molde kommunestyre i november 2016. Kommunestyrets vedtak legger føringer for strategier og tiltak i barnehagesektoren fremover. Med ny kommune i 2020, må planen harmoniseres med de to andre kommunene og arbeidet videreutvikles i fellesskap.

Utfordringene fremover vil være å finansiere og sikre tiltak i tråd med planen og utvikle felles planverk for nye Molde kommune.

Siden 2016 har det vært arbeidet med mange av tiltakene i planen. Prioriterte tiltak nå er:

- realisering av nye Hatlelia barnehage, ferdigstilles i 2019
- nye Lillekollen barnehage, oppstart 2019/2020
- utfasing av Banehaugen barnehage, høsten 2019
- utfasing av St. Sunniva barnehage vurderes i sammenheng med realisering av nye Lillekollen barnehage (utfasingen av St. Sunniva har skapt debatt, men arbeidet er i tråd med vedtatt barnehageplan)
- rekruttere flere barnehagelærere og legge til rette for at ansatte får økt kompetanse i tråd med nasjonale, regionale og lokale føringer
- økt digital kompetanse og bedre effektivitet ved bruk av digitale løsninger
- kvalitetsarbeid i en samlet barnehagesektor i prosjektet «Til topps med kunnskap og kompetanse – implementering av ny rammeplan i Moldebarnehagene»
- FUB (foreldreutvalg i barnehagen) for samtlige kommunale og private barnehager er startet opp
- deltakelse i språkkommuner og syngende kommuner - samarbeid med skole, kulturskole, PPT, hovedtillitsvalgte, Nettet og Midsund kommuner

Følgende strategier er lagt til grunn i «Fremtidens barnehage i Molde. Barnehageplan 2016–2026»

Fremtidens barnehage – kapasitet

Molde kommune vil:

- arbeide for full behovsdekning av barnehagekapasitet
- utnytte fleksibiliteten i eksisterende drift maksimalt
- kanalisere vekst i sentrum til barnehager som har arealmulighet til utvidelse
- harmonisere utvidelse med nødvendig oppgradering av bygningsmasse
- gradvis fase ut barnehager som ikke anses drivverdige på sikt
- utnytte midlertidig godkjente lokaler for å dekke behovet i overgangsperioder

Fremtidens barnehage – lokalisering

Molde kommune vil:

- at det legges til rette for barnehager i alle deler av kommunen, nærmiljøbarnehage skal være et førende prinsipp
- sikre god strategisk lokalisering ved utbygging av kapasitet
- vurdere videre arealbehov i fremtidige arealplaner

Fremtidens barnehage – eierstrategi

Molde kommune vil:

- eie og drive barnehager av særlig strategisk betydning
- eie og drive minst 50,0 pst. av barnehagevolumet
- videreføre mangfold og variasjon i eierstruktur

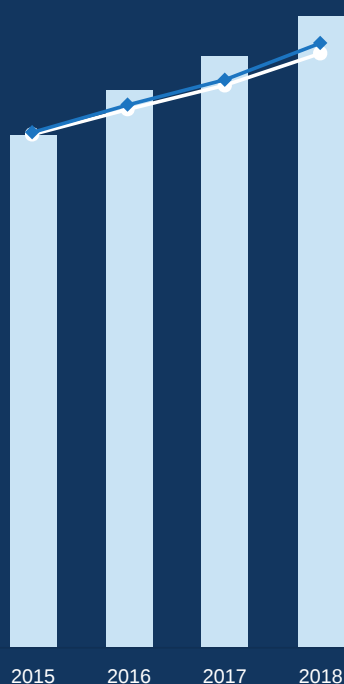
Fremtidens barnehage - kvalitet

Molde kommune vil:

- arbeide for at det skal være minst 50,0 pst. barnehagelærere i grunnbemanningen i de kommunale barnehagene
- arbeide for å redusere antall barn per voksen
- legge til rette for at ansatte får økt kompetanse i tråd med nasjonal og lokal kompetansestrategi
- sikre at barnehagene gir tilbud om småbarnsgrupper til de yngste barna
- at nye barnehager har kapasitet til minimum 70 og til vanlig opp til cirka 120 barn
- arbeide for nært samarbeid med hjemmene
- styrke tverrfaglig samarbeid

KOSTRA

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	130 611	137 613	143 919	153 249
●	130 067	136 470	142 507	150 636
■	130 112	141 498	150 149	160 393

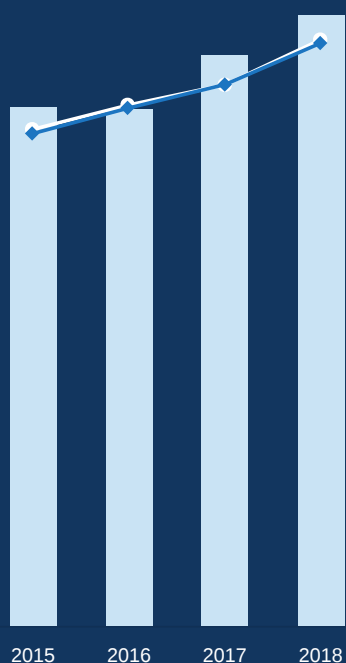
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger 1–5 år, konsern

Indikatoren viser kommunens utgifter til barnehagedrift. Dette inkluderer egen barnehagedrift og tilskudd til private barnehager. Videre inngår tiltak som er knyttet til integrering av barn med spesielle behov og tiltak for å tilrettelegge tilbudet til spesielle barnegrupper. Konserntall inkluderer også utgifter i Molde Eiendom KF til drift av kommunens barnehagebygg med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg. Utgiftene er fordelt på antall innbyggere i målgruppen.

Indikatoren viser at Molde kommunes utgifter ligger over de kommunene det er naturlig å sammenligne seg med i 2018, og økte med over 10 000 kroner per barn fra 2017 til 2018. Samlet var netto driftsutgifter til barnehage 14,1 mill. kroner over nivået i kommunegruppe 13 i 2018. Netto driftsutgifter til barnehage i Molde kommune økte med 2,3 pst. fra 2017 til 2018. Samtidig gikk antall barn i aldersgruppen 1–5 år ned med 4,2 pst., en nedgang på 63 barn. Samlet gjorde det at netto driftsutgifter per barn økte med 6,8 pst. fra 2017 til 2018.

Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger 1-5 år i Molde kommune har de fire siste årene hatt en gjennomsnittlig økning på 7,2 pst. i året. Dette er høyere enn veksten i kommunegruppe 13 som har hatt en gjennomsnittlig økning på 5 pst. i året. Den generelle lønns og prisveksten har til sammenligning vært 2,6 pst. i året i samme periode.

■ Molde kommune
● Kommunegruppe 13
◆ Landet uten Oslo

◆	178 477	187 734	196 204	211 246
●	179 993	188 819	196 116	212 470
■	188 400	187 908	207 592	222 086

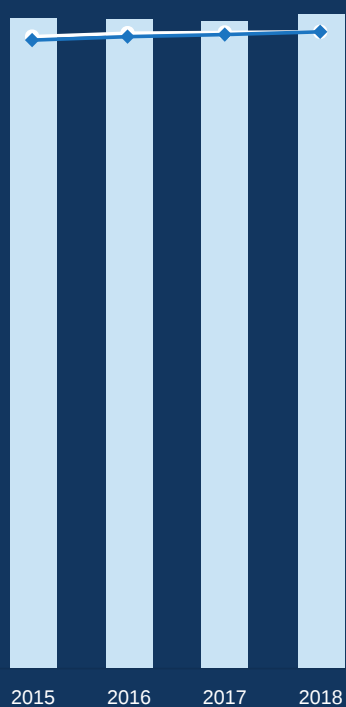
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager per barn i kommunale barnehager, konsern

Indikatoren viser brutto driftsutgifter til kommunens egen tjenesteproduksjon i barnehage mens tilskudd til private barnehager ikke er med i denne indikatoren. Tiltak for barn med spesielle behov inngår. Indikatoren skal si noe om enhetskostnadene i kommunale barnehager. Konserntall inkluderer også utgifter i Molde Eiendom KF til drift av kommunens barnehagebygg med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg. Utgiftene er fordelt på antall barn i kommunale barnehager per 15. desember.

Indikatoren viser at utgiftene per barn i de kommunale barnehagene i Molde ligger omtrent 10 000 kroner over kommunegruppe 13 i 2018. Avstanden til kommunegruppe 13 er redusert fra 2017 til 2018. I kommunegruppe 13 var økningen på 8,3 pst., mens den var 7,0 pst. for Molde kommune. Den store utgiftsøkningen må sees i sammenheng med innføring av bemanningsnormen i barnehage fra august 2018.

Sammenlignet med kommunegruppe 13 er korrigerede brutto driftsutgifter i Molde kommune 7,8 mill. kroner høyere enn kommunegruppe 13 på ordinært opphold. Den er 1,6 mill. kroner lavere på tilrettelagte tiltak for barn med funksjonshemming og 0,5 mill. kroner lavere på barnehagelokaler.

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	91,0	91,5	91,8	92,2
●	91,5	92,0	92,1	92,2
■	94,4	94,2	93,9	95,1

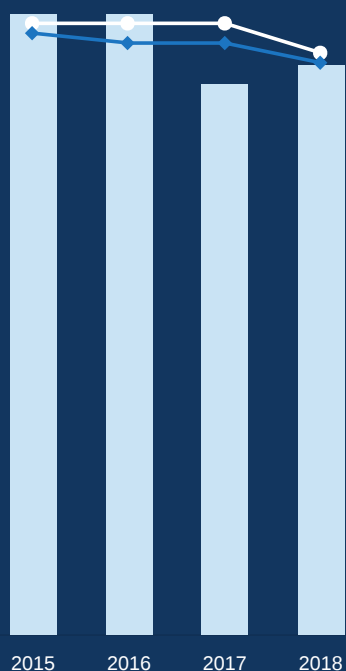
Barnehagedekning, konsern

Indikatoren viser hvor stor andel av barna i aldersgruppen 1–5 år som går i barnehage i pst. Molde kommune hadde i 2018 en dekningsgrad på 95,1 pst. Det vil si at 95,1 pst. av alle barn i alderen 1–5 år har plass i barnehage i kommunen. Sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet uten Oslo, så er barnehagedekningen noe høyere i Molde kommune. Kommunegruppe 13 har til sammenligning en dekningsgrad på 92,2 pst.

Ved utgangen av 2018 er antall barn i aldersgruppen 1–5 år redusert med 63 barn sammenlignet med året før. Samtidig er antall barn i barnehage redusert med bare 43 barn, hvorav en reduksjon på 14 barn i de kommunale barnehagene og 29 barn i de private barnehagene. Dekningsgraden er derfor økt fra 2017 til 2018.

Barnehagedekning vil være avhengig av etterspørsel etter barnehageplasser i den enkelte kommune, samt hvor mange barn fra nabokommunene som har plass i kommunen.

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	6,1	6,0	6,0	5,8
●	6,2	6,2	6,2	5,9
■	6,3	6,3	5,6	5,8

Barn per voksen

Indikatoren viser antall barn per årsverk i grunnbemanningen i kommunale og private barnehager som et mål på kvalitet. Grunnbemanningen er de ansatte i barnehagen som jobber direkte med barna. Antall barn er omregnet i forhold til alder og oppholdstid.

I 2018 vedtok Stortinget et minimumskrav til grunnbemanning (en bemanningsnorm) for barnehager. Normen innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per seks barn korrigert for alder og oppholdstid.

Tallene viser at Molde i gjennomsnitt hadde en høyere bemanning enn normen både i 2017 og i 2018. I 2018 var det en vesentlig styrking i grunnbemanningen både i kommunegruppe 13 og for landet uten Oslo, slik at de er kommet på nivå med Molde.

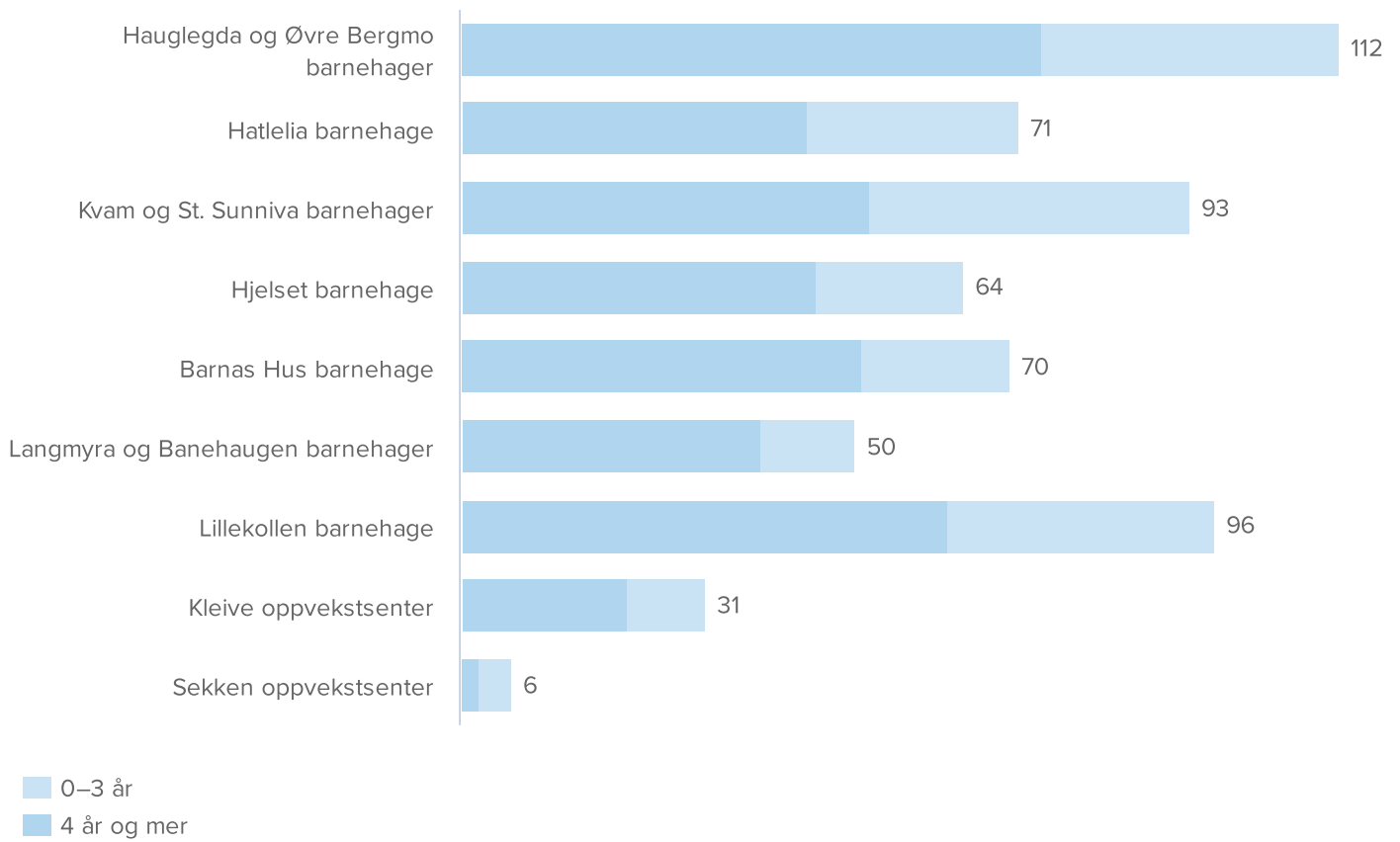

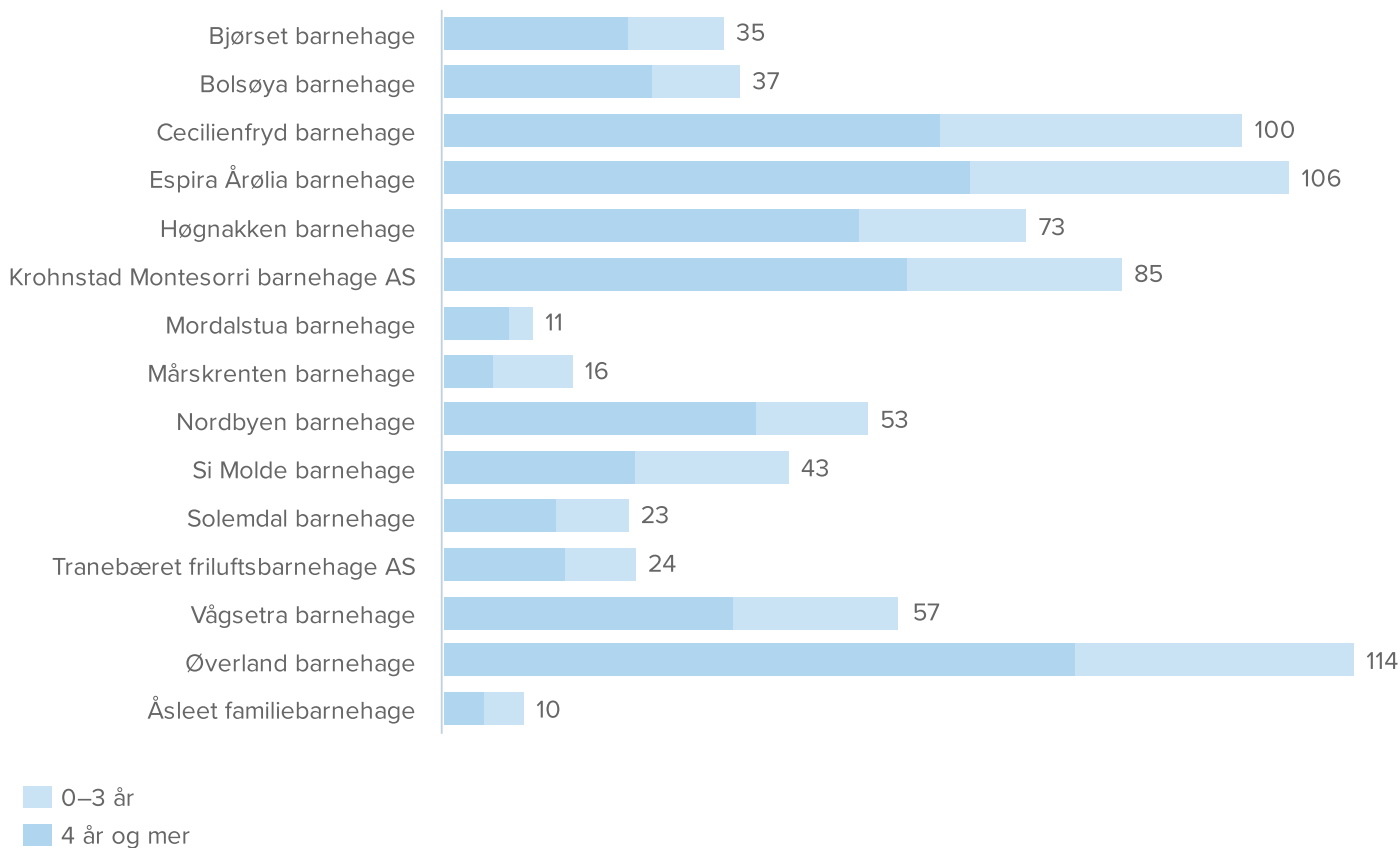
Andre nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Prioritering									
Korrigerte brutto driftsutgifter til ordinært opphold per innbygger 1-5 år	151 110	168 013	176 976	147 662	152 338	163 780	150 851	156 543	168 204
Korrigerte brutto driftsutgifter tilrettelagte tiltak per innbygger 1-5 år	19 128	20 729	25 118	24 210	25 648	27 876	18 781	20 320	22 199
Korrigerte brutto driftsutgifter barnehagelokaler per innbygger 1-5 år	17 670	18 850	19 992	16 946	18 130	20 814	18 102	19 341	20 844
Dekningsgrad, i pst.									
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	3,1	1,6	2,8	5,2	5,2	5,1	4,4	4,3	4,2
Andel barn 1–2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1–2 år	85,6	86,4	89,4	83,3	83,6	84,1	82,6	83,0	84,0
Andel barn 3–5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3–5 år	99,6	98,9	98,4	97,4	97,4	97,3	97,2	97,3	97,3
Andre nøkkeltall									
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kroner), konsern	61	66	71	62	64	69	62	64	69
Andel barn, ekskl. minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager, i pst.	3,4	4,0	0,0	5,0	3,7	0,0	4,5	3,6	0,0
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (kvm)	5,6	5,7	6,0	5,5	5,6	5,7	5,9	6,0	6,2
Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (kvm)	5,2	5,2	5,3	5,2	5,2	5,3	5,3	5,4	5,4
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene, i pst.	9,5	10,1	9,6	9,4	9,6	9,9	7,8	8,1	8,4
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	33,0	32,5	33,5	38,0	38,8	40,4	38,3	38,9	40,8

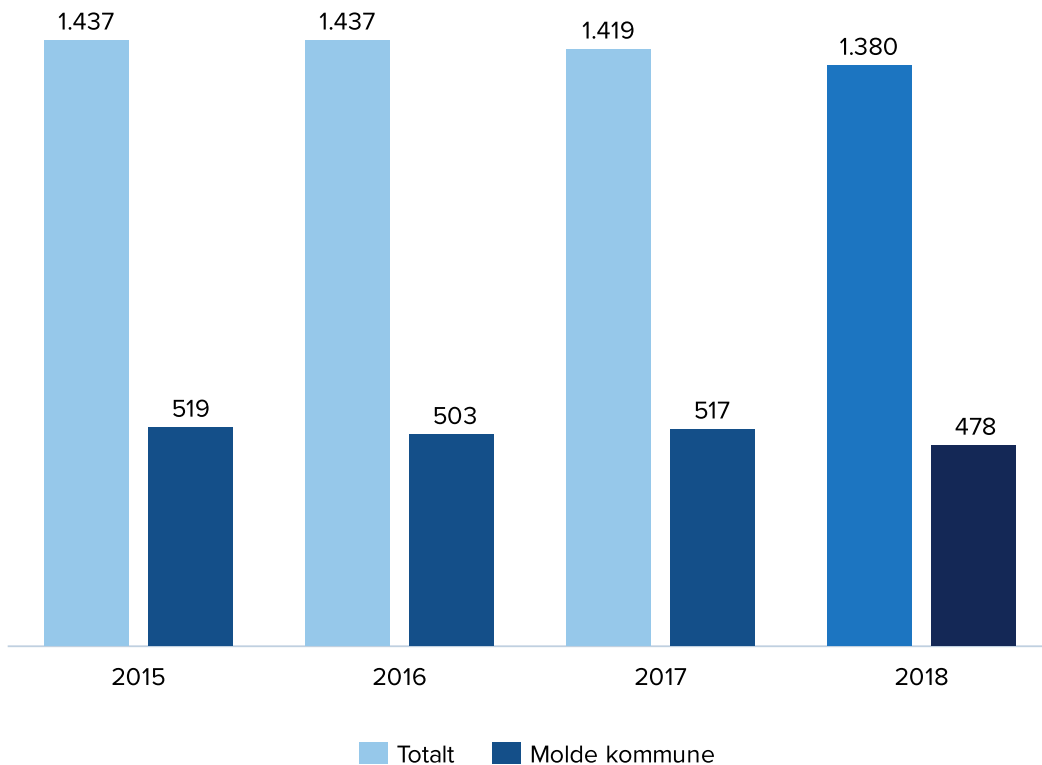
Andre nøkkeltall

Antall barn i barnehager fordelt på aldersgrupper

Antall barn med barnehageplass per 15. desember

Om området

Barnehagens samfunnsmandat er fastsatt i barnehageloven. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet, som i samarbeid og forståelse med hjemmet, skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Det er stort mangfold av tilbud med totalt 27 barnehager i Molde, 15 private og 12 kommunale. Dekningsgraden i aldersgruppen 1–5 år er på 95,1 pst.

Barnehageeier og barnehagemyndighetens ansvar

Kommunen er både eier og lokal barnehagemyndighet. Kommunen som barnehageeier skal drive virksomheten i tråd med gjeldende regelverk.

Barnehagemyndigheten skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med regelverket. Barnehagemyndigheten har overordnet ansvar for godkjenning, tilsyn, dispensasjoner, veiledning, samordnet opptak, kvalitetsutvikling, planlegging og videreutvikling av barnehagetilbudet i tråd med lovverk og sentrale og lokale føringer.

Kommunen har ansvar for at barn med nedsatt funksjonsevne prioriteres ved opptak til barnehage. Fagseksjonen fattet vedtak om ressurser til spesialpedagogisk hjelp, tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne og tiltak for minoritetspråklige barn.

Kommunen skal samordne barnehageopptaket og har ansvar for at alle barn med rett til barnehageplass får et tilbud.

Hauglegda og Øvre Bergmo barnehager

Hovedtall

-2,4 %

Resultat

1,0 %

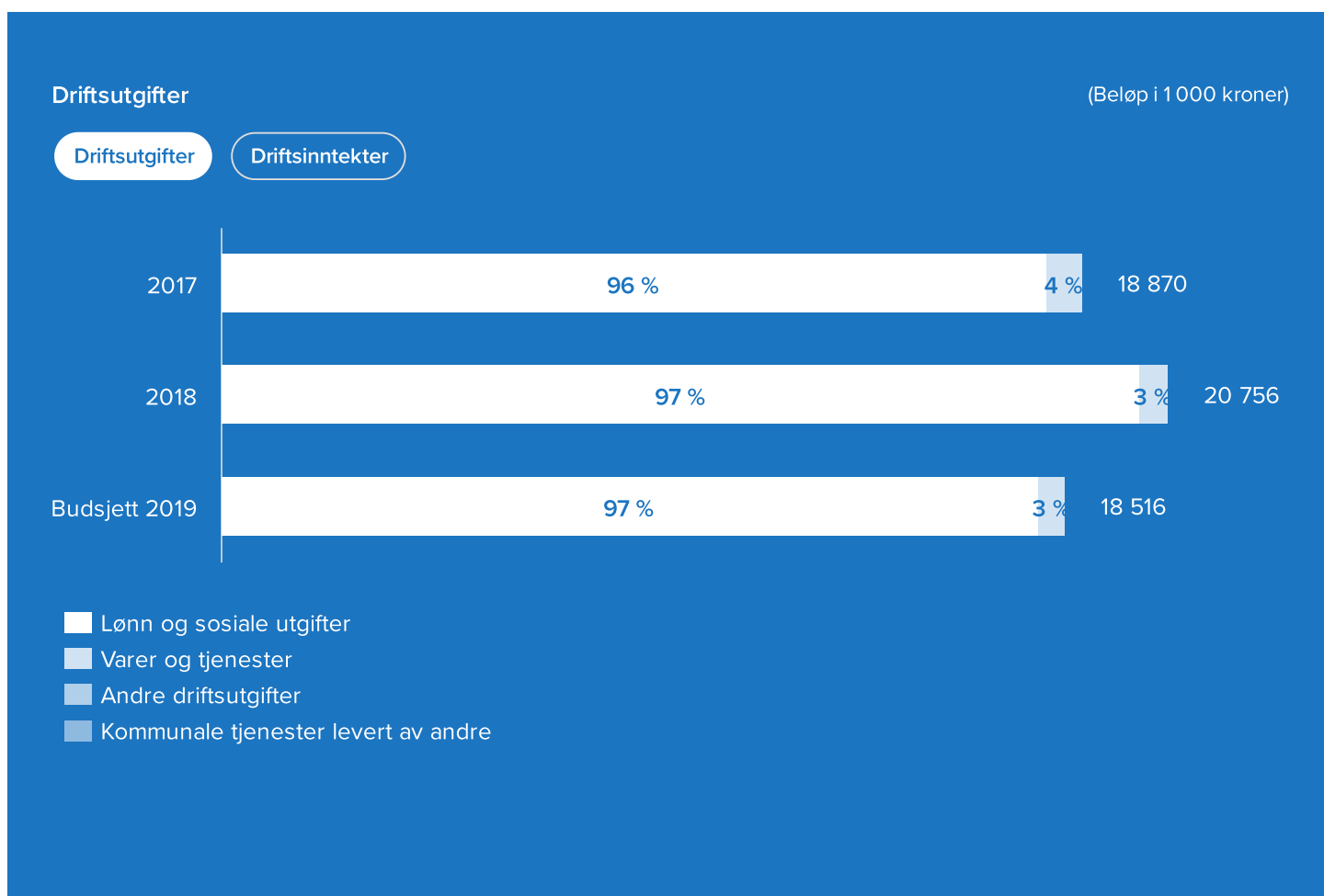
Andel av samlet driftsramme

31,0

Årsverk

11,9 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

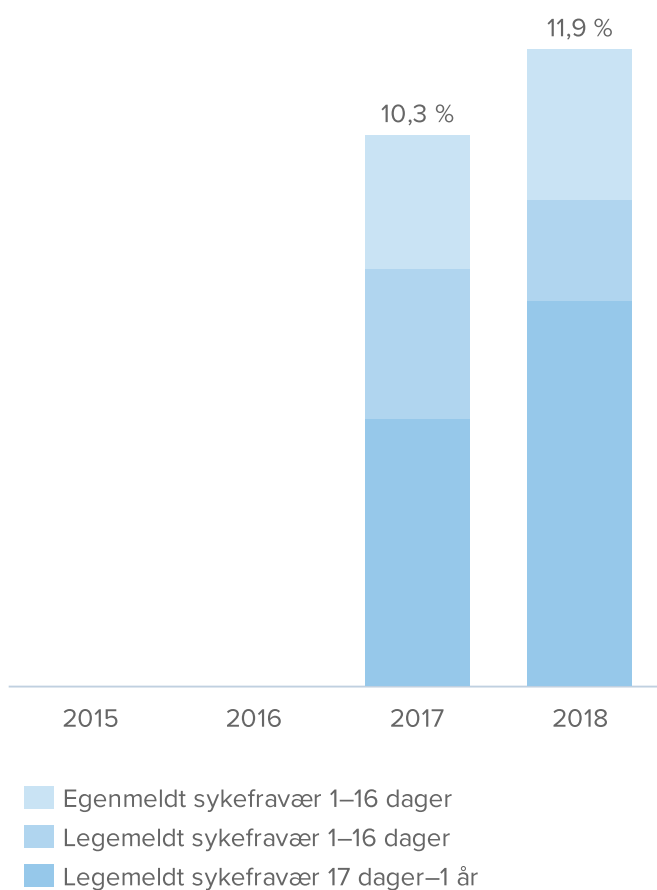
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	11 844	12 791	14 169	15 406
Budsjett	12 078	12 800	14 249	15 042
Avvik	234	9	80	-364

Enheten hadde et merforbruk på 363 829 kroner i 2018.

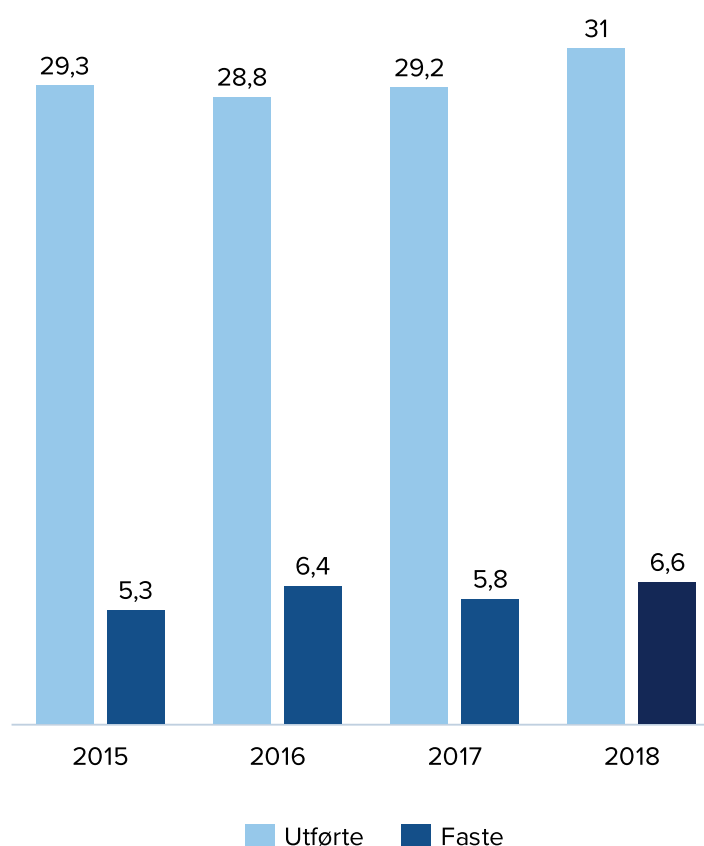
Enheten hadde høyere lønnsutgifter enn budsjettet. Dette er knyttet til barn med særskilte behov samt at enheten har lønnet to enhetsledere i en overgangsfase.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Sykefraværet er stabilt, men det er en liten nedgang i korttidsfraværet. Langtidsfraværet er høyt og har hatt en liten økning fra 2017. Langtidsfraværet skyldes enkeltsaker som ikke direkte har tilknytning til arbeidsplassen. Et godt psykisk og fysisk arbeidsmiljø er et gjennomgående tema for personalet i enheten og det jobbes tett opp mot tillitsvalgte og verneombud.

Årsverk:

Enheten har økt bemanningen noe fra 2017 til 2018 for å imøtekomme krav til bemanningsnorm, pedagogtetthet og ressurser til barn med særskilte behov. Det forventes gevinst i forbindelse med digitalisering som på sikt vil kunne redusere bruk av tid og ressurser til administrative oppgaver.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enheten gjennomførte medarbeiderundersøkelsen med en svarprosent på 91,2 pst. Enheten ligger helt på snittet til landet for øvrig. Enheten skårer høyt på prososial motivasjon (4,7 av totalt 5,0 mulige poeng) og fleksibilitetsvilje (4,5), mens relevant kompetanseutvikling får klart lavest poeng (3,6). Totalt sett er det en liten fremgang fra medarbeiderundersøkelsen i 2016.

Enheten vil bearbeide medarbeiderundersøkelsen i kombinasjon med brukerundersøkelse og i forlengelse av tidligere NED-arbeid. Planleggingen skjer i samråd med ledergruppen, tillitsvalgte og HMS-gruppen.

Tjenesteleverandør

Foreldreundersøkelsen

Enheten deltok i Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse høsten 2018. Den totale tilfredsheten var på 4,5 av 5,0 mulige. Høyeste skår var på spørsmål om barnets trivsel med 4,7 (+0,1) og barnets utvikling med 4,6 (+0,1). Dette er et svært tilfredsstillende resultat og en liten fremgang fra 2017. Enheten skårer lavest på barnehagens ute- og innemiljø; lokaler (3,9) og mattilbud (3,9). Både Øvre Bergmo og Hauglegda barnehager begynner å bli gamle byg, med sine behov. Foresatte har gitt tilbakemelding på at de ønsker mer servering fra barnehagen og enheten ser potensiale for mer varmmat, og servering av frukt og grønt.

Arbeidet med brukerundersøkelsen vil skje i sammenheng med arbeidet som gjøres med medarbeiderundersøkelsen. Foreldreundersøkelsen blir også tema i FAU og møter i samarbeidsutvalget.

Implementering av ny rammeplan

Enheten har deltatt i Molde kommunens prosjekt om implementering av ny rammeplan, «Til topps med kunnskap og kompetanse i Moldebarnehagene». Samtlige ansatte har deltatt på faglige nettverk og pedagogisk personell har vært med å lede flere av disse. Personalet har jobbet systematisk med begreper og kjernekomponenter fra rammeplanen i jevnligte refleksjonsmøter innad i enheten. I tillegg til å være en del av implementeringsarbeidet, er refleksjonsarbeidet en viktig del av enhetens kompetansehevingstrategi.

Kompetanseheving

Enheten har trappet opp digitaliseringsarbeidet, og føring av timelister er nå digitalisert. Informasjonsflyt, deling og utveksling mellom personal, avdelinger og ledelse gjøres i større grad via digitale plattformer. Videre kompetansehevingstiltak er under planlegging. Dokumentasjon og informasjon mellom barnehage og hjem samles digitalt i foreldreportalen på barnehagens hjemmesider.

Enheten har lagt til rette for og oppfordret personal til å øke fagkompetansen. Pedagogisk personell har, eller er i ferd med å fullføre etter- og videreutdanning innen sosialfag (mobbing) og språk.

Enheten har tatt imot flere studenter innen barnehagelæruddanningen.

Hatlelia barnehage

Hovedtall

5,7 %

Resultat

0,7 %

Andel av samlet driftsramme

18,8

Årsverk

13,1 %

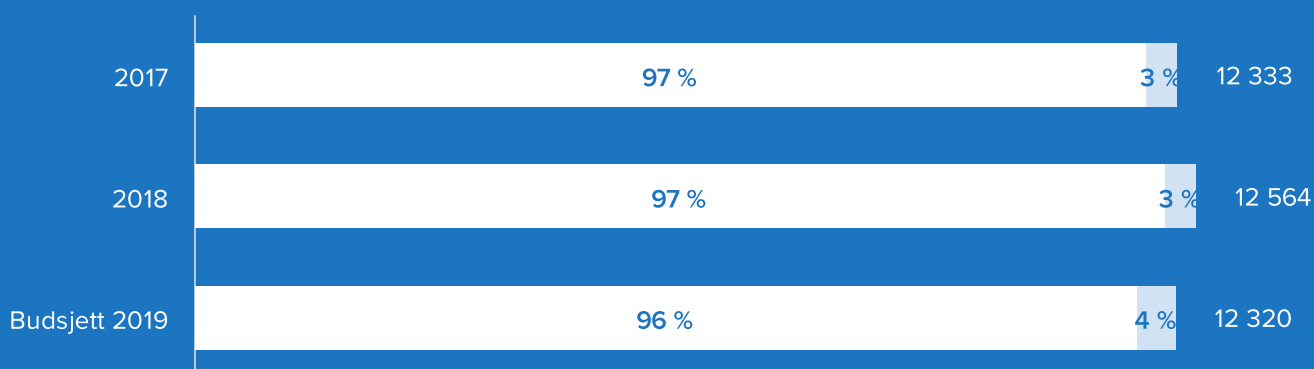
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

	2015	2016	2017	2018
Regnskap	9 017	8 389	8 772	9 313
Budsjett	8 932	8 740	8 930	9 873
Avvik	-85	351	158	560

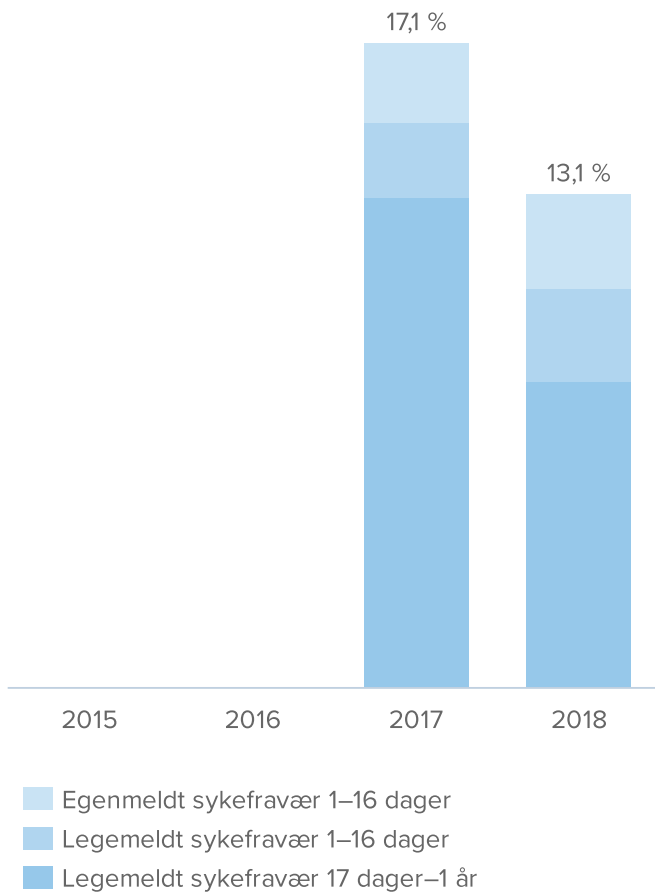
Enheten hadde et mindreforbruk på 559 770 kroner i 2018.

Hovedårsaken til mindreforbruket er høyere refusjoner enn budsjettert, og innleide vikarer som koster mindre enn fast personale. Enheten har hatt høyt langtidsfravær, med refusjoner som overstiger lønnsnivået til vikarer. God samarbeids- og delingskultur på tvers av enheten gir gevinst og mindre vikarbruk.

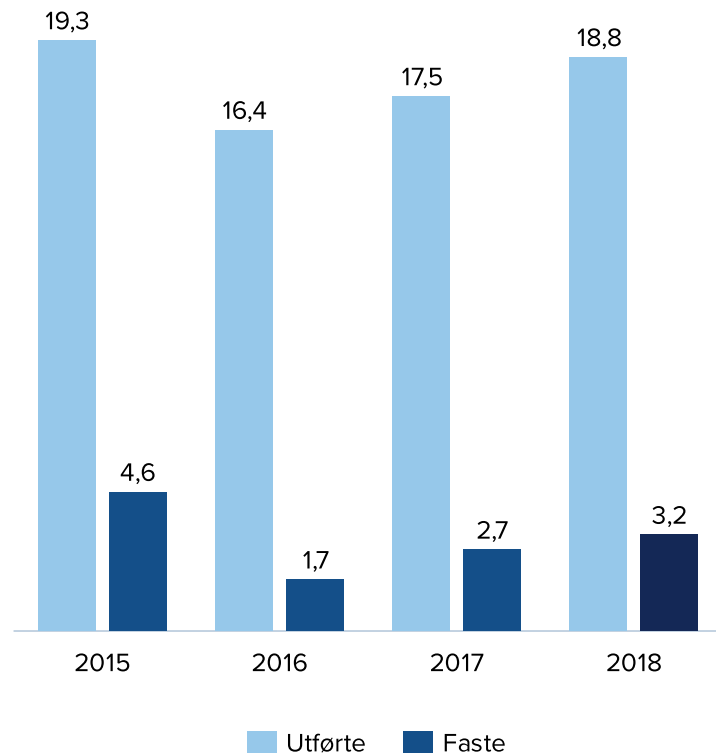
Enheten fikk i budsjett 2018 økt rammen med 0,6 mill. kroner som følge av økning i barnetallet. Enheten er lojal mot innkjøpsstopp. Kun det som er helt nødvendig for den daglige driften kjøpes. Enheten søker aktivt tilskudd, og innføring av min vakt og foreldreportalen har forenklet det administrative arbeidet i enheten.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har økt nærværarbeidet og har fortsatt arbeidet etter NED med sykefraværet med kursing fra NAV på planleggingsdagen i august. Enheten har en nedgang fra 17,1 pst. sykefravær i 2017 til 13,1 pst. i 2018. Sykefraværet er fortsatt for høyt. Det er hovedsakelig langtidsfraværet som er høyt med 8,1 pst. Fraværet er ikke relatert til arbeidsplassen.

Enheten arbeider systematisk med oppfølging av de sykemeldte i samarbeid med NAV og personalrådgiver for å finne gode løsninger for enheten og for arbeidstaker. Enheten har god tilgang på gode vikarer. Det samarbeides på tvers av avdeling med fokus til beste for alle barn.

Enheten jobber med kontinuerlig forbedringsarbeid som Lean og COS-metodikk.

Årsverk:

Enheten flyttet i løpet av 2018 til nytt lokale på sykepleierskolen og leide inn vikarer i flytteprosessen. På den måten fikk de fast ansatte rydde, kaste og flytte barnehagen uten at dette påvirket driften eller barnegruppen. Flyttingen til ny enhet gikk problemfritt og var godt planlagt. Ved nytt barnehageår sluttet en pedagogisk leder. Enheten har også hatt medarbeidere som har gått av med pensjon i 2018. Rekrutteringsutfordringer for barnehagelærer gjør at enheten har en pedagog på dispensasjon fra utdanningskravet.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enheten hadde en svarprosent på 94 pst. på medarbeiderundersøkelsen, mot 78 pst. i 2016. Enheten har høy medarbeidertilfredshet. På 7 av 10 faktorer har enheten forbedret resultatet. Høyeste skår fikk enheten på prososial motivasjon med 4,9 av 5 mulige. Enheten har jobbet mye med klare rammer, og at alle jobber på oppgaven. Personalmøtene blir brukt til refleksjon og relevant kompetanseutvikling på alle medarbeiderne. På denne faktoren har enheten en økning i skår på tilfredshet med 0,7 poeng.

Tjenesteleverandør

Hatlelia barnehage gjennomførte foreldreundersøkelsen i regi av utdanningsdirektoratet høsten 2018. Enheten fikk et godt resultat, både i antall svar fra foreldrene og tilfredshet på tilbudet barnehagen gir. Enheten hadde en gjennomsnittlig skår på 4,5 på en skala fra 1-5. Best skår fikk enheten på barnets trivsel, med en skår på 4,8. Hatlelia barnehage er for tiden på sykepleierskolen, som er et midlertidig lokale til enheten får nytt bygg i 2019. Enheten fikk dårligst skår på ute- og innemiljø, som er forståelig ut fra situasjonen med ny barnehage og midlertidig lokale.

Enheten har få medarbeiderne uten formell utdanning (11 pst.). Enheten har 40 pst. barnehagelærere, og oppfyller pedagognormen med en dispensasjon. Av de ansatte har 49 pst. fagbrev i barne- og ungdomsarbeid. Enheten har per 15. desember 2018 oppfylt bemanningsnormen med en voksentetthet på 6 barn per voksen.

Kvam og St. Sunniva barnehager

Hovedtall

2,8 %

Resultat

0,8 %

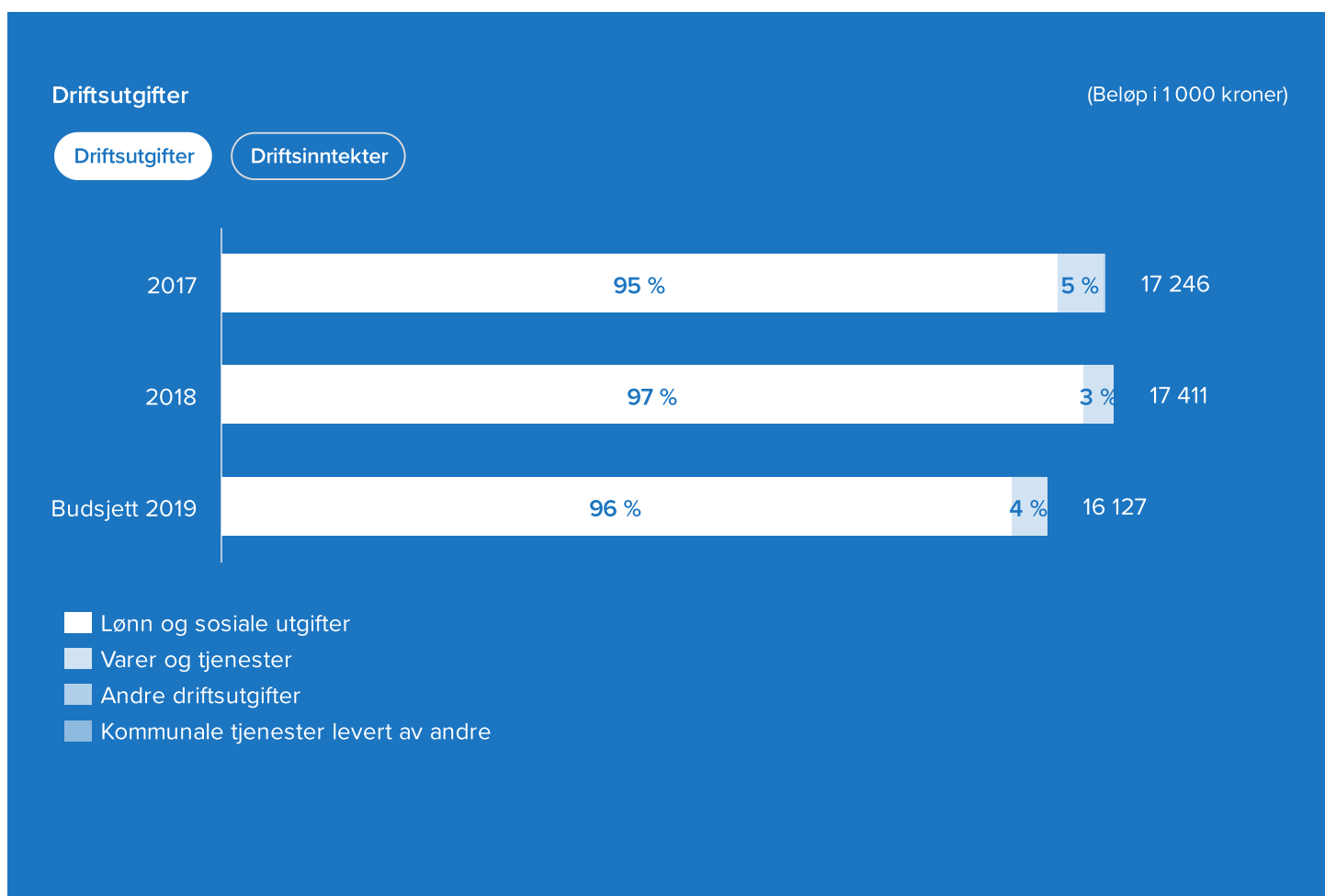
Andel av samlet driftsramme

27,5

Årsverk

5,3 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

	2015	2016	2017	2018
Regnskap	11 288	11 600	12 564	12 246
Budsjett	11 941	12 180	12 552	12 595
Avvik	653	580	-12	349

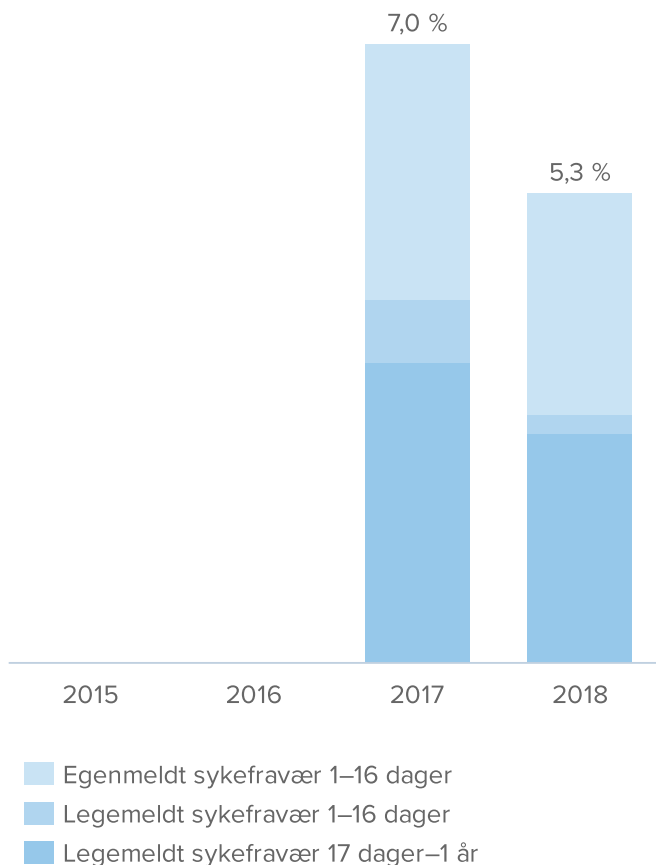
Enheten hadde et mindreforbruk på 348 907 kroner i 2018.

Det er flere årsaker til mindreforbruket. Enheten har leid ut fagarbeider til sensorarbeid i fylkeskommunen, og tatt inn studenter fra høyskolene. Dette har gitt enheten økte inntekter, samt høyere kompetanse og ny kunnskap. Fire ansatte går på deltidsbasert barnehagelærerutdanning.

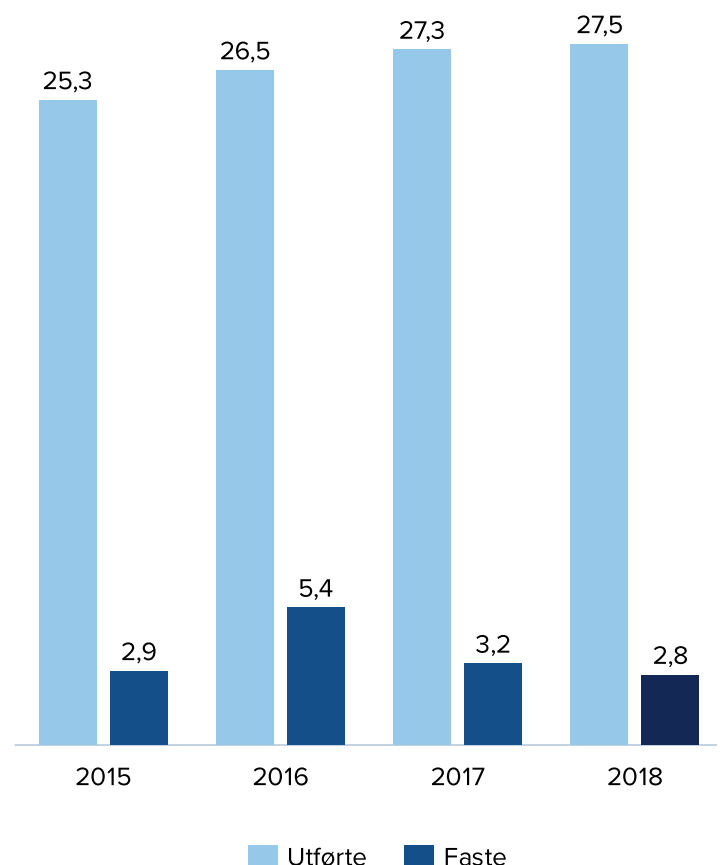
Enheten har i perioder hatt noe høyt sykefravær og det har vært vanskelig å skaffe gode nok, og et tilstrekkelig antall vikarer. Dermed har enheten hatt høyrere sykkelønsrefusjoner, og permisjoner uten lønn, enn utgifter til vikarer. Alle ansatte i enheten har gjort sitt til at enheten skal yte best mulig for å få i land et godt økonomisk resultat.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Det totale sykefraværet er 5,3 pst. Enheten har over tid jobbet med kulturbygging. Deltakelse i LAP har gitt kompetanseheving i ledergruppen, som videre har ført til tettere og bedre veiledning av de ansatte. Det psykososiale arbeidsmiljøet og forståelsen av hvorfor vi er på jobb, har vært tilbakevendende tema på personal- og avdelingsmøter. Enheten har også hatt fokus på å holde personalet oppdatert på ergonomi og hygienekunnskap for å redusere fravær. NED-arbeidet har gitt ansatte nyttig lærdom og innsikt i hvor viktig bevisstgjøring og bruk av de handlingsplaner er.

Årsverk:

Utførte årsverk har økt med 0,6 årsverk fra 2017 til 2018. Dette er i tråd med pedagog- og bemanningsnorm som er innført. At hvert barn får mer voksenkontakt, er en sentral faktor for å øke kvaliteten på barnehagetilbudet.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enheten hadde høy svarprosent på medarbeiderundersøkelsen i 2018. Resultatet ga en gjennomsnittlig skår på 4,5 av 5 mulige poeng. Prosocial motivasjon hadde svært høy skår, men også indre motivasjon, fleksibilitetsvilje og mestringsklima hadde høy skår. Relevant kompetanseutvikling og fleksibilitetsvilje er de to faktorene enheten vil gi fokus fremover. For at enheten skal levere best mulig kvalitet i tjenesten, er det viktig å øke kompetansen i alle ledd. Kartlegging og bruk av de enkelte ansattes kompetanse, er viktig for at den enkelte skal oppleve tillit til å ta i bruk egne evner og kompetanse. Enheten arbeider videre på personal- og avdelingsmøter med tilbakemeldinger fra medarbeiderundersøkelsen.

Tjenesteleverandør

Enheten har levert et kvalitativt godt tilbud i tråd med rammer og forutsetninger. I november 2018 gjennomførte barnehagene en foreldreundersøkelse i regi av Utdanningsdirektoratet. Enheten fikk godt resultat, både når det gjelder deltakelse og tilfredshet med barnehagetilbudet. St. Sunniva fikk 4,7 poeng og Kvam fikk 4,6 poeng av 5,0 mulige på total tilfredshet. Relasjoner mellom barn og voksen, barns trivsel og barnets utvikling fikk høyest skår. Barnehagens ute- og innemiljø fikk dårligere skår. Begge barnehagene er eldre og noe nedslitte barnehager noe som kan forklare dette. Barnehagens mattilbud er også inkludert i dette, og enheten er i gang med å se på forbedringer på dette området. Enheten samarbeider med FAU og samarbeidsutvalget i videre arbeid med undersøkelsen.

Enheten har gjennomført foreldreveiledningskurs som gir økt kompetanse i enheten og økt kvalitet i tjenesten, til beste for barna.

Hjelset barnehage

Hovedtall

1,9 %

Resultat

0,7 %

Andel av samlet driftsramme

19,3

Årsverk

10,8 %

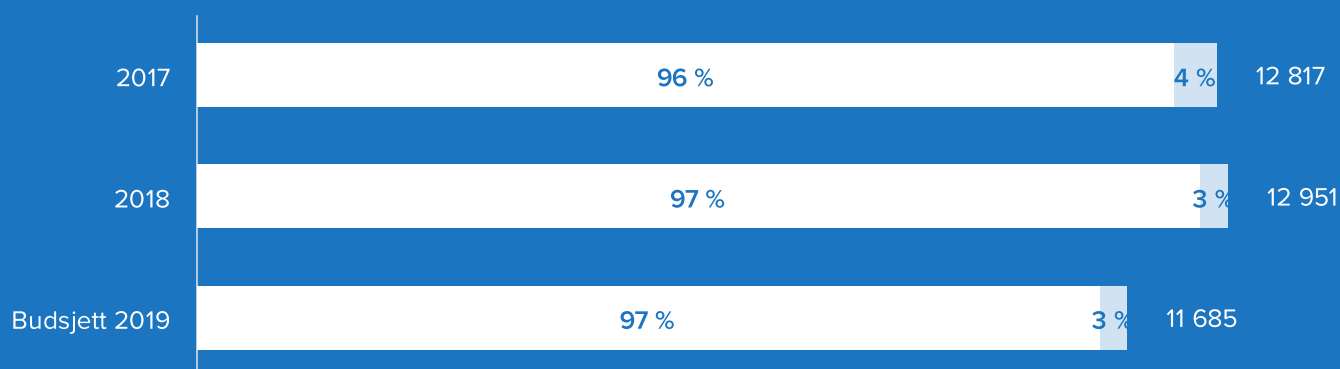
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

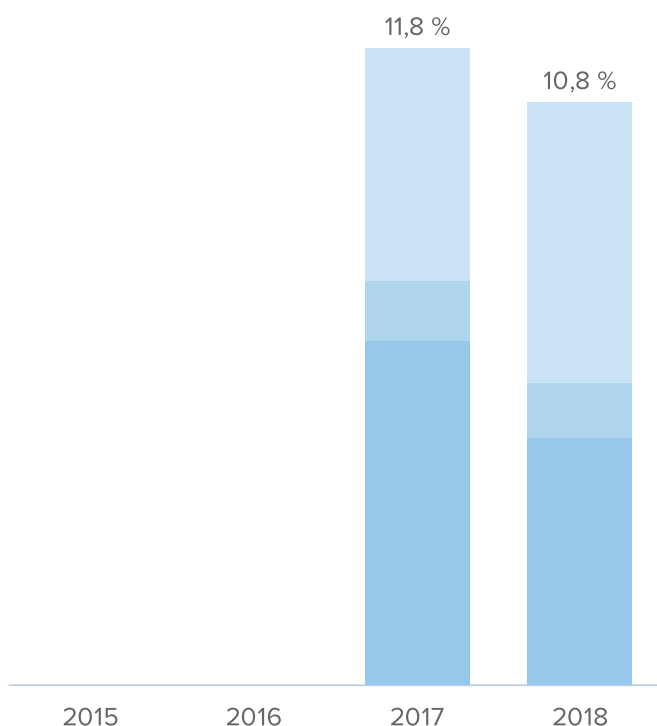
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	9 039	8 989	9 357	9 957
Budsjett	9 156	9 727	10 025	10 145
Avvik	117	738	668	188

Enheten hadde et mindreforbruk på 188 146 kroner i 2018.

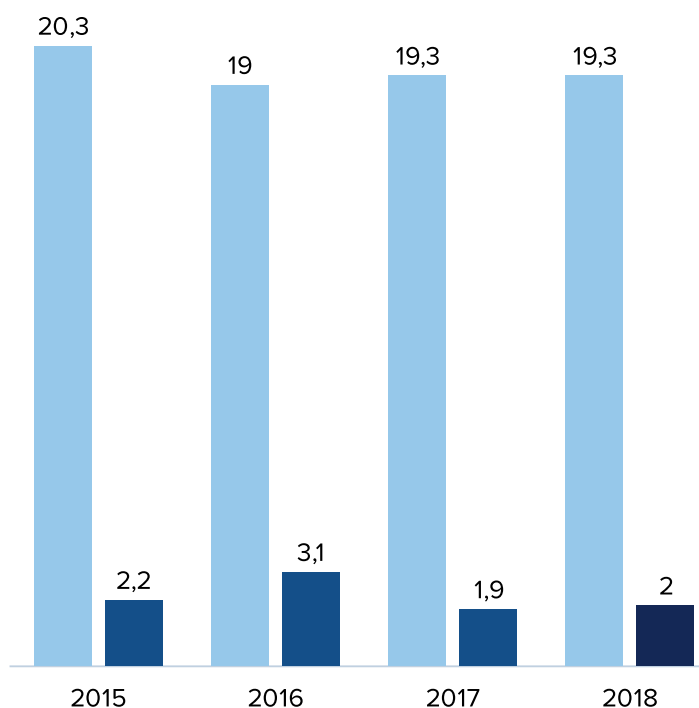
Mindreforbruket skyldes hovedsakelig at enheten har hatt en vakant stilling fra august. Det er ikke rekruttert inn i stillingen da det har vært en nedgang i antall barn i barnehagen. Høyt sykefravær har gitt refusjoner som overstiger beløp brukt til vikar. Enheten har innarbeidet en god praksis med samarbeid på tvers av avdelinger. Vikarbehovet vurderes hver dag ved å telle antall barn per voksen før det leies inn vikar.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

- Egenmeldt sykefravær 1–16 dager
- Legemeldt sykefravær 1–16 dager
- Legemeldt sykefravær 17 dager–1 år

- Utførte
- Faste

Sykefravær:

Tall for 2018 viser fortsatt nedgang i sykefraværet fra 11,8 pst. til 10,8 pst. Det legemeldte fraværet har en nedgang fra 6,4 pst. til 4,6 pst, mens egenmeldt fravær har hatt en liten økning.

Enheten har jobbet videre med forebyggende tiltak etter NED-konferansen. Det er godt samarbeid med NAV og personalkonsulent, og tett oppfølging av sykmeldte med samtaler og tilrettelegging. Enheten jobber systematisk med lederrollen, veilednings- og refleksjonsgrupper, samarbeid på tvers og bruker LØFT som arbeidsmetode. AMU følger opp med trivselstiltak for å øke nærværet.

Årsverk:

Årsverk er på samme nivå som i 2017. Enheten følger den nye normen for bemanning som ble innført fra 1. august 2018 med seks barn per voksen. Nedgang i barnetall førte til en stilling i vakanse fra høsten 2018.

Fortsatt lave barnetall kan føre til ytterligere overtallighet i enheten fra august 2019.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Undersøkelsen ble gjennomført i enheten høsten 2018 med en svarprosent på 100. Resultatet viser at enheten skårer på linje med eller bedre enn landsgjennomsnittet. Hele personalgruppen har analysert resultatene, og vil jobbe videre med faktorene mestringstro og relevant kompetanseutvikling.

Tjenesteleverandør

Driften har gått som planlagt i 2018. Redusert barnetall fra august gjorde at enheten reduserte faste stillinger, men samtidig holdt seg innenfor bemanningsnorm og pedagognorm.

Enheten gjennomførte brukerundersøkelse høsten 2018. Barnehagen hadde et gjennomsnitt på 4,2 poeng på en skala fra 1–5. Best skår på barnets trivsel med 4,6. Enheten har presentert undersøkelsen i samarbeidsutvalget og i personalgruppen. Foreldreundersøkelsen blir tema på foreldremøtet våren 2019. Deretter skal det jobbes videre med resultatet i AMU, samarbeidsutvalget og i personalgruppen.

Barnas Hus barnehage

Hovedtall

2,4 %

Resultat

0,7 %

Andel av samlet driftsramme

21,1

Årsverk

14,7 %

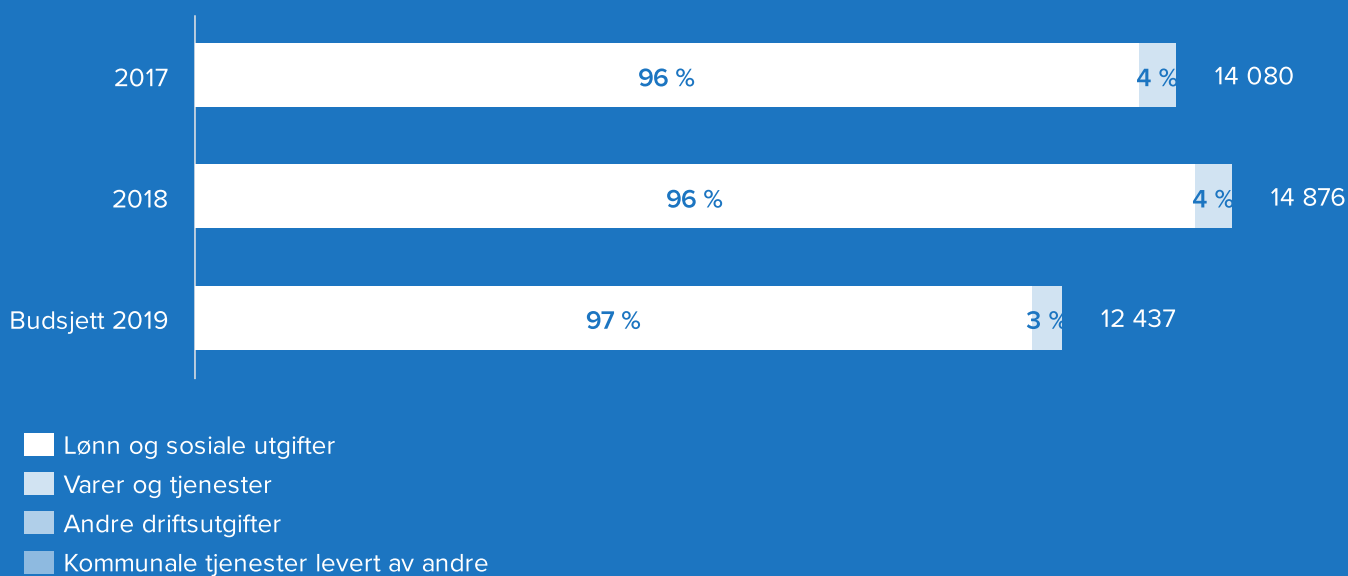
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

	2015	2016	2017	2018
Regnskap	10 267	9 459	10 011	10 593
Budsjett	10 322	9 979	9 871	10 852
Avvik	55	520	-140	259

Enheten hadde et mindreforbruk på 259 393 kroner i 2018.

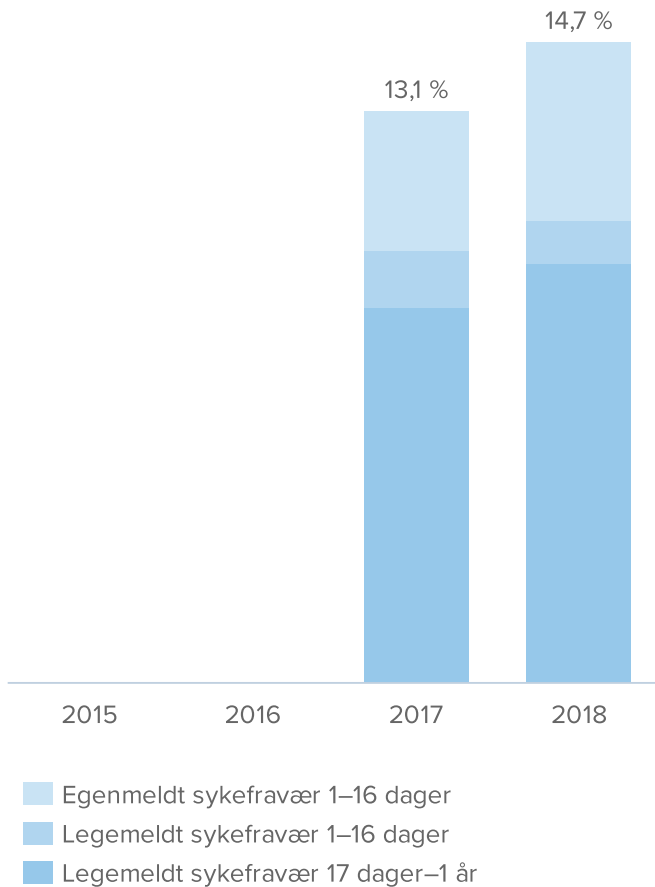
Avviket skyldes hovedsakelig stram økonomistyring og høyere refusjoner enn budsjettet. Godt samarbeid på tvers gir gevinst i form av redusert bruk av vikarer når det er færre barn i avdelinger.

Barnehagen fikk bevilget digitaliseringsmidler for å gjennomføre tiltak i tråd med digitaliseringsstrategien. Midlene benyttes til ny foreldreportal og felles opplæring til kommunale barnehager. Alle ansatte har tatt i bruk min vakt og flere har fått opplæring i Office 365 og foreldreportalen. Digitalisering har erstatter flere merkantile arbeidsoppgaver og gamle arbeidsoppgaver er avvirket.

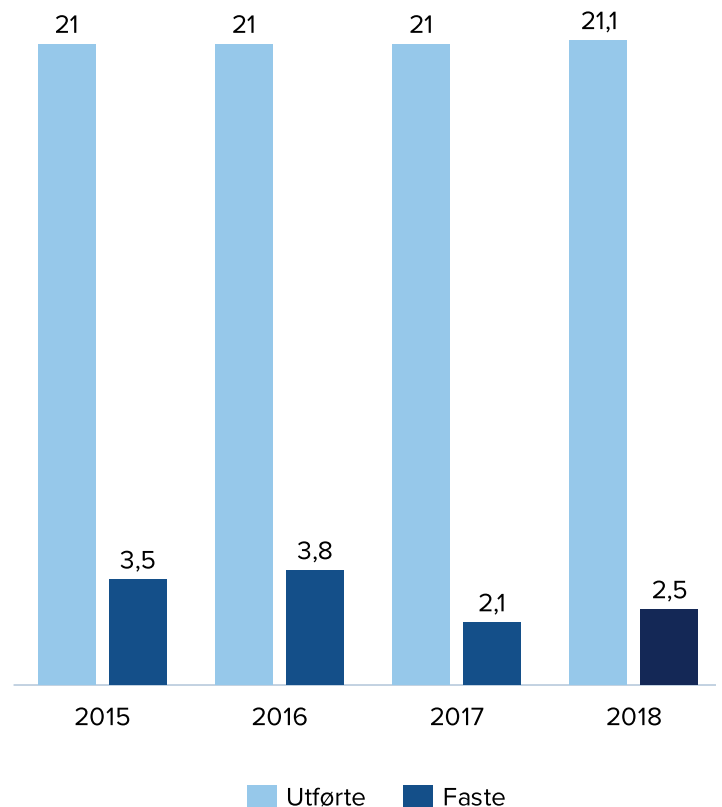
Enheten arbeider med Lean som verktøy. Gevinsten får enheten gjennom forenkling og bedre flyt i oppgaver som frigjør flere voksne og mer tid til barna.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Barnas hus har et sykefravær på 14,7 pst. hvor 9,6 pst. er langtidsfravær. Langtidsfraværet er enkeltsaker som ikke direkte har tilknytning til arbeidsplassen. Enheten har fokus på å oppdatere personalet på ergonomi og hygienekunnskap for å redusere korttidsfraværet.

Barnehager er en kvinnearbeidsplass der svangerskapsrelatert fravær er en konsekvens. Selv om enheten så langt det er mulig tilrettelegger alternative oppgaver, kan det ofte bli komplisert å kombinere jobb sent i svangerskapet med arbeid i et fysisk krevende yrke.

Enheten samarbeider med NAV, lege og personalrådgiver for å finne gode løsninger. I AMU jobbes det med å analysere sykefraværet og med å lage oversikt over oppgaver som sykemeldte kan gjøre utover sine ordinære arbeidsoppgaver.

Årsverk:

Det er små endringer i utførte årsverk fra 2017. Det er en økning på 0,1 i faste årsverk som skyldes ekstra bemanning til barn med særskilte behov.

Enheten har utfordringer med et sykefravær på 3,2 årsverk. Det er leid inn vikarer ved langtidsfravær men noe redusert innleie ved korttidsfravær. Avdelingene samarbeider på tvers når det er færre barn i gruppene samt at elever og studenter styrker voksentettheten i avdelingene.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

I 2018 gjennomførte barnehagene medarbeiderundersøkelsen 10-faktor for alle ansatte og faste vikarer. Resultatene viser en samlet skår på 4,4 av 5,0 mulige. Høyest skår fikk bruk av egen kompetanse med 4,7. Lavest skår fikk kompetanseutvikling med 3,6. Siden resultatene av undersøkelsen kom sent på året, skal enheten arbeide videre med resultatene våren 2019.

Tjenesteleverandør

I november 2018 gjennomførte barnehagene en foreldreundersøkelse i regi av Utdanningsdirektoratet. Enheten fikk et resultat på 4,4 av 5,0 mulige. Barns trivsel fikk høyest skår med 4,7 og informasjon fikk lavest skår med 4,1. Resultatene er presentert for personalet og gjennomgått i FAU. Oppfølging av undersøkelsen skal opp i samarbeidsutvalg og tiltakene i avdelingene skal arbeides videre med i 2019.

Langmyra og Banehaugen barnehager

Hovedtall

2,2 %

Resultat

0,5 %

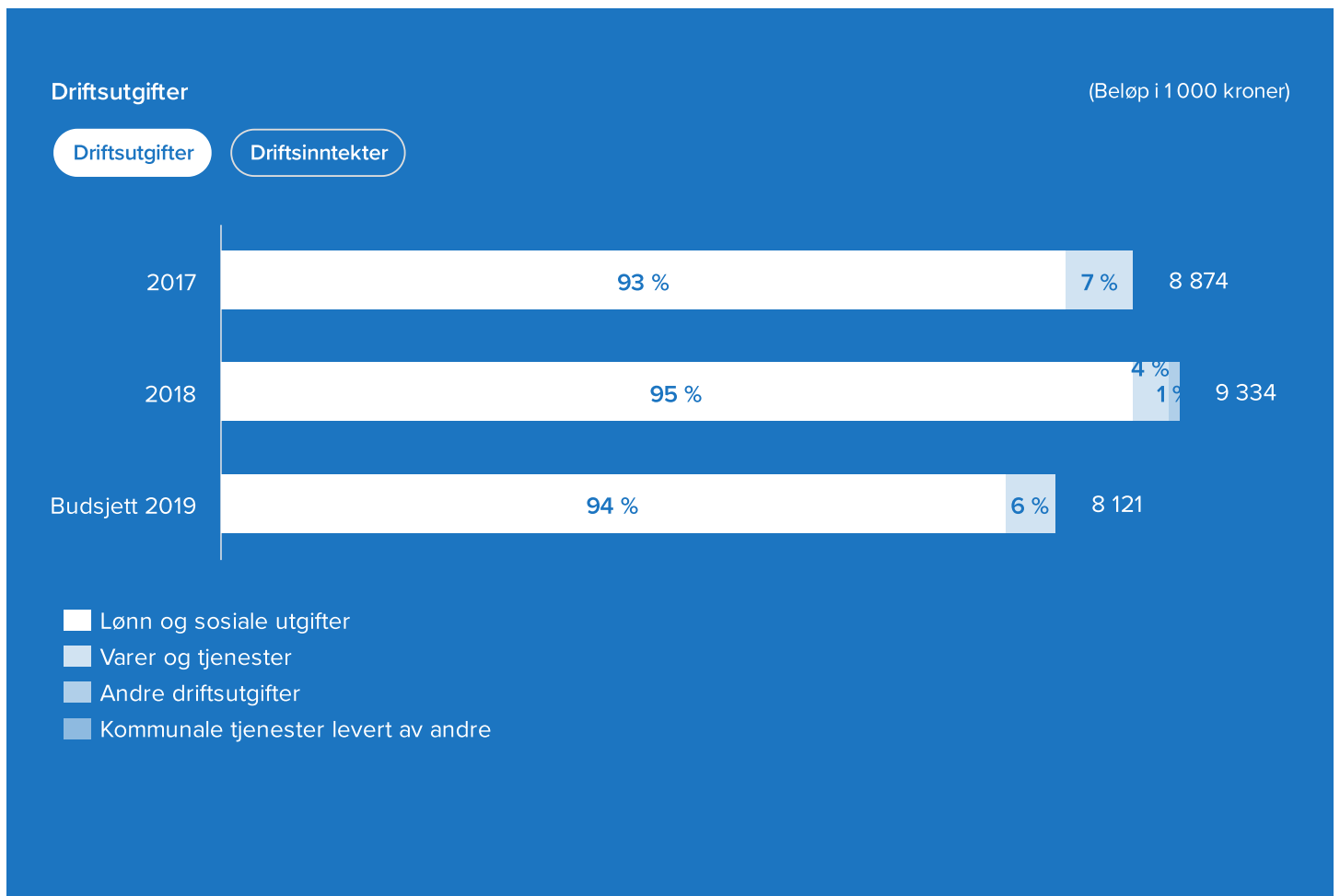
Andel av samlet driftsramme

14,0

Årsverk

11,2 %

Sykefravær

Avviksforklaring

Økonomi

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

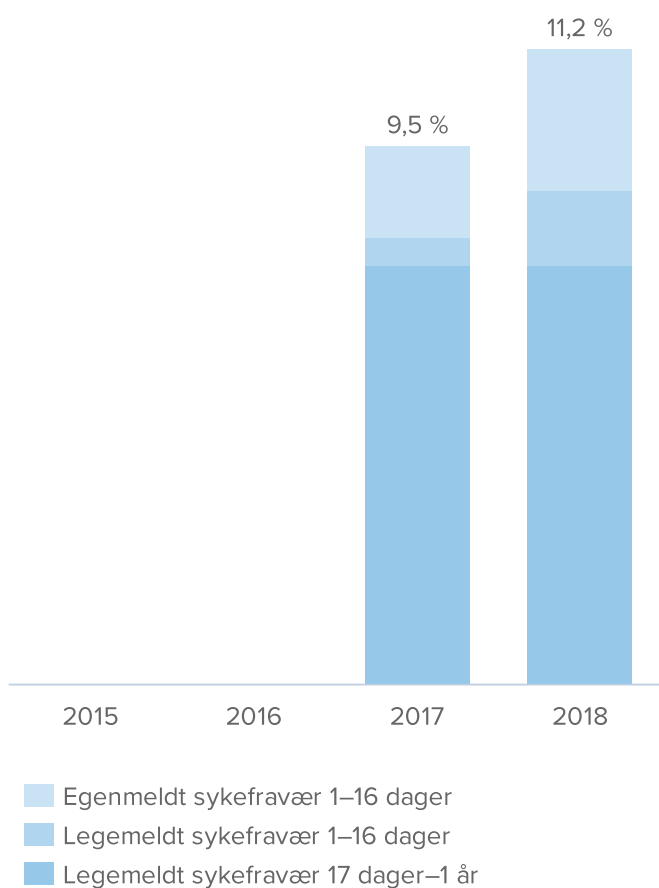
	2015	2016	2017	2018
Regnskap	5 455	5 644	6 767	6 629
Budsjett	5 593	6 080	7 105	6 780
Avvik	138	436	338	151

Enheten hadde et mindreforbruk på 151 109 kroner i 2018.

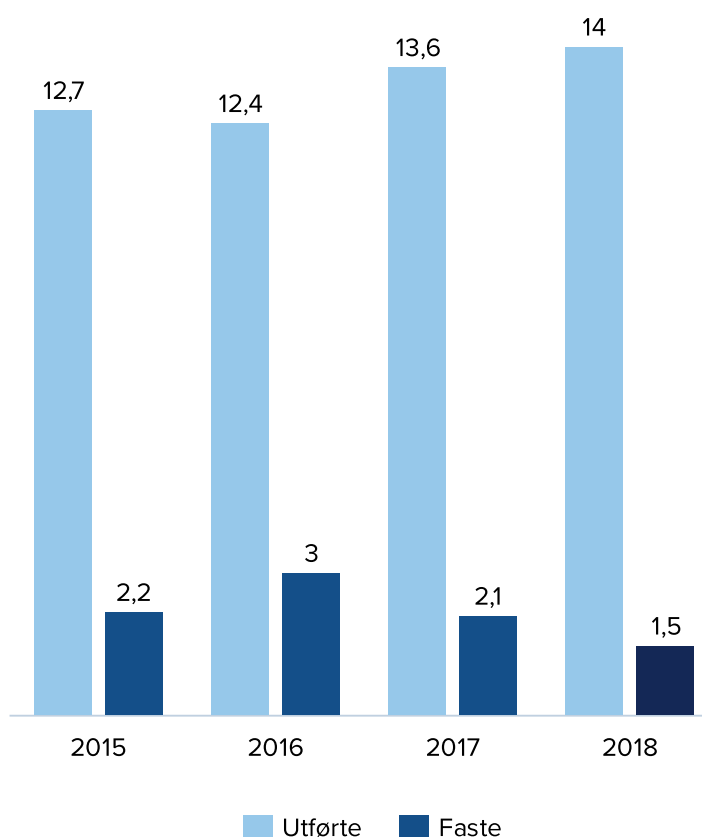
Mindreforbruket skyldes stram økonomistyring og vikarer som koster mindre enn det faste personalet ved fravær.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har høyt sykefravær på 11,2 pst. Av sykefraværet er 7,4 pst. langtidsfravær og enkeltsaker som ikke direkte har tilknytning til arbeidsplassen. Egenmeldingene har økt fra 2017 til 2018 og det er positivt at de ansatte bruker egenmelding istedenfor sykemelding. Enheten fortsetter å jobbe med oppfølging av sykemeldte, i samarbeid med NAV, NED-med sykefraværet og personalkonsulent. AMU har utarbeidet trivselsregler for godt arbeidsmiljø og oppgaver som kan utføres ved redusert arbeidsevne, som en del av oppfølging av sykemeldte.

Årsverk:

Enheten økte faste årsverk med 1,3 fra 2017 til 2018. Økningen skyldes lovpålagt krav om antall barn per voksen, og antall barn per pedagog. Også ansettelse i forhold til barn med spesielle behov har gitt økning.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enheten hadde 100 pst. oppslutning på medarbeiderundersøkelsen i 2018. De ansatte hadde best resultat på indre motivasjon og prososial motivasjon, med 4,6 av 5,0 mulige poeng. Lavest var mestringstro med 4,0. Resultatene på medarbeiderundersøkelsen var ikke klare før i november 2018, og derfor vil barnehagene bruke våren 2019 til å bearbeide undersøkelsen og finne faktorene det skal jobbes videre med.

Tjenesteleverandør

Som en del av Moldebarnehagene, er Langmyra og Banehaugen barnehager med på fellesprosjekter for å heve kompetansen hos de ansatte i barnehagen. Noen av målene med kompetansehevingen er trygge og glade barn og foreldre.

Brukerundersøkelsen for foreldre er med på å måle barn og foreldres tilfredshet. Undersøkelsen i 2018 ble gjennomført og barnehagene fikk god skår.

Foreldrene ved Banehaugen barnehage er mest fornøyd med barnets trivsel (4,9 av 5 mulige poeng), og relasjonen mellom barn og voksne (4,8). Lavest er skåren på medvirkning med 4,0. Foreldrene ved Langmyra barnehage er mest fornøyd med barns trivsel (4,6), og relasjon mellom barn og voksne (4,5). Lavest er skåren på informasjon med 3,7 poeng.

Enheten vil jobbe videre med brukerundersøkelsen i samarbeidsutvalg, foreldreråd, personalmøter og arbeidsmiljøutvalg.

Lillekollen barnehage

Hovedtall

3,3 %

Resultat

0,8 %

Andel av samlet driftsramme

25,1

Årsverk

9,5 %

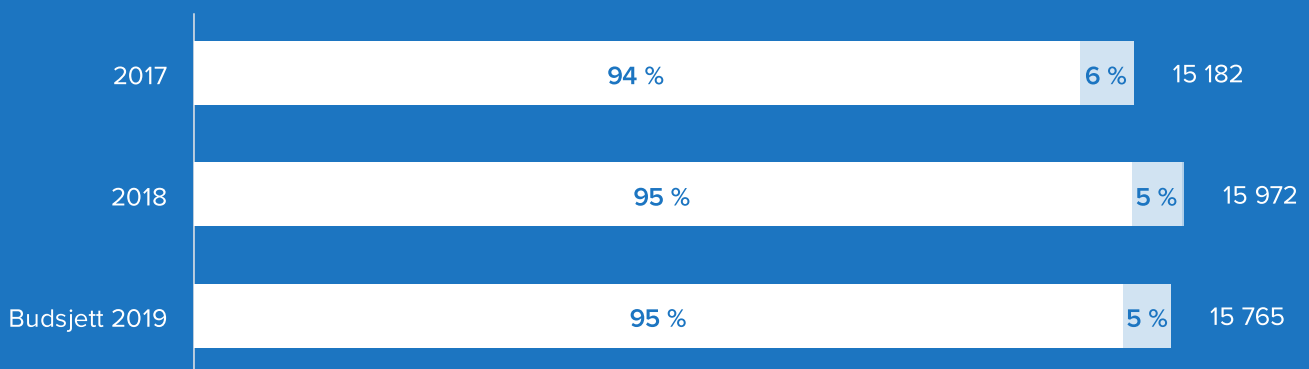
Sykefravær

Driftsutgifter

(Beløp i 1000 kroner)

Driftsutgifter

Driftsinntekter

- Lønn og sosiale utgifter
- Varer og tjenester
- Andre driftsutgifter
- Kommunale tjenester levert av andre

Avviksforklaring

Merforbruk/mindreforbruk

(Beløp i 1 000 kroner)

	2015	2016	2017	2018
Regnskap	12 602	11 148	11 470	12 132
Budsjett	13 037	11 448	12 821	12 552
Avvik	435	300	1 351	420

Enheten hadde et mindreforbruk på 420 072 kroner i 2018.

Hoveddelen av mindreforbruket er fra første kvartal i 2018 knyttet til faste stillinger. Enheten hadde vakanse og høyt fravær tidlig på året. Fra andre kvartal ble det bemannet opp med pedagog, assistent og vikarer. Mindreforbruket på lønn avtok etter dette. Fra juni fikk enheten ytterlige innsparing på cirka 0,1 mill. kroner som følge av ansettelses- og innkjøpsstopp.

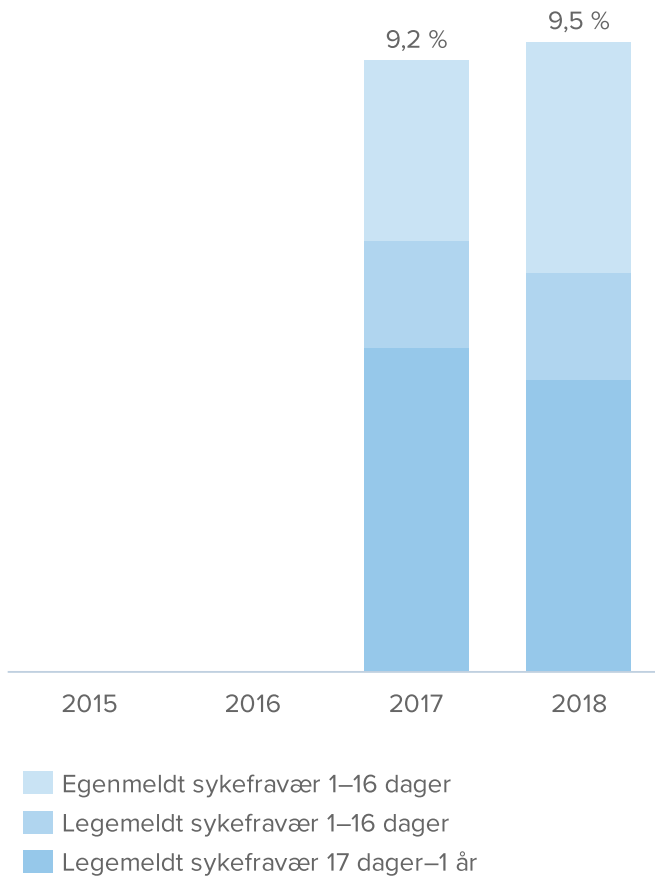
Enheten har høyt fokus på å bruke det økonomiske handlingsrommet i forhold til økt bemanning i barnehagesektoren, og følger sentrale og lokale føringer for dette. Enheten har god kontroll i forhold til bemanning og fordeling av personalressurser. I forhold til innkjøp har enheten fokus på innhold og materiell med tanke på pedagogisk opplegg.

Kompetanseutvikling har høyt fokus i Molde kommune og enheten har valgt å prioritere kompetanseheving i forhold til ledelse og følge den felles kompetanseutviklingen som skjer for alle barnehager i Molde. Alle ansatte har deltatt i prosjektet "Til topps med kunnskap og kompetanse – innføring av ny rammeplan" og kursing i forhold til språkprogrammene BRAVO-leken og Språkløypa.

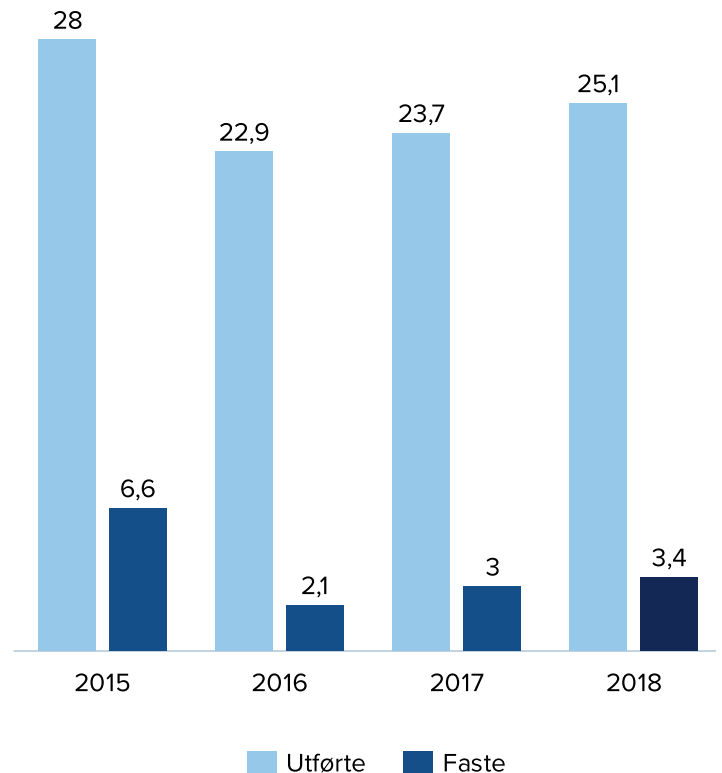
Lillekollen har slitte lekeapparat og i påvente av ny barnehage prioriteres jevnlig å oppgradere deler av utearealet.

Arbeidsgiver

Sykefravær

Årsverk

Sykefravær:

Enheten har et samlet fravær på 9,5 pst. Det er en liten økning fra 2017 på 0,4 pst. Egenmeldt fravær har økt med 0,8 pst. Enheten har hatt fokus på at ansatte skal bruke egenmelding de første 16 dager og dette fungerer positivt i forhold til sykefraværsoppfølging. Legemeldt sykefravær har hatt en nedgang på 0,6 pst. Det er positivt at nedgangen fra 2016 fortsatt er stabil. Enheten ser dette i sammenheng med arbeidet som er lagt ned i forhold til 10-faktor og kontinuerlig gjennomgang av alternative oppgaver. Lavt korttidsfravær fører også til stabilitet og forutsigbarhet for personalet. Det er høyt fokus på samarbeid på tvers som skaper jevn fordeling av arbeidsbelastning.

Årsverk:

Enheten har en økning i antall årsverk og det henger sammen med økt bemannings- og pedagognorm.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor:

Enheten evaluerte mål og tiltak fra 10-faktor 2016 og har gjennomført analysen for 10-faktor 2018.

På 8 av 10 punkt har enheten hatt en liten forbedring. De tre punktene som har gitt høyest skår er prososial motivasjon (4,6), indre motivasjon (4,5) og fleksibilitetsvilje (4,5). Med tanke på hva som er forbedret ses det som positivt at kompetanseheving som hadde lavest skår i 2016 nå er forbedret fra 3,5 til 3,9.

Enheten skal videre ha mål og tiltak i forhold til 4 faktorer. Faktorer enheten er fornøyd med er fleksibilitetsvilje og prososial motivasjon. Mens faktorer som ønskes å forbedre er autonomi og relevant kompetanseutvikling.

-

Tjenesteleverandør

I november 2018 gjennomførte barnehagene en foreldreundersøkelse i regi av Utdanningsdirektoratet. Lillekollen fikk en svarprosent på 60 pst. Vi får høyest skår på barnets trivsel (4,7 av 5,0) og barnets utvikling (4,6). Enheten har lavest skår i forhold til ute og innemiljø og informasjon som begge fikk en skår på 3,8. Enheten har hatt høyst fokus på kompetanseutvikling i forhold til relasjonsarbeid og voksenrollen i møte med foreldre og barn. Det ses en liten økning i hvor fornøyd foreldrene er i forhold til barnets utvikling. Punktene som fikk lavest skår er de samme som i 2017, men det har vært en svak forbedring.

I forhold til ute og innemiljø så preges svarene av en slitt barnehage. Det skal bygges ny barnehage, men enheten har fokus på at det skal være funksjonelt den tiden barnehagen venter på nytt bygg. I forhold til informasjon ser enheten at foreldre er fornøyd med informasjon om eget barn og pedagogisk opplegg, men ønsker å få mer informasjon når det skjer endringer i personal-gruppen. Videre arbeid med undersøkelsen vil skje gjennom FAU og samarbeidsutvalg.

Kommunale tjenester levert av andre

Kommunen kjøper varer og tjenester fra stat, fylkeskommune, andre kommuner og private som erstatning for kommunal egenproduksjon. Med det omfanget dette kjøpet etter hvert har fått, er det naturlig at dette synliggjøres i Molde kommunes årsrapport.

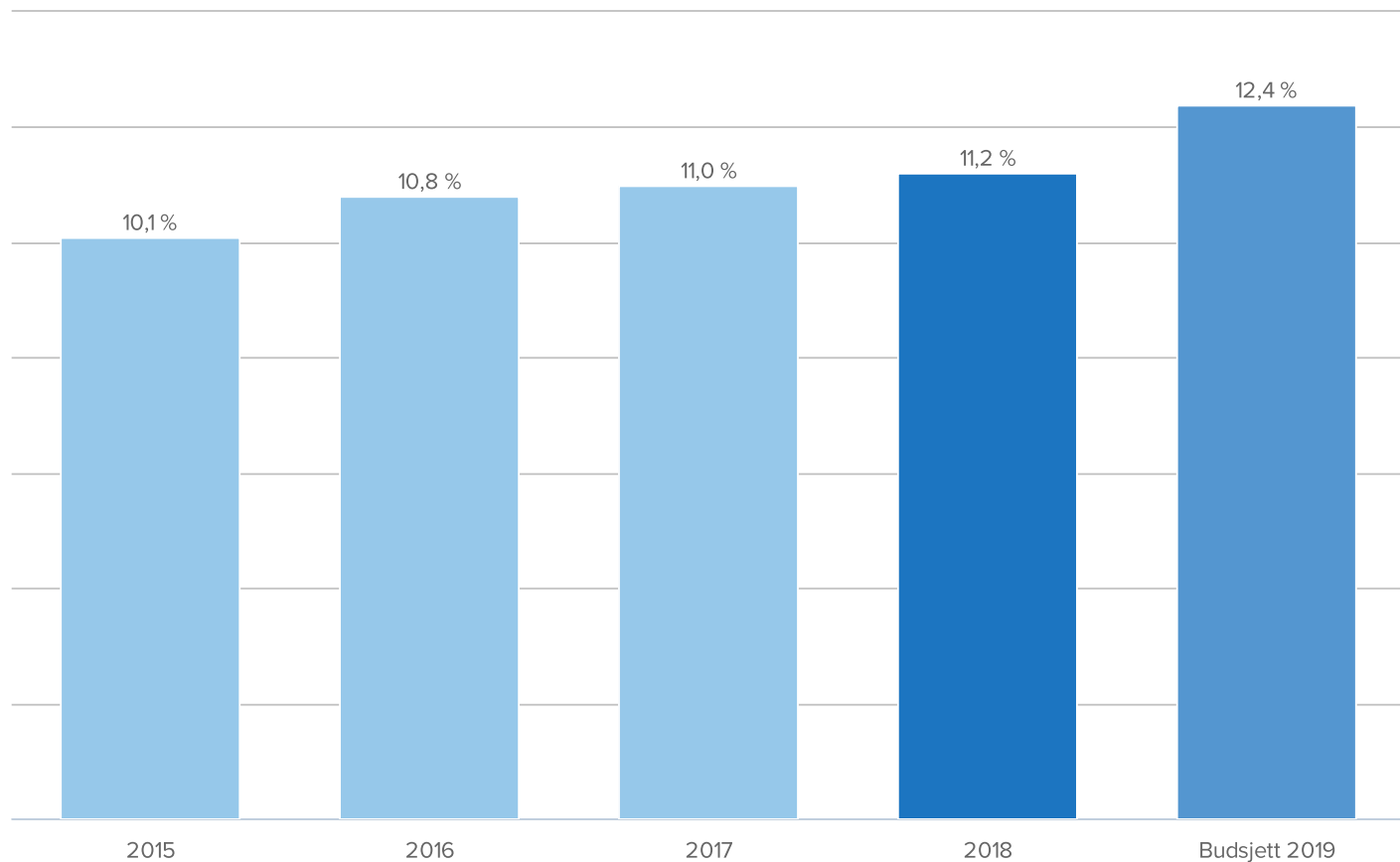
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon

(beløp i 1000 kroner)

	Regnskap				Budsjett
	2015	2016	2017	2018	2019
Driftsavdelingen *	2 716	-	-	-	-
Plan- og utviklingsavdelingen	1 309	1 317	1 560	3 759	1 485
Personal- og organisasjonsavdelingen *	-	2 852	2 880	2 800	3 077
Skoleområdet	19 068	19 379	21 108	23 651	25 321
Barnehageområdet	105 250	119 457	121 853	121 193	126 186
Barneverntjenesten	2 971	5 204	6 429	10 116	14 309
Sosialtjenesten NAV Molde	3 610	4 232	4 598	5 199	5 652
Flyktningtjenesten	-	872	200	500	500
Ressurstjenesten	66	-	6 223	615	824
Helsetjenesten	22 563	25 650	23 679	25 405	25 220
Pleie- og omsorgsområdet	12 506	7 357	13 368	16 485	13 368
Tiltak funksjonshemmede	7 868	13 042	17 889	34 483	38 118
Andre	344	225	166	535	4 080
Kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon	178 271	199 588	219 953	244 741	258 140

* Omorganisering i stab 1. januar 2016.

Kommunale tjenester levert av andre i pst. av samlet tjenesteproduksjon

Den største tjenesteleveransen til innbyggerne fra andre enn kommunen, kommer fra de private barnehagene. Dette tilsvarer nesten halvparten av tjenestene som blir levert av andre enn kommunen selv. Denne leveransen erstatter kommunal egenproduksjon og finansieringsansvaret er lagt til kommunen. De private barnehagene er i betydelig grad med på å oppfylle kravet som påligger kommunen om full barnehagedekning for barn med lovfestet rett til barnehageplass.

Kommunen gir driftstilskudd til privatpraktiserende leger og fysioterapeuter, kjøper tjenester knyttet til skoleområdet med særlig vekt på fosterhjemsplasserte barn og unge og betaler for spesialundervisning ved Tøndergård skole og ressurscenter. Krisesenteret for Molde og Omegn IKS får også et betydelig tilskudd fra Molde kommune.

Ellers kjøper kommunen opphold i private institusjoner innenfor ulike enheter og benytter ulike leverandører som administratorer og arbeidsgivere for ulike tjenesteleveranser særlig innenfor tiltak funksjonshemmede. Tiltak funksjonshemmede har hatt en økning på 16,6 mill. kroner fra 2017 til 2018 som skyldes økt kjøp av institusjonsplasser. Ressurstjenesten har hatt en reduksjon på 5,6 mill. kroner som skyldes redusert kjøp av institusjonsplass.

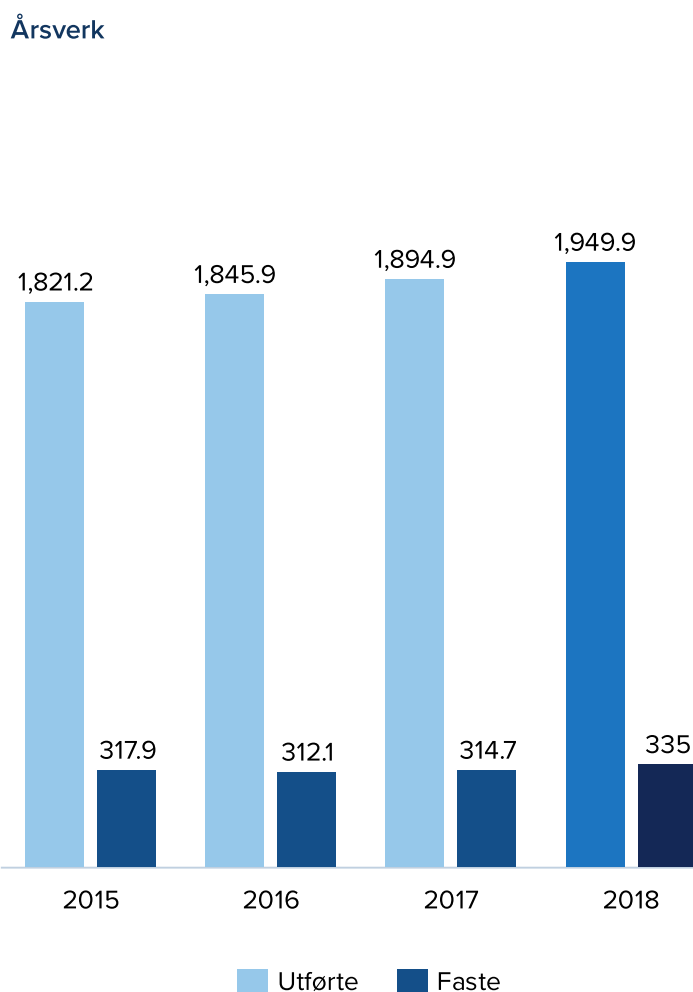
Årsverk

Antall utførte årsverk er basert på alle lønnskjøringene gjennom året. Det er tatt utgangspunkt i fast stillingsprosent og variable timer og disse er så omregnet til årsverk. For å komme frem til et godt tall på antall utførte årsverk for året, er det korrigert for sykefraværet. Dette er selvfølgelig en skjønnsmessig tilnærming, men tallene for utførte årsverk anses likevel til å være presise.

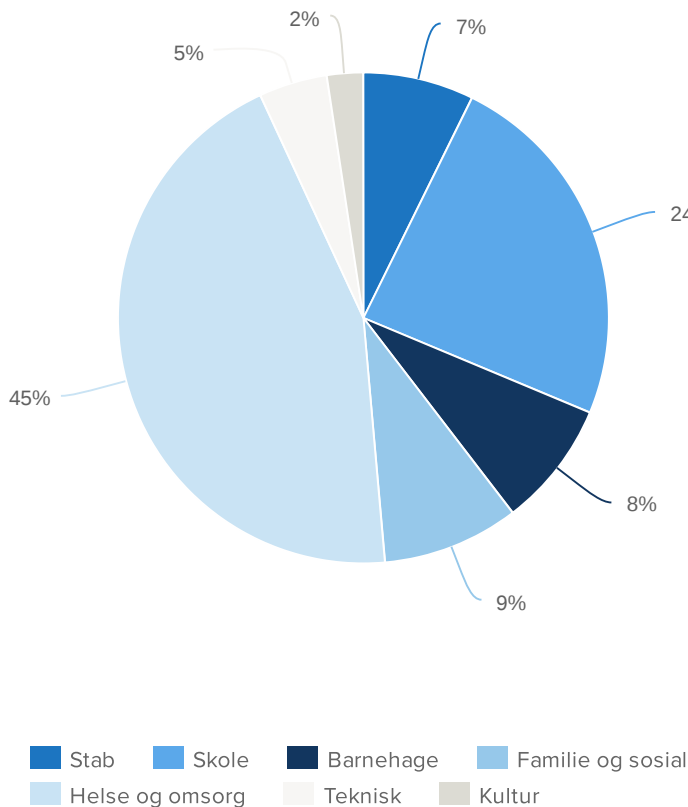
Støttekontakter og mottakere av omsorgslønn er i årsrapporten for 2018 regnet inn i årsverktallene, i tillegg til at det er gjort noen korrigeringer i faste årsverk. Dette gjør at for enkelte enheter kan tallene avvike fra årsrapporten for 2017. Endringene er gjort bakover i tid og tallene er derfor sammenlignbare i perioden 2015–2018.

Figuren viser utførte, faste og variable årsverk, samt sykefravær omregnet til årsverk for de fire siste årene i Molde kommune. Antall utførte årsverk har økt relativt kraftig siden 2016, med størst økning i 2018 med 55 flere årsverk enn året før. Variable årsverk har økt siden 2017, noe som kan sees i sammenheng med økt sykefravær. Økningen i utførte årsverk i 2018 skyldes hovedsakelig en økning på 52 faste årsverk.

Det er viktig å påpeke at utviklingen i antall årsverk blir påvirket av tjenestosalg til andre kommuner, interkommunale samarbeid der Molde kommune er vertskommune og til en viss grad øremerkede prosjektmidler og lignende.

Årsverk fordelt på tjenesteområder

Antall utførte årsverk - utvikling over 3 år

	2016	2017	2018
Stab ▶	133,8	134,5	143,0
Skole ▶	426,6	453,4	468,3
Barnehage ▶	152,1	156,8	162,6
Familie og sosial ▶	129,8	152,7	175,2
Helse og omsorg ▶	875,5	865,8	868,1
Teknisk ▶	73,9	84,4	85,8
Kultur ▶	54,1	47,3	46,9
Molde kommune	1 845,9	1 894,9	1 949,9
Kommunale foretak ▶	106,2	111,5	110,5
Molde kommune inkl. kommunale foretak	1 952,1	2 006,4	2 060,4

Tabellen over viser utførte årsverk de siste tre årene inndelt etter tjenesteområder. Tall for kommunale foretak er også tatt med i denne tabellen.

Stabsavdelingene har hatt en økning på knappe 9 årsverk siden 2017. Hovedårsakene til dette er styrking av prosjektorganisasjonen til nye Molde kommune med drøyt 1 årsverk, kommunen har tatt inn en lærling mer enn i 2017 samt at organisasjonsutvikling og digitalisering og tildelingskontoret er styrket med 1 årsverk hver. I tillegg er det opprettet en statlig finansiert stilling til støttesenter for kriminalitetsutsatte. ROR IKT økte med drøye 2 årsverk. Det har i tillegg vært flere endringer og vakanser gjennom året for stabsavdelingene.

Skoleområdet har hatt en økning på knappe 15 årsverk siden 2017. Dette skyldes delvis at grunnskolen økte antall faste årsverk fra skoleåret 2017/2018, noe som gav full effekt på årsverksstatistikken i 2018. I tillegg har faste årsverk økt gjennom våren 2018 og ytterligere fra skoleåret 2018/2019. Noe av økningen kan knyttes til ekstern finansiering, som økt satsing på tidlig innsats og flere elever som utløser tilskudd 2 fra IMDi. Men i tillegg rapporterer skolene om et økende behov for ekstra bemanning knyttet til ressurskrevende tiltak rundt enkeltelever. Det har vært enkelte justeringer mellom skolene som følge av nytt skoleår. Molde voksenopplæringscenter utførte tilnærmet samme antall årsverk i 2018 som i 2017. Antall ansatte ble noe redusert gjennom høsten 2018. Reduksjonen vil fortsette i 2019 som følge av nedgang i antall bosatte flyktninger og deltakere i introduksjonsprogrammet.

Barnehageområdet har hatt en økning på knappe 6 årsverk siden 2017. Ny nasjonal minimumsnorm for bemanning i barnehage og økt pedagognorm er årsaken til økningen i årsverk. Videre har det vært ulike justeringer mellom barnehagene ved oppstart av nye barnehageår.

Familie og sosial har hatt økning på knappe 23 årsverk siden 2017. Ressurstjenesten har hatt den største økning på drøye 24 årsverk. Dette skyldes i hovedsak utvidelse/etablering av nytt døgnbemannet bofellesskap for mennesker med alvorlig, langvarig psykisk sykdom, samt økt bemanning i barnebolig for ungdom med alvorlig, langvarig psykisk sykdom. Flyktningtjenesten har hatt en reduksjon med drøye 8 årsverk. Reduksjon i antall årsverk er en konsekvens av vesentlig lavere bosettingstall. Barneverntjenesten har økt med knappe 3 årsverk. En utvidelse av barnevernvakta, samt at Vestnes kommune gikk inn i den interkommunale barnevernstjenesten, er årsaken til det. Sosialtjenesten NAV har økt med knappe 4 stillinger hovedsakelig på grunn av nye prosjektstillinger (IPS kommune) med delvis statlig finansiering.

Helse- og omsorgsområdet har hatt en økning på knappe 3 årsverk. Økningen har skjedd ved tiltak funksjonshemmede, som har hatt en økning på 11 årsverk siden 2017. Økning kan knyttes til etablering av tjenester til et økt antall tjenestemottakere. Pleie- og omsorgsområdet har hatt en reduksjon på knappe 9 årsverk siden 2017. Reduksjonen skyldes i hovedsak tjenestemottakere med endret ressursbehov. I tillegg påvirkes antall årsverk av hvor mye ekstra ressurser som leies inn ved fravær på grunn av ferie og sykdom. Helsetjenesten utførte samme antall årsverk som året før.

Teknisk har hatt en økning på drøye 1 årsverk siden 2017. Molde bydrift har hatt en reduksjon på drøye 2 årsverk, som i hovedsak skyldes vakanse og mindre bruk av innleid vikar ved sykefravær. Brann- og redningstjenesten har økt med knappe 3 årsverk, noe som hovedsakelig kan knyttes til redusert sykefravær og økt bemanning på selvkostområdet feiing. Byggesak og geodata har økt bemanningen med en byggesaksbehandler.

Ved kultur er utførte årsverk på samme nivå som året før. Det er en midlertidig nedgang i 2018, som skyldes at ungdomslederstillingen sto vakant deler av året.

Foretakene har hatt en reduksjon på 1 årsverk siden 2017 som følge av at Molde Eiendom KF har redusert med 2 årsverk og Molde Vann og Avløp KF har økt med 1 årsverk.

Bruk av vikarbyrå og eksterne driftsavtaler

Bruk av vikarbyrå

Bruk av eksterne driftsavtaler

(Beløp i 1 000 kroner)

(Beløp i 1 000 kroner)

Prosjektorganisasjonen i nye Molde kommune ligger under rådmannen. I 2018 ble det kjøpt konsulenttenester for knappe 2,9 mill. kroner til blant annet utredning av pensjonskasse, bistand til samordning av fagsystemer og saksbehandlingsystem, samt bistand fra ROR-IKT.

Plan- og utviklingsavdelingen kjøper konsulenttenester knyttet til ulike planoppgaver og prosjekter. I 2018 gjelder dette blant annet utarbeidelse av flom- og skredanalyse samt tjenesteavtale om næringsutvikling gjennom Hoppid.

Av personal- og organisasjonsavdelingens utgifter til kjøp av tjenester, utgjør Molde kommunes andel i ROR-IKT omtrent halvparten med 1,2 mill. kroner i 2018. Andre tjenester som enheten kjøper eksternt, er bedriftshelsetjeneste, salgs- og skjenkekontroll samt eksternt bistand knyttet til datasystemer i kommunen.

Barneverntjenesten er et interkommunalt vertskommunesamarbeid, så deler av bruken av vikarbyrå er knyttet til de andre kommunene i samarbeidet. Det har vært leid inn vikarer for å håndtere saksmengden og for å unngå fristbrudd. Bruken av vikarer er kraftig redusert i 2018.

NAV er organisert som et statlig og kommunalt samarbeid, og sosialtjenesten NAV Molde har utgifter til personer som ikke blir lønnet av kommunen i utgangspunktet. Dette gjelder blant annet delt ledelse og statlige saksbehandlere som utfører kommunale tjenester med tilhørende refusjonskrav.

Som et ledd i danseundervisningen ved Molde kulturskole, kjøper enheten dansepedagoger fra Operaen i Kristiansund for knappe 1,0 mill. kroner årlig. Kulturskolen leier også instruktører til ulike Work-shops knyttet til undervisningen.

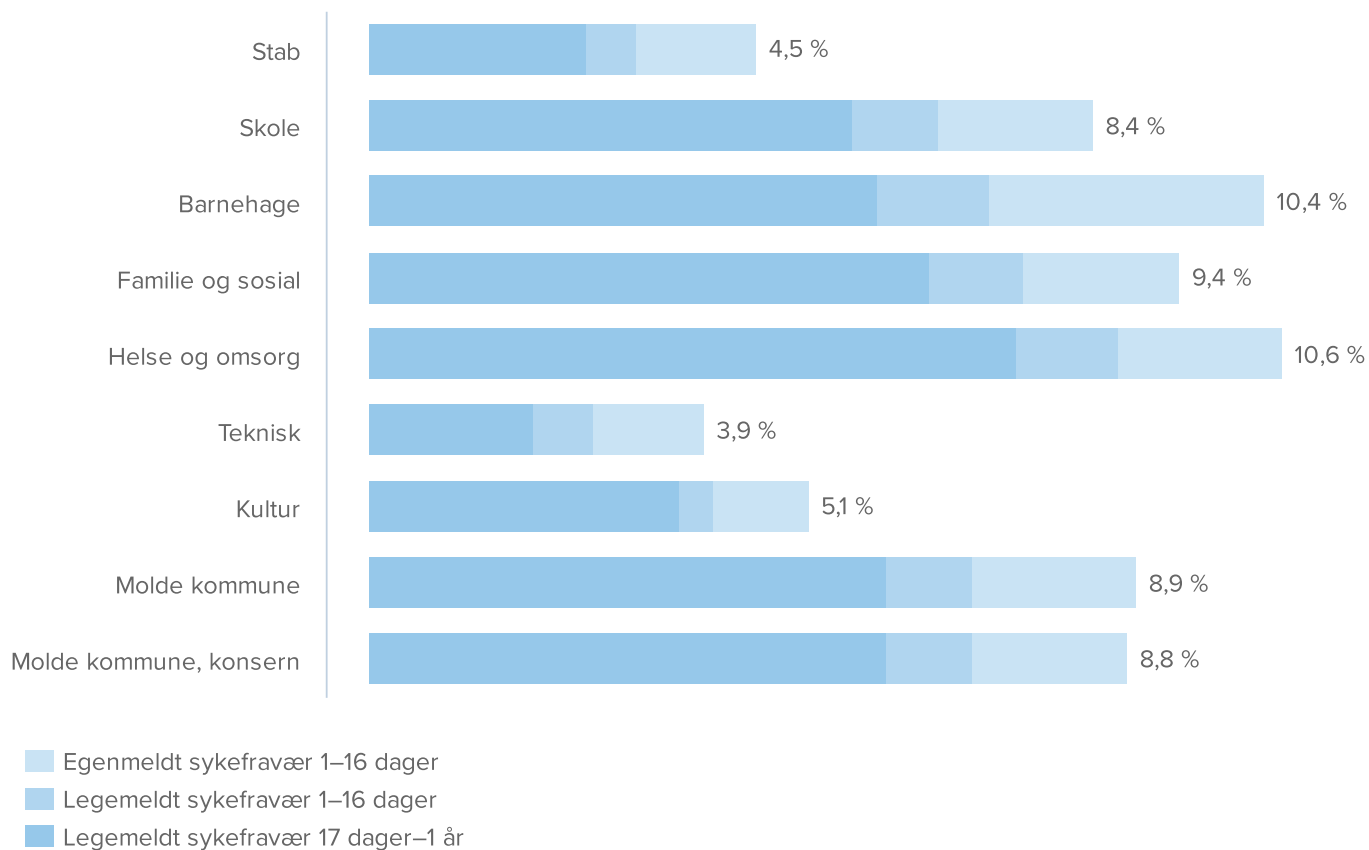
Tiltak funksjonshemmede har størst omfang og utgiftene har økt med 16,6 mill. kroner fra 2017. Dette er utgifter knyttet til brukerstyrt personlig assistanse (BPA), og økningen skyldes i hovedsak økt omfang av tjenestemottakere som mottar BPA eller får tjenester levert utenfor kommunen.

Innenfor pleie og omsorg har omfanget vært relativt stabilt på drøye 2,2 mill. kroner de siste årene Dette er knyttet til kjøp av tjenester innenfor alderspsykiatri. Økningen på knappe 1,7 mill. kroner i 2018 skyldes utgifter til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) igangsatt høsten 2017. Molde kommune kjøper også andre tjenester, men figuren viser kjøp av tjenester der det i utgangspunktet er naturlig at kommunen selv leverer tjenestene. Samlet oversikt over kjøp fra andre finnes [her](#).

Barneverntjenesten er et interkommunalt vertskommunesamarbeid, så deler av utgiftene til kjøp av plasser ved private institusjoner er knyttet til de andre kommunene i samarbeidet. Bruken har økt relativt kraftig i 2018.

Sykefravær

Sykefravær i pst. per tjenesteområde fordelt på fraværsperiode

Sykefravær – utvikling over to år

	2015 *	2016 *	2017	2018
Stab ▶			4,2 %	4,6 %
Skole ▶			7,1 %	8,3 %
Barnehage ▶			11,0 %	10,4 %
Familie og sosial ▶			8,6 %	9,4 %
Helse og omsorg ▶			9,3 %	10,6 %
Teknisk ▶			6,4 %	3,9 %
Kultur ▶			5,9 %	5,1 %
Molde kommune			8,1 %	8,9 %
Kommunale foretak				
Molde Eiendom KF			10,3 %	10,1 %
Molde Vann og Avløp KF			6,2 %	4,9 %
Moldebadet KF			13,2 %	10,5 %
Molde kommune inkl. kommunale foretak			8,2 %	8,8 %

* Molde kommune har tatt i bruk Visma BI som system for sykefraværsmelding og oppfølging fra 2017. Beregning av sykefravær fra 2016 og eldre avviker noe fra beregning av sykefravær fra 2017 og kommunen velger derfor ikke å vise årene før 2017.

Sykefraværet har økt fra 8,1 pst. til 8,9 pst. Det høyeste fraværet er innenfor helse og omsorg og barnehager, hvorav barnehager har redusert sykefraværet noe, mens pleie og omsorg har gått noe opp.

Arbeidsgiver har i samarbeid med tillitsvalgte, AMU og HAMU satt fokus på å bedre arbeidsprosesser (Lean og forbedringsarbeidet), sikre at det er riktig kompetanse til å utføre enhetens oppgaver (strategisk kompetanseplan), bedre arbeidsmiljøet og samarbeidsklimaet i enheten (Medarbeiderundersøkelsen – 10-FAKTOR), samt satsing på lederutvikling (Ledelse av prosesser). Felles for disse prosessene er at de bidrar til synliggjøring av kravene i stillingene. Ved å utjevne arbeidsbelastningen har dette igjen stilt store krav til arbeidstakere som ikke har tilstrekkelig helse og kompetanse til å fylle kravene i stillingen.

I en økonomisk krevende situasjon har det vært nødvendig å synliggjøre ressursbruk. Det har blitt fokusert på hva stillinger faktisk krever, og dette har bidratt til at belastningen har blitt flyttet fra arbeidsfellesskapet til arbeidstakere som har manglende helse og/eller kompetanse. Tiltakene som har vært gjennomført i 2018, har vært viktige og nødvendige for å få innsikt i driftskostnader og sikre en forsvarlig tjenestekvalitet.

Arbeidstakere med manglende helse og/eller kompetanse blir fulgt opp for å se på muligheter for overgang til andre stillinger. Noen arbeidstakere har ikke helse til å stå i arbeid og har gått over i helt eller delvis uførhet. Slike prosesser tar lang tid og fører til høyt sykefravær før endelige avklaringer.

Av et sykefravær på 8,9 pst., hvorav 2,9 pst. er korttidsfravær og 6 pst. langtidsfravær, er korttidsfraværet den største kostanden for arbeidsgiver. Sykefraværet i Molde kommune tilvarer en kostnad på ca. 42 mill. kroner i året. Korttidsfraværet utgjør 33 mill. kroner (79 pst.) av kostnaden, mens langtidsfraværet utgjør 9 mill. kroner (21 pst.). Tiltakene i 2018 har vært rettet mye mot det sykefraværet som koster mest for arbeidsgiver.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor

I Molde kommune brukes Kommuneforlagets medarbeiderundersøkelse kalt 10-FAKTOR. I 2018 ble den gjennomført for andre gang. Undersøkelsen gir anledning til å sammenligne egen kommune med andre kommuner, et landssnitt for like virksomhetsområder, samt egne resultater fra tidligere år. Verktøyet er godt fundamentert i forskning. Erfaringene fra Molde kommune er at dette er en undersøkelse som er godt egnet og som måler faktorer det er mulig å gjøre noe med. KS gir tilgang til gode verktøy og maler for å kunne bearbeide undersøkelsen.

Medarbeiderundersøkelse – 10-faktor, konsern

(Skala 1-5, hvor 1 er dårligst og 5 er best)

Svarprosenten for Molde kommune var på 72 pst. i 2018. Det er en høy svarprosent, som gir grunn til å vurdere resultatene som pålitelige. Samlet sett har Molde kommune forbedret resultatet på faktorene autonomi, relevant kompetanseutvikling og mestringsklima.

For enheter i Molde kommune, har administrasjonen samt tekniske fag gått noe tilbake på flere områder. Årsakene til dette kan være sammensatte, og dette følges opp i hver enhet og avdeling. Barnehager skiller seg ut med gode resultater begge år, samt fremgang siden sist undersøkelse. Skoler, kultur, pleie og omsorg, samt sosialtjenesten har totalt forbedret forrige resultat.

Resultatet av undersøkelsen gir et godt utgangspunkt for en diskusjon rundt status og forbedringspotensial i hver enkelt enhet. Flere enheter har gode resultater og har hatt god fremgang. Dette er enheter som har prioritert og fokusert på oppfølging av forbedringsområder siden sist undersøkelse.

Undersøkelsen åpner opp for en kommentardel, som i tillegg til oppfølgingsarbeidet på enhetene sier litt om hva de ansatte er opptatt av. Oppsummert er de ansatte opptatt av følgende hovedområder;

1. Kompetanseutvikling: Opplæring, kurs, veiledning, refleksjonsgrupper, utprøving av nye metoder, erfaringsdeling, hospitering.
2. Ressurser og rammer: Organisering, bemanning, prioritering, tidsbruk (planlegging, etterarbeid).
3. Samarbeid og samhandling: Samarbeid internt i enhet, på tvers av enheter og eksternt.
4. Ledelse: Tilstedeværelse, bli sett, tilbakemelding og støtte.
5. Annet som fremkommer er skryt og ros fra fornøyde ansatte, samt kommentarer knyttet til behov rundt teknisk utstyr og lokaler.

Arbeidstakerne deltar engasjert og konstruktivt i oppfølgingsarbeidet.

KOSTRA

Om KOSTRA

Alle kommuner er pålagt å føre regnskapet etter KOSTRA-standarden. KOSTRA (KOMmune-STAT-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem om kommunale virksomheter. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, samt gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål nås.

KOSTRA-tallene gir et grunnlag for å vurdere prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet mellom kommuner over tid. Ulik prioritering, kvalitet på tjenestene, struktur og behov i befolkningen, er faktorer som vil påvirke nøkkeltallene. Det er vanskelig å definere og skille ut konkret effekt av alle disse forholdene i tallene. Med bakgrunn i dette kalles nøkkeltallene i KOSTRA for indikatorer. I dette ligger det at nøkkeltallene kun indikerer ulikheter mellom kommuner, og dermed et grunnlag for videre analyse, men ingen fasit og entydig forklaring på forskjeller. Kvaliteten på tallene er også avhengig av kvaliteten på tjeneste- og økonomirapporteringen fra kommunene. Rapporteringen er omfattende og kompleks, så feil og ulike tolkninger kan forekomme.

KOSTRA-tallene for 2018 er foreløpige tall. Kommunene og Statistisk sentralbyrå (SSB) reviderer nå tallene og endelige tall for 2018 blir først publisert i juni. Erfaringsmessig vil de endelige tallene bli noe justert sammenlignet med de foreløpige tallene. Dette kan skyldes manglende eller feil rapportering fra kommunene, samt at SSB ikke har kontrollert alle sine sammenstillinger.

I de påfølgende tabellene, og i alle KOSTRA-sammenstillinger under de enkelte enheter, ses det på utviklingen til Molde kommune over tid. Samtidig vises gjennomsnittlig utvikling i kommunegruppe 13 og for alle kommuner i landet uten Oslo. Kommunegruppene deler kommuner inn etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Molde kommune er en del av kommunegruppe 13, definert som store byer eller kommuner utenom de fire største byene i landet.

Å studere egne tall opp mot kommunegruppen skal gi et bedre sammenligningsgrunnlag. Gjennomsnitt for landet uten Oslo er det beste tallet for å vise tall for alle primærkommunene i Norge. Oslo er utelatt siden Oslo er både en kommune og en fylkeskommune.

Tallmaterialet er presentert på konsernnivå. Konserntall er tall for kommunen som juridisk enhet og inkluderer kommunale foretak, interkommunale samarbeider og interkommunale selskaper. Ved å bruke konserntall, elimineres det vesentligste av forskjellene i tallene som skyldes ulik organisering av den kommunale tjenesteproduksjonen. Konserntall fanger godt opp kommunale foretak og interkommunale selskaper. Utgiftene til interkommunale samarbeid har derimot vært vanskelig å fordele riktig i KOSTRA.

Dette kapitlet er videre inndelt i tre deler. Først blir utvalgte finansielle nøkkeltall presentert. Deretter vises utdrag fra behovsprofilen som skal si noe om forskjell i behovet og etterspørsel etter ulike kommunale tjenester. Til slutt er KOSTRA-tallene fra de ulike tjenesteområder presentert. Disse tallene er også presentert under aktuell enhet.

Definisjoner KOSTRA-indikatorer

Netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter viser kommunens driftsutgifter, inkludert avskrivninger, etter at driftsinntektene er trukket fra. Netto driftsutgifter må dekkes av kommunens frie inntekter. Netto driftsutgifter skal være en indikator på prioritering i KOSTRA. Derfor er avskrivninger for de ulike tjenesteområdene lagt til slik at indikatoren inkluderer kapitalslit. Netto driftsutgifter presenteres målt per innbygger i målgruppen for tjenestene. Per innbygger i målgruppen tar høyde for ulik demografi og gir dermed en god indikasjon på prioritering korrigert for demografiske forskjeller.

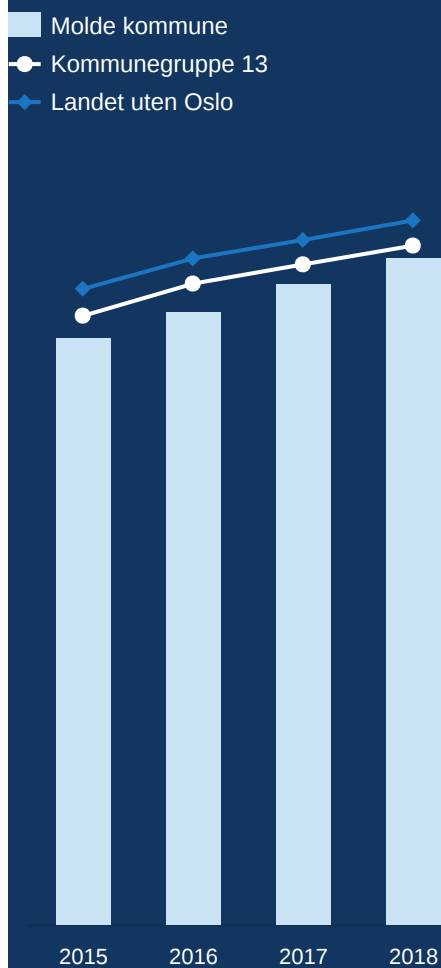
Indikatoren tar ikke høyde for bruk og avsetning av bundne driftsfond. Det betyr for eksempel at dersom et tjenesteområde mottar et statlig, øremerket tilskudd et år, vil hele tilskuddet redusere indikatoren uavhengig om hele tilskuddet blir benyttet til tjenesteproduksjon det året. Tilsvarende vil bruk i senere år øke nivået på indikatoren. Dette kan påvirke tidsserien, spesielt for de minste tjenesteområdene.

Korrigerede brutto driftsutgifter

Korrigerede brutto driftsutgifter viser brutto driftsutgifter til kommunens egen tjenesteproduksjon. Kjøp av tjenester fra andre er ikke med. Ved å se på korrigerede brutto driftsutgifter per bruker, innbygger eller produsert enhet, vil indikatoren si noe om kommunens enhetskostnad eller produktivitet. Denne indikatoren kan dermed si noe om tjenesteproduksjonen er effektiv per bruker, men den fanger ikke opp ulikhet i brukerbehov eller kvalitet.

KOSTRA - finansielle nøkkeltall

Landet uten Oslo	49 775	52 158	53 601	55 132
Kommunegruppe 13	47 667	50 181	51 686	53 157
Molde kommune	45 991	48 059	50 325	52 254

Frie inntekter i kroner per innbygger

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter og er hovedfinansieringen av kommunesektoren. Gjennom inntektssystemet fordeles inntektene mellom kommunene slik at alle kommunene skal ha økonomisk handlingsrom til å tilby sine innbyggere et likeverdig tjenestetilbud. Ulikt behov etter kommunale tjenester blir korrigert i rammetilskuddet via utgiftsutjevningen. Også skatteinntektene bli utjevnet, men de blir bare delvis utjevnet. I tillegg inngår det diverse distriktpolitiske tilskudd i rammetilskuddet som blir fordelt etter distriktpolitiske prioriteringer og ikke utjevningshensyn. Nivået på de frie inntekter er derfor avhengig av det totale utgiftsbehovet, distriktpolitiske tilskudd og skatteinntektene, inkludert naturressursskatt.

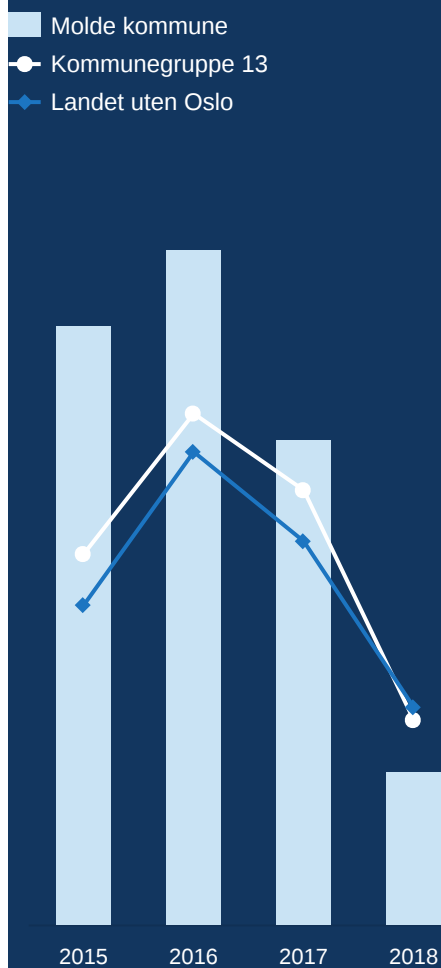
Både skatteinntektene og rammetilskuddet er som regel lavere i Molde kommune enn i sammenligningsgruppene i perioden. Kommunegruppe 13 har mest skatteinntekter, men også landet

uten Oslo har litt høyere skatteinntekter enn Molde kommune de tre siste årene. Dette skyldes at skatteinntektene har økt mer enn forventet de tre siste årene, og at denne økningen har vært skjevt fordelt mellom kommunene. Dette har derimot gitt Molde kommune økt inntektsutjevning de tre siste årene. Landet uten Oslo har klart størst rammetilskudd per innbygger.

Kommunegruppe 13 lå over over Molde kommune frem til 2018, men Molde kommune fikk et større rammetilskudd per innbygger enn kommunegruppe 13 i 2018.

Diagrammet viser at de frie inntektene økte mest i 2016 for kommunegruppe 13 og landet uten Oslo, men at den positive utviklingen fra 2016 fortsatte for Molde kommune helt inn i 2018. Rammetilskuddet og skatteinntektene har økt tilnærmet like mye i Molde kommune de siste tre årene.

Diagrammet viser at Molde kommune har hatt en større vekst i de frie inntektene enn kommunegruppe 13 og landet uten Oslo i perioden 2015–2018. Mye av dette skyldes at Molde kommune har hatt en bedre utvikling i rammetilskuddet per innbygger.

Landet uten Oslo	2,5	3,7	3,0	1,7
Kommunegruppe 13	2,9	4,0	3,4	1,6
Molde kommune	4,7	5,3	3,8	1,2

Brutto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

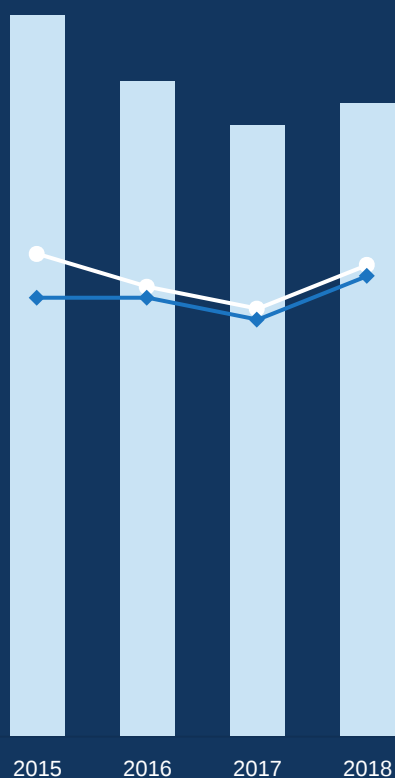
Brutto driftsresultat viser hvor mye av kommunens brutto driftsinntekter som er igjen etter at utgiftene til tjenesteproduksjonen er dekt. Det sier derfor noe om nivået på tjenesteproduksjonen i forhold til kommunens driftsinntekter.

Brutto driftsresultat må være stort nok til å dekke netto finansutgifter, eventuelt dekke tidligere års merforbruk eller bygge opp nødvendig økonomisk buffer. Hvilket nivå brutto driftsresultat bør være på, er derfor avhengig av nivået på lånegjeld, tidligere års resultat og disposisjonsfond. Molde kommune har høyere netto finansutgifter og lavere økonomisk buffer enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Det betyr at Molde kommune bør ha et høyere brutto driftsresultat enn disse gruppene.

Etter et negativt brutto driftsresultat i 2014 forberedt brutto driftsresultat seg kraftig de tre neste årene. I 2018 ble brutto

driftsresultat klart redusert i Molde kommune. Det var også en klar nedgang i landet uten Oslo og kommunegruppe 13, men nedgangen her var ikke like stor som i Molde kommune. Brutto driftsinntekter økte 126 mill. kroner både i 2016 og 2017 i Molde kommune. I 2018 var inntektsveksten mye lavere enn de to foregående årene, og var på knappe 50 mill. kroner. Selv om utgiftsveksten også ble redusert i 2018 sammenlignet med 2016 og 2017, var den større enn inntektsveksten i 2018 og medførte et svakere brutto driftsresultat.

■ Molde kommune
● Kommunegruppe 13
◆ Landet uten Oslo

◆	4,0	4,0	3,8	4,2
●	4,4	4,1	3,9	4,3
■	6,6	6,0	5,6	5,8

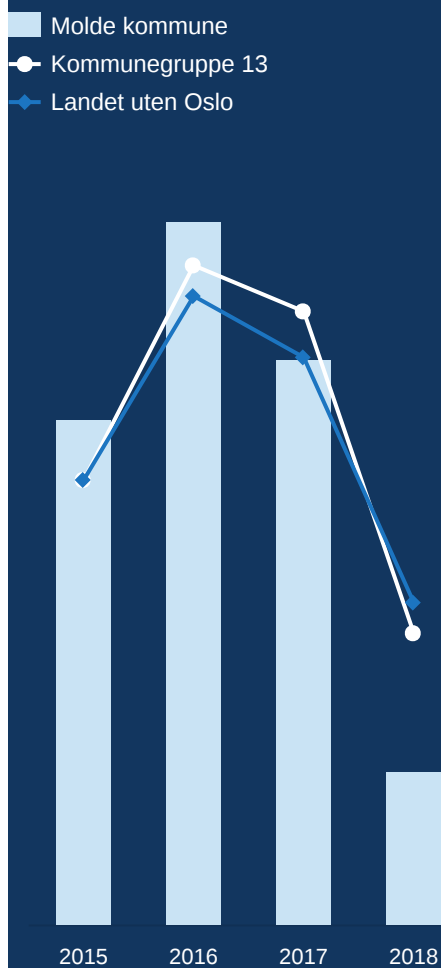
Netto finans og avdrag i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

Indikatoren viser netto finansutgifter i pst. av brutto driftsinntekter. Indikatoren viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp til å dekke netto finansutgifter. Den største posten her er rente- og avdragsutgifter. Disse vil avhenge av valgt finansieringsstrategi, for eksempel andelen lån og nedbetalingstid.

Videre inngår utbytter og tap eller gevinst på finansielle omløpsmidler i indikatoren. Ekstraordinære avdrag og nedbetaling av utlån vil ikke fremkomme siden dette føres i investeringsregnskapet, og her tas bare hensyn til transaksjoner i driftsregnskapet.

Indikatoren viser at Molde kommune har en relativt stor andel av driftsinntektene bundet opp til betjening av lån sammenlignet med andre kommuner. Dette skyldes at Molde kommune har en mye større lånegjeld enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Molde kommune må derfor benytte en større andel av sine årlige inntekter til å dekke renter og avdrag. I perioden har Molde kommunes netto finansutgifter vært på 6,0 pst. i gjennomsnitt. Dette er 2,0 pst. mer enn gjennomsnittet for landet uten Oslo og 1,8 pst. mer enn gjennomsnittet for kommunegruppe 13.

Molde kommunes netto finansutgifter har variert fra 5,6 pst. til 6,6 pst. i perioden. Utviklingen fra 2015 har vært at netto finansutgifter har blitt redusert for Molde kommune, og at avstanden til landet uten Oslo og kommunegruppe 13 har blitt mindre. Renteutgiftene ble redusert i 2017 og det lave nivået holdt seg i 2018. Tilsvarende utvikling har det også vært i kommunegruppe 13 og landet uten Oslo, men der har det vært en årlig og mer jevn nedgang. Molde kommune skiller seg ut ved at avdrag i pst. av brutto driftsinntekter har gått ned i perioden. For kommunegruppe 13 og landet uten Oslo har avdrag økt. Dette er årsaken til at avstanden i samlede netto finansutgifter har blitt redusert i perioden. Videre varierer det mellom årene om det har vært gevinst eller tap på finansielle omløpsmidler. For Molde kommunes del var det en gevinst i 2016 og 2017 mellom 0,2 og 0,3 pst. av brutto driftsinntekter. I 2015 og 2018 var små tap på finansielle omløpsmidler.

Landet uten Oslo	2,9	4,1	3,7	2,1
Kommunegruppe 13	2,9	4,3	4,0	1,9
Molde kommune	3,3	4,6	3,7	1,0

Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

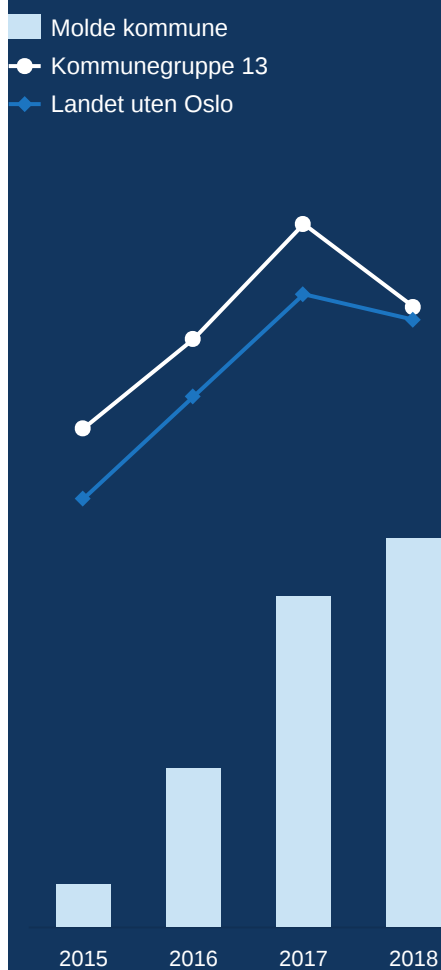
Indikatoren viser netto driftsresultat i pst. av driftsinntektene på konsernnivå. Molde kommune som konsern fikk et netto driftsresultat på 1,0 pst. i 2018. Det er en klar nedgang fra 2017, men da må man ikke glemme at engangstilskuddet knyttet til kommunereformen blåste opp netto driftsresultat i 2017. Korrigert for tilskuddet knyttet til kommunereformen var netto driftsresultat 2,3 pst. i 2017. Det vil si at netto driftsresultat er redusert reelt sett med 1,3 pst. fra 2017 til 2018.

Utviklingen i landet uten Oslo og kommunegruppe 13 er lik den i Molde kommune, men netto driftsresultat har ikke hatt like store svingninger i disse gruppene de siste årene. Netto driftsresultat henger selvfølgelig tett sammen med brutto driftsresultat. At inntektsveksten har gått klart ned i 2018 etter to gode år merkes både på brutto og netto driftsresultat.

Netto driftsresultat forteller hva kommunen sitter igjen med etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat kan enten benyttes til å finansiere investeringer eller avsettes til disposisjonsfond. Netto driftsresultat er den indikatoren som gir det beste målet på økonomisk balanse i kommunene. Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi har sagt at en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi forutsetter et positivt netto driftsresultat i størrelsesorden 1,75 pst. av totale driftsinntekter over tid.

Målet om 1,75 pst. i netto driftsresultat er et samlet anslag for alle primærkommunene. En kommune med høy gjeld, og dermed store avdragsutgifter, vil kunne ha et noe lavere tall og fremdeles ha en bærekraftig økonomi. Et negativt netto driftsresultat betyr at kommunen tærer på oppspart kapital for å dekke driftsutgiftene. I en slik situasjon vil kommunen redusere og til slutt mangle økonomisk handlefrihet.

Selv om Molde kommune kan være bærekraftig med et lavere netto driftsresultat enn 1,75 pst., over tid, tilsier nivået på disposisjonsfond og netto lånegjeld at det vil være en klar styrke for kommunens økonomi og oppnå det nivået på netto driftsresultat også de kommende årene.

Landet uten Oslo	6,7	8,3	9,9	9,5
Kommunegruppe 13	7,8	9,2	11,0	9,7
Molde kommune	0,7	2,5	5,2	6,1

Disposisjonsfond i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

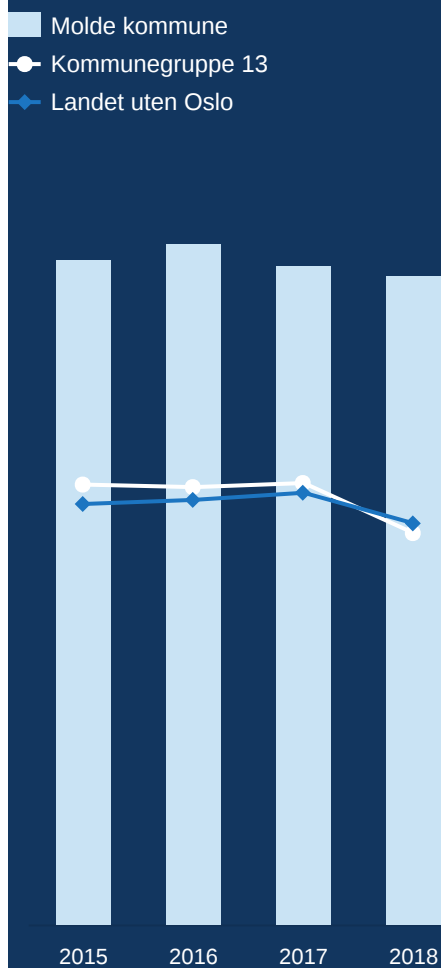
Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til både drifts- og investeringsutgifter. Det er dermed å anse som en økonomisk buffer for å kunne takle svingninger og kan også benyttes som egenfinansiering av investeringer.

Disposisjonsfondet er viktig både med tanke på økonomisk bærekraft og handlingsrom. Det er viktig å ha et disposisjonsfond med tanke på svingninger både på inntekts- og utgiftssiden. Den største risikoen er renterisikoen. Rentenivået har vært svært lavt over flere år, og selv om det ikke er forventet å stige med det første, vil en eventuell renteøkning ha stor påvirkning på fremtidige resultater. Da vil det være viktig å ha et disposisjonsfond slik at økte renteutgifter ikke slår direkte inn på tjenesteproduksjonen. Et disposisjonsfond vil også bedre likviditeten til en kommune.

Disposisjonsfondet i Molde kommune var så godt som brukt opp i 2014. De gode resultatene i 2015 og 2016 gikk først til å dekke tidligere års underskudd, og deretter ble mindreforbruket avsatt til disposisjonsfond. Av mindreforbruket i henholdsvis 2015 og 2016 ble 37,1 og 59,3 mill. kroner satt av til disposisjonsfond. I tillegg ble 7,6 mill. kroner av årets inntekter satt av i til disposisjonsfond i 2017. Til sammen ble det avsatt 66,8 mill. kroner til disposisjonsfond i 2017. I 2018 er det avsatt 36,7 mill. kroner til disposisjonsfond. Dette består av både opprinnelig budsjettet avsetning og avsetning av mindreforbruk fra 2017. Molde kommune har dermed et disposisjonsfond på 143,7 mill. kroner ved utgangen av 2018. Molde kommune som konsern har et disposisjonsfond på 159,3 mill. kroner ved utgangen av 2018. Utviklingen har vært svært positiv og Molde kommune har en mye mer robust økonomisk stilling i 2018 enn i 2015.

Sammenlignet med landet uten Oslo og kommunegruppe 13 burde Molde kommune i utgangspunktet ha et større disposisjonsfond med tanke på gjeldsgraden. Dette er ikke tilfelle. Landet uten Oslo og kommunegruppe 13 hadde et disposisjonsfond på henholdsvis 6,7 pst. og 7,8 pst. i 2015. Dette har økt til 9,5 pst. og 9,7 pst. i 2018. Molde kommune bør nærme seg dette nivået med tanke på dagens gjeldsgrad, gitt at kommunen skal kunne håndtere alle de svingninger som måtte komme, uten at dette får store konsekvenser for tjenesteproduksjonen.

Landet uten Oslo	82,3	83,1	84,5	78,5
Kommunegruppe 13	86,1	85,6	86,4	76,6
Molde kommune	130,3	133,6	129,1	127,1

Netto lånegjeld i pst. av brutto driftsinntekter, konsern

Netto lånegjeld i pst. av brutto driftsinntekter viser gjeldsgraden til kommunene i forhold til egne driftsinntekter. Indikatoren viser at Molde kommune har betydelig større lånegjeld enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet sett i forhold til inntektene. Indikatoren er ikke korrigert for lånegjeld knyttet til selvkostområder, som skal være selvfinansierende, eller lånegjeld som er knyttet opp til statlige rente- eller avdragsrefusjoner. Indikatoren viser dermed samlet netto lånegjeld i kommunene, men den viser ikke gjeldsgraden eller den lånegjelden som kommunene må dekke gjennom sine frie inntekter. Like fullt viser indikatoren at Molde kommune må benytte en større andel av sine brutto driftsinntekter til å dekke renter og avdrag i årene fremover enn sammenligningsgruppene.

Høy lånegjeld gjør kommunen mer følsom for renterisiko gitt andel lånegjeld med flytende rente. Den høye netto lånegjelden har vært

håndterbar med dagens lave rentenivå. Dagens gjeldsgrad vil kunne bli krevende med et høyere rentenivå, men en del av Molde kommunes lånegjeld er sikret gjennom fastrenteavtaler og rentekompensasjonsordninger. Videre er det en del av gjelden som skal finansieres av brukerbetalinger og ikke av kommunens frie inntekter.

Denne indikatoren må også ses i lys av kommende års investeringsbehov. I ulik grad har kommuner fornyet sin bygningsmasse de siste årene. Det er til dels stor forskjell i standard på kommunale bygg og dermed behov for store renoveringer eller nybygg i årene som kommer.

Behovsprofil og andel netto driftsutgifter

Utdrag fra behovsprofilen

I tabellen under presenteres kommunens behovsprofil fra KOSTRA. Den viser befolkningsstruktur, noen levekårsdata og bosettingsdata. Tabellen er viktig når man studerer anvendelsen av midlene til de forskjellige tjenesteområdene for å kunne si om forskjellen ligger i demografien eller sosiale forhold. Tabellen viser at Molde kommune har relativt færre barn i barnehage- og grunnskolealder, og flere i de to eldste aldersgruppene. Demografien tilsier at Molde kommune i utgangspunktet kan ha lavere utgifter til barnehage- og skolesektoren enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Videre er det grunn til å tro at Molde kommune vil ha høyere utgifter til helse- og omsorgstjenester enn landet og kommunegruppe 13 da en større del av befolkningen er over 67 år. Spesielt har det vært en vekst i aldersgruppen 67–79 år de siste tre årene. Denne aldersgruppen har økt sin relative andel for alle, men klart mest i Molde kommune.

På så godt som alle levekårsindikatorer har Molde kommune litt bedre tall enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Dette indikerer at Molde kommune vil ha lavere utgifter innenfor aktuelle tjenesteområder enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet.

Ulikheter i behovsprofilen mellom kommuner, er gjenstand for korrigering i inntektssystemet. Dette innebærer at Molde kommunes frie inntekter er lavere enn gjennomsnittskommunens frie inntekter.

Behovsprofil - nivå 2

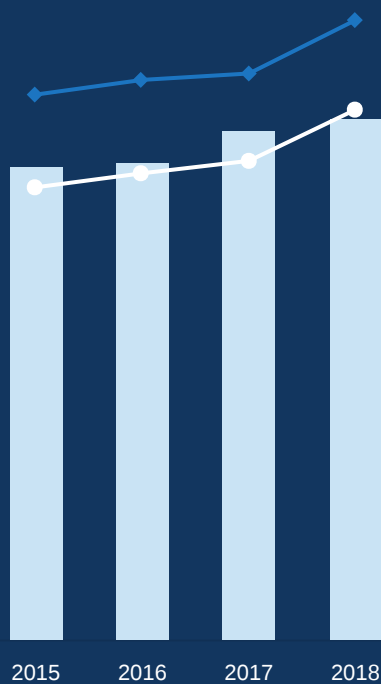
	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Befolkningsdata per 31. desember									
Folkemengden i alt	26 822	26 901	27 001	1 940 444	1 977 649	2 003 078	4 591 560	4 622 151	4 647 141
Andel kvinner, i pst.	49,8	49,9	50,0	49,9	49,9	49,9	49,5	49,5	49,5
Andel menn, i pst.	50,2	50,1	50,0	50,1	50,1	50,1	50,5	50,5	50,5
Andel 0 åringer, i pst.	1,1	0,9	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0
Andel 1–5 år, i pst.	5,6	5,6	5,3	5,8	5,7	5,6	5,9	5,8	5,6
Andel 6–15 år, i pst.	11,6	11,7	11,9	12,3	12,3	12,3	12,5	12,5	12,5
Andel 16–18 år, i pst.	3,7	3,8	3,6	3,9	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7
Andel 19–24 år, i pst.	8,2	8,0	8,0	7,8	7,7	7,6	7,7	7,6	7,5
Andel 25–66 år, i pst.	53,8	53,6	53,2	54,0	54,0	54,0	54,4	54,4	54,4
Andel 67–79 år, i pst.	11,3	11,8	12,3	10,8	11,1	11,3	10,5	10,7	10,9
Andel 80 år og over, i pst.	4,7	4,7	4,7	4,4	4,4	4,4	4,1	4,1	4,2
Levekårsdata									
Andel skilte og separerte 16–66 år, i pst.	10,7	10,7	10,7	11,7	11,5	11,4	10,8	10,7	10,7
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden, i pst	1,0	1,0	-	1,2	1,1	-	1,1	1,0	-
Andel uførepensjonister 16–66 år, i pst.	7,5	7,4	-	9,1	9,4	-	9,5	9,7	-
Andel enslige innbyggere 80 år og over, i pst.	61,1	59,2	58,8	62,9	61,1	61,2	63,4	62,7	62,0
Forventet levealder ved fødsel, kvinner	84,7	84,7	84,7	83,7	83,7	80,3	83,7	83,7	74,2
Forventet levealder ved fødsel, menn	80,6	80,6	80,6	79,7	79,7	76,4	79,6	79,6	70,5
Fødte per 1 000 innbyggere	11,0	9,1	10,3	10,5	10,2	9,9	10,6	10,2	9,9
Døde per 1 000 innbyggere	7,6	8,4	7,5	7,6	7,5	7,5	8,0	8,0	8,0
Andel innvandrerbefolkning, i pst.	12,2	12,8	13,3	16,6	-	-	14,5	-	-
Registrerte arbeidsledige i pst. av befolkningen i alderen 15–74 år	1,9	1,5	1,3	2,0	1,7	1,6	2,0	1,6	1,5
Bosetting									
Andel av befolkningen som bor i tettsteder, i pst.	87,6	87,2	87,0	89,0	89,0	89,1	77,9	78,3	78,7
Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	6,9	6,9	-	6,5	-	-	7,4	-	-
Innflytting per 1 000 innbyggere	50,6	49,6	46,2	60,2	61,1	59,4	57,6	56,9	54,5
Utflytting per 1 000 innbyggere	50,7	47,3	45,3	53,3	54,0	52,9	52,5	52,5	51,0

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Andel av befolkningen 20–66 år som pendler ut av bostedskommunen, i pst.	12,5	12,9	-	30,7	-	-	28,5	-	-

KOSTRA - utvalgte nøkkeltall for tjenesteområder

Administrasjon og styring

- Molde kommune*
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	4 267	4 382	4 432	4 850
Kommunegruppe 13	3 541	3 651	3 748	4 149
Molde kommune*	3 715	3 750	4 000	4 083

Netto driftsutgifter administrasjon og styring per innbygger, konsern

Indikatoren viser hvor mye av de frie inntektene som blir brukt til administrasjon og styring per innbygger. I indikatoren inngår administrativ ledelse, politisk styring, kontroll og revisjon, stab- og støttefunksjoner, forvaltningsutgifter til eiendomsforvaltning og administrasjonslokaler.

Studier har vist at kommuner tolker og definerer administrasjon ulikt i KOSTRA. Det innebærer at tallene ikke er direkte sammenlignbare mellom alle kommuner og er beheftet med noe

usikkerhet. For å få mest mulig korrekte og sammenlignbare tall for Molde kommune er tallene korrigert. Nytt fra 2017 er at inntekter og utgifter knyttet til fellesnemda for nye Molde kommune er korrigert ut. Dette gir da en mer riktig tidsserie. Tallene viser at Molde kommune gjennomgående bruker mindre per innbygger enn landsgjennomsnittet. Dette er naturlig ut fra at Molde kommune er en relativt stor kommune og dermed har stordriftsfordeler og flere personer å fordele utgifter til administrasjon og styring på. Fra å bruke mer enn kommunegruppe 13 på administrasjon og styring i 2017 bruker Molde kommune mindre enn kommunegruppe 13 i 2018.

Mer detaljerte tall for den konkrete indikatoren fremgår av tabellen under. Sammenlignet med kommunegruppe 13, som i gjennomsnitt har flere innbyggere, er det naturlig at Molde kommune har høyere netto driftsutgifter. Tallene viser at Molde kommune ligger litt under kommunegruppe 13 når det gjelder politisk styring. Netto driftsutgifter til kontroll og revisjon ligger Molde kommune noe over både kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Molde kommune lå over kommunegruppe 13 på administrasjonsutgifter i 2017, men i 2018 har Molde kommune lavere utgifter til administrasjon per innbygger.

Tallene for administrasjonslokaler viser at Molde kommune har større utgifter per innbygger enn kommunegruppe 13. Store deler av utgiftene til administrasjonslokaler i Molde kommune er husleie betalt til Molde kommunale pensjonskasse. I 2017 ble utgifter til administrasjonslokaler redusert, men de økte igjen i 2018 og avstanden til de to sammeligningsgruppene økte igjen. I hovedsak skyldes økningen avskrivninger og lønnsutgifter som hører hjemme under andre funksjoner. Dette vil bli nærmere undersøkt og rettet opp i 2019.

Netto driftsutgifter administrasjon og styring per innbygger, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Politisk styring***	236	274	254	262	296	271	381	404	392
Kontroll og revisjon*	121	115	126	65	63	64	102	102	100
Administrasjon***	2 649	2 855	2 879	2 748	2 743	3 130	3 290	3 287	3 682
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	200	255	265	251	280	303	258	271	295
Administrasjonslokaler**	544	501	560	324	367	382	351	368	381
Sum administrasjon og styring*	3 750	4 000	4 083	3 651	3 748	4 149	4 382	4 432	4 850

* Netto driftsutgifter til kontroll og revisjon er korrigert slik at Molde kommune får riktig eierandel i interkommunale samarbeid.

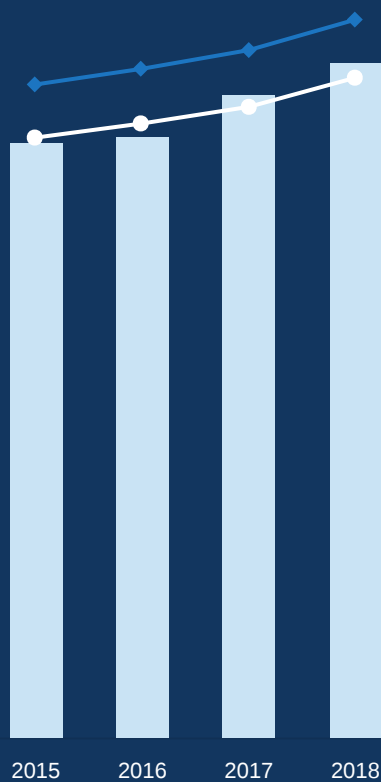
** Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler er korrigert og samsvarer derfor ikke med SSB sine tall for Molde kommune. Samlede netto driftsutgifter til administrasjon og styring er korrigert tilsvarende (gjelder 2015 og 2016).

*** Nye Molde kommune er korrigert ut slik at tallene er mer sammenlignbare med kommunegruppe 13 og landet uten OSLO.

Grunnskole

- Molde kommune*
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	102 278	104 737	107 655	112 430
Kommunegruppe 13	93 954	96 169	98 768	103 330
Molde kommune*	93 248	94 415	100 863	105 884

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6–15 år, konsern

Indikatoren viser kommunens samlede netto driftsutgifter til grunnskolesektoren. Dette inkluderer undervisning, skolefritidsordning (SFO), drift og vedlikehold av skolelokaler, inkludert tekniske anlegg og uteområder og skoleskysst. Utgiftene er fordelt per innbygger i grunnskolealder. Voksenopplæring inngår ikke og er skilt ut som egen indikator.

KOSTRA-tallene på konsernnivå innebærer at Molde kommunes eierandel i Tøndergård skole og ressurscenter, på 37,5 pst., er

inkludert i tallene.

Indikatoren viser at Molde kommune brukte mindre til grunnskolesektoren enn de kommunen sammenligner seg med frem til 2017. I 2017 hadde Molde kommune en relativt sterk vekst i indikatoren i forhold til sammenligningsgruppene. Veksten kom hovedsakelig i driftsutgifter til undervisning og SFO, og kommunen har siden 2017 brukt mer på grunnskolesektoren enn kommunegruppe 13.

I tabellen under fremgår netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen til de ulike tjenestene som inngår i grunnskolesektoren i KOSTRA.

Netto driftsutgifter per innbygger i målgruppe, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Grunnskole per innbygger 6–15 år	75 344	80 192	84 167	77 949	79 950	83 279	83 872	86 031	89 595
Skolefritidstilbud per innbygger 6–9 år*	2 306	3 468	4 738	2 835	3 178	3 838	3 610	3 878	4 547
Skolelokaler per innbygger 6–15 år	16 762	17 917	18 298	15 560	15 974	16 925	17 209	17 781	18 737
Skoleskyss per innbygger 6–15 år	1 382	1 328	1 489	1 503	1 551	1 583	2 190	2 269	2 278
Grunnskolesektoren per innbygger 6–15 år*	94 415	100 863	105 884	96 169	98 768	103 330	104 737	107 655	112 430

* Skolefritidstilbud har ikke samme hovedmålgruppe som grunnskolesektoren forøvrig.

I 2017 hadde Molde kommune en relativt sterk vekst i netto driftsutgifter til undervisning, inkludert spesialundervisning, i forhold til sammenligningsgruppene, og har siden ligget over kommunegruppe 13. Kommunen ligger fortsatt under landet uten Oslo, selv om forskjellen nå er redusert.

Årsaken til veksten i kommunens indikator skyldes hovedsakelig økt bemanning fra skoleåret 2017/2018 og ytterligere fra skoleåret 2018/2019. Økningen gjelder både lærere og assistenter i skolen. Økningen kan knyttes til satsing på tidlig innsats 1.–4. trinn ut over det som finansieres av det øremerkede tilskuddet fra staten, og at kommunen i 2018 hatt en relativt kraftig økning i andel elever som får spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk. I kommunegruppe 13 har det vært en nedgang i andelen, mens for landet uten Oslo er andelen tilnærmet uendret. Timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring per elev har blitt redusert i Molde kommune de

siste tre årene. Gjennomsnittlig antall timer per elev til spesialundervisning i Molde kommune ligger nå klart under kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Gjennomsnittlig antall timer per elev med særskilt norskopplæring har kommet ned på samme nivå som kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

Økningen i assistentbruken kan hovedsakelig knyttes til ressurskrevende tiltak rundt enkeltelever. I dette ligger det også inne utgifter til flyktninger med spesielle behov. Denne posten har økt med 4,4 mill. kroner siden 2015. Dette er utgifter som inngår i indikatoren, men finansieres gjennom tilskudd 2, som ikke inngår i indikatoren. Molde kommune gjennomførte i 2018 betydelige innkjøp av pc-er til elever og lærere, samt at det ble gjennomført ekstern opplæring for to kull lærere og elever knyttet til iPad-prosjektet. Begge deler påvirker indikatoren i 2018.

KOSTRA viser at Molde kommune, til forskjell fra sammenlignbare kommuner, har en høyere andel av innbyggerne i aldersgruppen som benytter skolefritidsordningen. I 2018 har denne forskjellen blitt betydelig redusert, gjennom at andelen barn som benytter skolefritidsordningen i Molde kommune har falt med 6,7 prosentpoeng siden 2017. Kommunens netto driftsutgifter til skolefritidsordning har i 2018 hatt en relativt kraftig vekst i forhold til sammenligningsgruppene, og skyldes i hovedsak reduserte inntekter på grunn av færre barn i tilbudet uten at driftsnivået er redusert.

Molde kommune har de senere år foretatt en kraftig opprusting av kommunens skolebygg og kommunens utgifter til skolelokaler har av den grunn vært høyere enn sammenligningsgruppene frem til 2014, da landet uten Oslo gikk forbi. Kommunegruppe 13 har hatt lavere utgifter til skolelokaler per innbygger i hele perioden. I 2018 har veksten i kommunens indikator vært forholdsvis lav sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

Molde kommunes netto driftsutgifter til skoleskyss ligger under kommunegruppe 13 og vesentlig under landet uten Oslo i hele perioden.

Andre nøkkeltall

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Skolefritidstilbud									
Andel innbyggere 6–9 år i kommunal SFO – i pst.	70,4	69,6	62,9	61,2	60,4	59,2	57,8	57,0	56,3
Utdypende tjenesteindikatorer									
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng *	42,3	41,3	42,3	41,4	41,6	41,9	41,1	41,4	41,7
Generell lærertetthet 1.–4. årstrinn	14,7	14,1	13,9	14,1	13,6	13,1	13,0	12,6	12,3
Generell lærertetthet 5.–7. årstrinn	15,2	13,8	13,8	14,3	14,0	13,9	13,2	13,0	12,9
Generell lærertetthet 8.–10. årstrinn	15,1	14,5	14,8	15,1	15,4	15,2	14,1	14,3	14,2
Lærertetthet i ordinær undervisning, alle elever **	18,9	17,7	17,3	18,0	17,9	17,3	16,6	16,5	16,0
Årstimer til spesialundervisning per elev	113,7	114,9	99,7	128,5	131,7	135,1	132,8	135,4	137,6
Andel elever som får spesialundervisning, totalt	9,0	9,1	10,2	7,4	7,5	7,5	7,8	7,9	7,9
Andel elever som får spesialundervisning 1.–4. trinn	7,0	6,8	8,0	4,8	5,0	4,9	5,2	5,4	5,4
Andel elever som får spesialundervisning 5.–7. trinn	10,6	10,6	12,4	8,8	8,8	8,8	9,2	9,2	9,2
Andel elever som får spesialundervisning 8.–10. trinn	10,1	10,7	11,2	9,7	9,6	9,4	10,1	10,0	9,9
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev	49,8	47,1	38,4	30,6	31,4	32,6	37,5	38,2	37,3
Andel elever som får særskilt norskopplæring	4,7	5,6	7,2	6,3	6,2	5,9	5,6	5,5	5,2
Andel elever med direkte overgang til videregående skole	99,0	99,1	96,3	98,2	97,7	97,5	98,2	97,8	97,6

* Grunnskolepoeng beregnes for avgangselever i grunnskolen. Tallet er et gjennomsnitt av alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, ganget med 10. (Kilde Udir.no)

** I foreløbige KOSTRA-tall vises denne indikatoren kun for alle elever

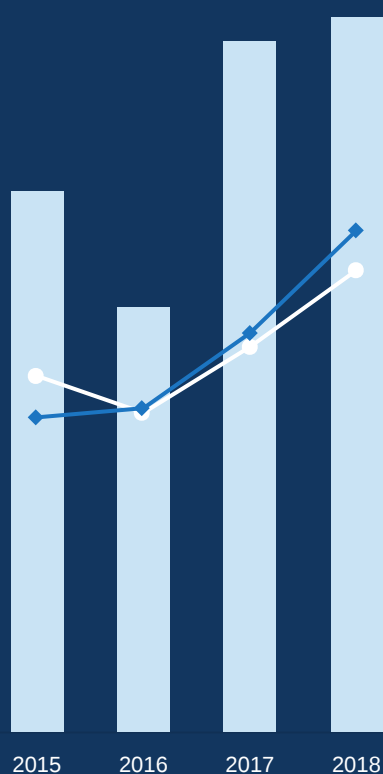
Gruppestørrelse er et mål på lærertetthet i skolen og viser forholdet mellom elevtimer og lærertimer, altså antall elever per lærer i en undervisningstime. Det er to forskjellige lærertettheter: Den generelle lærertettheten, som omfatter all undervisning inkludert tildelte timer til spesialundervisning og norsk som andrespråk (norsk 2), og lærertetthet i ordinær undervisning, hvor spesialundervisning og undervisning i norsk 2 er tatt ut. For lærernormen er det lærertettheten i ordinær undervisning som brukes.

Andel elever som får spesialundervisning på barnetrinnet viser en økende tendens fra 2017 til 2018, mens for ungdomstrinnet fortsetter den økende tendensen fra 2016. Økt ressursbruk til spesialundervisning medfører redusert lærertetthet i ordinær undervisning gitt samme gruppestørrelse.

Voksenopplæring

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	205	211	260	327
Kommunegruppe 13	232	208	251	301
Molde kommune	354	278	452	467

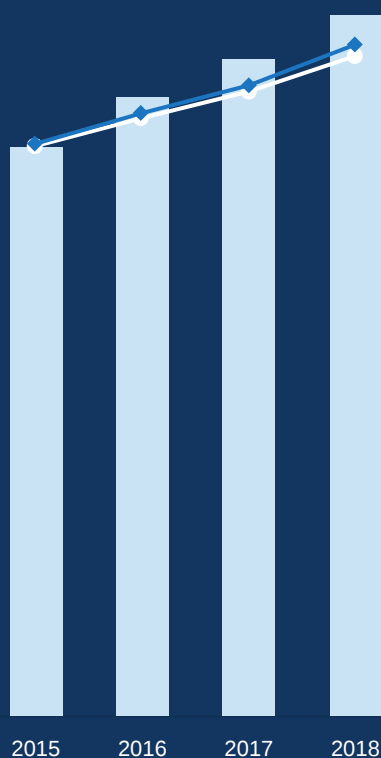
Netto driftsutgifter til voksenopplæring per innbygger, konsern

Indikatoren viser kommunens netto utgifter til grunnskole- og spesialundervisning for voksne og voksenopplæring etter opplæringsloven. Drift av skolelokalene og skyssutgifter er også inkludert i indikatoren. Utgifter til norsk- og grunnskoleopplæring for innvandrere blir i utgangspunktet finansiert gjennom statlige tilskudd, overføringer og salgsinntekter. Det betyr at dette tjenestetilbudet vanligvis ikke skal påvirke indikatoren.

Indikatoren viser at Molde kommune prioriterer voksenopplæring høyere og av den grunn har høyere utgifter per innbygger enn de kommunen sammenligner seg med. Molde voksenopplæringscenter hadde i 2016 store merinntekter på grunn av utbetalingsprofilen på tilskudd til norskopplæring, noe som medførte en markant reduksjon i indikatoren dette året. Senteret avsatte i 2016 drøye 1,6 mill. kroner av prosjektmidler til bundne driftsfond. Disse midlene ble brukt på prosjekter som løp ut i 2017 og er en medvirkende årsak til økningen i indikatoren i 2017. I tillegg bidro et økt driftsnivå i form av økt bemanning og utgifter til tilpassing og leie av nye lokaler til en kraftig økning i indikatoren i 2017. Det har vært en relativ svak økning i kommunens indikator i 2018 i forhold til sammenligningsgruppene. Molde voksenopplæringscenter har gjennom hele 2018 hatt tilnærmet samme driftsnivå som i skoleåret 2017/2018. Økningen netto driftsutgifter i 2018 kan hovedsakelig knyttes til et økende antall elever som kommunen ikke mottar norsktilskudd for. Oppholdsstatus eller oppbrukt rett til tilskudd er årsaken til dette.

Barnehage

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	130 611	137 613	143 919	153 249
Kommunegruppe 13	130 067	136 470	142 507	150 636
Molde kommune	130 112	141 498	150 149	160 393

Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger 1–5 år, konsern

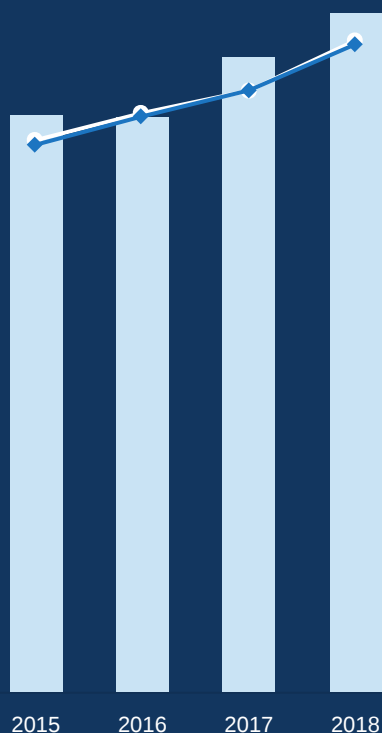
Indikatoren viser kommunens utgifter til barnehagedrift. Dette inkluderer egen barnehagedrift og tilskudd til private barnehager. Videre inngår tiltak som er knyttet til integrering av barn med spesielle behov og tiltak for å tilrettelegge tilbudet til spesielle barnegrupper. Konserntall inkluderer også utgifter i Molde Eiendom KF til drift av kommunens barnehagebygg med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg. Utgiftene er fordelt på antall innbyggere i målgruppen.

Indikatoren viser at Molde kommunes utgifter ligger over de kommunene det er naturlig å sammenligne seg med i 2018, og økte med over 10 000 kroner per barn fra 2017 til 2018. Samlet var netto driftsutgifter til barnehage 14,1 mill. kroner over nivået i kommunegruppe 13 i 2018. Netto driftsutgifter til barnehage i Molde kommune økte med 2,3 pst. fra 2017 til 2018. Samtidig gikk antall barn i aldersgruppen 1–5 år ned med 4,2 pst., en nedgang på 63 barn. Samlet gjorde det at netto driftsutgifter per barn økte med 6,8 pst. fra 2017 til 2018.

Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger 1-5 år i Molde kommune har de fire siste årene hatt en gjennomsnittlig økning på 7,2 pst. i året. Dette er høyere enn veksten i kommunegruppe 13 som har hatt en gjennomsnittlig økning på 5 pst. i året. Den generelle lønns og prisveksten har til sammenligning vært 2,6 pst. i året i samme periode.

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	178 477	187 734	196 204	211 246
●	179 993	188 819	196 116	212 470
■	188 400	187 908	207 592	222 086

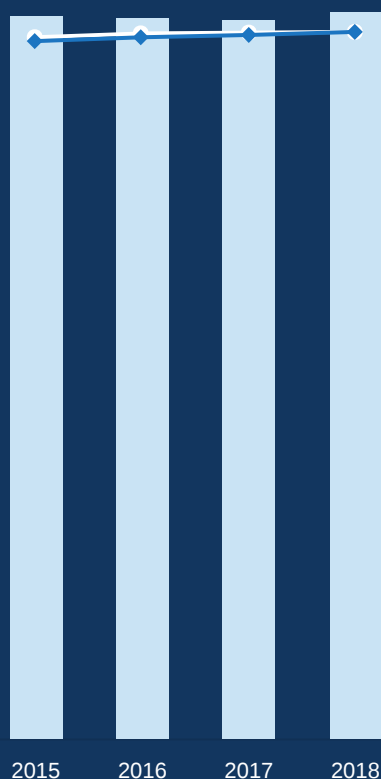
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager per barn i kommunale barnehager, konsern

Indikatoren viser brutto driftsutgifter til kommunens egen tjenesteproduksjon i barnehage mens tilskudd til private barnehager ikke er med i denne indikatoren. Tiltak for barn med spesielle behov inngår. Indikatoren skal si noe om enhetskostnadene i kommunale barnehager. Konserntall inkluderer også utgifter i Molde Eiendom KF til drift av kommunens barnehagebygg med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg. Utgiftene er fordelt på antall barn i kommunale barnehager per 15. desember.

Indikatoren viser at utgiftene per barn i de kommunale barnehagene i Molde ligger omtrent 10 000 kroner over kommunegruppe 13 i 2018. Avstanden til kommunegruppe 13 er redusert fra 2017 til 2018. I kommunegruppe 13 var økningen på 8,3 pst., mens den var 7,0 pst. for Molde kommune. Den store utgiftsøkningen må sees i sammenheng med innføring av bemanningsnormen i barnehage fra august 2018.

Sammenlignet med kommunegruppe 13 er korrigerte brutto driftsutgifter i Molde kommune 7,8 mill. kroner høyere enn kommunegruppe 13 på ordinært opphold. Den er 1,6 mill. kroner lavere på tilrettelagte tiltak for barn med funksjonshemming og 0,5 mill. kroner lavere på barnehagelokaler.

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	91,0	91,5	91,8	92,2
●	91,5	92,0	92,1	92,2
■	94,4	94,2	93,9	95,1

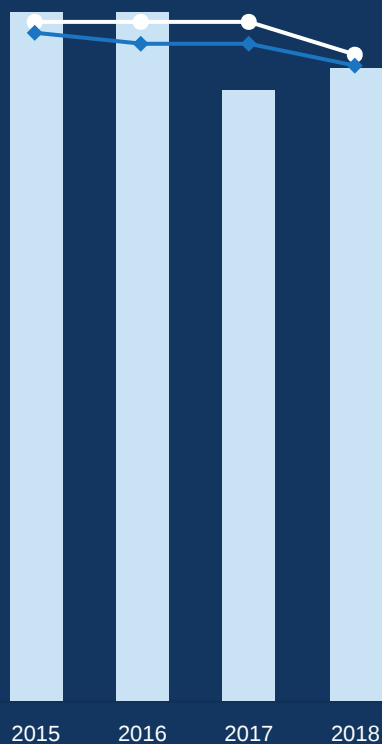
Barnehagedekning, konsern

Indikatoren viser hvor stor andel av barna i aldersgruppen 1–5 år som går i barnehage i pst. Molde kommune hadde i 2018 en dekningsgrad på 95,1 pst. Det vil si at 95,1 pst. av alle barn i alderen 1–5 år har plass i barnehage i kommunen. Sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet uten Oslo, så er barnehagedekningen noe høyere i Molde kommune. Kommunegruppe 13 har til sammenligning en dekningsgrad på 92,2 pst.

Ved utgangen av 2018 er antall barn i aldersgruppen 1–5 år redusert med 63 barn sammenlignet med året før. Samtidig er antall barn i barnehage redusert med bare 43 barn, hvorav en reduksjon på 14 barn i de kommunale barnehagene og 29 barn i de private barnehagene. Dekningsgraden er derfor økt fra 2017 til 2018.

Barnehagedekning vil være avhengig av etterspørsel etter barnehageplasser i den enkelte kommune, samt hvor mange barn fra nabokommunene som har plass i kommunen.

■ Molde kommune
● Kommunegruppe 13
◆ Landet uten Oslo

◆	6,1	6,0	6,0	5,8
●	6,2	6,2	6,2	5,9
■	6,3	6,3	5,6	5,8

Barn per voksen

Indikatoren viser antall barn per årsverk i grunnbemanningen i kommunale og private barnehager som et mål på kvalitet. Grunnbemanningen er de ansatte i barnehagen som jobber direkte med barna. Antall barn er omregnet i forhold til alder og oppholdstid.

I 2018 vedtok Stortinget et minimumskrav til grunnbemanning (en bemanningsnorm) for barnehager. Normen innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per seks barn korrigert for alder og oppholdstid.

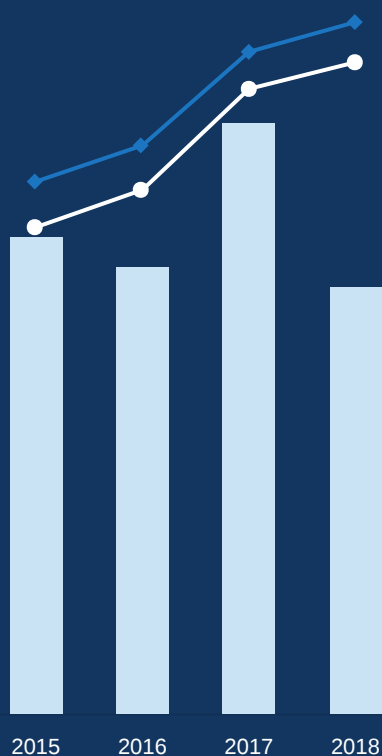
Tallene viser at Molde i gjennomsnitt hadde en høyere bemanning enn normen både i 2017 og i 2018. I 2018 var det en vesentlig styrking i grunnbemanningen både i kommunegruppe 13 og for landet uten Oslo, slik at de er kommet på nivå med Molde.

Andre nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Prioritering									
Korrigerte brutto driftsutgifter til ordinært opphold per innbygger 1-5 år	151 110	168 013	176 976	147 662	152 338	163 780	150 851	156 543	168 204
Korrigerte brutto driftsutgifter tilrettelagte tiltak per innbygger 1-5 år	19 128	20 729	25 118	24 210	25 648	27 876	18 781	20 320	22 199
Korrigerte brutto driftsutgifter barnehagelokaler per innbygger 1-5 år	17 670	18 850	19 992	16 946	18 130	20 814	18 102	19 341	20 844
Dekningsgrad, i pst.									
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	3,1	1,6	2,8	5,2	5,2	5,1	4,4	4,3	4,2
Andel barn 1–2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1–2 år	85,6	86,4	89,4	83,3	83,6	84,1	82,6	83,0	84,0
Andel barn 3–5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3–5 år	99,6	98,9	98,4	97,4	97,4	97,3	97,2	97,3	97,3
Andre nøkkeltall									
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kroner), konsern	61	66	71	62	64	69	62	64	69
Andel barn, ekskl. minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager, i pst.	3,4	4,0	0,0	5,0	3,7	0,0	4,5	3,6	0,0
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (kvm)	5,6	5,7	6,0	5,5	5,6	5,7	5,9	6,0	6,2
Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (kvm)	5,2	5,2	5,3	5,2	5,2	5,3	5,3	5,4	5,4
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene, i pst.	9,5	10,1	9,6	9,4	9,6	9,9	7,8	8,1	8,4
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	33,0	32,5	33,5	38,0	38,8	40,4	38,3	38,9	40,8

Barnevern

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

År	Molde kommune	Kommunegruppe 13	Landet uten Oslo
2015	7 481	7 616	8 331
2016	7 003	8 201	8 897
2017	9 285	9 782	10 362
2018	6 699	10 199	10 828

Netto driftsutgifter barneverntjenesten per innbygger 0–17 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter på barneverntjenester, barneverntiltak i familien og barneverntiltak utenfor familien fordelt på antall innbyggere 0–17 år, som er barneverntjenestens hovedmålgruppe.

Fra 2015 har Molde kommune utgiftsført utgifter til enslige mindreårige flyktninger som barnevernstiltak. Tidligere var dette innrapportert som sosialt forebyggende arbeid. I KOSTRA-veilederen for 2018 er det presisert at regnskapsføring som

barnevernsutgift kun skal skje når det er fattet vedtak etter barnevernloven. Molde kommune mottar nå bare enslige mindreårige flyktinger over 16 år, og denne bosettingen er ikke vedtatt etter barnevernloven.

Netto driftsutgifter til barnevern ble redusert med 14,6 mill. kroner fra 2017 til 2018 i Molde kommune, og er i sin helhet knyttet til utgifter hos flykningtjenesten. For det første skal utgifter til enslige mindreårige nå føres på funksjon for råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid. Netto driftsutgifter på 6,0 mill. kroner er derfor flyttet til funksjon for råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid. Denne funksjonen er en del av sosialtjenester i KOSTRA. Den resterende reduksjonen i netto driftsutgifter skyldes at flykningtjenesten i løpet av 2017 avviklet to bofellesskap for enslige mindreårige som da ble ført som barnevernsutgift.

Netto driftsutgifter hos barneverntjenesten i Molde kommune økte med 3,6 mill. kroner i 2018. Men som følge av klargjøring og endring i hva som skal inngå i denne indikatoren, er netto driftsutgifter i Molde kommune betydelig redusert og klart lavere enn i kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Denne endringen gjør at tidsserien får et brudd mellom 2017 og 2018.

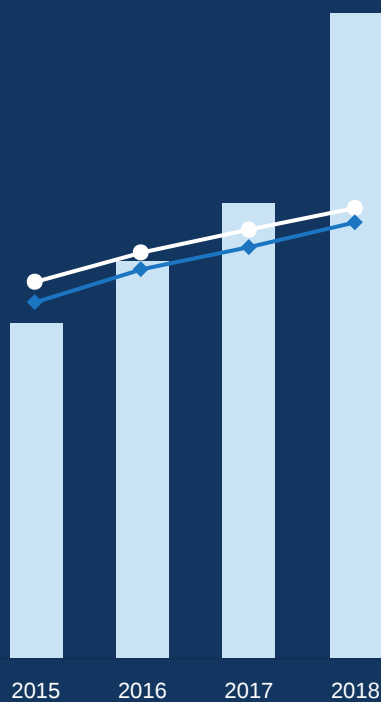
I 2016 var det en reduksjon i antall akuttvedtak, samt enkelttiltak med store tiltaksutgifter. I 2016 havnet Molde kommune betydelig under utgiftsnivået til de gruppene en sammenligner seg med.

Barneverntjenesten i Molde kommunes sin andel av økningen i 2017 var på 2,7 mill. kroner og var knyttet til økte lønnsutgifter til egne ansatte og økt bruk av konsulent tjenester.

Sosialtjenester

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	3 247	3 548	3 749	3 976
Kommunegruppe 13	3 433	3 701	3 909	4 107
Molde kommune	3 070	3 629	4 165	5 911

Netto driftsutgifter råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid per innbygger 20–66 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid per innbygger i målgruppen. For Molde kommune omhandler denne indikatoren i all hovedsak sosialtjenesten NAV Molde og flykntingstjenesten. I 2015 var sosialtjenesten NAV Molde klart størst med 2/3 av utgiftene innenfor denne indikatoren i Molde kommune. Fra 2017 er det flykntingstjenesten som er den største enheten innenfor denne indikatoren.

I 2018 økte netto driftsutgifter for indikatoren i Molde kommune med 15,9 mill. kroner mens sammenligningsgruppene kun fikk en svak vekst.

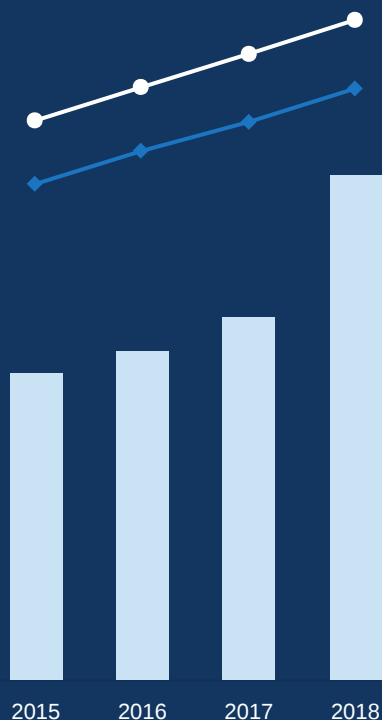
Den største økningen er knyttet til flyktingtjenesten med 8,8 mill. kroner. Av dette er 6,1 mill. kroner finansiert gjennom økt tilskudd 2 som er et særskilt tilskudd i integreringstilskuddsordningen og som dermed ikke kommer til fratrukk i indikatoren. I tillegg er 6,1 mill. kroner flyttet fra funksjon for barnevern til denne funksjonen (enslige mindreårige flyktinger). Flyktingtjenesten har totalt sett redusert sine netto driftsutgifter i 2018, men dette kommer ikke frem i denne indikatoren, det kommer frem i indikatoren for barnevern.

Netto utgifter hos sosialtjenesten NAV Molde økte i 2018 med 6,1 mill. kroner. Av dette var 4,8 mill. kroner av dette var knyttet til fondsføringer. Enheten mottok statlige tilskudd i 2017 som ble satt av til fond. Dette bidro til å redusere indikatoren i 2017 med 2,6 mill. kroner. I 2018 er disse midlene brukt og det gir i tillegg en utgiftsvekst på 2,2 mill. kroner. Utover dette har sosialtjenesten økt sine utgifter med 1,3 mill. kroner i denne indikatoren i 2018. Det har først og fremst gått til økte lønnsutgifter.

Utgiftene hos flyktingtjenesten er finansiert gjennom integreringstilskuddet. Dette tilskuddet er ikke med i denne indikatoren, da tilskuddet ikke er øremerket tjenesten. Det innebærer at kommuner som tar imot relativt mange flyktinger, vil få høyere utgifter i denne indikatoren, men som blir finansiert av statstilskudd.

Molde kommune har høyere netto driftsutgifter enn kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Noe av dette kan forklares med at Molde kommune, relativt sett, har tatt imot flere flyktinger de siste årene enn de to sammenligningsgruppene. I tillegg har Molde kommune de siste årene hatt en stor vekst i særskilte statstilskudd til flyktinger. Dette er finansiert gjennom integreringstilskuddet som ikke inngår i indikatoren. Utover dette må det være lokale prioriteringer som forklarer forskjellen. Molde kommune har de siste par årene valgt å prioritere å opprettholde antall ansatte for å få arbeidet godt mot sosialhjelpsmottakere og innbyggere med særskilte behov.

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	1 617	1 725	1 819	1 928
●	1 824	1 933	2 041	2 152
■	1 003	1 075	1 185	1 654

Netto driftsutgifter økonomisk sosialhjelp per innbygger 20–66 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter til sosialhjelp per innbygger i hovedmålgruppen. Indikatoren viser at Molde kommune i hele perioden har hatt relativt lave utgifter til sosialhjelp sammenlignet med landet uten Oslo og kommunegruppe 13. Dette er i tråd med hvordan Molde kommune kommer ut på målinger rundt sosiale utfordringer, noe som også gir utslag i inntektssystemet. Indikatoren omfatter også økonomisk sosialhjelp til bosatte flyktninger i kommunen. I 2018 ble det imidlertid en markert økning og utgiftene til sosialhjelp økte med 7,6 mill. kroner. Sammenligningsgruppene har fortsatt større sosialhjelpsutbetalingene per innbygger i målgruppen, men det kan virke som om den nasjonale trenden, med vekst i sosialhjelpsutbetalingene, også begynner å gjøre seg gjeldene for Molde kommune.

I de tre første årene i perioden viser indikatoren at Molde kommune hadde en forholdsvis svak vekst i sosialhjelpsutbetalingene. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp er i Molde kommune delt mellom sosialtjenesten NAV Molde og flyktningtjenesten. Flyktningtjenesten dekker utbetalinger til flyktninger innenfor den femårige integreringsperioden. For denne gruppen var det en klar økning i 2016 og 2018.

Sosialtjenesten NAV Molde har ansvar for økonomisk sosialhjelp for flyktninger etter den femårige integreringsperioden, og økonomisk sosialhjelp til alle andre mottakere i kommunen.

Utbetalingene fra sosialtjenesten NAV Molde har vært stabile fra 2015 til 2017, men får en klar økning i 2018 på 4,7 mill. kroner (økt med 49 pst.). For hele kommune samlet har sosialhjelpsutbetalingene økte med 10,5 mill. kroner fra 2015 til 2018. Det er en økning på 64,2 pst.

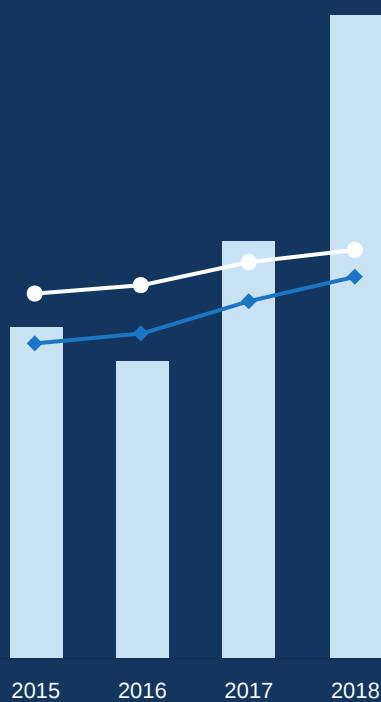
Molde kommune har prioritert å få ned antall langtidsmottakere og forhindre ungdom fra å bli sosialhjelpsmottakere. Utviklingen i indikatoren tyder på at Molde kommune så langt har lyktes med å forhindre en stor økning i antall sosialhjelpsmottakere. Den store økningen av utgiftene i 2018 kan imidlertid bli utfordrende for kommunen dersom veksten videreføres på samme nivå i årene fremover.

Utvalgte nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Prioritering									
Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, i pst.	59,7	58,5	57,8	34,6	34,6	34,7	39,5	39,1	39,0
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp, i pst.	29,6	28,4	28,0	52,2	52,2	52,4	48,6	48,5	48,5
Andel netto driftsutgifter til personer med rusproblemer, i pst.	10,7	13,1	14,2	13,1	13,2	12,9	11,9	12,4	12,5
Dekningsgrad									
Sosialhjelpsmottakere	544	542	549	49 581	-	53 054	117 021	-	120 071
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere, i pst.	2,0	2,0	2,0	-	-	-	-	-	-
Utdypende tjenesteindikatorer									
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18–24 år, måneder	4,3	4,2	4,5	-	-	-	-	-	-
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25–66 år, måneder	5,0	5,0	5,4	-	-	-	-	-	-
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	191	184	216	18 682	-	-	40 815	-	44 476

Psykisk helse og rus

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	410	423	465	497
Kommunegruppe 13	475	486	516	532
Molde kommune	434	389	546	842

Netto driftsutgifter tilbud til personer med rusproblemer per innbygger 20–66 år, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter knyttet til tilbud for personer med rusproblemer. Hovedmålgruppen er innbyggere 20–66 år og tilbudet er definert som en del av sosialtjenesten i KOSTRA. For Molde kommunes del omhandler denne indikatoren ressurstjenesten, men ikke alle utgiftene til ressurstjenesten inngår i denne indikatoren.

I årene 2015–2016 er netto driftsutgifter i Molde kommune lavere enn i kommunegruppe 13. Netto driftsutgifter i Molde kommune

ble redusert i perioden, og i 2016 ble utgiftene per innbygger også lavere enn i landet uten Oslo. I 2016 ble 0,9 mill. kroner av mottatt statstilskudd satt av på bundne driftsfond.

Fondsavsetninger inngår ikke som en utgift i indikatoren, og dette er en årsak til at indikatoren ble spesielt lav i 2016.

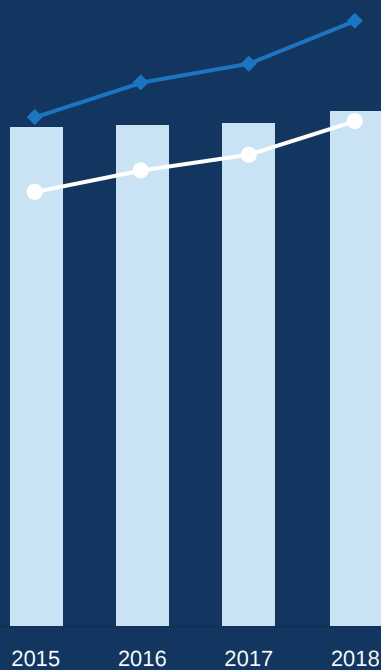
Indikatoren økte i 2017 når fondsavsetningen fra 2016 ble inntektsført, men samtidig ble nytt ubrukt tilskudd på 1,1 mill. kroner i 2017 satt av på bundne driftsfond. Dermed ga fondsføringene en negativ effekt på indikatoren også i 2017.

Netto driftsutgifter i Molde kommune økte med 2,5 mill. kroner for denne indikatoren i 2017. Det kan forklares ved at rammen til ressurstjenesten ble styrket med til sammen 2,0 mill. kroner som følge av opptrappingsplan på rusfeltet. Dette var knyttet til føringer i statsbudsjettet for 2017 og helårseffekt av tilsvarende føring fra statsbudsjettet 2016.

Netto driftsutgifter i Molde kommune økte med 4,8 mill. kroner for denne indikatoren i 2018. Økt ramme fra statsbudsjettet til opptrappingsplan for rusfeltet forklarer 1,2 mill. kroner av veksten. Fondsføringer førte til en økning av indikatoren med 1,1 mill. kroner i 2018. Utover dette må nok det meste av den resterende økning skyldes økte netto driftsutgifter hos ressurstjenesten og dette bidrar til at Molde kommune øker netto driftsutgifter klart mer enn kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. Molde kommune har ligget over de to sammenligningsgruppene siden 2017, men avstanden økte klart i 2018.

Helsetjenester

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	1 659	1 772	1 833	1 973
Kommunegruppe 13	1 415	1 485	1 536	1 646
Molde kommune	1 631	1 638	1 648	1 681

Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering per innbygger, konsern

Molde kommunes netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering per innbygger har vært stabil de siste fire årene. Det vil si at utgiftene i stor grad har endret seg i takt med antall innbyggere i kommunen.

I de to sammenligningsgruppene har indikatoren økt forholdsvis jevnt i perioden. Molde kommune har fremdeles høyere utgifter enn kommunegruppe 13, men forskjellen har blitt redusert

gjennom perioden. Landet uten Oslo har gått forbi Molde kommune med en forholdsvis jevn økning de siste årene.

Molde kommunes utgifter til legevaktformidling økte i 2015 med 1,1 mill. kroner på grunn av ny avtale om legevaktformidling med helseforetaket. Til tross for dette ble indikatoren redusert i 2015. Oppstart av hverdagsrehabilitering fra høsten 2016, økte netto driftsutgifter med 1,0 mill. kroner i 2016 og ytterligere 1,4 mill. kroner i 2017. Etablering av det nye tjenestetilbudet forklarer deler av endret indikator for Molde kommune. I 2017 ble 2,7 mill. kroner av mottatt statstilskudd satt av på bundne driftsfond fra denne indikatoren.

I 2018 økte netto driftsutgifter til indikatoren med 1,0 mill. kroner noe som blant annet skyldes økt driftstilskudd til leger og fysioterapeuter. Fondsavsetninger inngår ikke som en utgift i indikatoren, og dette er en årsak til at indikatoren ikke ble høyere i 2018. I 2018 ble 7,9 mill. kroner av mottatt statstilskudd satt av på bundne driftsfond, spesielt stort var ubrukt tilskudd til pilotprosjekt legevakt som videreføres i 2019. Det er grunn til å tro at indikatoren vil øke i 2019 når fondsavsetningene fra 2018 inntektsføres. Det skyldes at bruk av bundne fond heller ikke er en inntekt som inngår i indikatoren. I 2018 ble det inntektsført 2,0 mill. kroner i bruk av bundne fond på denne tjenesten.

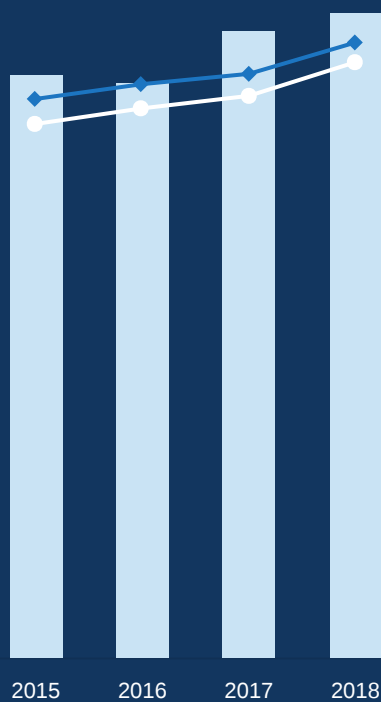
For Molde kommune påvirker brukere fra nabokommunene denne indikatoren noe. Dersom det hadde vært kompensasjonsordninger for alle tjenestene innenfor tjenesteområdet, ville Molde kommune hatt noe lavere netto driftsutgifter. Hvordan dette ville slått ut i forhold til kommunegruppe 13 er ikke mulig å anslå. Det er trolig flere regionsenterkommuner i kommunegruppe 13, som på lik linje med Molde kommune, har brukere fra nabokommunene innenfor dette tjenesteområdet.

Utvalgte nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Netto driftsutgifter i pst. av samlede netto driftsutgifter	4,8	4,5	4,6	4,3	4,3	4,5	4,7	4,6	4,8
Legeårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,8	11,7	11,7	10,3	10,5	10,7	10,7	11,1	11,3
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	0,43	0,40	-	0,68	0,59	-	0,56	0,55	-
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,1	10,0	10,9	9,0	9,2	9,2	9,2	9,5	9,5
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst i pst.	94,2	97,6	96,1	90,9	89,5	90,6	91,8	90,6	90,1

Pleie- og omsorgstjenester

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	109 351	112 247	114 258	120 398
Kommunegruppe 13	104 458	107 510	109 948	116 541
Molde kommune	114 519	112 904	122 904	126 563

Netto driftsutgifter pleie og omsorg per innbygger 67 år og over, konsern

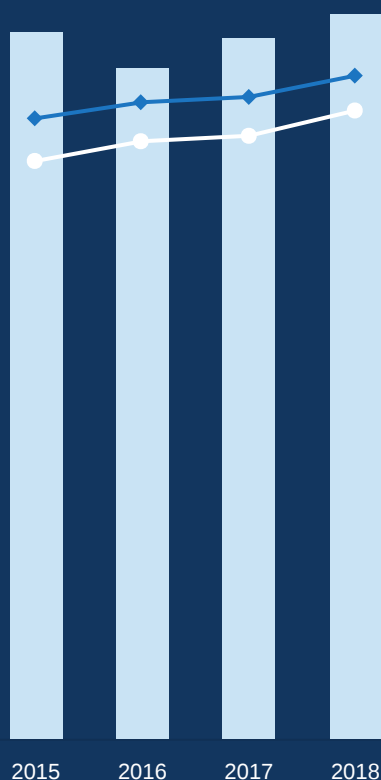
Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger 67 år og over. Selv om det er personer i alle aldre som mottar pleie- og omsorgstjenester, er hovedmålgruppen i KOSTRA 67 år og over. Det er denne målgruppen som best skal fange opp ulikheter i demografi og dermed i utgangspunktet behov for pleie- og omsorgstjenester.

Tjenestefunksjonene aktiviserings- og servicetjenester, institusjonsdrift, tjenester til hjemmeboende, samt drift av

institusjonslokaler inngår i indikatoren. I Molde kommune er det her snakk om utgifter til pleie og omsorg og tiltak funksjonshemmede samt utgifter til tilhørende bygg (Molde Eiendom KF). Fra 2017 fikk også ressurstjenesten utgifter til disse tjenestene da psykisk helsetjeneste ble overført til enheten.

Netto driftsutgifter pleie og omsorg samlet sett, har i perioden 2015–2018 økt for Molde kommune og de to sammenligningsgruppene. Molde kommune fikk i 2015 en reduksjon i netto driftsutgifter til pleie og omsorg. I 2016 økte utgiftene igjen, men korrigeres det for antall innbyggere over 67 år, viser indikatoren at netto driftsutgifter gikk ned også i 2016 for Molde kommune. I 2017 og 2018 økte netto driftsutgifter til pleie og omsorg for Molde kommune utover det som kan tilskrives øning i antall innbygger over 67 år. For årene 2017 og 2018 havner kommunen over begge sammenligningsgruppene.

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	48 580	49 838	50 252	51 921
●	45 242	46 784	47 211	49 191
■	55 508	52 616	55 055	56 819

Netto driftsutgifter til institusjonsdrift per innbygger 67 år og over, konsern

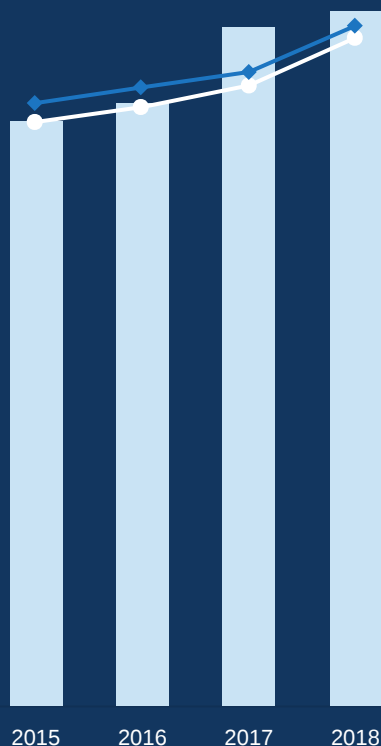
Indikatoren viser netto driftsutgifter til institusjonsdrift per innbygger 67 år og over. Dette inkluderer netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenester i institusjon og institusjonslokaler. Det meste av utgiftene i denne indikatoren ligger hos omsorgssentrene. Men også tiltak funksjonshemmede og Molde Eiendom KF har utgifter som inngår i indikatoren.

Kommunens utgifter til institusjonsdrift ble redusert i 2016. Dette har sammenheng med reduksjon i antall sykehjemsplasser i 2015 og 2016. I 2017 økte netto driftsutgifter til institusjonsdrift i Molde kommune i større grad enn hos sammenligningsgruppene. I 2017 fikk også Molde kommune høyere brutto driftsutgifter per kommunal plass enn begge sammenligningsgruppene. Det var spesielt utgifter til utskrivningsklare pasienter fra sykehuset som økte med 6,0 mill. kroner fra 2016 til 2017. I tillegg bidro redusert statlig tilskudd fra ressurskrevende tjenester med 4,2 mill. kroner til utgiftsøkningen. Endret beregningsmetode for statlig tilskudd ressurskrevende tjenester, samt at flere tjenestemottakere ikke lenger ble omfattet av ordningen på grunn av alder, bidro til en økning av netto driftsutgifter til institusjonsdrift.

I 2018 økte kommunens utgifter til institusjonsdrift per innbygger over 67 år med tilsvarende økning som gjennomsnitt for landet uten Oslo, men økningen var lavere enn for kommunegruppe 13. Molde kommune fikk i 2018 lavere brutto driftsutgift per kommunal plass enn kommunegruppe 13, men ligger fortsatt høyere enn gjennomsnitt for landet uten Oslo. I 2018 utgiftsførte Molde kommune 3,0 mill. kroner til kjøp av institusjonsplasser fra Midsund og Vestnes kommuner.

I tillegg til å ha en større andel eldre innbyggere, har Molde kommune hatt en høyere institusjonsdekning enn kommunegruppe 13. Molde kommune fikk i 2017 en dekningsgrad for plasser i institusjon i pst. av innbyggere 80 år og over på 18,4 pst. Dekningsgraden for kommunegruppe 13 var på 16,2 pst. og dette er trolig den viktigste årsaken til at Molde kommune fortsatt har høyere netto driftsutgifter enn kommunegruppe 13. Molde kommunes dekningsgrad på 18,4 pst. var også noe høyere enn landet uten Oslo som i 2017 var på 17,9 pst. KOSTRA har per 15. mars 2019 ikke publisert dekningsgrader for 2018.

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- ◆ Landet uten Oslo

◆	55 028	56 467	57 865	62 095
●	53 299	54 665	56 635	60 989
■	53 629	55 188	62 153	63 693

Netto driftsutgifter tjenester til hjemmeboende per innbygger 67 år og over, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger 67 år og over til tjenester til hjemmeboende. I Molde kommune er disse utgiftene i all hovedsak i hjemmetjenesten innenfor pleie- og omsorgsområdet og tiltak funksjonshemmede. I forbindelse med omorganisering av psykisk helse i 2017, fikk også ressurstjenesten vesentlige utgifter til hjemmeboende.

Tiltak funksjonshemmede har siden 2016 vært den enheten med størst netto driftsutgiftene til hjemmeboende i Molde kommune. Enheten økte netto driftsutgifter til hjemmeboende i 2016 med 12,4 mill. kroner og i 2017 ytterligere med 13,4 mill. kroner. I 2018 økte netto driftsutgifter ved enheten til hjemmeboende med 26,9 mill. kroner. Ett særlig ressurskrevende tiltak som ble startet opp i 2018 økte utgiftene alene med 16,3 mill. kroner. Økningen hos tiltak funksjonshemmede skyldes i hovedsak etablering og

styrking av ressurskrevende tjenester. Deler av utgiftene til ressurskrevende tjenester blir refundert av staten, men tilskuddet inntektsføres på annet resultatområde i kommunen.

I 2016 fikk pleie- og omsorgsområdet en reduksjon i netto driftsutgifter som i hovedsak skyldes overføring av psykisk helse til helsetjenesten. I 2017 økte pleie- og omsorgsområdet sin andel med 5,4 mill. kroner. Hjemmetjenesten ble da styrket med 2,4 mill. kroner i tillegg til ordinær lønnsvekst.

Søylediagrammet viser at Molde kommune årene 2015 til 2016 har litt høyere netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen enn kommunegruppe 13. I 2017 fikk Molde kommune betydelig høyere utgifter på denne indikatoren enn kommunegruppe 13. I 2018 har Molde kommune fortsatt høyere utgifter enn kommunegruppe 13, men avstanden er redusert.

I årene 2015 til 2016 lå Molde kommune under nivået for landet uten Oslo. Dette ble endret i 2017 da Molde kommune også havnet betydelig over landsgjennomsnittet. Endret beregningsmetode for statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester fra 2017 økte indikatoren for Molde kommune med 10,7 mill. kroner. Netto driftsutgifter økte betydelig når statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester ble redusert. I 2018 er Molde kommune fortsatt over landsgjennomsnittet, men avstanden er betydelig redusert sammenlignet med 2017.

Forsinket gjennomføring av tiltak som kan redusere driftsutgiftene hos tiltak funksjonshemmede har også bidratt til at indikatoren for Molde kommune i 2017 og 2018 er høyere enn begge sammenligningsgruppene. Endringen i perioden har også sammenheng med vridning i tjenesteproduksjonen fra institusjon til hjemmebaserte tjenester. Nøkkeltallene nedenfor viser imidlertid at sammenligningsgruppene fortsatt prioriterer en større andel av pleie- og omsorgsutgiftene til hjemmeboende, samt har en høyere dekningsgrad av boliger med døgnbemanning.

Nøkkeltall institusjoner eldre og funksjonshemmede, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten	
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017
Prioritering								
Institusjonsdrift - andel av netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenester, i pst.	46,6	44,8	44,9	43,5	42,9	42,2	44,4	44,4
Produktivitet/enhetskostnader								
Korrigerte brutto driftsutgifter institusjon, per kommunal plass	1 175 058	1 208 254	1 245 483	1 139 909	1 184 177	1 247 562	1 100 874	1 140 300

KOSTRA sine indikatorer for brukere i omsorgstjenesten ble ikke publisert per 15. mars 2019 på grunn av overgang til ny rapporteringsløsning. Dette har ført til at flere nøkkeltall som tidligere år har vært presentert, ikke kan tas med i årsrapport for 2018.

Nøkkeltall tjenester til hjemmeboende, konsern

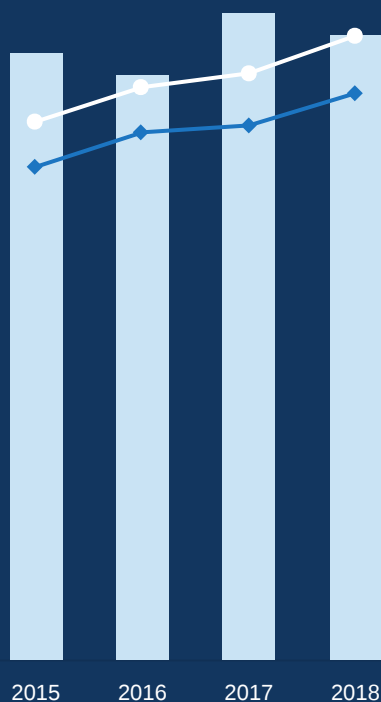
	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Prioritering									
Tjenester til hjemmeboende - andel av netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenester, i pst.	48,9	50,6	50,3	50,8	51,5	52,3	50,3	50,6	51,6
Dekningsgrad									
Andel innbyggere i bolig med fast tilknyttet bemanning hele døgnet 80 år og over i pst.	1,1	1,6	1,6	3,3	3,3	3,2	3,8	4,0	3,9

KOSTRA sine indikatorer for brukere i omsorgstjenesten ble ikke publisert per 15. mars 2019 på grunn av overgang til ny rapporteringsløsning. Dette har ført til at flere nøkkeltall som tidligere år har vært presentert, ikke kan tas med i årsrapport for 2018.

Brann- og ulykkesvern

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	643	688	697	739
Kommunegruppe 13	702	747	765	814
Molde kommune	795	766	845	817

Netto driftsutgifter beredskap per innbygger, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter per innbygger til beredskap mot branner og andre ulykker. Som diagrammet viser, har Molde i perioden ligget over kommunegruppe 13 og landet uten Oslo. I 2018 er netto driftsutgifter redusert i Molde og økt i kommunegruppe 13, som gjør at Molde i 2018 lå på nivå med kommunegruppe 13.

Netto driftsutgifter består av utgifter redusert for inntekter. Og det er særlig det store omfanget av salg til andre som skiller Molde fra kommunegruppe 13. Molde har et salg på 429 kroner

per innbygger mot kommunegruppe 13 som har et salg på 235 kroner per innbygger. I Molde er det salg av både tjenester til nabokommuner, alarmformidling, brannvernopplæring og restverdiredning. Hovedgrunnen til at netto driftsutgifter går ned i 2018 er at inntektene i Molde har økt.

Kommuner som har tettsted med mer enn 20 000 innbyggere må ha kasernerte vaktlag. Det er ikke krav til ytterligere økning i beredskapsstyrken før tettstedet passerer 50 000 innbyggere. Det vil si at både større og mindre kommuner i kommunegruppe 13 har samme krav til beredskapsstyrke som Molde kommune.

Molde kommunes geografi og krav til innsatstid medfører at Molde kommune må ha deltidsstasjoner på Kleive og Skåla, samt hjelpemannskap på Sekken. Dette utgjør 1,3 mill. kroner i Molde. Det er ikke kjent hvilke andre kommuner i kommunegruppe 13 som også har deltidsstasjoner og hjelpemannskap.

Det kan også se ut til at det er investert mer i Molde kommune enn i kommunegruppe 13 de siste årene. Avskrivningene i Molde kommune ligger 61 pst. over kommunegruppe 13. Dette utgjør en merutgift på 0,8 mill. kroner i forhold til kommunegruppe 13.

Andre nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Andel A-objekter som har fått tilsyn	36,7	10,9	43,8	54,4	48,5	41,9	52,1	45,8	43,0
Andel piper feiet	21,6	5,8	8,1	32,5	33,4	25,7	33,8	32,3	27,3
Antall bygningsbranner per 1 000 innbyggere	0,5	0,5	0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Årsgebyr for feiing og tilsyn	396	396	428	392	391	362	441	453	431

Utvalgte nøkkeltall

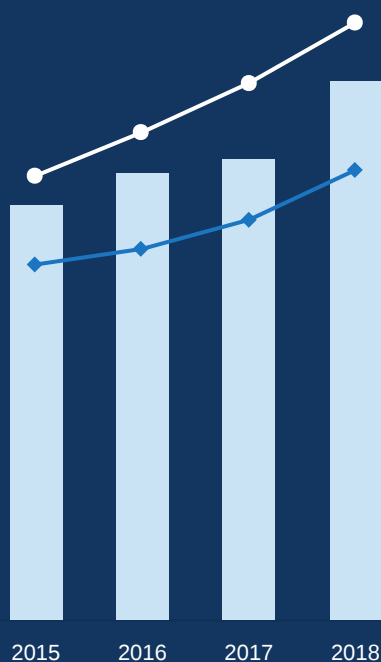
Både byggesak og geodata er tjenester som i stor grad er gebyrbelagt, og kommunen bruker lite av sine frie inntekter til å levere tjenestene. Selvkostgraden i byggesaker var for Molde kommune i 2018 beregnet til 99 pst.

Saksbehandlingstiden for byggesaker med tre ukers frist gikk ned fra 39 til 26 dager i Molde i 2018. Samtidig økte antall behandlede byggesøknader fra 306 til 404 i 2018. Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig har i tidligere år vært høyere i Molde enn kommunegruppe 13, men er etter en endring i gebyrregulativet blitt lavere enn kommunegruppe 13. Landet uten Oslo har fremdeles vesentlig lavere byggesaksgebyr enn Molde og kommunegruppe 13. Standardgebyr for oppmålingsforretning er høyere i Molde enn både kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Saksbehandlingstid for byggesaker med tre ukers frist	20	39	26	17	18		16	16	
Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig i kroner	23 250	23 650	22 000	21 960	23 695	24 122	12 615	13 662	14 241
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt på 750 kvm.	27 100	27 100	27 800	21 304	22 886	23 444	16 830	17 502	18 193
Andel av innvilgete byggesøknader med dispensasjon fra plan (prosent)	25	25	35	26	21	22	22	18	20
Selvkostgrad i byggesaker (prosent)	111	73	99	94	96	92	86	86	81
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	389	306	404						

Samferdsel

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	115 841	120 940	130 403	146 669
Kommunegruppe 13	144 801	159 029	175 021	194 779
Molde kommune	135 862	145 974	150 595	176 085

Netto driftsutgifter i kroner per km kommunal vei, konsern

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunale veier, brøyting, vedlikehold, trafikkisikringstiltak og gatelys per kilometer kommunal vei. Molde kommune bruker mindre per kilometer vei sammenlignet med kommunegruppe 13, men mer per kilometer vei sammenlignet med landet uten Oslo.

Det har vært en stor økning i netto driftsutgifter i Molde fra 2017 til 2018. Mye av økningen i 2018 skyldes at reasfaltering av kommunevei ble flyttet fra investering til drift, og derfor inngår i indikatoren. Også avskrivninger har hatt en stor økning fra 2017

til 2018, dette er også knyttet til reasfaltering da avskrivningstiden er redusert de siste årene.

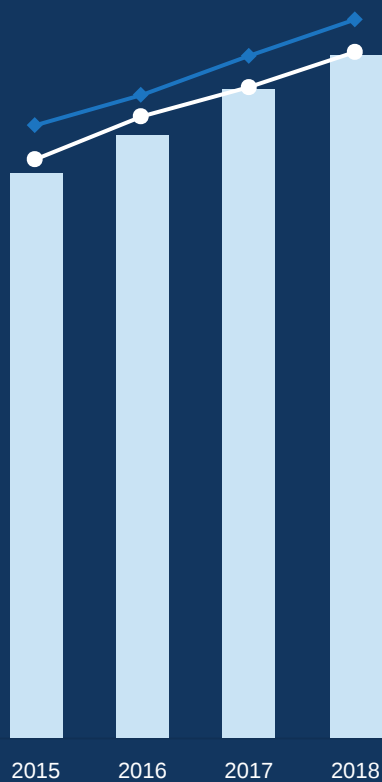
Samlet bruker Molde kommune mindre av sine frie inntekter per innbygger på samferdsel en kommunegruppe 13, selv om økningen er stor fra 2017 til 2018.

Andre nøkkeltall, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Netto driftsutgifter kommunal vei i kroner per innbygger	1 029	1 064	1 233	842	922	1 020	988	1 072	1 153
Brutto investeringsutgifter samferdsel i alt i kroner per innbygger	423	441	1 176	866	903	1 024	913	1 068	1 217
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke (pst.)	11,1	10,5	9,5	10,4	10,4	11,4	30,5	29,1	28
Andel av kommunale veier som er tilrettelagt for sykkel (pst.)	12,7	12,6	10,6	20,3	20,7	22,7	14,7	14,7	17,1
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger	1 762	1 718	1 939	1 400	1 585	1 590	1 524	1 686	1 743

Kultur

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	1 998	2 097	2 224	2 343
Kommunegruppe 13	1 887	2 027	2 122	2 237
Molde kommune	1 845	1 969	2 119	2 233

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger, konsern

Indikatoren viser kommunens utgifter til aktivitetstilbud for barn og unge, bibliotek, kino, museer, kunstformidling, idrett, musikk- og kulturskoler, andre kulturaktiviteter og tilskudd. Tallene vises på konsernnivå, og inkluderer derfor utgiftene til Molde Eiendom KF og Moldebadet KF som drifter og vedlikeholder kommunens kultur- og idrettsbygg.

Molde kommune har fra 2017 brukt tilnærmet det samme av sine frie inntekter til kultursektoren som kommunegruppe 13 per

innbygger. Mer detaljerte tall for denne indikatoren fremgår av tabellen under.

Tabellen viser at Molde kommune fortsatt bruker mindre på kultur- og idrettsaktiviteter og mer på kultur- og idrettsbygg samt kunstformidling enn sammenligningsgruppene.

Kommunen bruker vesentlig mindre på barn og unge enn sammenligningsgruppene. De siste tre årene har denne forskjellen gradvis blitt større, hovedsakelig på grunn av at Molde kommune delvis har lagt ned ungdomsklubbtilbudet. I desember 2018 ansatte kommunen ungdomskoordinator, noe som vil medføre at indikatoren vil øke fra 2019. I 2017 innlemmet kommunen Dagligvarebransjens kulturfond i kommuneregnskapet, noe som medførte en midlertidig reduksjon i indikatoren i innlemmelsesåret.

Kommunens utgifter til drift av folkebibliotek ligger jevnt under sammenligningsgruppene i hele perioden. Det samme gjør driftsutgiftene til andre kulturaktiviteter, selv om kommunens indikator har hatt en høyere vekst i 2018 enn sammenligningsgruppene. Årsaken til økningen er hovedsakelig at rivningsutgiftene til Bjørset aktivitetshus i sin helhet ble avskrevet i 2018.

Molde kommune sitt driftstilskudd til Romsdalsmuseet sitt magasinbygg ble økt i 2016, og kommunen har dermed brukt tilnærmet det samme som landet uten Oslo på museumsdrift i 2016 og 2017. I 2018 ble driftstilskuddet til Romsdalsmuseet økt i tråd med søknad fra museet, i tillegg ble det ytt tilskudd til etablering av et bunadsverksted ved museet. Dette bidro til at kommunens indikator økte og at kommunen nå bruker mer på museumsdrift enn sammenligningsgruppene.

Molde kommune bruker mer til kunstformidling. Dette skyldes tilskuddene kommunen yter til Teateret Vårt, Molde Internationale Jazz Festival og Bjørnsonfestivalen.

Netto driftsutgifter til idrett er lav i Molde kommune grunnet inntektene til Moldebadet KF. Kommunens indikator har imidlertid hatt en kraftig vekst i 2017, hovedsakelig på grunn av økt støtte frivillige lag og organisasjoner innen idrett samt en økning i netto driftsutgifter ved Moldebadet KF. Sistnevnte er noe redusert i 2018, og er hovedårsaken til reduksjonen i Molde kommunen sin indikator.

Økningen i kommunens netto utgifter til idrettsbygg skyldes i all hovedsak økte driftsutgifter knyttet til at Molde Arena er ferdigstilt, deriblant avskrivningene som startet i 2018. Samtidig som det vært en økning i netto driftsutgifter knyttet til drift av Moldebadet KF. Idrettens hus ble revet høsten 2018 i påvente av nybygg med byggestart våren 2019, noe som har medførte reduserte leieinntekter. Disse er delvis kompensert gjennom økte leieinntekter fra øvrige idrettsanlegg, og påvirker i mindre grad indikatoren

Kommunen nye kulturskolebygg ble tatt i bruk høsten 2016. Avskrivningene av det nye bygget startet i 2017, samtidig som utgifter til leide lokaler ved Gjestestova falt bort. Økte avskrivninger er hovedårsaken til økning i kommunens indikator fra 2017. Reduksjonen i indikatoren for 2018 har sammenheng med at kommunen tok over renholdet av bygget fra eksternt aktør høsten 2017.

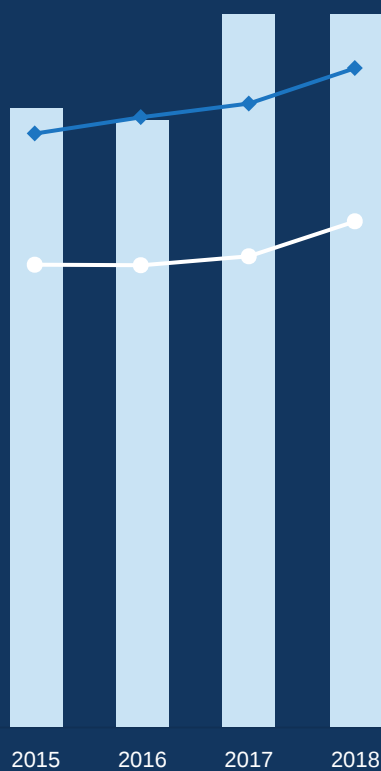
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler omtales nærmere under kulturskolen.

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger, konsern

	Molde			Kommunegruppe 13			Landet uten Oslo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Aktivitetstilbud barn og unge	49	37	35	164	168	182	162	164	174
Folkebibliotek	216	218	220	258	262	274	278	283	294
Muséer	72	73	98	61	58	64	71	72	77
Kunstformidling	311	316	322	113	114	109	113	118	119
Idrett	10	102	85	188	194	199	193	221	221
Kommunale idrettsbygg	638	576	675	520	540	564	490	513	552
Andre kulturaktiviteter	86	114	141	247	296	313	252	282	303
Kommunale kulturbygg	311	354	325	261	267	292	242	262	278

Kulturskolen

- Molde kommune
- Kommunegruppe 13
- Landet uten Oslo

Landet uten Oslo	2 322	2 386	2 439	2 578
Kommunegruppe 13	1 808	1 806	1 841	1 978
Molde kommune	2 427	2 385	2 800	2 794

Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger 6–15 år, konsern

Musikk- og kulturskoletilbud for barn og unge er et lovpålagt tilbud. Målgruppen er elever i grunnskolealder, men kulturskolene kan også ha elever i andre aldersgrupper. Indikatoren tar utgangspunkt i andelen barn i aldersgruppen 6–15 år, ikke antall elever ved skolen, og viser kommunens utgifter knyttet til drift av den kommunale kulturskolen. Utgifter knyttet til leie og drift av kulturskolelokalene inngår ikke i denne indikatoren, da det er en egen funksjon for kommunale kulturbygg.

Diagrammet viser at Molde kommune prioriterer kulturskolen høyere og av den grunn har høyere utgifter enn begge sammenligningsgruppene i 2018, selv om forskjellen nå er mindre enn i 2017 som følge av en liten reduksjon i Molde kommune og økning i de to gruppenes indikatorer. Reduksjonen for Molde kommune kan tilskrives iverksatte tiltak ved Molde kulturskole for å oppnå økonomisk balanse i kommunens tjenesteproduksjon.

Elevtallet kan variere fra kommune til kommune og dermed påvirke indikatoren. KOSTRA presenterer nå også andel av innbyggerne 6–15 år som går på kommunens kulturskole. I 2018 var det 22,6 pst. av ungene i Molde kommune som gikk på kulturskolen. For landet uten Oslo var det 13,8 pst. som benyttet kulturskolen og for kommunegruppe 13 var tallet 10,8 pst. Det vil si at klart flere får tilbud hos Molde kulturskole enn hva som er tilfellet i sammenligningsgruppene.

Kommunene og norsk økonomi

Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon, KS, belyser i en serie publikasjoner utviklingen i norsk økonomi med særlig vekt på betydningen for kommunene. I det etterfølgende gjengis deler av organisasjonens siste rapport med benevnelsen «Krevende utsikter tross konjunkturoppgang». Rapporten har også et blikk på den økonomiske utviklingen i verden forøvrig, noe som i stor grad påvirker den norske økonomien.

Norsk økonomi har utviklet seg bra de siste årene. Oljenedturen fra sommeren 2014 er bare et vagt minne. Oljeprisen er nå 66 dollar per fat, mer enn det dobbelte av hva den var for tre år siden. Etterspørselsfall fra oljevirkomheten er snudd til vekst. Vekst i verdensøkonomien og bedret konkurranseevne har bidratt til oppsving i tradisjonell vareeksport. Arbeidsledigheten har falt til nær gjennomsnittet siste 20 år.

Partene i arbeidsmarkedet har også bidratt til oppgangen gjennom moderate lønnsoppgjør. Sammen med svak krone, har dette bidratt til at avstanden mellom industrilønninger i Norge og konkurrentlandene nesten er halvert på fem år. KS' bidrag har vært å lojalt følge frontfagsmodellen, og lønnsveksten i vårt område har fulgt oppgjørene i industrien tett.

Overraskende høye elektrisitetspriser, har bidratt til at reallønnsutviklingen ble svakere enn lagt til grunn i lønnsoppgjørene. Dermed lå gjennomsnittlig reallønn i 2018 noe lavere enn i 2014. Reduserte gjeldsrenter og litt skattelette har likevel bidratt til bedring for husholdningenes inntekter de siste fire årene.

I tillegg til lavere renter, ble oljenedturen bekjempet med økt offentlig pengebruk, som i noen grad har kommet kommunesektoren til gode. Etter at privat konsum gjennomgående hadde steget kraftigere enn det kommunale i en årrekke, har økningen de fire siste årene vært ganske lik. Husholdningene har derfor også nytt godt av vekst i det kommunale tjenestetilbudet.

De kommunale investeringene økte markert andre halvår 2018. Det er trolig flere årsaker til dette. Aldringen av befolkningen vil resultere i økt behov for omsorgstjenester om noen år. Forutseende kommuner kan ha startet tilpasning ved å øke kapasiteten, eller har gjort investeringer for å øke effektiviteten på sikt. Flere år med høy inntektsvekst kan også ha spilt en rolle. Pågående sammenhengslåingsprosesser kan være en annen driver for økte investeringer.

Speilbildet av de økte investeringene, er en markert vekst i kommunesektorens gjeld mot slutten av fjoråret. Dette vil bli tyngre å bære fremover. På høsten i fjor, hadde den inneværende konjunkturoppgangen vart lenge nok til at Norges Bank økte styringsrentene for første gang etter oljenedturen. Og ytterligere renteøkninger er signalisert, hvor den første trolig kommer allerede i rentemøtet i mars.

Kommunesektoren kan ikke regne med at skatteinngangen fremover fortsetter å bli høyere enn anslagene i statsbudsjettene. Konjunkturoppgangen, om den fortsetter, kan også innebære utfordringer på andre områder enn økt rente. Rekruttering av arbeidskraft med passende kompetansen,

kan bli vanskeligere. Veksten i kommunesektorens inntekter kan også bli påvirket negativt dersom behov for å stimulere økonomien endres til behov for nedkjøling. Kommunenes mulighet for å påvirke egne inntektsrammer er også redusert som følge av innstramningene i eiendomsskattereglene.

Både stat og kommunesektor vil oppleve økt utgiftspress knyttet til aldringen av befolkningen. I tillegg vil klimautfordringene kreve økte midler til det grønne skiftet, skadeforebygging og reparasjon. Praktisering av handlingsregelen bør gjennomføres med en større sikkerhetsmargin så landet er rustet til å håndtere fremtidige negative sjokk. Kommunesektoren må, som staten, forberede seg på at det må prioriteres hardere i tiden fremover. En fortsatt nasjonal konjunkturoppgang vil ikke endre dette.

Tilgang til den totale rapporten fra KS fås ved å benytte følgende lenke: [Kommunene og norsk økonomi](#)

Kommunale foretak

Molde Eiendom KF

Samhandling med morselskapet

Molde Eiendom KF er Molde kommunes eiendomsforetak, og har ansvaret for alle kommunens bygg. Foretaket er finansiert med to ulike inntektskilder: 55,5 mill. kroner i leieinntekter fra utleie av kommunale boliger og bygg og overføringer på 138,7 mill. kroner fra morselskapet. Foretaket jobber med mange investeringsprosjekter og dette blir finansiert over kommunens investeringsbudsjett.

Regnskapsføring av renter og avdrag på gjeld knyttet til formålsbygg har tidligere år blitt ført i Molde kommunes regnskap. Dette er fra 2018 endret slik at det kommer fram i regnskapet til Molde Eiendom KF. For å dekke økte utgifter i foretakets regnskap, er tilskuddet fra morselskapet økt med 71,9 mill. kroner.

Merforbruk/mindreforbruk

Molde Eiendom KF fikk i 2018 et regnskapsmessig mindreforbruk på 973 319 kroner.

Rente- og avdragsutgifter knyttet til utleieboligene ble 2,6 mill. kroner lavere enn budsjettet. På lønnsutgifter ble det et mindreforbruk på 2,9 mill. kroner, og i det inngår også avregning av pensjon med 0,5 mill. kroner. Utgifter til strøm og oppvarming ble 2,7 mill. kroner høyere enn budsjettet og husleieutgifter ble 2,0 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Utdrag driftsregnskap

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap			
	2018	2017	2016	2015
Driftsinntekter inklusiv overføring fra morselskap	201 264	124 789	118 848	114 948
Driftsutgifter eksklusiv avskrivninger	-109 669	-98 923	-101 914	-94 557
Sum finanstransaksjoner	-92 673	-20 353	-20 640	-20 225
Netto driftsresultat	-1 078	5 512	-3 706	166
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-3 540	-	-
Bruk av tidligere års mindreforbruk	1 972	-	166	-
Avsetninger/overføringer	80	-	-	-
Regnskapsmessig resultat	973	1 972	-3 540	166
Akkumulert mer- /mindreforbruk	973	2 052	-3 461	246

For mer informasjon se årsrapport 2018 for Molde Eiendom KF.

Investeringer

Skole

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Bekkevoll ungdomsskole – utskifting automatikk ventilasjon	2093	538	400	-138
Bolsøya skole – trafikksikringstiltak	2091	56	300	244
Bolsøya skole – øst- og vestvegg gammelt bygg	2094	2 545	2 500	-45
Branntekniske vurderinger og utbedringstiltak i skoler	2095	293	1 500	1 207
Kvam skole – lekkasje takvindu	2096	252	500	248
Kviltorp skole – dører mellom klasserom	2102	428	400	-28
Kviltorp skole – utbedring uteområde mellom gymbygg og hovedbygg	2103	450	400	-50
Langmyra skole – av- og påstigningsplass vest for fotballbane	2088	327	490	163
Langmyra skole – ny taktekking og reparasjon fasader	2089	113	500	387
Langmyra skole – rehabilitering skolekjøkken	2104	13	700	687
Nordbyen skole – ombygging fra grupperom til arbeidsrom	2097	183	220	37
Nordbyen skole – ytterdører og adgangskontroll	2098	1 282	1 500	218
Sellanrå skole – flytte brakkerigg	2099	1 986	3 500	1 514
Sellanrå skole – fase 3	2070	19 429	24 900	5 471
Sellanrå skole – midtfløy	2100	4 599	7 500	2 901
Sellanrå skole - møteplassen	2092	1 479	-	-1 479
Skjevik barne- og ungdomsskole – utskifting vannrør bygg 1	2101	739	750	11
Vågsetra skole	2065	352	-	-352
		35 063	46 060	10 997

Bekkevoll ungdomsskole – utskifting automatikk ventilasjon

Prosjektet ble noe større enn antatt, men måtte fullføres for å hindre langvarige driftsstopp. Arbeidene ble ferdigstilt i 2018 med et merforbruk på 0,1 mill. kroner.

Bolsøya skole – trafikksikringstiltak

Det ble brukt mindre enn forventet av ramme til prosjektering, og tiltak planlegges utført sommeren 2019.

Bolsøya skole – øst- og vestvegg gammelt bygg

Prosjekter er gjennomført i 2018 med en mindre overskridelse.

Branntekniske vurderinger og utbedringstiltak i skoler

Brannteknisk dokumentasjon er utarbeidet for Kvam skole, Nordbyen skole og Kviltorp skole. Det er utarbeidet plan for gjennomføring av tiltak på Nordbyen skole, men gjennomføring må legges til

skoleferier. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 1,2 mill. kroner i 2018, og det vurderes å be om overføring av midler til 2019 i revidert budsjett.

Kvam skole – lekkasje takvindu

Arbeidet ble startet i 2018 med planlegging og innkjøp av nye vinduer. Vinduene vil bli montert i 2019 og videreføring av ubrukt ramme på 0,25 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Kviltorp skole – dører mellom klasserom

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført med en mindre overskridelse.

Kviltorp skole – utbedring uteområde mellom gymbygg og hovedbygg

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført med en mindre overskridelse.

Langmyra skole – av- og påstigningsplass vest for fotballbane

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Langmyra skole – ny takteking og reparasjon fasader

Taktekkingen er gjennomført. Angående arbeid med fasader har det i 2018 vært arbeidet med valg av løsning. Fasadearbeid vil skje i 2019 og videreføring av ubrukt ramme vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Langmyra skole – rehabilitering skolekjøkken

Prosjektet ble ikke gjennomført i 2018 og midlene er bevilget på nytt i 2019.

Nordbyen skole – ombygging fra grupperom til arbeidsrom

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Nordbyen skole – ytterdører og adgangskontroll

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Sellanrå skole – flytte brakkerigg

Brakkeriggen som ble brukt under bygging av ny undervisningsfløy ved Sellanrå ble flyttet i løpet av sommerferien. Dette arbeidet måtte skje veldig raskt da den var i bruk frem til siste skoledag i juni, og måtte være klar til skolestart i august på Kviltorp skole. Prosjektet ble av alle entreprenører utført og fakturert etter medgått tid og materialer, da det ikke kom tilbud på jobben som totalentreprise.

Prosjektet hadde et mindreforbruk på 1,5 mill. kroner.

Sellanrå skole – fase 3

Undervisningsfløyen er ferdig og tatt i bruk. Noe arbeider i forbindelse med skilting og komplettering av anlegg er ikke ferdigstilt i påvente av hva som skal skje med østfløyen av skolen.

Resterende ramme på 5,8 mill. kroner i forhold til totalramme i prosjektet er avsatt til tekniske anlegg, skilting, grunnarbeider, oppgradering varemottak, lager og avfallsrom mot øst.

Sellanrå skole – midtfløy

Prosjektet innebærer komplett varmeanlegg, utskifting av vinduer, etterisolering av yttervegger og tak, utskifting av kledning, innbygging og isolering av murvegger, ny takteking og branntiltak. Det gjenstår noe kompletterende arbeid som også er avhengig av endelig løsning for østfløyen. Videreføring av ubrukt ramme på 2,9 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Sellanrå skole – møteplassen

Investeringsprosjektet er forutsatt finansiert av tilskudd fra Gjensidigestiftelsen og spillemidler. Saken var oppe i formannskapet i juni 2017 med en nettoramme på 0 kroner, men bruttoutgifter skal fremkomme i investeringsregnskapet. Prosjektet er nå ferdigstilt og støtte fra Gjensidigestiftelsen er mottatt. Spillemidler er ennå ikke utbetalt.

Skjevik barne- og ungdomsskole – utskifting vannrør bygg 1

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Vågsetra skole

Molde kommunestyre behandlet byggeregnskap for Vågsetra skole i februar 2019. Påløpte kostnader i 2018 er bruk av ekstern rådgiver for å sikre at totalentreprenør utbedrer reklamasjoner og en regning knyttet til grunnarbeid i forbindelse med utskifting av trafo ved skolen. Det var ikke bevilget midler til prosjektet i 2018.

Barnehage

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Barnas hus barnehage – nybygg	2759	441	900	459
Hatlelia barnehage	2776	9 076	20 000	10 924
Kommunale barnehager – tilpasninger	2763	175	500	325
Lillekollen – ny barnehage	2780	112	500	388
Lillekollen – omtrekking tak Bjørsito	2781	945	1 300	355
		10 749	23 200	12 451

Barnas hus barnehage – nybygg

I 2018 er det utført arbeid på uteområdet ved Barnas Hus. Molde kommunestyre behandlet byggeregnskap for Barnas Hus barnehage i februar 2019.

Hatlelia barnehage

Det er signert kontrakt med totalentreprenør, og massive tre-elementer er satt i produksjon. Tilknytning til privat ledningsnett er godkjent av Hatlelia borettslag. Søknad om rammetillatelse er sendt byggesak og igangsettelsestillatelse ventes gitt i uke 8 eller 9 i 2019. Fremdriftsplan justeres etter igangsettingstillatelse. Overtagelse er planlagt til desember 2019. I byggeperioden har barnehagen flyttet virksomheten til den gamle sykepleierskolen.

Kommunale barnehager – tilpasninger

Prosjektet er gjennomført med et mindreforbruk på 0,3 mill. kroner.

Lillekollen – ny barnehage

Prosjektet er i startfasen. Det er gjennomført oppstartsmøte med brukere, og Molde Eiendom er i prosess med utarbeidelse av konkurransegrunnlag/funksjonsbeskrivelse og valg av konkurranseform. Det er foreløpig ikke avklart om hele eller deler av virksomheten må benytte den gamle sykepleierskolen i hele eller deler av byggeperioden. Det er et mål å sluttbehandle økonomisk ramme for prosjektet etter anbudsinnhenting i september 2019.

Lillekollen – omtrekking tak Bjørsito

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Pleie og omsorg

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Bergmo omsorgssenter – endring av kjøkkenløsning i beboeravdeling	3065	223	300	77
Bergmo omsorgssenter – nødstrømsaggregat	3066	1 771	2 300	529
Bergmo omsorgssenter – ombygging hjemmetjenesten	3056	2 633	3 100	467
Bergmo omsorgssenter – ombygging rom til datanisjer	3073	387	600	213
Bergmo omsorgssenter – pasientvarslingsanlegg	3067	97	300	203
Bergmo omsorgssenter – utskifting avdelingskjøkken	3068	88	2 000	1 912
Bergmo omsorgssenter – brannsikringstiltak	3064	698	1 170	472
Glomstua omsorgssenter – ombygging for hjemmetjenesten	3069	122	500	378
Kirkebakken omsorgssenter – utskifting avdelingskjøkken	3070	74	1 650	1 576
Kleive omsorgssenter – nytt kjøkken dagsenter	3071	16	300	284
Kleive omsorgssenter – nødstrømsaggregat	3072	1 411	2 000	589
Kleive omsorgssenter – utbedring pasientvarslings	3060	-	55	55
Brannsikringstiltak Kleive omsorgssenter	3047	30	1 900	1 870
Råkhagen omsorgssenter – pasientvarslingsanlegg	3062	121	2 730	2 609
Skåla omsorgssenter – brannsikringstiltak	3048	675	2 460	1 785
Skåla omsorgssenter – ventilasjon	3053	946	980	34
		9 292	22 345	13 053

Bergmo omsorgssenter – endring av kjøkkenløsning i beboeravdeling

Det meste er utført, men noe mindre arbeider gjenstår. Videreføring av ubrukt ramme på 0,1 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Bergmo omsorgssenter – nødstrømsaggregat

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført med et mindreforbruk på 0,5 mill. kroner.

Bergmo omsorgssenter – ombygging hjemmetjenesten

Mye av arbeidene er gjennomført i 2018, men noe gjenstår. Videreføring av ubrukt ramme på 0,5 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjettet for 2019.

Bergmo omsorgssenter – ombygging rom til datanisjer

Mye av arbeidene er gjennomført i 2018, men noe gjenstår. Videreføring av ubrukt ramme på 0,2 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjettet for 2019.

Bergmo omsorgssenter – pasientvarslingsanlegg

Midlene i 2018 var bevilget for prosjektering og planlegging av prosjektet. I budsjett for 2019 er det bevilget 2,7 mill. kroner til gjennomføring.

Bergmo omsorgssenter – utskifting avdelingskjøkken

Det er i 2018 gjennomført tilbudskonkurranse, og prosjektet fullføres i 2019. I budsjett for 2019 ble 0,5 mill. kroner videreført fra 2018. Ytterligere videreføring av ubrukt ramme vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Bergmo omsorgssenter – brannsikringstiltak

Prosjektet er i gang og det er også bevilget midler i 2019 til å fullføre.

Glomstua omsorgssenter – ombygging for hjemmetjenesten

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført med et mindreforbruk på 0,1 mill. kroner. Dette skyldes endrede behov og en mindre ombygging enn først planlagt.

Kirkebakken omsorgssenter – utskifting avdelingskjøkken

Det ble i 2018 gjennomført tilbudskonkurranse og prosjektet blir gjennomført i 2019. I budsjett for 2019 ble 0,5 mill. kroner videreført fra 2018. Ytterligere videreføring av ubrukt ramme vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Kleive omsorgssenter – nytt kjøkken dagsenter

Det ble i 2018 gjennomført tilbudskonkurranse. Videreføring av ubrukt ramme på 0,3 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjettet for 2019.

Kleive omsorgssenter – nødstrømsaggregat

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Kleive omsorgssenter – utbedring pasientvarsling

Det er ikke påløpt kostnader i prosjektet i 2018, prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Kleive omsorgssenter – brannsikringstiltak

Arbeidene startet i 2017, men det var liten aktivitet i 2018. I budsjett for 2019 ble 0,9 mill. kroner videreført fra 2018. Ytterligere videreføring av ubrukt ramme vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Råkhaugen omsorgssenter – pasientvarslingsanlegg

Det ble første gang bevilget midler til tiltaket i budsjett 2017, men usikkerhet omkring valg av velferdsteknologi har gjort at prosjektet ikke er ferdig. Det var også nødvendig å se prosjektet opp mot bygging av ny avdeling ved enheten. I budsjett for 2019 ble 2,6 mill. kroner videreført fra 2018.

Skåla omsorgssenter – brannsikringstiltak

Arbeidene startet i 2017 og fortsatte i 2018. Det forventes at arbeidene blir fullført i 2019.

I budsjett for 2019 ble 0,8 mill. kroner videreført fra 2018. Ytterligere videreføring av ubrukt ramme vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Skåla omsorgssenter – ventilasjon

Prosjektet var mer omfattende enn forutsatt men er gjennomført innenfor budsjett.

Tiltak funksjonshemmede

(Beløp i 1000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Brannsikringstiltak Røbekk	3054	471	600	129
Oppgradering Røbekk	3055	288	600	312
Røbekk – oppgradering 3. etasje	3074	552	500	-52
		1 310	1 700	390

Brannsikringstiltak Røbekk

Mye av arbeidene ble gjennomført i 2018. Videreføring av ubrukt ramme på 0,1 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjettet for 2019.

Oppgradering Røbekk

Oppgradering av el-anlegg i 3.etasjen ble gjennomført i 2018. Det gjenstår en del arbeider i de andre etasjene. Videreføring av ubrukt ramme på 0,3 mill. kroner vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjettet for 2019.

Røbekk – oppgradering 3. etasje

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført med et lite merforbruk.

Brann- og redningstjenesten

(beløp i 1000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Ny brannstasjon Hjelset	5551	363	-	-363
		363	-	-363

Ny brannstasjon Hjelset

I forbindelse med bygging av nytt akuttstuskehus på Hjelset, har kommunen forpliktet seg til å etablere en brannstasjon på Hjelset. Skisser er utarbeidet og funksjonsbeskrivelse og dokumenter til tilbudskonkurranse totalentreprise er tilnærmet ferdig. Det vil bli lyst ut en tilbudskonkurranse i løpet av februar/mars 2019. Fremdriften vil bli tilpasset fremdriften i SNR, men i utgangspunktet er det planlagt overtakelse innen mai 2020.

I budsjett 2018 og økonomiplan 2019–2021 var det avsatt midler til dette prosjektet i 2019 og 2020 i plan og utviklings investeringsbudsjett. I budsjett for 2019 er prosjektet flyttet til Molde Eiendom KF. I 2018 må dette prosjektet sees i sammenheng med bevilgning til «nytt SNR – andre konsekvenser Molde kommune» under plan og utvikling.

Kulturtjenesten

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Fuglsethallen – bytte lysarmaturer	5549	264	300	36
Fundament naust Hjertøya	4233	210	200	-10
Idrettens hus	5538	11 174	25 000	13 826
Kulturhuset – oppgradering av fasader	5550	39	1 200	1 161
Molde Arena	5537	-	500	500
Reknesbanen	5536	222	2 280	2 058
Træffhuset – garasje og lager	5548	37	2 000	1 963
Træffhuset - snødeponi	5547	861	-	-861
Uteområde Molde idrettspark	5535	7	1 200	1 193
		12 816	32 680	19 864

Fuglsethallen – bytte lysarmaturer

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Fundament naust Hjertøya

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Idrettens hus

Idrettens hus er et delprosjekt i Molde idrettspark. Gamle Idrettens hus er revet, samspillfasen er gjennomført og det er signert kontrakt på nytt bygg i massivt tre. Prosjektet er nå inne i avstemmingsfasen, samt at massivtrekonstruksjoner prosjekteres og produseres parallelt. Overvannskullverten som har ligget under det gamle Idrettens hus er planlagt omlagt slik at denne ligger utenfor byggegropen i syd. Denne flyttingen/utbedringer koster cirka 3,0 mill. kroner og er et samarbeidsprosjekt med Molde Vann og Avløp KF der kostnadene deles likt. Molde kommunes andel av denne kostnaden må behandles i revidert investeringsbudsjett for 2019. Prosjektet er planlagt ferdigstilt sommeren 2020, og skal tas i bruk ved skolestart i 2020.

Kulturhuset – oppgradering av fasader

Planlegging og tilbudskonkurransen ble gjennomført i 2018. Midlene er bevilget på nytt i 2019.

Molde Arena

Det var utført en del arbeider i prosjektet i 2018, men på grunn av noen korreksjoner av tidligere års regnskapsføring, fremkommer ikke årets kostnader i regnskapet.

Reknesbanen

Reknesbanen er et delprosjekt i Molde idrettspark. Den varmeløsningen som ble valgt og etablert i 2016 har ikke fungert. Det ble lagt frem en egen sak om ny varmeløsning for Reknesbanen for Molde formannskap i møte 23. oktober 2018, og det ble bevilget midler til tiltaket både i 2018 og i 2019.

Det er hentet inn tilbud på ny varmesentral for vannbåren varme som dessverre er noe over ny investeringsramme. Det jobbes derfor med å redusere kostnadene for å sikre at tiltaket kan gjennomføres innenfor ramme. Parallelt arbeides det med reklamasjonssaken mot Unisport på elektrisk undervarme som ble levert i 2016. Foretakets prosess samordnes med prosessen fra en rekke andre aktører som har valgt samme produkt, fra denne leverandøren. Utbedringene er planlagt gjennomført innen oktober 2019.

Træffhuset – garasje og lager

Det er knapt brukt midler på prosjektet i 2018 og det er flere forhold som har gjort at tiltaket ikke er igangsatt. Det måtte foretas en mindre omregulering, totalentreprenøren har manglet kapasitet samt at byggesaken har dratt ut i tid.

I budsjett for 2019 ble 0,5 mill. kroner videreført fra 2018. Ytterligere videreføring av ubrukt ramme vil bli tatt opp til behandling ved revisjon av investeringsbudsjett for 2019.

Træffhuset – snødeponi

Prosjektet hadde bevilgning på 1,1 mill. kroner i 2017, men det ble ved en feil ikke bevilget midler på nytt i 2018. Alle arbeider ble utført i 2017, men entreprenør fakturerte ikke sine arbeider før i 2018. Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor totalrammen.

Uteområde Molde idrettspark

Uteområdet er et delprosjekt i Molde idrettspark. Det er gjort en mulighetsstudie i forhold til innhold av aktiviteter. Det har også åpnet seg en mulighet for å benytte areal til uteaktiviteter under tak i underetasjen i Idrettens hus. Delprosjektet er forutsatt ferdigstilt samtidig med Idrettens hus.

Planlegging av uteområde kunne ikke igangsettes før endelige planer for Idrettens hus forelå. Det er derfor brukt lite investeringsmidler i 2018.

Kulturskolen

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Ny kulturskole	5106	607	1 000	393
Rådstua og fengselet – fasaderehabilitering og oppgradering	5545	4	500	496
		610	1 500	890

Ny kulturskole

Molde kommunestyre behandlet byggeregnskap for kulturskolen i februar 2019.

Rådstua og fengselet – fasaderehabilitering og oppgradering

Prosjektet er ferdigstilt og lokaler er tatt i bruk.

Andre bygg

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Enøk – kommunale bygg	4250	566	1 000	434
Investeringsmidler akutte behov	1010	1 746	2 000	254
Nytt krisesenter	5519	192	1 320	1 128
		2 504	4 320	1 816

Enøk – kommunale bygg

Midlene er benyttet til automatisering og sentral driftsstyring. Manglende kapasitet hos leverandør har ført til forsinkelse i utførelse. Arbeidet fortsetter i 2019.

Investeringsmidler akutte behov

Prosjektet er ferdigstilt og gjennomført innenfor budsjett.

Nytt krisesenter

Det er gjennomført brukertilpasninger, oppfølging av garantiperiode og nødvendige tiltak.

Molde Vann og Avløp KF

Samhandling med morselskapet

Molde Vann og Avløp KF er et kommunalt foretak med ansvar for den kommunale vannforsyningen og avløpshåndteringen.

Foretaket er en ren selvkostvirksomhet uten økonomisk ramme fra kommunen. Det vil si at foretaket er finansiert av gebyrinntekter og andre inntekter. Eventuelle merinntekter ved årets slutt skal avsettes til bundne fond.

Foretaket forvalter, drifter og utvikler 259 km. hovedvannledning og 352 km. med hovedledninger for avløpsvann og overvann. Foretaket har forvaltnings- drifts- og vedlikeholdsansvar for to større vannrensaneanlegg og 13 større avløpsrensaneanlegg.

	Regnskap			
	2018	2017	2016	2015
Driftsinntekter	119 322	109 480	111 489	106 898
Driftsutgifter eksklusiv avskrivninger	-88 414	-85 975	-86 103	-83 700
Sum finanstransaksjoner	-26 933	-24 841	-24 643	-22 235
Netto driftsresultat	3 975	-1 336	743	963
Dekning av tidligere års merforbruk	-34	-315	-247	-
Bruk/avsetning bundne driftsfond	-3 942	1 651	-563	-1 117
Regnskapsmessig resultat	0	0	-67	-154
Utvikling saldo bundne driftsfond	12 684	8 742	10 393	9 830

For mer informasjon se årsrapport 2018 for Molde Vann og Avløp KF.

Moldebadet KF

Samhandling med morselskapet

Samhandlingsavtalen mellom Moldebadet KF og morselskapet tilsier at badet får et tilskudd tilsvarende kapitalutgiftene knyttet til oppføring av Moldebadet som stod ferdig i 2010. Foretaket omfattes av momskompensasjonsordningen, og som en del av samhandlingen skal kompensasjonen overføres til morselskapet.

Netto driftstilskudd til Moldebadet KF fra morselskapet var på 7,0 mill. kroner i 2018. I dette driftstilskuddet lå også inne 2,8 mill. kroner ekstra til dekning av tidligere års underskudd. De øvrige driftsutgiftene skulle foretaket dekke fullt ut med sine inntekter, herunder finansutgifter på egne investeringer og kjøp av tjenester fra morselskapet.

Merforbruk/mindreforbruk

Moldebadet hadde i 2018 et merforbruk på driften på 3,2 mill. kroner. Ekstra bevilgning på 2,8 mill. kroner, til å dekke tidligere års merforbruk, måtte derfor benyttes til å redusere merforbruket i 2018. Gjenstående akkumulert merforbruk økte derfor fra 2,8 mill. kroner til 3,2 mill. kroner ved utgangen av 2018.

Moldebadet hadde i 2018 inntekter på 14,6 mill. kroner, og dette er 3,2 mill. kroner lavere enn budsjett. Det var 119 000 besøkende i badet, noe som er 7 000 færre enn det som var lagt til grunn i budsjettet og en nedgang på 2 200 besøkende sammenlignet med 2017.

Utgiftene ble 0,9 mill. kroner høyere enn budsjettet, samtidig som avregning på pensjon bidro positivt med 0,9 mill. kroner.

Akkumulert merforbruk i foretaket per 31. desember 2018 er på 3,2 mill. kroner. Merforbruket skal føres opp til dekning i foretakets budsjett for 2019. I budsjett for 2019 ligger det ikke inne overføringer fra morselskapet til dekning av tidligere års underskudd.

Utdrag driftsregnskap

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap			
	2018	2017	2016	2015
Driftsinntekter inklusiv overføring fra morselskap	24 349	27 376	23 572	24 761
Driftsutgifter eksklusiv avskrivninger	-18 208	-18 843	-18 036	-17 399
Sum finanstransaksjoner	-6 545	-6 591	-6 889	-7 271
Netto driftsresultat	-404	1 942	-1 353	91
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-1 942	-	-91
Avsetninger/overføringer	-	-	-	-
Regnskapsmessig resultat	-404	-	-1 353	-
Akkumulert mer- /mindreforbruk	-3 216	-2 813	-4 755	-3 402

For mer informasjon se årsrapport 2018 for Moldebadet KF.

Molde Havnevesen KF

Molde Havnevesen KF er et rent eiendomsselskap. Havnevesenets eiendomsmasse ble værende i foretaket ved opprettelsen av Molde og Romsdal Havn IKS. Disposisjonsretten til disse eiendommene og eiendelene er overtatt av Molde og Romsdal Havn IKS, og dette selskapet betaler et årlig fremleiebeløp til Molde Havnevesen KF. Foretaket har ingen ansatte og alle merkantile tjenester kjøpes av Molde og Romsdal Havn IKS. Molde Havnevesen KF har et eget styre på tre personer som er politisk oppnevnt av kommunestyret i Molde kommune.

Utdrag driftsregnskap

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap			
	2018	2017	2016	2015
Driftsinntekter, inklusiv overføring fra morselskap	1 500	1 600	1 400	1 850
Driftsutgifter eksklusiv avskrivninger	-15	-9	-34	-10
Sum finanstransaksjoner	-1 291	-1 103	-1 125	-1 575
Netto driftsresultat	194	488	241	265
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
Bruk/avsetning bundne driftsfond	-108	-170	-225	-164
Regnskapsmessig resultat	86	318	16	101

For mer informasjon se årsrapport 2018 for Molde Havnevesen KF.

Molde kommunale pensjonskasse

Molde kommunale pensjonskasse ble opprettet med virkning fra 1. januar 2008 og administrerer de pensjonstjenester og -forpliktelser som er avtalt i hovedtariffavtalen for kommunale arbeidstakere, med unntak av pensjonstjenester for sykepleiere som etter egen ordning fra 1962 er administrert av KLP, og for pedagogisk personell som etter egen avtale er knyttet til Statens pensjonskasse. Molde kommunale pensjonskasse eier og forvalter Molde rådhus, Storgata 31, Storgata 33 og Gotfred Lies plass 2. Pensjonskassen har levert gode økonomiske resultater i de driftsårene den har virket. Pensjonskassen er et verktøy som gir muligheter til å redusere kommunens pensjonskostnader på sikt.

Utdrag driftsregnskap

(Beløp i 1 000 kr)

	Regnskap			
	2018	2017	2016	2015
Resultat av teknisk regnskap	11 773	1 134	10 040	8 769
Resultat av ikke teknisk regnskap	20 284	18 499	15 050	24 534
Resultat før skattekostnad	32 057	19 633	25 090	33 303
Skattekostnader	-7 719	-4 437	-22 363	-
Totalresultat	24 338	15 196	2 727	33 303

Utdrag balansen

(Beløp i 1 000 kr)

	Regnskap			
	2018	2017	2016	2015
Selskapsportefølje	259 554	223 760	210 181	191 676
Kundeportefølje	1 814 843	1 798 710	1 617 624	1 493 914
Sum eiendeler	2 074 397	2 022 470	1 827 804	1 685 590
Sum egenkapital	246 984	222 646	207 450	204 723
Sum gjeld	1 827 413	1 799 824	1 620 354	1 480 867
Sum gjeld og egenkapital	2 074 397	2 022 470	1 827 804	1 685 590

Molde kirkelige fellesråd

Kirken i Molde består av fem sokn fordelt på to samarbeidsområder. De er organisert i to staber hvorav ansatte knyttet til domkirken og fellesrådets administrasjon er samlokalisert i Gotfred Lies plass 4.

Med utgangspunkt i rammeoverføringen fra Molde kommune, har Molde kirkelige fellesråd ansvar for å utføre følgende oppgaver:

- økonomiske og administrative oppgaver for kirken i Molde
- drift og vedlikehold av kirker og kirkelige kontorer
- arbeidsgiveransvar for lokalt kirkelige ansatte
- utarbeidelse av mål og planer
- forvaltning, herunder ansvar for drift og vedlikehold av gravplassene i kommunen

Praktisk skjøtsel av gravplassene utføres i henhold til avtale om tjenesteyting av kommunens avdeling for park og idrett.

Utdrag driftsregnskap

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap			
	2018	2017	2016	2015
Driftsinntekter, inklusiv overføring fra morselskap	19 590	19 766	18 930	17 743
Driftsutgifter eksklusiv avskrivinger	-19 111	-19 702	-18 977	-17 074
Sum finanstransaksjoner	-167	-130	-71	137
Netto driftsresultat	313	-65	-118	806
Bruk av tidligere års mindreforbruk	20	110	-	-
Bruk/avsetning driftsfond	93	-25	228	62
Regnskapsmessig resultat	426	20	110	868

For mer informasjon se årsrapport 2018 for Molde kirkelige fellesråd.

Investeringer

	Prosjektnummer	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
Gravplassutvidelse Røbekk	5609	1 018	7 500	6 482

Gravplassutvidelse Røbekk

Våren 2018 ble landskapsarkitekt engasjert og med det oppstart av prosjektering av ny hovedgravplass, på Røbekk. Skisseprosjektet for utnyttelse av området ble vedtatt av kirkelig fellesråd. Reguleringsarbeid og grunnundersøkelser medførte imidlertid ytterligere behov for avklaringer vedrørende omfang og økonomi. Prosjektet ble av den grunn satt noe på vent og detaljplanlegging og byggestart ble utsatt til 2019.

Stiftelser

Molde kommune har ved årsskiftet en stiftelse hvor kommunens styring ivaretas gjennom valg av representanter til Molde legatstyre. Økonomiavdelingen fører regnskap for stiftelsen og har sekretærfunksjonen for denne. Informasjon om stiftelsen ligger på Molde kommunes sider på internett, og ved beslutning om utdeling, blir opplysninger om søknadsfrist og formål annonsert i Romsdals Budstikke.

Molde kommunes stiftelse for utdanning er blitt avviklet og utbetalt i 2018.

Følgende stiftelser blir ivaretatt av Molde kommune:

Molde kommunes stiftelse for sosiale formål

Avkastningen kan hvert år disponeres av styret til fordel for eldre, syke og vanskeligstilte bosatt i Molde og tidligere Bolsøy kommune. Stiftelsens midler tildeles fortrinnsvis offentlige eller private institusjoner, interesseorganisasjoner eller andre organisasjoner i Molde kommune som arbeider med tiltak som tilgodeser målgruppene. Styret kan reservere et eller flere års avkastning til bruk for senere år, eller bestemme at ikke disponert avkastning skal tillegges kapitalen.

Oppgave over stiftelser, legater og fond 2018

	Formue per 31.12.2018	Årets inntekter	Årets utgifter	Tillagt til/anvendt av formuen
Molde kommunes stiftelse for sosiale formål	1 000 317	15 186	1 541	13 646
	1 000 317	15 186	1 541	13 646